Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FONAMENTS DE GESTIÓ D'EMPRESES

Coordinació: COLOM GORGUES, ANTONIO

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS DE GESTIÓ D'EMPRESES
Codi	101300
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble titulació: Grau en Administració i Direcció d'Empreses i Grau en Turisme (ADETUR)	1	TRONCAL	Presencial
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	4GG
Crèdits teòrics	4
Crèdits pràctics	2
Coordinació	COLOM GORGUES, ANTONIO
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classes presencials 60 hores Hores totals 6 crèdits x 25 = 150 hores totals Treball autònom de l'estudiant (en teoria unes 90 hores): -Seguiment temàtic, d'apunts, ordenació -Seguiment i realització de activitats pràctiques corresponents a cadascun dels temes teòrics -Autocontrol i avaluació de les activitats pràctiques -Treballs en equip -Estudi, seguiment i preparació de l'assignatura -Preparació de les avaluacions -Tutories
Idioma/es d'impartició	Castellà/Català
Distribució de crèdits	Antonio Colom Gorgues, 6 crèdits Manuel Plana Farran, 6 crèdits Sara Sampedro Escuer, 7,20 crèdits

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
COLOM GORGUES, ANTONIO	antonio.colom@aegern.udl.cat	12	
PLANA FARRAN, MANUEL	mplana@aegern.udl.cat	6	
SAMPEDRO ESCUER, SARA ISABEL	ssampedro@aegern.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

Recomanacions

a) Amb independència de l'horari de tutories establert, sempre podeu enviar un correu electrònic per quedar un dia a una hora determinada.
b) Una bona forma d'enfocar l'estudi d'aquesta assignatura és la següent:
- Seguir les explicacions realitzades pels professors i anar configurant els vostres apunts. Es recomana que us llegiu cada setmana els vostres apunts i us aneu fent resums per tal de fer èmfasi en els conceptes fonamentals que s'han de comprendre i retenir. A continuació, s'ha de procedir a fer una lectura comprensiva de les publicacions que us farem arribar.
- Al finalitzar l'estudi dels temes, es recomana fer els corresponents exercicis proposats. Alguns exercicis seran resolts pels professors i d'altres els treballareu i resoldreu vosaltres per tal d'assolir els conceptes explicats a classe.
- Relacionar els continguts teòrics que s'han après amb el món real. Per això, és recomanable realitzar les activitats pràctiques proposades.
- En qualsevol cas, és aconsellable que realitzeu consultes bibliogràfiques amb l'objectiu d'acostumar-vos a fer front a la resolució de problemes de forma individual, resoldre casos en grup i treball en equip, així com que realitzeu diverses recerques a través de la navegació a Internet, tot i que sempre tindreu a la vostra disposició al professor per a qualsevol dubte, consulta o aclariment.

Enfocament de l'assignatura
Aquesta assignatura es troba ubicada en el primer curs del grau en administració i direcció d'empreses, és per tant, una assignatura introductòria que pretén donar a l'estudiantat una visió global de l'empresa tant des de la seva vessant interna o externa o de l'entorn.
Al llarg d'aquesta assignatura no només s'imparteixen coneixements teòrics sinó també pràctics ja que la formació en gestió empresarial requereix que l'alumne tingui habilitats i destreses per poder actuar en l'àmbit de l'empresa. Això implica que és tant important l'assimilació dels coneixements teòrics com la seva aplicació en la resolució dels problemes empresarials. En aquest sentit, les classes pràctiques són un element més en l'aprenentatge d'aquestes habilitats i destreses, ja que són el pont necessari entre la teoria i la pràctica real empresarial.

Relació amb altres assignatures del pla d'estudis
Aquesta assignatura serveix de base d'altres assignatures del grau, especialment Organització i Administració d'Empreses i Direcció estratègica, entre altres.

Objectius acadèmics de l'assignatura

OBJECTIU GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Identificar i comprendre l'Empresa com unitat socioeconòmica, organitzada de producció, per tant com a realitat socioeconòmica i agent econòmic productiu, les seves dimensions conceptuals, l'empresa com a sistema; entendre l'Empresa com a ent que interacciona amb el macroentorn; estudiar les diferents formes empresarials; fonamentar l'estructura organitzativa i de propietat de l'empresa, analitzant la dimensió concentració i evolució de creixement empresarial; i finalment estudiar i analitzar el sistema de direcció empresarial.

OBJECTIUS ESPECIFICS:

El curs Fonaments de Gestió d'Empreses que us presentem és una introducció a l'Economia de l'Empresa, pensant en l'empresa com a organització, enfocament modern i de gran preponderància internacional en l'actualitat.

L'economia de l'empresa és una ciència social que utilitza tant els fonaments de l'anàlisi econòmic com els que sustenten l'estudi del "comportament administratiu", per a explicar la naturalesa, estructura i comportament de l'objecte material, que no és un altre que l'empresa i, conseqüentment, l'empresari que la personalitza funcionalment, de manera que es conegui com assoleix el seu equilibri econòmic o la seva eficiència en el mercat en què desenvolupa les activitats econòmiques.

Els objectius específics de l'assignatura són:

- OBJ1: Estudiar la realitat econòmica de les organitzacions que es defineixen com a empreses, i intentar explicar científicament les seves activitats i funcions, tant des de la perspectiva de la seva estructura interna i de les actituds dels elements que les composen, com des de l'òptica de les relacions que mantenen amb el seu entorn o amb els agents econòmics i socials que l'integren.
- OBJ2: Analitzar la direcció general d'una empresa, que li correspon, entre altres activitats, impulsar i coordinar la tasca de totes les àrees funcionals perquè l'empresa assoleixi els seus objectius i obtingui els millors resultats. Al mateix temps, les disciplines funcionals requereixen coneixements d'administració i gestió, així com de l'organització en què s'integren, i també elements importants com son els camps del lideratge i la motivació.

- OBJ3: Posar en pràctica els mètodes i tècniques per a la presa de decisions de l'empresa, posant especial èmfasi en la formulació de l'estratègia, i la praxis de l'administració i gestió empresarial.
- OBJ4: Introduir la gestió empresarial per arribar a una perspectiva pragmàtica d'anàlisi i resolució dels problemes funcionals principals que poden sorgir en la direcció d'una empresa, assolint aquests coneixements i destreses de base, que al llarg del grau (ADE) seran objecte d'ampliació i aprofundiment amb les diferents assignatures.

NOTA: A part, dins l'apartat de Competències s'afexiran altres objectius inherents a les competències estratègiques plantejades per la Universitat de Lleida.

Competències significatives

Competències generals o bàsiques (CB)

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi.
2. Capacitat de crítica i autocrítica.
3. Treball en equip i lideratge.
4. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.

Competències específiques (CES)

1. Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions dins

de l'empresa o organització.

Competències estratègiques universitat (CEU)

1. Correcta expressió oral i escrita.
2. Domini de les TIC.

Continguts fonamentals de l'assignatura

El programa d'aquesta assignatura s'articula en **tres parts**. Cada part està lligada amb la següent configurant, al final del programa, un tot integrat.

- **En la primera part (fonaments d'Economia de l'Empresa)**, trobareu els conceptes bàsics d'aquesta assignatura com, per exemple: l'empresa i la seva estructuració econòmica i financera, l'empresari, i farem una anàlisi de la funció directiva.

- **En la segona part (l'empresa i el seu macroentorn i entorn proper)**, veureu com l'empresa estudiada en la primera part no es troba aïllada sinó que depèn de l'entorn (extern i proper). Per tant, haureu d'analitzar tot allò que és aliè a l'empresa i que li afecta, és a dir, detectareu les amenaces i les oportunitats que es deriven d'aquest entorn extern, així com, les fortaleses i les debilitats de l'empresa. Per tant l'empresa no és quelcom aïllat sinó que forma part d'aquest entorn extern, i d'un altre entorn proper, on hi figuren els intermediaris, clients i consumidors, també la competència. Així mateix aplicarem tècniques per a estudiar aquest entorn i per mesurar el grau de competitivitat de l'empresa. Acabarem aquesta segona part analitzant la tipologia d'empreses que ens trobem en el nostre entorn.

- **En la tercera i última part (l'estructura organitzativa i el sistema de direcció de l'empresa)** abordarem l'estructura organitzativa i de propietat de l'empresa. Això li permetrà a l'empresa escollir la seva dimensió òptima i decidir si vol o pot créixer i en quina mesura. Acabarem aquesta tercera part fent una introducció al lideratge, motivació i estils de direcció de l'empresa, aplicant alguns criteris que ens ajudin a la presa de decisions.

PRIMERA PART (BLOC 1): FONAMENTS D'ECONOMIA DE L'EMPRESA

1. L'EMPRESA COM A REALITAT SOCIOECONÒMICA

1.1. L'empresa com a realitat: introducció conceptual

1.2. L'empresa capitalista com a òrgan del sistema econòmic

1.3. La funció de l'empresa com a agent econòmic

1.4. Els elements de l'empresa

1.5. L'empresa actual: un sistema complex

2. CONCEPTE D'EMPRESA. INTRODUCCIÓN A L'ESTRUCTURA ECONÒMICA I FINANCERA

2.1. Dimensions conceptuals de l'empresa

2.2. L'empresa com a sistema: anàlisi de sistemes empresarials

2.3. Concepte d'empresa com a organització: principis bàsics

2.4. Funcions de l'empresa des del punt de vista socioeconòmic

2.5. Estructura Econòmica i Financera. Patrimoni empresarial i Balanç de Situació.

3. L'EMPRESARI: ANÀLISI DE LA FUNCIÓ DIRECTIVA

3.1. Evolució del concepte d'empresari: concepció clàssica i el paper de l'empresari en l'economia actual

3.2. Anàlisi de la funció directiva: Introducció a la innovació, lideratge i actitud estratègica

Quadern d'exercicis dels temes 1, 2 i 3: Aplicació a casos d'empreses dels conceptes detallats en els temes 1, 2 i 3.

SEGONA PART (BLOC 2): L'EMPRESA I EL SEU MACROENTORN I ENTORN PROPER

4. L'EMPRESA I L'ENTORN. MACROENTORN EXTERN I ENTORN PROPER. SCM Y LA CADENA DE VALOR

4.1. L'empresa en una economia d'intercanvi. Flux primari i cicle econòmic. La variació del PIB

4.2. Macroentorn i empresa. Factors del macroentorn o entorn extern.

4.3. Entorn proper a l'empresa o Microentorn. Anàlisis de les 5 Forces de Porter. Introducció a la Gestió de la Cadena de Subministraments (SCM) i a la Cadena de Valor (VC)

4.4. Plantejaments estratègics en l'empresa-sistema. Anàlisi DAFO, FODA o SWORT.

4.5. Grups d'interès. Teoria dels Stakeholders. Responsabilitat Social Corporativa o Empresarial. Inter-professionalitat

Quadern d'exercicis del tema 4: Exercicis per a aplicar anàlisi DAFO, anàlisi de les 5 Forces de Porter i anàlisi de la Cadena de Valor (estudi de casos).

5. LA COMPETITIVITAT I LA RENDIBILITAT DE L'EMPRESA

5.1. El marc competitiu mundial. Blocs Regionals Socioeconòmics en el Món. Internacionalització i globalització.

5.2. La competitivitat d'un país. Model de diamant Porter. Empreses en el Món. Transparència internacional i corrupció.

5.3. Conceptes de Productivitat, Efectivitat o Eficàcia i Eficiència empresarial. Ciència administrativa, producció, costos i rendibilitat.

5.4. Competitivitat i avantatges competitives de les empreses, anàlisi competitiu, DAFO i factors clau de competitivitat.

5.5. Dinàmica empresa-mercat i competitivitat. Matriu Portafolis del BCG. Grid de Igor Anssof. Clústers de M.E. Porter.

Quadern d'exercicis del tema 5: Exercicis sobre mesures de l'eficiència. Exercicis introductoris sobre avaluació de la rendibilitat d'inversions (estudi de casos).

6. FORMES I CLASSES D'EMPRESES. PRODUCCIÓ I MARQUETING

6.1. Les empreses i la seva organització. Concepte i definicions. L'empresa com a una organització.

6.2. Formes empresarials i els seus fonaments. Cadena de Valor i noves formes organitzatives.

6.3. Classificació general de les empreses. Criteris i classes d'empreses.

6.4. Tipus d'empreses segons la seva naturalesa jurídica. Un breu esquema.

6.5. Cadena de valor, producció i màrqueting. Petita introducció a les definicions de màrqueting i les 4 P's.

TERCERA PART (BLOC 3): L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA I EL SISTEMA DE DIRECCIÓ DE L'EMPRESA

7. L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

7.1. Concepte i elements de l'estructura organitzativa.

7.2. Els principis que estructuren l'organització de l'empresa.

7.3. Introducció a les formes organitzatives.

8. ESTRUCTURA DE PROPIETAT DE L'EMPRESA

8.1. Introducció

8.2. Separació de propietat i control.

8.3. Concepte d'estructura de propietat: Grups de propietat.

8.4. Classes principals de control de l'empresa.

8.5. L'estructura del grup empresarial.

9. DIMENSIÓ, CONCENTRACIÓ I CREIXEMENT DE L'EMPRESA

9.1. La importància de la dimensió de l'empresa: factors explicatius.

9.2. La mesura de la grandària o dimensió de l'empresa i la seva dimensió òptima.

9.3. Concepte i mesura de la concentració empresarial.

9.4. Concepte, formes i modalitats de creixement de l'empresa.

Quadern d'exercicis dels temes 7, 8, 9: Estudi de casos dins els temes 7, 8 i 9. Exercicis sobre punt mort i llindar de rendibilitat.

10. EL SISTEMA DE DIRECCIÓ DE L'EMPRESA. MODELS I ESTILS DE LIDERATGE I DIRECCIÓ

10.1. Lideratge i direcció empresarial. Estils i models de lideratge, comportament i motivació, i relació amb la direcció.

10.2. Concepte i esquema del procés directiu o gerencial. Visió, missió, objectius i metes, i polítiques. Desenvolupament de les fases directives.

10.3. Autoritat i poder. Delegació de l'autoritat i del poder de decisió. Descentralització: l'art de delegar. L'equilibri entre descentralització i re-centralització.

10.4. La Direcció Per Objectius (DPO). Fortaleses i debilitats de la DPO. Sistema i procés de control de la DPO.

10.5. Introducció a la decisió dins l'empresa. Situacions de certesa, risc i incertesa. Introducció a la Teoria de Jocs contra la Naturalesa en situació d'incertesa.

Quadern d'exercicis del tema 10: Exercicis sobre lideratge, motivació i estils de direcció empresarial. Exercicis d'aplicació de criteris de decisió en la Teoria de Jocs contra la Naturalesa.

Eixos metodològics de l'assignatura

Es proposa una metodologia general activa, plantejant la màxima participació de l'alumnat a través d'una interacció entre el professor i l'estudiant. Malgrat tot que en alguna temàtica s'haurà de proposar la presentació de conceptes, definicions i alguns continguts que es desenvoluparan segons el mètode magistral, es tractarà d'invocar la interactivitat i la participació activa dels citats estudiants, promovent així el millor enteniment i assimilació dels continguts teòrics i habilitats en la resolució d'exercicis, problemes i supòsits.

S'incidirà també en l'esfera afectiva, tractant d'incorporar components d'aprenentatge de bones actituds, de responsabilitat i bon fer, tant en l'òptica del present procés docent de l'estudiant, com en la projecció del futur

professional del mateix, una vegada acabats els seus estudis i assolida la seva inserció en el mercat laboral dins un futur més o menys immediat.

Es proposen les següents activitats i nombre d'hores de dedicació (hores totals de dedicació 150 hores):

- Activitats presencials (unes 60 hores): Exposicions del professor; debats, participació i col·laboració de l'estudiant; presentació, organització, conceptes i definicions, mètode inductiu, presentació i resolució d'exercicis, treballs, etc.
- Activitats semi-presencials i/o amb tutoria (unes 10-20 hores): Realització d'estudi de casos, visites a mercats, exercicis i treballs, consultes de l'alumne.
- Activitats lliures i/o autònomes (unes 70-80 hores): Estudi individual i preparació de l'assignatura, recerca d'informació, organització d'apunts i material didàctic, resolució de problemes, preparació documental i elaboració d'estudis de casos, etc.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

ESQUEMA ORIENTATIU DEL PLA TEMPORAL DE L'ASSIGNATURA

Tipus Activitats	**Descripció resumida de l'activitat (Títol del tema o activitat pràctica)**	**Dedicació Presencial (h)**	**Setmana Data**	**Part i Objectius Formatius**
Presentació / Motivació / Debat	Presentació de la assignatura, els objectius docents, els continguts teòrics i activitats pràctiques, la metodologia, el sistema d'avaluació. Debat de continguts amb els estudiants.	Matí: 2 Tarda: 2	1 15/09/14	Presentació / Motivació / Debat
PRA	Constitució dels Grups de Pràctiques. Mati: 3 Grups Mitjans; Tarda: 2 Grups Mitjans Projecció del Vídeo sobre una empresa singular de gent gran.	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	1 16/09/14	Grups de Pràctiques
TEO	1. L'EMPRESA COM A REALITAT SOCIOECONÒMICA	Matí: 2 Tarda: 2	2 22/09/14	Bloc 1 OBJ1
PRA	Pràctiques del TEMA 1. Cas de los Mèdici. Cas de l'Empresa Standard Oil	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	2 23/09/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
PRA	Pràctiques del TEMA 1. Cas d'ACTEL, una Cooperativa de Segon Grau a Lleida	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	3 30/09/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
TEO	2. CONCEPTE D'EMPRESA. INTRODUCCIÓ A L'ESTRUCTURA ECONÒMICA I FINANCERA	Matí: 2 Tarda: 2	4 6/10/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
PRA	Pràctiques del TEMA 2. Cas de la Ceràmica Sevillana La Gota. Cas d'Iber Exprés. Exercicis sobre Balanç, Fons de Maniobra i equilibri financer.	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	4 7/10/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
TEO	3. L'EMPRESARI: ANÀLISI DE LA FUNCIÓ DIRECTIVA	Matí: 2 Tarda: 2	5 13/10/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
PRA	Pràctiques del TEMA 3. Cas de la General Motors. Cas de la Creació de El Corte Inglés. Cas	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	5 14/10/14	Bloc 1 OBJ1, OBJ2
TEO	4. L'EMPRESA I L'ENTORN. MACROENTORN EXTERN I ENTORN PROPER. SCM Y LA CADENA DE VALOR	Matí: 2 Tarda: 2	6 20/10/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3

PRA	Pràctiques del TEMA 4. Casos IKEA i TROJAN TECHNOLOGIES.	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	6 21/10/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
TEO	4. L'EMPRESA I L'ENTORN. MACROENTORN EXTERN I ENTORN PROPER. SCM Y LA CADENA DE VALOR / 5. LA COMPETITIVITAT I LA RENDIBILITAT DE L'EMPRESA	Matí: 2 Tarda: 2	7 27/10/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques del TEMA 4 / Pràctiques del TEMA 5. Casos d'anàlisi de la Cadena de Valor. Casos d'anàlisi DAFO: El cas ZARA	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	7 28/10/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
TEO	5. LA COMPETITIVITAT I LA RENDIBILITAT DE L'EMPRESA	Matí: 2 Tarda: 2	8 3/11/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques del TEMA 5. Anàlisis de Mercat segons 5 Forces de Porter. Exercicis sobre Competitivitat de l'Empresa i Avaluació de Rendibilitat	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	8 4/11/14	Bloc 2 OBJ1, OBJ2, OBJ3
Avaluació 1er Parcial	PROVA D'AVALUACIÓ DEL PRIMER PARCIAL. SETMANA 9ª, 12/11/14, de 9 a 11 h	Grup Total Matí i Tarda	9 12/11/14	Avaluació 1er Parcial
TEO	6. FORMES I CLASSES D'EMPRESES. PRODUCCIÓ I MARQUETING	Matí: 2 Tarda: 2	10 17/11/14	Bloc 2 OBJ2, OBJ3, OBJ4
PRA	Pràctiques dels TEMES 5 i 6. Exercicis d'Avaluació de Rendibilitat. Cas d'Anàlisi de Dades del DIRCE (INE)	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	10 18/11/14	Bloc 2 OBJ2, OBJ3, OBJ4
TEO	7. L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA	Matí: 2 Tarda: 2	11 24/11/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques del TEMA 7. Cas Hoteles Golf. Cas Compañía Europea de Computadores y Equipos Informáticos.	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	11 25/11/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
TEO	8. ESTRUCTURA DE PROPIETAT DE L'EMPRESA	Matí: 2 Tarda: 2	12 1/12/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques del TEMA 7 / Pràctiques del TEMA 8. Cas Stewart contra Rockefeller. Cas del Grup El Corte Inglés	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	12 2/12/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
PRA	Pràctiques dels TEMES 7 i 8. Altres Casos i resums casos anteriors	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	13 9/12/14	Bloc 3 OBJ1, OBJ2, OBJ3
TEO	9. DIMENSIÓ, CONCENTRACIÓ I CREIXEMENT DE L'EMPRESA	Matí: 2 Tarda: 2	14 15/12/14	Bloc 3 OBJ2, OBJ3, OBJ4
PRA	Pràctiques del TEMA 9. Cas de Mercadona. Exercicis de Punt Mort i Llindar de Rendibilitat	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	14 16/12/14	Bloc 3 OBJ2, OBJ3, OBJ4

TEO	10. EL SISTEMA DE DIRECCIÓ DE L'EMPRESA. MODELS I ESTILS DE LIDERATGE I DIRECCIÓ	Matí: 2 Tarda: 2	16 12/01/15	Bloc 3 OBJ2, OBJ3, OBJ4
PRA	Pràctiques del TEMA 10. Casos sobre estils de lideratge i direcció empresarial (Nexus)	Matí:4,5 (1,5 x 3) Tarda: 3 (1,5 x 2)	16 13/01/15	Bloc 3 OBJ2, OBJ3, OBJ4
Avaluació 2on Parcial	PROVA D'AVALUACIÓ DEL SEGON PARCIAL. SETMANA 18ª, 29/01/15, de 9 a 11 h	Grup Total Matí i Tarda	18 29/01/15	Avaluació 2on Parcial

Sistema d'avaluació

SISTEMA DE TUTORIES I D'AVALUACIÓ

L'Acció Tutorial i el Sistema d'Avaluació tindrà que representar l'estratègia plantejada pel assegurament d'un bon nivell d'aprenentatge global dins aquesta assignatura, facilitant a l'alumne la comprensió, solucionant problemes personals, resolvent dubtes, aportant recolzament, contrastant el nivell d'aprenentatge, etc., lo qual significarà haver arribat a l'assegurament competencial i l'assoliment dels objectius previstos en la mateixa. Per arribar a aquest propòsit, es proposa una estratègia i activitats basats en el següent esquema operatiu:

- A. Acció Tutorial al llarg del semestre.
- B. Autoavaluació personal de coneixements durant la marxa docent al llarg del semestre.
- C. Avaluació continuada, per parcials, i global i final de l'assignatura.

A. Acció Tutorial al llarg del semestre durant la marxa docent de l'assignatura:

L'acció tutorial es plantejarà, de principi, en proporcionar un espaï personal o per grups amb el propòsit de ajudar, reconduir, solucionar problemes, aclarir dubtes i en general materialitzar "la tasca de facilitador" del professorat en front dels estudiants, per tal de que puguin millorar el aprenentatge. En resum, es proporcionarà l'opció de tutories personals o per grups, per aclarir dubtes o altres propòsits cada dilluns i dimarts en un horari establert de comú acord entre el alumnat i el professorat., i s'inclourà l'assessoria i aclariment de dubtes en els Continguts teòrics, Activitats pràctiques, Estudis de Casos, Resolució de Problemes, etc.

B. Autoavaluació personal de coneixements al llarg del semestre:

Aquesta activitat avaluaria consistirà en la proposta de una sèrie de preguntes tipus test que l'estudiant anirà responent a la consecució de cada tema teòric de l'assignatura, amb l'objectiu essencial de avaluar ell mateix la comprensió de conceptes, definicions i deferents continguts de cada tema, i així doncs poder arribar a valorar el nivell d'aprenentatge assolit, i si més no, tornar endarrere, aclarir dubtes amb o sense la participació del professor.

C. Avaluació continuada, per parcials, i global i final de l'assignatura:

-Recollida de informació per a l'avaluació: Es recolliran els treballs d'estudi de casos, pràctiques de resolució de problemes, informes d'activitats i proves d'avaluació (exàmens) en el termini i data de recollida pactat amb els estudiants.

-Pel que fa a les proves d'avaluació parcial, constaran d'un test amb preguntes que tindran 4 opcions de resposta. El nombre de preguntes podrà variar i es negociarà amb els alumnes. La proposta inicial es de unes 30 a 40 preguntes tipus text amb 4 respostes (a, b, c, d) de les que hi haurà només una correcta. La majoria seran preguntes sobre conceptes, definicions i continguts teòrics. Una proporció a negociar seran sobre exercicis (petits problemes o exercicis a realitzar) i a les respostes hi figuraran les possibles solucions.

-Els criteris que s'utilitzaran en % de ponderació, per qualificar globalment l'assignatura, son:

- - Proves d'avaluació de coneixements i de destreses en resolució d'exercicis (dos proves al semestre pactades amb els estudiants, avaluació de coneixements, comprensió temàtica, estat dels arts, conceptes, característiques i variables, resolució d'exercicis senzills, etc.)..... **75 %**

- - Estudi de casos i activitats pràctiques en general realitzades pel alumnat..... **15 %**
- - Avaluació d'assistència a classe, participació activa i bona actitud..... **10 %**

-Cada prova parcial s'aprovarà amb una qualificació mínima de 5 punts. El mateix pel que fa a les activitats pràctiques en general i els estudis de casos.

-En principi, la meta volguda a priori seria que s'aprovés l'assignatura per avaluació continuada i proves parcials. D'aquesta manera no faria falta una prova final ni cap prova de recuperació.

En resum:

Per aprovar l'assignatura és necessari seguir el sistema d'avaluació contínua, propi de la mateixa. Això serà senzill si l'alumnat es capaç de realitzar un bon seguiment dels continguts, amb assistència a les classes teòriques i pràctiques, estudiant cada tema i realitzant les activitats i exercicis pràctics, eliminant els dubtes i aclarint els continguts que calgui amb l'eina de l'acció tutorial, i amb el necessari comportament responsable.

El professor notificarà a classe amb la suficient antelació les activitats que hauran de ser realitzades pels alumnes per tal que puguin ser lliurades en el terminis establerts**.** No hi haurà prologues en els terminis establerts per a lliurar els resultats de les activitats proposades pel professorat. Les activitats i les proves escrites es realitzaran i lliuraran a classe. Per tant, és important l'assistència a classe.

Bibliografia i recursos d'informació

En síntesi, els recursos didàctics que es proposa utilitzar en el desenvolupament docent d'aquesta assignatura son una sèrie de recursos i material bàsics, elaborats *ad hoc* en relació a les competències, objectius i continguts programats a la mateixa, on s'inclouen els PowerPoint, els apunts complementaris, els Estudis de Casos, les proves d'autoavaluació corresponents a cada tema teòric, i una sèrie de bibliografia complementaria recomanada.

RECURSOS I MATERIALS BÀSICS:

- Col·lecció d'arxius PowerPoint per la majoria del temes programats.
- Col·lecció d'apunts en format Msword (doc) o pdf, per alguns del temes i activitats pràctiques programats.
- Col·lecció de proves d'autoavaluació per fer el seguiment i auto-control dels coneixements i la comprensió temàtica.
- Fulls amb exercicis i activitats pràctiques que es proposen realitzar i exercicis resolts de referència, estudi de casos, etc.
- Dossier electrònic (SAKAI) on estarà bona part del material utilitzat pel desenvolupament i seguiment de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA COMPLEMENTÀRIA:

Bueno Campos, E. (2004): CURSO BÁSICO DE ECONOMÍA DE LA EMPRESA: UN ENFOQUE DE ORGANIZACIÓN. Madrid. Ediciones Pirámide. Cuarta edición.

Colom Gorgues A. (2009). EVALUACIÓN DE LA RENTABILIDAD DE PROYECTOS DE INVERSIÓN. APLICACIÓN A LOS SECTORES AGRARIO Y AGROALIMENTARIO. Editor Servei de Publicacions de la Universitat de Lleida, 449 pág.

Colom Gorgues A. (2000). MARKETING AGROALIMENTARIO. UNAS DEFINICIONES Y CONCEPTOS BÁSICOS. ETSEA, Universitat de Lleida, libro electrónico en soporte CD-Rom.

Koontz H., Weihrich H., Cannice M. (2012). ADMINISTRACION: UNA PERSPECTIVA GLOBAL Y EMPRESARIAL. Ed. McGraw Hill, 14ª Edición. University of California L.A. (UCLA).

Pérez Gorostegui, E. (2002). INTRODUCCIÓN A LA ECONOMÍA DE LA EMPRESA. Editorial Centro de Estudios Ramón Areces, Madrid.

Porter M.E. (2013). VENTAJA COMPETITIVA. CREACIÓN Y SOSTENIBILIDAD DE UN RENDIMIENTO SUPERIOR. Ed. Pirámide. Edició actualitzada de la primera versió en anglés de "Ventaja Competitiva" del mateix autor. 589 pág.

Porter M.E. (2013). ESTRATEGIA COMPETITIVA. TECNICAS PARA EL ANALISIS DE LA EMPRESA Y SUS COMPETIDORES. Ed. Pirámide. Versió actualitzada de la obra “Estrategia Competitiva” d’aquest autor. 455 pág.

Romero López C. (1993). TÉCNICAS DE GESTIÓN DE EMPRESAS. Ed. Mundi Prensa-CEPADE. Madrid.

Tarragó Sabaté F. (1986). FUNDAMENTOS DE ECONOMÍA DE LA EMPRESA. Edición del autor. Universidad Barcelona.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FONAMENTS DE COMPTABILITAT

Coordinació: MONTEGUT SALLA, YOLANDA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS DE COMPTABILITAT
Codi	101301
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble titulació: Grau en Administració i Direcció d'Empreses i Grau en Turisme (ADETUR)	1	TRONCAL	Presencial
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	4GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	MONTEGUT SALLA, YOLANDA
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Begoña Arias Terés 9 Yolanda Montegut Salla 9 Jordi Moreno Gené 6

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
ARIAS TERÉS, BEGOÑA	bego.arias.teres@gmail.com	9	
MONTEGUT SALLA, YOLANDA	ymontegut@aegern.udl.cat	9	
MORENO GENÉ, JORDI	jmoreno@aegern.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura de Fonaments de Comptabilitat s'imparteix a primer curs del Grau en ADE. Es tracta d'introduir a l'alumne en la Comptabilitat General que apliquen les empreses per tal que, en cursos posteriors, pugui aprofundir sobre normes i criteris de valoració comptables.
Aquesta assignatura és important en el sentit de que l'alumne ha de tenir, un cop hagi acabat el Grau, uns coneixements bàsics de comptabilitat per poder treballar en una empresa realitzant tasques comptables i de gestió.
Un aprofundiment adequat de l'assignatura és imprescindible per entendre altres assignatures que estan directament relacionades amb el Grau, i que s'imparteixen en cursos posteriors.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Saber comptabilitzar les operacions bàsiques d'una empresa: compres, vendes, nòmines, ingressos i despeses generals, i d'altres operacions que faci l'empresa.
- Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç i compte de resultats.
- Ser capaç d'elaborar un cicle comptable complet.
- Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
- Treball en equip i lideratge.
- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col•laborant

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Saber comptabilitzar les operacions bàsiques d'una empresa: compres, vendes, nòmines, ingressos i despeses generals, i d'altres operacions que faci l'empresa.

Competències específiques de la titulació

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç i compte de resultats.
  - Ser capaç d'elaborar un cicle comptable complet.

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

  Objectius

  - Ser capaç d'elaborar un cicle comptable complet.
  - Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç i compte de resultats.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Saber comptabilitzar les operacions bàsiques d'una empresa: compres, vendes, nòmines, ingressos i despeses generals, i d'altres operacions que faci l'empresa.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Treball en equip i lideratge.

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l’orientació a la qualitat.

  Objectius

  - Saber comptabilitzar les operacions bàsiques d'una empresa: compres, vendes, nòmines, ingressos i despeses generals, i d'altres operacions que faci l'empresa.

- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Ser capaç de treballar i d’aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col•laborant

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Ser capaç d'elaborar un cicle comptable complet.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1: LA COMPTABILITAT COM A SISTEMA D'INFORMACIÓ

- Definició de comptabilitat
- Usuaris de la informació comptable
- Divisió de la comptabilitat

TEMA 2: EL BALANÇ

- El patrimoni de l'empresa
- Estructura econòmica o actiu
- Estructura financera o passiu
- El net patrimonial
- Equilibridel balanç
- Tipus de balanç

TEMA 3: EL MÈTODE COMPTABLE

- Concepte comptable de compte
- Representació gràfica i terminologia del compte
- Classes de comptes
- Teories sobre el càrrec i l'abonament de comptes
- L'assentament

TEMA 4: REGULACIÓ LEGAL I NORMALITZACIÓ COMPTABLE. EL PLA GENERAL DECOMPTABILITAT

- Llibres de comptabilitat
- Obligacions comptables i registrals dels empresaris
- La normalització comptable
- El Pla Generalde Comptabilitat

TEMA 5: EL CICLE COMPTABLE

- Etapes del cicle comptable
- Balanç inicial
- Assentament d'obertura
- Llibre major
- Operacions corrents
- Determinació del resultat
- Elaboració del balanç final

TEMA 6: EXISTÈNCIES

- Principals comptes del grup 3
- Compres i vendes
- Valoració de les existències
- Variació d'existències a final de l'exercici
- Operacions amb envasos i embalatges
- Deteriorament de valor

TEMA 7: CREDITORS I DEUTORS PER OPERACIONS COMERCIALS

- Deutes de funcionament: proveïdors i creditors
- Crèdits de funcionament: clients i deutors
- Els efectes comercials
- Deutes i crèdits amb el personal
- Deteriorament de valor

Eixos metodològics de l'assignatura

En l'assignatura es duran a terme classes teòriques per tenir un coneixement dels continguts.

Les classes teòriques es complementaran amb sessions pràctiques relacionades amb el temari per a que l'alumne pugui posar en pràctica els coneixements adquirits.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

Dates (Setmanes)	Descripció:	Activitat Presencial	Activitat treball autònom
1	Presentació assignatura Tema 1 Tema 2	Pautes a seguir Lliçó magistral Lliçó magistral	Teoria
2	Tema 2 Tema 3	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
3	Tema 3	Problemes	Exercicis i problemes
4	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
5	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
6	Tema 5	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
7	Tema 5	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
8	Tema 5	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
9	Prova pràctica	Prova	Resolució prova
10	Tema 6	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
11	Tema 6	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
12	Tema 6	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
13	Tema 7	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
14	Tema 7	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
15	Tema 7	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
16	Tema 7	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
17	Prova pràctica	Prova	Resolució prova
18			
19	Prova pràctica (Recuperació)	Prova	Resolució prova

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA:

La nota final es la suma de les qualificacions obtingudes en les proves següents:

- Exercicis que l'alumne resoldrà a classe i assistència a cursos i/o jornades que si es fan correctament en total valdran un **15%** de la nota

Dos proves d'avaluació fetes al llarg de la matèria:

- La primera que constarà de dues parts, una teòrica i una pràctica que valdrà en total un **25% (60% la part pràctica i 40% la part teòrica)**
- Un exercici pràctic acumulatiu que val un **60%** de la nota i que es farà al final del crèdit.

Donada la naturalesa acumulativa de la materia, en aquest últim examen la nota mínima que s'ha treure és de 5 per que es tinguin en compte la resta de proves de l'avaluació continuada. En cas contrari l'assignatura queda suspesa.

Entenent que les proves són acumulatives i per tant poden sortir qüestions de proves anteriors

A la prova tipus test s'ha de tenir en compte que les respostes incorrectes resten un 25% de la nota correcta.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

El termini per presentar la documentació finalitza el 30 d'octubre de 2016.

INFORMACIÓ ADDICIONAL RELACIONADA AMB L'AVALUACIÓ :

D'acord amb l'article 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol normativa de règim intern de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

- CONTABILIDAD GENERAL 11ª Edición actualizada; Jesús Omeñaca García ; Editorial Deusto
- SUPUESTOS PRACTICOS DE CONTABILIDAD FINANCIERA Y DE SOCIEDADES; Jesús Omeñaca García ; Editorial Deusto
- PLAN GENERAL DE CONTABILIDAD; Editorial Mc Graw Hill

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

HISTÒRIA ECONÒMICA

Coordinació: VICEDO RIUS, ENRIC

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	HISTÒRIA ECONÒMICA
Codi	101302
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	TRONCAL	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	4GG
Crèdits teòrics	4.2
Crèdits pràctics	1.8
Coordinació	VICEDO RIUS, ENRIC
Departament/s	HISTORIA,HISTORIA DE L'ART I HISTORIA SOCIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	HP: 60 hores; HNP: 90 hores.
Idioma/es d'impartició	Català

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
LOPEZ ESTEVE, MANEL	manel.lopez@hahs.udl.cat	12	Manel López Esteve +34 973 70 3185 Despatx 3.24. Facultat de Lletres - Campus Rectorat Dilluns d'15:30 a 17:30 o per cita/ Segon semestre: per cita manel.lopez@historia.udl.cat
VICEDO RIUS, ENRIC	vicedo@historia.udl.cat	12	Enric Vicedo Rius +34 973 70 3160 Despatx 2.14.1. Facultat de Lletres - Campus Rectorat Dilluns i dimarts d'11:15 a 12:15 o per cita/ Segon semestre: per cita vicedo@historia.udl.cat

Informació complementària de l'assignatura

Anàlisi de la realitat econòmica des de la perspectiva històrica. Orígens de l'economia capitalista. Els processos d'industrialització. Les grans etapes del creixement econòmic contemporani. Desenvolupament, subdesenvolupament i globalització.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius

CB1, CB3, CB4, CB5 i CB6

- Habilitat de comentar, anotar o editar correctament textos i documents d'institucions actuals des d'una perspectiva històrica.
- Habilitat d'obtenir els continguts necessaris a partir de la consulta de llibres o bases de dades de qualitat, tant d'historiadors econòmics com d'institucions relacionades amb la vida econòmica i social.

CES5 Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals,polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

- Capacitat per comprendre la complexitat de les relacions entre els aspectes econòmics i els no econòmics (socials, institucionals, ...)
- Coneixement dels processos històrics contemporanis i dels principals factors demogràfics, socio-econòmics, polítics i culturals que els condicionen.
- Capacitat d'interpretar les transformacions econòmiques actuals en relació als canvis en les realitats socials, polítiques i institucionals.
- Coneixement de la història econòmica europea en una perspectiva comparada.

CEU 1 Correcció en l'expressió oral i escrita

- Habilitat per a estructurar una presentació escrita o oral en diversos formats possibles.

CEU 2 Domini d'una llengua estrangera

- Durant el curs es donarà algun text curt en anglès.

CEU 3 Domini de les TIC

- Utilització de l'excel per a la realització de càlculs bàsics i gràfics.

Competències significatives

Competències

Competències generals o bàsiques (CB)

CB1. Capacitat d'anàlisi i de síntesi
CB3. Treball en equip i lideratge
CB4. Capacitat de crítica i autocrítica
CB5. Preocupació per la qualitat
CB6. Habilitat per treballar i aprendre de forma autònoma.

Competències específiques (CES)

CES5. Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, ètics, legals, polítics, sociològics i tecnològics a nivell local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

Competències estratègiques universitat (CEU)

CEU1. Correcció en l'expressió oral escrita
CEU2. Domini d'una llengua estrangera.
CEU3. Domini de les TIC

Continguts fonamentals de l'assignatura

Continguts

Part I - INTRODUCCIÓ

0. Presentació de l'assignatura

1. Història econòmica, història i ciència social.

2. Les economies europees preindustrials: continuïtats i canvis als segles moderns.

Part II- LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL

3. La industrialització a Europa

4. La industrialització als Estats Units i al Japó.

5. La integració de l'economia internacional durant el segle XIX.

PART III- EL SEGLE XX

6. L'impacte econòmic de la Primera Guerra Mundial i la reconstrucció.

7. La crisi dels anys trenta: origen, desenvolupament i respostes.

8. Les economies socialistes de planificació centralitzada: Rússia i Xina.

9. La segona guerra mundial: impacte, reconstrucció i nou ordre mundial.

10. Expansió i crisi de l'economia mundial a la segona meitat del segle XX: creixement econòmic i subdesenvolupament.

Eixos metodològics de l'assignatura

Anàlisi teòrica i pràctica de la realitat econòmica des de la perspectiva històrica. Orígens de l'economia capitalista. Els processos d'industrialització. Les grans etapes del creixement econòmic contemporani. Desenvolupament, subdesenvolupament i globalització. Vegeu el pla de desenvolupament i la secció avaluació per un major detall.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Pla de desenvolupament

UdL		HISTÒRIA ECONÒMICA	2016-2017
setmana			
1	12 set	Presentació del Grau a l'alumnat de primer	Presentació de l'assignatura 1. Història econòmica, història i ciència social. Pràctica 1
2	19 set	1. Història econòmica, història i ciència social. Pràctica 1	1. Història econòmica, història i ciència social. Pràctica 1
3	26 set	2. Les economies europees preindustrials: continuïtats i canvis als segles moderns.	2. Les economies europees preindustrials: continuïtats i canvis als segles moderns.
4	3 oct	2. Les economies europees preindustrials: continuïtats i canvis als segles moderns.	3. La industrialització a Europa Pràctica 2
5	10 oct	3. La industrialització a Europa Pràctica 2	3. La industrialització a Europa Pràctica 2
6	17 oct	3. La industrialització a Europa Pràctica 2	3. La industrialització a Europa Pràctica 2
7	24 oct	4. La industrialització als Estats Units i al Japó. Pràctica 2	4. La industrialització als Estats Units i al Japó. Pràctica 2
8	31 oct nov	Classe de dubtes	Festa Estatal
9	7 nov	Avaluació (2hores)	
10	14 nov	5. La integració de l'economia internacional durant el segle XIX. Pràctica 3	5. La integració de l'economia internacional durant el segle XIX. Pràctica 3
11	21 nov	5. La integració de l'economia internacional durant el segle XIX. Pràctica 3	6. L'impacte econòmic de la Primera Guerra Mundial i la reconstrucció. Pràctica 3
12	28 nov	6. L'impacte econòmic de la Primera Guerra Mundial i la reconstrucció. Pràctica 3	7. La crisi dels anys trenta: origen, desenvolupament i respostes. Pràctica 4
13	5 des	7. La crisi dels anys trenta: origen, desenvolupament i respostes. Pràctica 4	Festa Estatal
14	12 des	8. Les economies socialistes de planificació centralitzada: Rússia i Xina.	9. La segona guerra mundial: impacte, reconstrucció i nou ordre mundial. Pràctica 4
15	19 des	10. Expansió i crisi de l'economia mundial a la segona meitat del segle XX: creixement econòmic i subdesenvolupament. Pràctica 4	10. Expansió i crisi de l'economia mundial a la segona meitat del segle XX: creixement econòmic i subdesenvolupament. Pràctica 4
	23 des a 6 gener	Vacances de Nadal	
17	9 gen	10. Expansió i crisi de l'economia mundial a la segona meitat del segle XX: creixement econòmic i subdesenvolupament. Pràctica 4	Classe de dubtes
18	16 gen		
19	23 gen	Avaluació (2 hores)	
20	30 gen	Avaluació (2 hores)	

Sistema d'avaluació

Avaluació

Dos proves parcials a les corresponents setmanes d'exàmens segons calendari oficial (25 % cadascuna), quatre pràctiques (25% en total) i un examen final (25%) amb data a determinar amb l'alumnat i que es farà després del segon parcial. L'alumne que només obtingui qualificació en 2 o menys dels quatre tipus d'avaluació obtindrà com a nota final d'aquesta assignatura la qualificació de NO PRESENTAT.

Prova parcial 1: Deu preguntes curtes referides al temari i a les classes pràctiques (fins el tema 4 i la pràctica 2 inclosos).

Prova parcial 2: Quaranta preguntes tipus test amb tres opcions. Els errors resten una quarta part del valor de la pregunta. Inclou els

temes 5 a 10 i les pràctiques 3 i 4.

S'han de lliurar en dos terminis que s'indicaran. El primer termini les pràctiques 1 i 2 i el segon termini les pràctiques 3 i 4. En total puntuen un 25 % de la nota.

Prova final: Cinquanta preguntes tipus test amb tres opcions. Els errors resten una quarta part del valor de la pregunta. Entren totes els temes i pràctiques. Hi haurà la meitat de les preguntes referides a les quatre pràctiques i l'altra meitat a les classes teòriques. Compta un 25%.

Els alumnes que per raons laborals triïn l'opció avaluació alternativa, ho han de fer a començament de curs segons els termes que estableixen les autoritats de la UdL.

http://www.udl.cat/export/sites/UdL/udl/norma/Ordenacio_academica/Normativa_dxavaluacix_pel_Consell_de_Govern_de_26_febrer_de_2014_-text_definitiu-.pdf

Objectius comuns de les proves i de les pràctiques:

- Habilitats per a estructurar una presentació escrita u oral en diversos formats possibles.
- Capacitat per comprendre la complexitat de les relacions entre els aspectes econòmics i els no econòmics (socials, institucionals, ...)
- Coneixement dels processos històrics contemporanis i dels principals factors demogràfics, socio-econòmics, polítics i culturals que els condicionen.
- Capacitat d'interpretar les transformacions econòmiques actuals en relació als canvis en les realitats socials, polítiques i institucionals.
- Coneixement de la història econòmica europea en una perspectiva comparada.
- Habilitat de comentar, anotar o editar correctament textos i documents d'institucions actuals des d'una perspectiva històrica.
- Habilitat d'obtenir els continguts necessaris a partir de la consulta de llibres o bases de dades de qualitat, tant d'historiadors econòmics com d'institucions relacionades amb la vida econòmica i social.

Objectius complementaris de les pràctiques:

- Utilització de l'excel per a la realització de càlculs bàsics i gràfics.
- La realització de les pràctiques permet emprar textos en anglès per part del professor o mitjançant la consulta autònoma dels alumnes.

Bibliografia i recursos d'informació

Recursos i Bibliografia

Recursos

Associació Espanyola d'Història Econòmica http://www.aehe.es/

Economic History Services http://eh.net//

International Economic History Association http://www.ieha-wehc.org/

Maddison Project http://www.ggdc.net/maddison/maddison-project/home.htm

Bibliografia

LECTURA OBLIGATÒRIA

FELIU, G. i C. SUDRIÀ, Introducció a la història econòmica mundial, UB-UV, 2006 o edicions posteriors.

OBRES GENERALS

- ARACIL, R. i SEGURA, A., Història econòmica mundial i d'Espanya, Teide, Barcelona, 1993.
- BEAUD, M, Historia del capitalismo, Ariel, Barcelona, 1984.

- BUSTELO, F., Historia Económica. Introducción a la historia económica mundial. Historia económica de España en los siglos XIX y XX, Editorial Complutense, Madrid, 1994.
- CAMERON, R., Historia económica mundial. Desde el paleolítico hasta el presente, 2ª edició. Alianza Editorial, Madrid, 1992.
- CAMBRIDGE UNIVERSITY, Historia económica de Europa,7 vs., Cambridge University, 1948-1983. Edició en castellà: Editorial Revista de Derecho Privado, Madrid.
- CAMPS CURA, E., Historia Económica Mundial. La formación de la economia internacional (siglos XVI-XX), McGraw Hill, 2013.
- CIPOLLA, C.M. (dir.), Historia económica de Europa, 6 vs., Ariel, Barcelona, 1979-1982.
- DELFAUD et al., Nueva historia económica mundial (siglos XIX-XX), Vicens Universidad, Barcelona, 1980.
- Feliu,G. i Sudrià,C., Introducció a la història econòmica, Universitat de Barcelona, Barcelona, 2006 o edicions posteriors.
- FISCHER, W. (ed.): Historia Económica mundial del siglo XX, 5 vs., Crítica, Barcelona.
- FONTANA, J., Por el bien del imperio: una historia del mundo desde 1945, Pasado & Presente, Barcelona, 2013.
- FOREMAN-PECK, Historia económica mundial. Relaciones económicas internacionales desde 1850, Prentice Hall, Madrid, 1995.
- GALBRAITH, J. K., Historia de la economía, Ariel, Barcelona, 1989.
- LEON, P. (dir.), Historia económica y social del mundo, 6 vs, Ediciones Encuentro, Madrid, 1978-1980.
- MADDISON, A. Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Ariel, Barcelona, 1991.
- PALAFOX, J, Curso de historia de la economía, Tirant lo Blanc, València, 1997.
- PIKETTY, Thomas, El Capital al segle XXI, RBA La Magrana, Barcelona, 2014.
- SIMON SEGURA, F. , Manual de Historia Económica Mundial y de España, 1ª edició. Centro de Estudios Ramon Areces S.A., Madrid, 1990.
- Zamagni, V.,Historia económica de la Europa Contemporánea, Crítica, Barcelona, 2001.

DICCIONARI

- **DEANE,P. i J. KUPER (eds.), Vocabulario básico de economía, Crítica,** Barcelona, **1992.**

SOBRE HISTÒRIA DEL'EMPRESA

- CABANA VANCELLS, F., Deu èxits de l'economia catalana, Col·lecció P.VISIONS, Pòrtic, Barcelona, 2016.
- CHANDLER, A. D., Escala y diversificación: la dinámica del capitalismo industrial. Prensas Universitarias de Zaragoza, Zaragoza, 1996.
- COMÍN, F. I MARTÍN ACEÑA, P., La empresa en la historia de España, Civitas, Madrid, 1996.
- GARCÍA RUIZ, J. L. (coordinador), Historia de la empresa mundial y de España, Editorial Síntesis, S.A., Madrid, 1998.
- GARCÍA RUIZ, J.L. i C. MANERA (dirs.), Historia empresarial de España: un enfoque regional en profundidad, Madrid, LID, 2006.
- VALDALISO, J. M. i S. LÓPEZ, Historia económica de la empresa, Barcelona, Crítica, 2010.

PART I. INTRODUCCIÓ

HISTÒRIA ECONÒMICA, HISTÒRIA I CIÈNCIA SOCIAL

- BLOCH. M., Introducción a la historia, FCE, Mèxic, 1982.
- BLOCH, M., La historia rural francesa, Crítica, Barcelona, 1978.
- CARDOSO ? PÉREZ?BRIGNOLI, Los métodos de la historia, Crítica, Barcelona, 1976.
- CIPOLLA, C. M., Entre la historia y la economía. Introducción a la historia económica, Crítica, Barcelona, 1991.
- FEBVRE, L, Combates por la historia, Ariel, Barcelona.
- FOGEL, R.W., Los ferrocarriles y el crecimiento económico de Estados Unidos. Ensayos de historia econométrica, Tecnos, Madrid,1972.
- FOGEL, R.W.. Y S.L. ENGERMAN, Tiempo en la cruz. La economía esclavista en los Estados Unidos, Madrid, Siglo XXI, 1981.
- FONTANA, J. Historia. Análisis del pasado y proyecto social, Crítica, Barcelona, 1982.
- FONTANA, J., La història després de la fi de la història. Reflexions i elements per a una guia dels corrents actuals, Institut Jaume Vicens Vives/Eumo, Vic, 1992.
- FONTANA, J., La història dels homes, Crítica, Barcelona, 2000.
- GERSCHENKRON, A., El atraso económico en su perspectiva histórica, Ariel, Barcelona, 1968.
- KONDRATIEFF, N.D. y otros, Los ciclos económicos largos. ¿Una explicación de la crisis?, Akal, Madrid, 1979.
- KULA, W. Problemas y métodos de la historia económica, Península, Barcelona, 1977.
- KULA, W., Teoría económica del sistema feudal, Siglo XXI, Buenos Aires, 1974.
- KULA, W., Las medidas y los hombres, Siglo XXI, Madrid, 1980.
- LABROUSSE, E., Las estructuras y los hombres, Ariel, Barcelona, 1969.
- MALTHUS, T.T., Primer assaig sobre la població. Diverses edicions.
- NELL, E. J., Historia y teoría económica, Crítica, Barcelona, 1984.
- NORTH, D.C., Estructura y cambio en la historia económica, Alianza, Madrid, 1984.
- SCHUMPETER, J., Historia del análisis económico, pp. 47-48, Ariel, Barcelona, 1971 .
- TEMIN, P. (ed.), La nueva historia económica. Lecturas seleccionadas, Alianza, Madrid, 1984.
- TOPOLSKI et al, Historia económica. Nuevos enfoques y nuevos problemas, Crítica, Barcelona, 1981.
- VILAR, P., Iniciación al vocabulario del análisis histórico, Crítica, Barcelona, 1980.
- VILAR, P., Historia marxista, historia en construcción, Anagrama, Barcelona, 1975.

- VILAR, P., Crecimiento y desarrollo, Ariel, Barcelona, 1983.

LES ECONOMIES EUROPEES PREINDUSTRIALS: CONTINUÏTATS I CANVIS ALS SEGLES MODERNS.

- A.A.V.V., Industrialización antes de la industrialización, Crítica, Barcelona, 1986.
- A.A.V.V., Lectures d'Història Econòmica, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- ABEL, W., Crises agraires en Europe (XIIIe.?XXe.siècle), Flammarion, París, 1973.
- ASTON, T. H. i PHILPIN, C. H. E. (eds), El debate Brenner, Crítica, Barcelona, 1988.
- BERG, M., La era de las manufacturas. 1700-1820. Una nueva historia de la Revolución industrial británica, Crítica, Barcelona, 1987.
- BOSERUP, E., Población y cambio tecnológico, Crítica, Barcelona, 1984.
- CAMERON, R., Historia Económica Mundial, Alianza, Madrid, 1990.
- CARDOSO, C.F.S. y H. PEREZ BRIGNOLI, Historia económica de América Latina, 2 vols., Crítica, Barcelona, 1979.
- CIPOLLA, C.M., Historia económica de la población mundial, Crítica, Barcelona, 3ª ed., 1982.
- CIPOLLA, C.M. (dir.), Historia económica de Europa, vs. 1 i 2, Ariel, Barcelona, 1979.
- DE VRIES, J., La economía de Europa en un período de crisis, 1600?1750, Cátedra, Madrid, 1979.
- DERRY, T.K. y WILLIAMS, T.I., Historia de la tecnología, Siglo XXI, Madrid, 1989 (12 ed.)
- DOBB, M., Estudios sobre el desarrollo del capitalismo, Siglo XXI, Buenos Aires, 2ª ed., 1972.
- FLINN, M. W., El sistema demográfico europeo, Crítica, Barcelona, 1989.
- GUIA PRÀCTICA D' HISTÒRIA ECONÒMICA MUNDIAL, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- HAMILTON, E. J., El tesoro americano y la revolución de los precios en España, 1501-1650, Ariel, Barcelona, 1975.
- HILTON, R. H. (ed.), La transición del feudalismo al capitalismo, Crítica, Barcelona, 1977.
- HOBSBAWM, E.J., En torno a los orígenes de la revolución industrial, Siglo XXI, Buenos Aires, 2ª ed., 1972.
- KINDLEBERGER, C.P., Historia financiera de Europa, Crítica, Barcelona, 1988.
- KRIEDTE, p., Feudalismo tardío y capital mercantil, Crítica, Barcelona, 1982.
- KULA, W., Teoría económica del sistema feudal, Siglo XXI, Buenos Aires, 1974.
- LABROUSSE, E., Fluctuaciones económicas e historia social, Tecnos, Madrid, 1962.
- LIVI BACCI, M., Ensayo sobre la historia demográfica europea. Población y alimentación en Europa, Ariel, Barcelona, 1988.
- LIVI-BACCI, M., Historia mínima de la población mundial, Ariel, Barcelona, 1990.
- NORTH, D.C. y R.P. THOMAS, El nacimiento del mundo occidental, 900?1700, Siglo XXI, Madrid, 1978
- SLICHER van BATH, B. H., Historia agraria de Europa Occidental. 800-1850, Península, Barcelona, 1974.
- THOMPSON, E. P., Costumbres en común, Crítica, Barcelona, 1994.
- VILAR, P., Oro y moneda en la historia (1450?1920), Ariel, Barcelona, 1969.
- WALLERSTEIN, I., El Moderno sistema mundial I. La Agricultura capitalista y los orígenes de la economía-mundo europea en el siglo XVI, Siglo XXI, Madrid, 1979.
- WALLERSTEIN, I., El moderno sistema mundial II. El mercantilismo y la consolidación de la economía-mundo europea, 1600-1750, Madrid, Siglo XXI, 1984.
- WALLERSTEIN, I., El moderno sistema mundial III. La Segunda era de gran expansión de la economía-mundo capitalista, 1730-1850, Academic P., Nueva York, 1999.
- WRIGLEY, E.A., Historia y población. Introducción a la demografía histórica, Crítica, Barcelona, 2ª ed., 1985.
- WRIGLEY, E.A., Gentes, ciudades y riqueza. La transformación de la sociedad tradicional, Crítica, Barcelona, 1992.

PART II. LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL

- A.A.V.V., Lectures d'Història Econòmica, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- A.A.V.V., La Revolución Industrial, Crítica, Barcelona, 1988.
- ABEL, W., Crises agraires en Europe (XIIIe.?XXe. siècle), Flammarion, París, 1973.
- ASHTON, T.S., La Revolución Industrial (1760?1830), F.C.E., México, 1970.
- BERG, M., La era de las manufacturas. 1700-1820. Una nueva historia de la Revolución industrial británica, Crítica, Barcelona, 1987.
- CAMERON, R., Historia Económica Mundial, Alianza, Madrid, 1990.
- CARDOSO, C.F.S. y H. PEREZ BRIGNOLI, Historia económica de América Latina, 2 vols., Crítica, Barcelona, 1979.
- CIPOLLA, C.M. (dir.), Historia económica de Europa, vs. 3 i 4, Ariel, Barcelona, 1979.
- DEANE, P., La primera revolución industrial, Península, Barcelona, 1968.

- DERRY, T.K. y WILLIAMS, T.I., Historia de la tecnología, Siglo XXI, Madrid, 1989 (12 ed.).

- ENGERMAN, S.L. i R. E. GALLMAN (eds.), The Cambridge Economic History of the United States, Vol. 2: Long Nineteenth Century.
- FOGEL, R.W., Los ferrocarriles y el crecimiento económico de Estados Unidos. Ensayos de historia econométrica, Tecnos, Madrid,1972.
- FOGEL, R.W.. Y S.L. ENGERMAN, Tiempo en la cruz. La economía esclavista en los Estados Unidos, Madrid, Siglo XXI, 1981.
- FOREMAN-PECK, Historia económica mundial. Relaciones económicas internacionales desde 1850, Prentice Hall, Madrid, 1995.
- FURTADO, C., La economía latinoamericana desde la conquista ibérica hasta la revolución cubana, Siglo XXI, México, 1969.
- FURTADO, C., La economía latinoamericana: formación histórica y problemas contemporáneos, Siglo XXI, México, 1987.
- GARCÍA SANZ, A., JIMÉNEZ BLANCO, J.I. y GARRABOU, R. (eds.), Historia agraria de la España contemporánea, Crítica, Barcelona, 1985-1986.
- GARRABOU, R. (ed.): La crisis agraria de fines del siglo XIX, Crítica, Barcelona, 1988.
- GARRABOU, R. (ed.): Propiedad y explotación campesina en la España Contemporánea. MAPA, Madrid, 1992.
- GERSCHENKRON, A., El atraso económico en su perspectiva histórica, Ariel, Barcelona, 1968.
- GUIA PRÀCTICA D'HISTÒRIA ECONÒMICA MUNDIAL, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- HOBSBAWM, E.J., En torno a los orígenes de la revolución industrial, Siglo XXI, Buenos Aires, 2ª ed., 1972.

- HOBSBAWM, E.J., Industria e Imperio. Una historia económica de Gran Bretaña desde 1750, Ariel, Barcelona, 1977.
- HOBSBAWM, E.J., Trabajadores. Estudios de historia de la clase obrera, Crítica, Barcelona, 1979.
- HOBSBAWM, E.J., El mundo del trabajo. Estudios históricos sobre la formación y evolución de la clase obrera, Crítica, Barcelona, 1987.
- HOBSBAWM, E.J., La era del Imperio (1875-1914), Labor, Barcelona, 1989.
- KEMP, T., La revolución industrial en la Europa del siglo XIX, Fontanella, Barcelona, 1974.
- KEMP, T., Modelos históricos de industrialización, Fontanella, Barcelona, 1981.
- KENWOOD, A.G. y A.L. LOUGHEED, Historia del desarrollo económico internacional, v. 1, Istmo, Madrid, 1973.
- KINDLEBERGER, C.P., Historia financiera de Europa, Crítica, Barcelona, 1988.
- KONDO, A. Y., La agricultura española en el siglo XIX, MAPA-Nerea, Madrid, 1990.
- LABINI, P.S., Subdesarrollo y economía contemporánea, Crítica, Barcelona, 1984.
- LANDES, D.S., Progreso tecnológico y revolución industrial, Tecnos, Madrid, 1979.
- LEWIS, W.A., Crecimiento y fluctuaciones, 1870-1913,FCE, México, 1983.
- LENIN, V. I., El imperialismo, fase superior del capitalismo, Fundamentos, Barcelona, 1974.
- LIVI-BACCI, M., Historia mínima de la población mundial, Ariel, Barcelona, 1990.
- MADDISON, A., Las fases del desarrollo capitalista, FCE, México, 1989.
- MADDISON, A. Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Ariel, Barcelona, 1991.
- MANTOUX, P., La revolución industrial en el siglo XVIII. Ensayo sobre los comienzos de la gran industria moderna en Inglaterra, Aguilar, Madrid, 1962.
- MOKYR, J., La palanca de la riqueza, Alianza, Madrid,1993.
- MORI, G., La revolución industrial, Crítica, Barcelona, 1983.
- NADAL, J., La población española (siglos XVI al XX), Ariel, Barcelona, 1984.
- NADAL, J., El fracaso de la revolución industrial en España, 1814?1913, Ariel, Barcelona, 1975.
- NADAL, J. y CARRERAS, A., (dir. y coord.), Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX y XX), Ariel, Barcelona, 1990.
- NORTH, D.C., “La industrialització en els Estats Units”, a Lectures d’Història Econòmica, U.B., 1993.
- POLLARD, S., La conquista pacífica. La industrialización de Europa, 1760-1970, Publicaciones de la Universidad de Zaragoza, 1991.
- SERENI, E., Capitalismo y mercado nacional, Crítica, Barcelona, 1980.
- SLICHER van BATH, B. H., Historia agraria de Europa Occidental. 800-1850, Península, Barcelona, 1974.
- TORTELLA, G., El desarrollo de la España contemporánea. Historia económica de los siglos XIX y XX, Alianza, Madrid, 1994.
- THOMPSON, E.P., La formación histórica de la clase obrera, Crítica, Barcelona, 1990.
- THOMPSON, E. P., Costumbres en común, Crítica, Barcelona, 1994.
- VILAR, P. y otros, La industrialización europea. Estadios y tipos, Crítica, Barcelona, 1981.
- WRIGLEY, E.A., Historia y población. Introducción ala demografía histórica, Crítica, Barcelona, 2ª ed., 1985.
- WRIGLEY, E.A., Gentes, ciudades y riqueza. La transformación de la sociedad tradicional, Crítica, Barcelona, 1992.
- WRIGLEY, E.A., Cambio, continuidad y azar, Crítica, Barcelona, 1993.
- Zamagni, V., Historia económica de la Europa Contemporánea, Crítica, Barcelona, 2001.

PART III. EL SEGLE XX

- A.A.V.V., Lectures d'Història Econòmica, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- A.A.V.V. El sistema soviético hoy, Siglo XXI, Madrid, 1984.
- ABEL, W., Crises agraires en Europe (XIIIe.?XXe. siècle), Flammarion, París, 1973.
- Aldcroft, D. H., Historia de la economía europea, 1914-1990, Crítica, Barcelona, 1997.
- ALDCROFT, D.H., De Versalles a Wall Street, 1919?1929, Crítica, Barcelona, 1985.
- AMBROSIUS, G. i HUBBARD, W.H., Historia social y económica de Europa en el siglo XX, Alianza Universidad, Madrid, 1992.
- ARACIL, R i SEGURA, A., Història econòmica mundial i d'Espanya, Teide, Barcelona, 1993.
- BAIROCH, P., Revolución industrial y subdesarrollo, Siglo XXI, México, 1967.
- BAIROCH, P., El Tercer Mundo en la encrucijada. El despegue económico desde el siglo XVIII al XX, Alianza, Madrid, 1973.
- CAMERON, R., Historia Económica Mundial, Alianza, Madrid, 1990.
- CARDOSO, C.F.S. y H. PEREZ BRIGNOLI, Historia económica de América Latina, 2 vols., Crítica, Barcelona, 1979.
- CIPOLLA, C.M. (dir.), Historia económica de Europa, vs. 5 i 6, Ariel, Barcelona, 1979.
- COMÍN, F. , Las crisis de la deuda soberana en España (1500-2015), Los Libros de la Catarata, Madrid, 2016.
- DERRY, T.K. y WILLIAMS, T.I., Historia de la tecnología, Siglo XXI, Madrid, 1989 (12 ed.)
- FOHLEN, C., El trabajo en el siglo XIX, Nova Terra, Barcelona, 1969.
- FOHLEN, C., La revolución industrial, Vicens?Vives, Barcelona, 1978.
- FOREMAN-PECK, Historia económica mundial. Relaciones económicas internacionales desde 1850, Prentice Hall, Madrid, 1995.
- FURTADO, C., La economía latinoamericana desde la conquista ibérica hasta la revolución cubana, Siglo XXI, México, 1969.
- FURTADO, C., La economía latinoamericana: formación histórica y problemas contemporáneos, Siglo XXI, México, 1987.
- GALBRAITH, J.K., El crac del 29, Ariel, Barcelona,1983.
- GUIA PRÀCTICA D'HISTÒRIA ECONÒMICA MUNDIAL, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993.
- HARDACH, G., La primera guerra mundial, 1914-1918, Crítica, Barcelona, 1985.
- HOBSBAWM, E.J., La era del Imperio (1875-1914), Labor, Barcelona, 1989.
- LE COZ, J., Las reformas agrarias. De Zapata a Mao Tsé?tung y la FAO, Ariel, Barcelona, 1976.
- LENIN, V.I., El desarrollo del capitalismo en Rusia. El proceso de la formación de un mercado interior para la gran industria, Ariel, Barcelona, 1974.
- KENWOOD, A.G. y A.L. LOUGHEED, Historia del desarrollo económico internacional, v.2, Istmo, Madrid, 1973.

- KINDLEBERGER, C.P., La crisis económica, 1929?1939,Crítica, Barcelona, 1985.
- KINDLEBERGER, C.P., Historia financiera de Europa, Crítica, Barcelona, 1988.
- LEWIS, W.A., Crecimiento y fluctuaciones, 1870-1913, FCE, México, 1983.
- LIVI-BACCI, M., Historia mínima de la población mundial, Ariel, Barcelona, 1990.
- MADDISON, A., Crecimiento económico en el Japón y la URSS, FCE, México, 1971.
- MADDISON, A., Dos crisis: América Latina y Asia,1929-1938 y 1973-1983, FCE, México, 1988.
- MADDISON, A., Las fases del desarrollo capitalista, FCE, México, 1989.
- MADDISON, A., Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Ariel, Barcelona, 1991.
- MILWARD, A. S., La segunda guerra mundial,1939-1945, Crítica, Barcelona, 1985.
- MORILLA CRITZ, J., La crisis económica de 1929,Pirámide, Madrid, 1984.
- NADAL, J., La población española (siglos XVI al XX),Ariel, Barcelona, 1984.
- NADAL, J., CARRERAS, A. y SUDRIA, C. (comps.), La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica, Ariel, Barcelona, 1987.
- NADAL, J. y CARRERAS, A., (dir. y coord.), Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX y XX), Ariel, Barcelona, 1990.
- NORTH, D.C., Una nueva historia económica. Crecimiento y bienestar en el pasado de los Estados Unidos, Tecnos, Madrid,1969.
- NOVE, A., Historia económica de la Unión Soviética, Alianza Editorial, Madrid, 1973.
- PASCUAL, P, El ferrocarril a Catalunya (1848-1935). Una història de la seva explotació. Eumo, Vic, 2016.
- POLLARD, S., La conquista pacífica. La industrialización de Europa, 1760-1970, Publicaciones de la Universidad de Zaragoza, 1991.
- ROSTOW, W. W., Las etapas del crecimiento económico. Un manifiesto no comunista, FCE, México, 1961.
- ROSTOW, W.W. (ed.), La economía del despegue hacia el crecimiento autosostenido, Alianza, Madrid, 1967.
- Taibo, C., La explosión soviética, Espasa, Madrid, 2000.
- TORTELLA, G., El desarrollo de la España contemporánea. Historia económica de los siglos XIX y XX, Alianza, Madrid, 1994.
- TORTELLA, G., Los orígenes del siglo XXI : un ensayo de historia social y económica contemporánea, Madrid, Gadir, 2005.
- VAN DER WEE, H., Prosperidad y crisis. Reconstrucción, crecimiento y cambio, 1945?1980, Crítica, Barcelona, 1986.
- Zamagni, V., Historia económica de la Europa Contemporánea, Crítica, Barcelona, 2001.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PLANIFICACIÓ COMPTABLE

Coordinació: MONTEGUT SALLA, YOLANDA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	PLANIFICACIÓ COMPTABLE
Codi	101305
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble titulació: Grau en Administració i Direcció d'Empreses i Grau en Turisme (ADETUR)	1	TRONCAL	Presencial
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	4GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	MONTEGUT SALLA, YOLANDA
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Begoña Arias Teres 9 Yolanda Montegut Salla 6 Jordi Moreno Gené 6 Laura Sánchez Pulido 3

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ARIAS TERÉS, BEGOÑA	bego.arias.teres@gmail.com	9	
CARDIL FORRADELLAS, ALBA	a.cardil.f@gmail.com	3	
MONTEGUT SALLA, YOLANDA	ymontegut@aegern.udl.cat	6	
MORENO GENÉ, JORDI	jmoreno@aegern.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura de Planificació Comptable s'imparteix a primer curs del Grau en ADE. Es tracta d'ampliar els conceptes adquirits en l'assignatura de Fonaments de Comptabilitat per tal que, en cursos posteriors, pugui aprofundir sobre normes i criteris de valoració comptables.

Aquesta assignatura és important en el sentit de que l'alumne ha de tenir, un cop hagi acabat el Grau, uns coneixements bàsics de comptabilitat per poder treballar en una empresa realitzant tasques comptables i de gestió.

Un aprofitament adequat de l'assignatura és imprescindible per entendre altres assignatures que estan directament relacionades amb el Grau i, que s'imparteixen en cursos posteriors.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Ser capaç d'interpretar informació comptable: analitzar la informació que genera l'empresa.
- Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç, compte de resultats, memòria, estat de canvis en el patrimoni net i estat de fluxos d'efectiu.
- Saber elaborar un cicle comptable complet.
- Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
- Saber comptabilitzar operacions més complexes d'una empresa: provisions, periodificacions, inversions, ingressos i despeses, i d'altres operacions que faci l'empresa.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Ser capaç d'interpretar informació comptable: analitzar la informació que genera l'empresa.

Competències específiques de la titulació

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç, compte de resultats, memòria, estat de canvis en el patrimoni net i estat de fluxos d'efectiu.
  - Saber elaborar un cicle comptable complet.

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

  Objectius

  - Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç, compte de resultats, memòria, estat de canvis en el patrimoni net i estat de fluxos d'efectiu.
  - Saber elaborar un cicle comptable complet.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Saber comptabilitzar operacions més complexes d'una empresa: provisions, periodificacions, inversions, ingressos i despeses, i d'altres operacions que faci l'empresa.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.

- Treball en equip i lideratge.

  Objectius

  - Saber elaborar els comptes anuals de l'empresa amb la informació introduïda: balanç, compte de resultats, memòria, estat de canvis en el patrimoni net i estat de fluxos d'efectiu.
  - Saber elaborar un cicle comptable complet.
  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes,

adaptacions sectorials.

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.
  - Saber comptabilitzar operacions més complexes d'una empresa: provisions, periodificacions, inversions, ingressos i despeses, i d'altres operacions que faci l'empresa.

- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - Saber buscar i utilitzar documents de caràcter comptable que les empreses poden necessitar per dur a terme el dia a dia de la comptabilitat: Pla General de Comptabilitat, Pla de Comptabilitat per a Pimes, adaptacions sectorials.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1: ELS COMPTES ANUALS

-Normes per a l'elaboració dels comptes anuals

-Balanç i compte de resultats normal i abreujat

-La memòria

-L'estat de canvis en el patrimoni net

-L'estat de fluxos d'efectiu

TEMA 2: ACTIU NO CORRENT

-Immobilitzat intangible

-Immobilitzat material

-Inversions immobiliàries

-Inversions financeres

-Amortització de l'immobilitzat

-El leasing

-Deteriorament de valor

TEMA 3: EL PATRIMONI NET

-El finançament bàsic

-Les aportacions de capital

-Les reserves

-Distribució del resultat

TEMA 4: PROVISIONS I PERIODIFICACIÓ

-Diferències entre provisions i deteriorament de valor

-Les provisions del grup 1

-Ajustaments per periodificació

Eixos metodològics de l'assignatura

En l'assignatura es duran a terme classes teòriques per tenir un coneixement dels continguts.

Les classes teòriques es complementaran amb sessions pràctiques relacionades amb el temari per a que l'alumne pugui posar en pràctica els coneixements adquirits.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

PROGRAMACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

Dates (Setmanes)	Descripció:	Activitat Presencial	Activitat treball autònom
1	Presentació assignatura Exercici repàs	Pautes a seguir Exercici	Exercicis
2	Tema 1	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
3	Tema 1	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
4	Tema 1 Tema 2	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
5	Tema 2	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
6	Tema 2	Lliçó magistral	Exercicis i problemes
7	Tema 2	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
8	Tema 2	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
9	Prova pràctica	Prova	Resolució prova
10	Tema 3	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
11	Tema 3	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
12	Tema 3	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes

13	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
14	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
15	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
16	Tema 4	Lliçó magistral i problemes	Exercicis i problemes
17	Prova pràctica	Prova	Resolució prova
18			
19	Prova pràctica	Prova	Resolució prova

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA:

La nota final es la suma de les qualificacions obtingudes en les proves següents:

- Exercicis que l'alumne resoldrà a classe i assistència a cursos i/o jornades, que si es fan correctament en total valdran un **15%** de la nota

Dos proves d'avaluació fetes al llarg de la matèria:

- La primera que constarà d'una part pràctica que valdrà un **25%**
- Un exercici pràctic acumulatiu que val un **60%** de la nota i que es farà al final del crèdit.

Donada la naturalesa acumulativa de la materia, en aquest últim examen la nota mínima que s'ha treure és de 5 per que es tinguin en compte la resta de proves de l'avaluació continuada. En cas contrari l'assignatura queda suspesa.

Entenent que les proves són acumulatives i per tant poder sortir qüestions de proves anteriors

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

El termini per presentar la documentació finalitza el 18 de març.

INFORMACIÓ ADDICIONAL RELACIONADA AMB L'AVALUACIÓ :

D'acord amb l'article 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol normativa de règim intern de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

- CONTABILIDAD GENERAL 11a Edició actualitzada; Jesús Omeñaca García ; Editorial Deusto

- SUPUESTOS PRACTICOS DE CONTABILIDAD FINANCIERA Y DE SOCIEDADES; Jesús Omeñaca García ; Editorial Deusto

- PLAN GENERAL DE CONTABILIDAD; Editorial Mc Graw Hill

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DRET MERCANTIL

Coordinació: RIBELLES SANS, MARIA TERESA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET MERCANTIL
Codi	101306
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	TRONCAL	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	RIBELLES SANS, MARIA TERESA
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS,DRET PRIVAT
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	CLASSES PRESENCIALS 60,8 hores TREBALL AUTÒNOM DE L'ESTUDIANT 90 hores
Idioma/es d'impartició	Castellà: 70% Català: 25% Anglès: 5%

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel profesor	Horari de tutoria/lloc
ENRECH LARREA, EDUARDO	eduardoenrech@dpriv.udl.cat	3	
GÓMEZ GUSI, JOSÉ LUIS	jlgomez@dpriv.udl.cat	3	
RIBELLES SANS, MARIA TERESA	tribelles@aegern.udl.cat	12	Dilluns i dimarts 12,30-14 h. Despatx 3.24 Grups 1 i 2

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura Dret Mercantil facilita a l'estudiantat del Grau en Administració i Direcció d'Empreses, l'acostament a un sector del ordenament jurídic privat que té per objecte la regulació de l'empresa i l'empresari i de la seva actuació en el mercat en règim de competència.

Es recomana l'assistència a totes les sessions dels grups mitjans (GM)

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Identificar el marc jurídic regulador de l'estatut jurídic de l'empresari mercantil.
2. Identificar i diferenciar els tipus societaris del catàleg legal en els plànol estructural, organitzatiu i funcional.
3. .Determinar, a partir de l'anàlisi d'una sèrie d'elements, el tipus societari idoni com a titular d'una empresa.
4. Redactar els documents necessaris per convocar les sessions d'un òrgan col·legiat d'una societat de capital (junta general, consell d'administració) i les seves actes.Identificar el marc jurídic regulador de l'estatut jurídic de l'empresari mercantil.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Correcció en l'expressió oral i escrita.

Competències específiques de la titulació.

Conèixer i comprendre els conceptes bàsics del dret.

Conèixer, identificar i interpretar les principals institucions mercantils i civils.

Conèixer els principis morals, ètics i de responsabilitat legal i social, derivada de les pròpies actuacions i les de les institucions.

Competències transversals de la titulació

Capacitat d'organitzar i planificar.

Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1: L'evolució històrica, concepte i fonts del dret mercantil

1. Evolució històrica del Dret Mercantil. 2. Concepte de Dret Mercantil. 3. Fonts materials i formals del Dret Mercantil.

Tema 2: L'empresari mercantil i el seu estatut jurídic.

1. Empresari en sentit econòmic i en sentit jurídic. 2. Empresari i empresa. 3. L'estatut jurídic de l'empresari mercantil.3 1. El deure de comptabilitat. 3.2. Els comptes anuals de les societats de capital.3.3. El deure de publicitat.

Tema 3: L'empresari mercantil individual

1. El comerciant o empresari mercantil individual en el Codi de Comerç: règim general. 2. Prohibicions i incompatibilitats per a l'exercici professional d'activitats mercantils i industrials. 3. L'exercici del comerç per persona casada. 4. L'emprenedor de responsabilitat limitada.

Tema 4: L'empresari mercantil social

1. Caracterització del contracte de societat. 2. El sistema de tipus societaris.

Tema 5: Les societats mecantiles personalistes

1. La societat colectives. 2. La societat comanditària simple.

Tema 6: Les societats de capital

1. La Societat Anònima. 2. La Societat Comanditària per Accions. 3. La Societat Limitada.

Tema 7: Consumidors i usuaris

1. El principi de protecció del consumidor. 2. La protecció del consumidor en diversos sectors de la contractació.

Tema 8: Dret de la competència

1. Protecció de la lliure competència. 2. Prohibició de la competència deslleial. 3. Protecció de signes distintius. 4. La publicitat comercial.

Tema 9: Contractes mercantils

1. Contracte de compravenda i subministrament. 2. Contracte d'arrendament. 3. Contracte de financiaciación. 4. Contracte de dipòsit. 5. Contracte de col·laboració. 6. Contracte de transport. 7. Contracte d'assegurança

Tema 10: La insolvència de l'empresari i el concurs de creditors

1. El concurs de acreedroes. 2. Declaració del concurs. 3. Administració concursal. 4. Efectes del concurs. 5. Operacions i solucions del concurs.

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats d'ensenyament-aprenentatge presencial (a l'aula)

Són aquelles que proporcionen informació nova o ajuden a l'estudiant en el desenvolupament de certes estratègies que es consideren rellevants perquè l'alumne pugui iniciar o avançar en el seu procés personal de construcció de coneixements i que per la seva complexitat o exigència tècnica, elements factuals i conceptuals siguin necessari desenvolupar presencialment

Activitats en Grup Gran (GG)

Lliçó Magistral: Aquest mètode es basa en la comunicació oral d'una sèrie de continguts que els estudiants procuren registrar per escrit i que pretén una visió de síntesi orientadora i clarificadora, així com obrir possibilitats i vies a l'alumnat ajudat d'altres tècniques i material bibliogràfic.

Activitats en Grup Mitjà (GM)

Estudi de casos: Es tracta d'una metodologia integrada en la qual l'alumne ha de realitzar l'anàlisi, conceptualització i investigació de possibles solucions al voltant d'un cas real o simulat per tal de conèixer-lo, interpretar-lo, resoldre'l, general hipòtesis, contrastar dades, reflexionar, completar coneixements, diagnosticar-los, etc. El model que utilitzarà és aquell que pretén ensenyar a aplicar principis i normes legals establerts a casos particulars de manera que els estudiants s'exercitin en la selecció i aplicació dels principis adequats a cada situació.

Lectures orientades de textos i documents: La finalitat d'aquesta activitat és propiciar la consulta i l'anàlisi crítica de determinats temes, és a dir, com un mitjà per ampliar i aprofundir els coneixements adquirits en les sessions magistrals

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SETMANA	ACTIVITAT PRESENCIAL	TREBALL AUTÒNOM
1ª	Presentació de l'assignatura: Tema 1.	Estudi personal
2ª	Tema 2. Pràctiques Tema 2	Estudi personal
3ª	Tema 3. Pràctiques Tema 3	Estudi personal
4ª	Tema 4. Pràctiques Tema 4	Estudi personal
5ª	Tema 5. Pràctiques Tema 5	Estudi personal
6ª	Tema 6 (Part 1ª). Pràctiques Tema 6	Estudi personal
7ª	Tema 6 (Part 2ª). Pràctiques Tema 6	Estudi personal
8ª	Tema 7. Pràctiques Tema 7	Estudi personal
9ª	**Prova d' Avaluació**	
10ª	Tema 8. Pràctiques Tema 8	Estudi personal
11ª	Tema 9 (Part 1ª) . Pràctiques Tema 9	Estudi personal
12ª	Tema 9 (Part 2ª). Pràctiques Tema 9	Estudi personal
13ª	Tema 9 (Part 3ª)). Pràctiques Tema 9	Estudi personal
14ª	Tema 10 (Part 1ª). Pràctiques Tema 10	Estudi personal
15ª	Tema 10 (Part 2ª). Pràctiques Tema 10	Estudi personal
16ª	Tutories grupals	Estudi personal
17 i ss	**Prova d' Avaluació**	

Sistema d'avaluació

El professorat d'aquesta assignatura planteja dues possibilitats d'avaluació

1) AVALUACIÓ CONTINUADA

La qualificació final s'obté de la mitjana ponderada de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les activitats d'avaluació (màxim 10 punts per cada activitat) segons el pes assignat a cadascuna d'elles. Totes les activitats d'avaluació són OBLIGATÒRIES, si l'estudiantat deixa de fer alguna d'elles es considerarà NO PRESENTAT en l'acta de la convocatòria que correspongui

ATENCIÓ: Per superar l'assignatura és imprescindible que el resultat de la mitjana ponderada sigui igual o superior a 5. No hi ha recuperació de cap de les proves.

Tipus de prova	Criteris d'avaluació	Ponderació
Prova teórica tipus test resposta múltiple	Les respostes correctes puntúen 0,20	25%
Prova teórica tipus test resposta múltiple	Les respostes correctes puntúen 0,20	25%
1º Prova pràctica	Segons les realitzades a classe	20%
2ª Prova Pràctica	Segons les realitzades a classe	20%
A determinar	Altres activitats formatives	10%

Nota: Oportunament, se'ls indicarà a quines activitats formatives organitzades per la FDET o els seus departaments és obligatori assistir-hi. Per obtenir la puntuació que correspongui es requerirà assistència i la presentació d'una ressenya / resum de la actividad.

(2) AVALUACIÓ ÚNICA
En cas que un / a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball o document on consti la segona o tercera matrícula de l'assignatura) la impossibilitat de complir algun dels requisits establerts per a l'avaluació continuada podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau
Aquesta prova consistirà en un examen tipus test de cinquanta preguntes de resposta múltiple corresponents als temes del programa ponderada al 100%
L'opció, amb acreditació documental, es podrà realitzar fins el 28 de febrer de 2017 i un cop feta no es podrà variar

IMPORTANT:
D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i / o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la Udl

Bibliografia i recursos d'informació

És imprescindible: Código de Comercio y Legislación Mercantil (edicions actualitzades a setembre 2016)

També es pot consultar la legislació actualitzada a: http://noticias.juridicas.com/

Bibliografía básica
AAVV, Introducción al Derecho Mercantil (ADE), Ed. Aranzadi

Pàgines Web oficials

http://www.rmc.es/ (Registro Mercantil Central)

http://www.icac.meh.es/ (Instituto de Contabilidad y Auditoria deCuentas)

http://www.oepm.es/ca/ (Oficina Española de Patentes y Marcas)

Altres recursos

http://almacendederecho.org/ http://www.abogares.com/

http://jsanchezcalero.blogspot.com/

http://derechomercantilespana.blogspot.com/

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ECONOMIA I

Coordinació: FARRÉ PERDIGUER, MARIA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ECONOMIA I
Codi	101307
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble titulació: Grau en Administració i Direcció d'Empreses i Grau en Turisme (ADETUR)	1	TRONCAL	Presencial
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	4GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	FARRÉ PERDIGUER, MARIA
Departament/s	ECONOMIA APLICADA
Idioma/es d'impartició	CATALÀ Lectures en anglès

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
FARRÉ PERDIGUER, MARIA	mariona.farre@econap.udl.cat	12	Dimecres, dijous i divendres de les 12:30 a les 14:30 hores
MIR ARTIGUES, PERE	peremir@econap.udl.cat	12	El que figura en el taulell d'anuncis del Departament d'Economia Aplicada.

Informació complementària de l'assignatura

GRUP TARDA

Normes curs
1. És obligatori lliurar la fitxa personal.
2. La classe comença 5 minuts després de l'hora prevista i s'acaba 5 minuts abans. Es prega no entrar ni sortir en el decurs de la classe.
3. Dins el desenvolupament de la classe no es podrà fer ús del telèfon, com tampoc menjar o beure.
4. No es permet fer fotografies amb el mòbil o qualsevol altre aparell de les pantalles exposades a classe.
5. Es convida els estudiants no interessats en la matèria que respectin la feina de la resta. De no ser així, se'ls instarà a que abandonin l'aula.
6. Si per indisciplina s'interromp el normal funcionament de la classe, la matèria corresponent serà considerada explicada i serà objecte d'avaluació.

Consideració addicional
En el cas que entre els estudiants del grup de tarda d'Economia I n'hi hagi de suspesos de cursos anteriors, el/s professor/s dels quals fou/ren una/es altra/es persona/es, el professor de l'assignatura posa de manifest no haver tingut cap responsabilitat, ni directa, ni indirecta, en l'assignació dels estudiants entre els grups. Aquesta és una competència del Deganat. S'emplaça els possibles estudiants afectats a adreçar-s'hi per a qualsevol gestió al respecte.

Objectius acadèmics de l'assignatura

GRUPS MATÍ i TARDA

1.- Correcta expressió oral i escrita

Expressa correctament i sense faltes les activitats, exercicis i proves que realitza

Estructura correctament i coherentment les activitats i proves que realitza

Exposa de forma correcta i entenedora la resposta a una pregunta a tot el grup

2.- Domini de les TIC

Utilitza de forma correcta l'entorn SAKAI

Elabora els treballs i exercicis en format doc i pdf

Treballa correctament amb el full de càlcul la resolució d'exercicis

Busca i troba informació estadística i econòmica en les bases de dades (INE, IDESCAT, etc.)

3.- Capacitat d'anàlisi i síntesi

Identifica correctament les dades d'un problema

Justifica i raona les respostes que dona

Conclou de forma sintètica

4.- Capacitat de crítica i autocrítica

Expressa la seva opinió a partir de la lectura d'un article

5.- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els demés, cooperant i col·laborant.

Busca informació en les bases de dades estadístiques i econòmiques

Representa la informació econòmica que ha trobat prèviament

Interpreta la informació econòmica que ha trobat prèviament

Contrasta la informació que busca en la xarxa, articles, llibres, etc.

Coopera amb la resta de companys del grup

Accepta les opinions i propostes de la resta del grup

6.- Actuar en base al rigor, al compromís personal i amb orientació a la qualitat

Presenta de forma acurada i clara les activitats i els exercicis que es demanen.

Mostra coherència amb les opinions que expressa

7.- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i psicològics i la seva repercussió sobre les organitzacions.

Descriu que és l'economia

Descriu que és un sistema econòmic

Descriu què és una economia de mercat

Identifica els factors productius

Diferència entre els conceptes de microeconomia i macroeconomia.

Explica què s'entén per error del mercat.

Identifica els principis econòmics de l'elecció individual.

Distingeix els principis en els que es fonamenta la interacció entre les eleccions individuals.

Descriu el flux circular de la renda

Interpreta un gràfic amb variables econòmiques

Interpreta gràfics que contenen informació numèrica (diagrames de series temporals, diagrames de pastís i diagrames de barres)

Descriu un mercat competitiu a partir d'un model d'oferta i demanda.

Explica que el model de la corba de demanda i de l'oferta.

Analitza els factors que donen lloc a desplaçaments en la corba de demanda.

Analitza els factors que donen lloc a desplaçaments en la corba d'oferta.

Dibuixa gràficament els desplaçaments de la corba d'oferta

Explica com les corbes d'oferta i demanda determinen un preu d'equilibri i una quantitat d'equilibri.

Calcula el preu i la quantitat d'equilibri en un mercat competitiu, així com les seves desviacions

Descriu que succeeix en el mercat en situacions d'excés o escassetat de demanda o oferta

Analitza gràficament els efectes dels desplaçaments de les corbes sobre l'equilibri del mercat.

Defineix l'elasticitat preu de la demanda.

Interpreta l'elasticitat preu de la demanda.

Identifica els factors que determinen l'elasticitat preu de la demanda.

Defineix l'elasticitat preu de l'oferta.

Calcula l'elasticitat preu de l'oferta.

Interpreta l'elasticitat preu de l'oferta.

Identifica els factors que determinen l'elasticitat preu de l'oferta.

Defineix l'elasticitat renda.

Calcula l'elasticitat renda.

Interpreta l'elasticitat renda.

Classifica un bé a partir del concepte d'elasticitat (bé normal, inferior, de luxe, substitut, complementari)

Determina la corba de demanda a partir de l'anàlisi de l'equilibri del consumidor

Analitza gràficament els efectes de canvis en els preus sobre les decisions de consum dels individus

Diferencia l'efecte renda i l'efecte substitució

Analitza gràficament l'efecte renda i l'efecte substitució

Identifica els factors productius

Defineix el concepte de rendiments d'escala

Distingeix entre rendiments d'escala creixents, decreixents i constants

Defineix els costos totals

Defineix els costos marginals

Defineix els costos mitjans

Dibuixa gràficament les funcions de costos (cost total, cost mitjà i cost marginal)

Defineix o descriu les característiques dels mercats competitius

Dibuixa gràficament el nivell de producció d'equilibri d'una empresa en competència perfecta

Diferencia el comportament de les empreses en competència perfecta a curt i llarg termini

Coneix el funcionament pràctic dels mercats agrícoles i de commodities en general

Identifica les característiques d'un mercat monopolista

Identifica les característiques d'un oligopoli (un càrtel)

Explica les estratègies dels mercats oligopolístics per maximitzar els beneficis

Aplica la teoria de jocs, a través del dilema del presoner, per comprendre el funcionament dels mercats oligopolístics

Representa gràficament la funció de demanda trencada de la indústria oligopolística

Identifica empreses que operen en mercats oligopolístics

Identifica les característiques de la competència monopolística

Explica el paper que juga la diferenciació del producte en els mercats de competència monopolística

Analitza gràficament la determinació de preus i beneficis en els mercats de competència monopolística

Explica la importància de la publicitat i les marques comercials en els mercats de competència monopolística

Identifica empreses que operen en mercats de competència monopolística

Competències significatives

GRUPS MATÍ i TARDA

Competències generals o bàsiques (CB)

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi.
2. Capacitat de crítica i autocrítica.
3. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.
4. Actuar en atenció al rigor, al compromís personal i amb orientació a la qualitat.

Competències específiques (CES)

1. Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional, i la seva repercussió sobre les organitzacions.

Competències estratègiques universitat (CEU)

1. Correcta expressió oral i escrita.
2. Domini de les TIC.

Continguts fonamentals de l'assignatura

GRUP MATÍ i TARDA

Tema 1.- Economia: conceptes bàsics

Tema 2.- Teoria de la presa de decisions econòmiques

Tema 3.- Teoria de les necessitats i la demanda

Tema 4.- Les condicions d'oferta

Tema 5.- Relacions de mercat

Tema 6.- Altres aspectes de la microeconomia (opcional)

Eixos metodològics de l'assignatura

GRUP MATI i TARDA

L'aprenentatge a l'aula es compagina amb el treball individual que l'estudiant realitza. Es recomana l'assistència a classe i el treball continuat. A l'aula es portarà a terme el desenvolupament teòric dels temes que formen part del programa, a la vegada que es realitzaran activitats de caire pràctic per tal de consolidar els continguts teòrics i assolir les competències de l'assignatura. El procés d'aprenentatge es valora mitjançant l'avaluació continuada al llarg del semestre.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

GRUP MATÍ

Setmana	Descripció:	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1	Presentació de l'assignatura Exposició Tema 1	Exposició	2	Lectura pràctica voluntària cerca informació econòmica	1.5
1	Pràctica Grups Mitjans	Cerca d'informació econòmica en bases de dades	1.5		
2	Exposició Tema 1	Exposició	2	Realització de la pràctica voluntària cerca d'informació econòmica	1.5
2	Pràctica Grups Mitjans	Cerca d'informació econòmica en bases de dades	1.5		
3	Exposició Tema 1	Exposició	2	Realitzar pràctiques cerca informació	2.5
3	**Prova avaluable (PAC1) Grups Mitjans (10%)**	**Buscar la informació econòmica en les bases de dades de l'IDESCAT i INE**	**1.5**		
4	Exposició Tema 1	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 1 Estudi Tema 1	2.5 2

4	**Prova avaluable (PAC1) Grups Mitjans (10%)**	**Buscar la informació econòmica en les bases de dades de l'IDESCAT i INE**	**1.5**		
5	Exposició Tema 1	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 1 Estudi Tema 1	2 3
5	Pràctica Grups Mitjans	Resolució exercicis dossier Tema 1	1.5		
6	Exposició Tema 1	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 1 Estudi Tema 1	2 4
6	Pràctica Grups Mitjans	Resolució exercicis dossier Tema 1	1.5		
7	Exposició Tema 2	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 1 Estudi Tema 2	2 4
7	Pràctica Grups Mitjans	Resolució exercicis dossier Tema 1	1.5		
8	Exposició Tema 3	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 2 Preparar PAC 2	2 6
8	Pràctica Grups Mitjans	Resolució exercicis dossier Tema 2	1.5		
9	**Prova avaluable (PAC2) (25%)**	**Prova dels temes 1 i 2**	**2**		
10	Exposició Tema 3	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 3 Estudi Tema 3	2 3
10	**Prova avaluable (PAC3) (15%)**	**Prova lectura llibre**	1.5		
11	Exposició Tema 4 (GG2)	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 3 Estudi Tema 3	3 4
11	Pràctica Grups Mitjans	Resolució exercicis dossier Tema 3	1.5		
12	Exposició Tema 5	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 4 Estudi Tema 4	2 4
12	Pràctica Grups Mitjans	Resolució exercicis dossier Tema 3/4	1.5		
13	Exposició Tema 5	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 4 Estudi Tema 4	2 2

13	Pràctica Grups Mitjans	Resolució exercicis dossier Tema 4	1.5		
14	Exposició Tema 5	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 5 Estudi Tema 5	3 5
14	Pràctica Grups Mitjans	Resolució exercicis dossier Tema 5	1.5		
15	**Prova avaluable (PAC4) (25%)**	**Prova dels temes 3 i 4**	2	Estudi PAC 5	10
16	Exposició Tema 6	Exposició	2	Realitzar pràctiques dossier Tema 5 Estudi Tema 5 Estudi PAC 5	2 3 10
16	Pràctica Grups Mitjans	Resolució exercicis dossier Tema 5	1.5		
17 o 18	**Prova avaluable (PAC5) (25%)**	**Prova final de tota l'assignatura**	**2**		

GRUP TARDA:

El ritme d'impartició de l'assignatura s'obté de dividir el nombre de dies de clase pel de temes del curs. La pràctica escrita serà proposada el mes de març. Serà oportunament indicada a classe i a través del campus virtual. Les dates d'exàmens són les fixades per la Facultat. Raons de força major poden alterar el desenvolupament de l'assignatura cosa que, cas d'esdevenir-se, serà oportunament comunicada.

Sistema d'avaluació

GRUP TARDA

Criteris d'avaluació
1. Atès que es seguirà el règim d'avaluació contínua, només tindran la qualificació de No Presentat els estudiants que no realitzin cap dels exercicis indicats a continuació.
2. En primer lloc, caldrà fer una pràctica escrita (A) la qualificació de la qual tindrà una ponderació del 45% dins de la qualificació final. Només seran considerats els treballs presentats en forma i dates prèviament establertes.
3. Es convocaran, a més, dos exàmens parcials (B i C), d'acord amb les dates fixades per la prefectura d'estudis d'ADE, la qualificació de cadascun dels quals tindrà una ponderació del 27,5% dins de la nota final.
4. La qualificació global (Q) serà la suma de les puntuacions assolides en els tres exercicis indicats (A, B i C) amb les seves corresponents ponderacions, això és, Q=A•0,45+B•0,275+C•0,275.
5. El règim i criteris d'avaluació establerts en els punts anteriors poden ser modificats per causa de major. Aquesta circumstància, si es produeix, serà enunciada oportunament.

GRUP MATÍ

L'avaluació de l'assignatura és fa a través de la realització de les diverses proves d'avaluació continuada. En concret es realitzaran les següents proves d'avaluació al llarg del semestre.

Tipus d'activitat	Percentatge sobre la nota final
1. Cerca informació Xarxa.	10%
2.Resoldre activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	15%
3.Resoldre activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	25%
4.Resoldre activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	25%
5.Resoldre activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	25%

Les proves d'avalaució continuada seran de diferent tipus:

Proves tipus tests amb preguntes amb 4 possibles respostes on només una és vàlida. Cada resposta incorrecta restarà un 0,25.

Les **proves escrites** són activitats d'avaluació continuada que poden incloure exercicis pràctics, la interpretació de dades econòmiques, l'ús actiu de la xarxa per tal de cercar informació relacionada amb la matèria treballada, l'anàlisi o debat d'algun aspecte de l'economia que haguem treballat en l'assignatura, la lectura d'articles, llibres i/o l'elaboració d'un treball.

Totes les activitats són obligatòries per obtenir la qualificació final. La no presentació a alguna de les activitats d'avaluació obtindrà una qualificació de zero.

Cada activitat té una nota de 0 a 10 punts. Aprovat: 5 punts.

Un estudiant obtindrà una qualificació de NO PRESENTAT en els següents casos:

a) No s'ha presentat a cap de les activitats avaluables.

b) No ha realitzat la 4a. prova d'avaluació i no s'ha presentat a l'examen final

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

Tal i com estableix l'article 1.5 de la Normativa d'avaluació i qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL (aprovada per Consell de Govern de 26 de febrer de 2014), per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitas laborals, l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació continuada a l'inici de curs i tindrà dret a la realització d'una avaluació única. La Comissió d'estudis del Grau d'ADE va aprovar els mecanismes mitjançant els quals l'estudiant pot acollir-se a aquest dret:

"En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.".

El termini de presentació d'isntàncies i la documentació que ha d'aportar justificativa de la seva activitat laboral s'haurà de presentar abans del 25 de febrer.

La data d'aquesta prova única serà el 13 de juny.

Bibliografia i recursos d'informació

1. Bibliografia general

GRUP MATÍ

Krugman,P.; Wells,R. i Olney, M. L. (2008). Fundamentos de Economía. Editorial Reverté

Krugman, P. i Wells,R.(2007). : Microeconomía: Introducción a la Economía. Editorial Reverté

Mochón, F. (2006).Economía: teoría y política. Mc. Graw-Hill

Torres López, J.(2005). Economía Política. Editorial Pirámide

GRUP TARDA

Khaneman, D. (2012): Pensar rápido, pensar despacio, Barcelona, Random House Mondadori..

Mir-Artigues, P. & González-Calvet, J. (2007): Funds, Flows and Time. An Alternative Approach to the Microeconomic Analysis of Productive Activities, Berlin, Springer.

2. Bibliografia específica

Al llarg el curs els professors podran proposar lectures de textos addicionals d'acord les necessitats lectives.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DIRECCIÓ DE MÀRQUETING

Coordinació: CODINA MEJÓN, JAUME LLUÍS

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	DIRECCIÓ DE MÀRQUETING
Codi	101310
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	2.4
Crèdits pràctics	3.6
Coordinació	CODINA MEJÓN, JAUME LLUÍS
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	40% presencial - 60h presencials 60% no presencial - 90h treball autònom

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
CODINA MEJÓN, JAUME LLUÍS	cmjaume@aegern.udl.cat	18	Hores a convenir per correu electrònic Despatx 1.07 FDET

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura de Direcció de Màrqueting és una assignatura obligatòria del segon curs del Grau en Administració i Direcció d'Empreses (ADE) de la Facultat de Dret i Economia de la Universitat de Lleida. Amb una càrrega docent de 6 crèdits, la qual ha de suposar aproximadament unes 150 hores de treball, es presenta com la primera assignatura que us introduirà en l'àrea de màrqueting dins del grau en ADE.

En els següents cursos, a més, podreu completar els vostres coneixements dins de l'àrea de màrqueting cursant l'assignatura obligatòria de Màrqueting Estratègic en el tercer curs, així com altres assignatures optatives, com Investigació de Màrqueting on podreu estudiar el procés de la investigació de mercats, així com les principals tècniques qualitatives o l'assignatura de Comerç Exterior, on s'introduiran els conceptes, els mecanismes i les dinàmiques per començar l'activitat exportadora i/o importadora de l'empresa.

Recomanacions:
Per a l'estudi i desenvolupament d'aquesta assignatura, és important:

Seguir les explicacions realitzades pel professor i anar configurant les vostres anotacions. Llegir cada setmana les vostres anotacions i fer èmfasis en els conceptes fonamentals que s'han de comprendre i retenir.

Fer els corresponents exercicis proposats. Algunes activitats seran resoltes pel professor i unes altres les treballareu i resoldreu vosaltres.

Relacionar els continguts teòrics explicats en classe amb casos d'empreses reals.

Buscar informació complementària: bibliografia especifica (donada pel professor) i informació que pugui existir a la xarxa, concreta i relacionada amb aquesta matèria.

Per l'esmentat en els punts anteriors, és totalment recomanable realitzar els casos pràctics proposats en l'assignatura. L'objectiu és assimilar els conceptes teòrics de l'assignatura i donar-li una aplicació pràctica.

La majoria de les activitats i les proves escrites es realitzaran i lliuraran a classe. Per tant, és important la vostra assistència.

El Campus Virtual de la UdL (Sakai) és imprescindible per al desenvolupament d'aquesta assignatura. S'utilitzarà per donar avisos, informacions del professor (espai anuncis), per publicar els continguts de l'assignatura (espai recursos), per publicar els enunciats de les activitats (espai recursos), per debatre virtualment algun cas pràctic (espai debat), per enviar missatges individuals (espai missatges), i perquè pugueu consultar la temporalització de l'assignatura (espai agenda).

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- Correcció en l'expressió oral i escrita

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

  Objectius

  - Obtenir una visió general, i a l'hora profunda, dels aspectes més importants d'aquesta moderna ciència social i concretament de la seva aplicació en entorns cada vegada més competitius.

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.

  Objectius

  - Assentar unes bases teòriques sòlides que permetin desenvolupar les pròpies habilitats en l'àrea de comercialització i investigació de mercats.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
  - Reconèixer el màrqueting com a filosofia i com a tècnica en l'empresa, tant en els seus aspectes teòrics com pràctics, aplicable en el si de les organitzacions del nostre entorn.
- Treball en equip i lideratge.
- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.
  - Proporcionar a l'estudiant un enfocament teòric i pràctic dels principals aspectes del màrqueting, el context de treball del màrqueting i les estratègies de màrqueting més utilitzades.
- Capacitat d'organitzar i planificar.
  - Proporcionar a l'estudiant un enfocament teòric i pràctic dels principals aspectes del màrqueting, el context de treball del màrqueting i les estratègies de màrqueting més utilitzades.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
  - Conèixer els processos orientats a crear, comunicar, subministrar i intercanviar productes i serveis en el mercat que tenen valor per clients, empreses i societat en general.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1. Fonaments de màrqueting

Tema 2. La direcció de màrqueting

Tema 3. L'entorn de màrqueting

Tema 4. Segmentació i posicionament

Tema 5. Comportament de consumidor

Tema 6. La investigació de màrqueting

Eixos metodològics de l'assignatura

Classe magistral i suport de mitjans electrònics i audiovisuals.
Mètode del cas, resolució d'activitats d'avaluació i suport de mitjans electrònics i audiovisuals.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmanes	Dates	Descripció	Activitat presencial	HTP (Hores)	Activitat Treball autònom	HTNP (Hores)
1	12-16 setembre	Presentació assignatura Tema 1	Atenció a l'exposició	2h	Captura del programa i bibliografia Estudi	2h
2	19-23 setembre	Tema 1	Atenció a l'exposició i activitat de debat	3h 30'	Estudi i participació en activitat plantejada	4h
3	26-30 setembre	Dies festius	Festa local i institucional	-	Estudi	4h
4	03-07 octubre	Tema 2	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
5	10-14 octubre	Tema 2	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
6	17-21 octubre	Tema 2	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i preparació d'activitat d'avaluació	4h
7	24-28 octubre	Tema 2	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
8	31 octubre - 04 novembre	Tema 3	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
9	10 novembre	1a activitat d'avaluació	Prova tipus test	5h	Estudi i preparació d'activitat d'avaluació	10h
10	14-18 novembre	Tema 3	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
11	21-25 novembre	Tema 4	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
12	28 novembre - 2 desembre	Tema 4	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
13	05-09 desembre	Dies festius	Festa estatal i institucional	-	Estudi i preparació d'activitat d'avaluació	4h
14	12-16 desembre	2a activitat d'avaluació	Prova tipus test	5h	Estudi i resolució d'activitat plantejada	10h

Setmanes	Dates	Descripció	Activitat presencial	HTP (Hores)	Activitat Treball autònom	HTNP (Hores)
15	19-22 desembre	Tema 5	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
16	09-13 gener	Tema 5	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3h 30'	Estudi i resolució d'activitat plantejada	4h
17	25 gener	3a activitat d'avaluació	Prova escrita	10h	Estudi i preparació d'activitat d'avaluació	16h

HTP = Hores de Treball Presencial HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada

La qualificació final de l'assignatura s'obté de la mitja ponderada de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les quatre activitats d'avaluació, segons el pes assignat a cadascuna d'elles. Les dues proves parcials i la prova final són de realització individual.

Donada la naturalesa acumulativa de la materia, la nota mínima que s'haurà de treure en l'última prova serà un 4 per que siguin tingudes en compte la resta de proves de l'avaluació continuada. En cas contrari l'assignatura quedarà suspesa.

No Presentat: L'estudiant que només realitzi proves d'avaluació que sumin un pes inferior al 52%, com a nota final de l'assignatura obtindrà la qualificació de No Presentat.

A les proves tipus test s'ha de tenir en compte que les respostes incorrectes resten un 25% de la nota correcta.

El quadre següent detalla la llista d'activitats d'avaluació de l'assignatura.

Objectius	Activitats d'Avaluació	%	Dates	Observacions
Tema 1 a 3	Prova avaluació continuada 1	25	Dijous, 10 de novembre de 2016. De 15:00 a 17:00 hores.	Aules 3.01, 3.02 (EP)
Tema 4 a 5	Prova avaluació continuada 2	26	Dijous, 15 de desembre de 2016.	Aula 2.02, 2.08 (EP) i - 1.04 (FDET)
Tema 1 a 6	Prova avaluació continuada 3	29	Dimecres, 25 de gener de 2017. De 15:00 a 17:00 hores.	Aules 3.01, 3.02 (EP) i - 1.02 (FDET)
Tema 1 a 6	Participació activa a classe i resolució de casos	20	al llarg del curs	Aules 2.02, 2.08 (EP) i - 1.04 (FDET)

Avaluació alternativa

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d' assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura...) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en una prova escrita amb continguts teòrics i pràctics del conjunt del temari desenvolupat al llarg del semestre.

La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans del **28 d'octubre** amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

Còpia o plagi en proves d'avaluació

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA i COMPLEMENTÀRIA

KOTLER, Philip; KELLER, Kevin Lane (2016): Dirección de Marketing (15a Edició); Pearson Educación, México. ISBN:978-607-32-3700-0

KOTLER, Philip; ARMSTRONG, Gary (2012): Principios de Marketing (12a Edició); Prentice Hall, Madrid. ISBN:978-84-8322-446-5

MAQUEDA, Javier -Coordinador- (2012): Marketing para los nuevos tiempos; Mc Graw Hill, Madrid. ISBN:978-84-481-7989-2

RODRIGUEZ ARDURA, INMA et alter (2008): Principios y estrategias de marketing (2a Edició); Editorial UOC, Barcelona. ISBN:84-9788-426-4

SANTESMASES MESTRE, Miguel (2009): Fundamentos de marketing; Ediciones Pirámide, Madrid. ISBN:978-84-3682-294-6

REVISTES

Marketing + Ventas	Espanya
IPMark	Espanya
Harvard-Deusto Marketing & Ventas	Espanya
Harvard-Deusto Business Review	Espanya

RECURSOS ELECTRÒNICS

Material de suport al manual *Principios y estrategias de marketing (2a Edició)* :http://www.editorialuoc.com/marketing

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

COMPTABILITAT FINANCERA

Coordinació: SALADRIGUES SOLÉ, RAMON

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	COMPTABILITAT FINANCERA
Codi	101311
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	SALADRIGUES SOLÉ, RAMON
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	(40%) 60h presencials (60%) 90h treball autònom
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Ramon Saladrigues Solé 3.4 Ferran Brianso Gil 8.6 Joan Baigol Guilanya 6.0

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BAIGOL GUILANYÀ, JOAN	jbaigol@aegern.udl.cat	6	Divendres de 19:00 a 20:00 Despatx 1.18 FDET
BRIANSÓ GIL, FERNANDO RAMON	fbrianso@aegern.udl.cat	8,6	Dijous de 11:00 a 12:00 Despatx 1.18 FDET
SALADRIGUES SOLÉ, RAMON	ramon.saladrigues@aegern.udl.cat	3,4	Dijous de 12:30 a 14:00 Despatx 1.16 FDET

Informació complementària de l'assignatura

Comptabilitat Financera és una assignatura bàsica i central de l'oferta docent del Grau en Administració d'Empreses. L'assoliment de les competències especificades per aquesta assignatura us permetrà afrontar amb solvència tot un conjunt d'assignatures relacionades amb la comptabilitat i les finances empresarials.

S'aconsella treballar-la amb regularitat.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Una vegada assolides les competències de les assignatures «Fonaments de comptabilitat» i «Planificació comptable», i un cop dominada la sistemàtica comptable i el desenvolupament d'un cicle comptable complert, l'objectiu de l'assignatura «Comptabilitat Financera» és introduir l'alumne en el desenvolupament de les normes de valoració dels elements dels comptes anuals. Es tractarà de sistematitzar pràctiques comptables concretes, tot posant l'accent en la valoració dels elements que constitueixen els comptes anuals, mitjançant la correcta aplicació de la normativa en matèria d'informació financera: el PGC que es deriva de les NIIF.

Veure apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

  Objectius

  - Calcular i aplicar el criteri del cost amortitzat. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

- Interpretar correctament les normes de valoració. Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals.

Competències específiques de la titulació

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.

  Objectius

  - Identificar diferències entre la norma comptable i la norma fiscal. Elaborar i interpretar els estats financers.

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals. Identificar i classificar els instruments financers. Calcular i aplicar el criteri del cost amortitzat. Sistematitzar pràctiques comptables concretes. Elaborar i interpretar els estats financers. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.

  Objectius

  - Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

  Objectius

  - Elaborar i interpretar els estats financers. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Intervenir en operacions pròpies d'entitats i mercats financers.

  Objectius

  - Elaborar i interpretar els estats financers. Identificar i classificar els instruments financers. Calcular i aplicar el criteri del cost amortitzat.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals. Sistematitzar pràctiques comptables concretes.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

- Elaborar i interpretar els estats financers. Identificar diferències entre la norma comptable i la norma fiscal. Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Treball en equip i lideratge.

  Objectius

  - Sistematitzar pràctiques comptables concretes.

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.

  Objectius

  - Interpretar correctament les normes de valoració. Sistematitzar pràctiques comptables concretes. Elaborar i interpretar els estats financers. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Elaborar i interpretar els estats financers. Aplicar les normes de valoració dels elements dels comptes anuals.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - Elaborar i interpretar els estats financers. Calcular els efectes sobre els resultats, sobre els fluxos de caixa i sobre el patrimoni net de l'empresa.

Continguts fonamentals de l'assignatura

MÒDUL 1:LA NORMALITZACIÓ COMPTABLE

1.-LA REFORMA DE LA LEGISLACIÓ COMPTABLE

1.1.-Harmonització comptable europea

1.2.-Les Normes Internacionals d'Informació Financera

2.-EL PLA GENERAL DE COMPTABILITAT

2.1.-Estructura del PGC

2.2.-El marc conceptual

2.2.1.-Comptes Anuals i imatge fidel

2.2.2.-Requisits de la informació comptable

2.2.3.-Principis comptables

2.2.4.-Elements dels CCAA

2.2.5.-Criteris de registre i de reconeixement dels elements dels CCAA

2.2.6.-Criteris de valoració

MÒDUL 2: INVERSIÓ EN ACTIUS NO CORRENTS

1.-ELS ACTIUS NO CORRENTS: CONTINGUT I CLASSIFICACIÓ

2.-IMMOBILITZAT MATERIAL

2.1.-Concepte i classes d'immobilitzat material

2.2.-Reconeixement i valoració inicial

2.2.1.-Adquisició a tercers / Preu d'adquisició

2.2.2.-Construcció pròpia / Cost de producció

2.3.-Valoració posterior al reconeixement inicial

2.3.1.-Amortització

2.3.2.-Deteriorament de valor

2.3.2.1.-Deteriorament de valor d'un element individual

2.3.2.2.-Deteriorament de valor d'una unitat generadora d'efectiu

2.4.-Baixa de l'immobilitzat material

2.5.-Tractament comptable d'algunes operacions

2.5.1.-Permutes

2.5.2.-Renovació, ampliació i millora

2.5.3.-Aportacions de capital no dineràries

2.5.4.-Arrendaments i altres operacions similars

3.-IMMOBILITZAT INTANGIBLE

3.1.-Concepte i classes d'immobilitzat intangible

3.2.-Reconeixement i valoració inicial

3.2.1.-Requisits addicionals al reconeixement

3.3.-Valoració posterior al reconeixement inicial i baixa del'immobilitzat intangible

3.4.-Tractament comptable d'algunes operacions

3.4.1.-Despeses en R+D

3.4.2.-Concessions administratives

3.4.3.-Propietat industrial

3.4.4.-Fons de comerç

3.4.5.-Drets de traspàs

3.4.6.-Aplicacions informàtiques

4.-INVERSIONS IMMOBILIÀRIES

4.1.-Concepte, reconeixement, valoració inicial, final, correccions de valor i baixa

5-.ACTIUS NO CORRENTS MANTINGUTS PER A LA VENDA

5.1.-Concepte, reconeixement, valoració inicial, final, correccions de valor i baixa

MÒDUL3: ELS INSTRUMENTS FINANCERS

1.-ELS INSTRUMENTS FINANCERS: CONTINGUT I CLASSIFICACIÓ

1.1.-Classes d'instruments financers

1.2.-Concepte i classificació dels actius i passius financers

2.-PASSIUS FINANCERS

2.1.-Classificació dels passius financers

2.1.1.-Dèbits i partides que cal pagar

2.1.2.-Passius financers mantinguts per a negociar

2.1.3.-Altres passius financers a valor raonable amb canvis a PiG

2.1.4.-Passius financers a valor raonable amb canvis al patrimoni net

2.2.-Reconeixement i valoració de passius financers

2.2.1.-Valoració inicial

2.2.2.-Valoració posterior: el cost amortitzat

2.3.-Baixa dels passius financers

3.-ACTIUS FINANCERS

3.1.-Classificació dels actius financers:

3.1.1.-Préstecs i partides a cobrar

3.1.2.-Inversions mantingudes fins el venciment

3.1.3.-Actius financers mantinguts per a negociar

3.1.4.-Altres actius financers a valor raonable amb canvis en comptes de PiG

3.1.5.-Inversions al patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades

3.1.6.-Actius financers disponibles per a la venta

3.2.-Reconeixement i valoració dels actius financers

3.2.1.-Valoració inicial

3.2.2.-Valoració posterior

3.2.2.1.-Actius financers valorats a cost amortitzat

3.2.2.2.-Actius financers valorats a valor raonable, amb canvis a PiG i amb canvis al patrimoni net.

3.3.Correccions valoratives dels actius financers

3.4.Baixa dels actius financers

MÒDUL 4: INGRESSOS, DESPESES I RESULTATS.

4.1.-Despeses i ingressos

4.1.1.-Ingressos per vendes i prestacions de serveis, i actius per tràfic mercantil relacionats

4.1.2.-Despeses per compres i serveis, i passius per tràfic mercantil relacionats.

4.2.-Transaccions en moneda estrangera

4.3.-Passius per retribucions a llarg termini al personal

4.3.1.-Retribucions d'aportació definida

4.3.2.-Retribucions de prestació definida

4.4.-Transaccions amb pagaments basats en instruments de patrimoni

MÒDUL 5: EL PATRIMONI NET

5.1.-Fons propis

5.1.1.-El capital i les reserves

5.1.2.-El repartiment del resultat

5.2.-El resultat total i l'ajustament per canvis de valor

5.2.1.-Concepte de resultat total

5.2.2.-Anàlisi dels principals ajustaments per canvis de valor

5.3.-Subvencions, donacions i llegats rebuts

MÒDUL 6: L'IMPOST DE SOCIETATS

6.1.-El mètode de l'efecte impositiu

6.2.-Definicions i conceptes: Impost corrent, diferències permanents i diferències temporàries, actius i passius per impost diferit

6.3.-Diferències entre criteris comptables i fiscals: les diferències temporàries imposables i deduïbles

6.4.-Deduccions i bonificacions de la quota

6.5.-Compensació de bases imposables negatives

MÒDUL 7: PRESENTACIÓ DE LA INFORMACIÓ: ELS ESTATS FINANCERS

7.1.-Normes d'elaboració dels comptes anuals

7.2.-Balanç

7.3.-Compte de pèrdues i guanys

7.4.-Estat de canvis en el patrimoni net

7.5.-Estat de fluxos d'efectiu

7.6.-La memòria

Eixos metodològics de l'assignatura

Cada mòdul comença presentant la normativa aplicable i la problemàtica comptable, sobre les que posteriorment es desenvoluparan els exercicis i casos pràctics.

Veure el pla de desenvolupament.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1-2 Del 09.02 Al 17.02	Mòdul 1 (normalització comptable)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis Debat de casos	8	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	11
3-5 Del 23.02 Al 10.03	Mòdul 2 (inversió en actius no corrents)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis i casos Examen teòrico-pràctic	16	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	22
6-8 Del 16.03 Al 31.03	Mòdul 3 (passius financers)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	8	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	11
9 03.04 Aules: 3.01 EP 3.02 EP	AVALUACIÓ	Examen teòrico-pràctic	1		4
10-11 Del 20.04 Al 28.04	Mòdul 3 (actius financers)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	8	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	11
12 Del 04.05 al 05.05	Mòdul 4 (resultats)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	4	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	5
13-14 Del 18.05 Al 19.05	Mòdul 5 (patrimoni net)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	4	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	11
15 Del 25.05 Al 26.05	Mòdul 6 (impostos)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	4	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	6
16 Del 01.06 Al 02.06	Mòdul 7 (estats financers)	Seguiment de les classes presencials Resolució d'exercicis	4	Comprensió dels recursos docents Activitats i exercicis	5

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
17-18 16.06 Aules: 3.01 EP 3.02 EP -1.02 FDE	AVALUACIÓ	Examen teòrico pràctic	3		4

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Mòduls 1 i 2	Examen teòrico-pràctic	29	Setmana 5-6	O	I	
Mòduls 1 i 2 i mòdul 3 (només passius financers)	Examen teòrico-pràctic	29	Setmana 9 (dilluns 03/04/2017, de 18:00 a 20:00)	O	I	
Mòduls 1 a 7	Examen teòrico-pràctic	29	Setmana 17-18 (divendres 16/06/2017, de 9:00 a 11:00)	O	I	
Aprofitament	Proves de seguiment	13	Durant el curs	V	G	

(1) Obligatòria / Voluntària (2) Individual / Grupal

En el cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d'assistir a les activitats programades en l'avaluació continuada (treball remunerat, segona o ulterior matrícula...) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en un examen teòrico-pràctic sobre la totalitat del temari de l'assignatura. La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans del 28 de febrer, amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

Recursos al Campus Virtual:

Les classes lectives es complementen amb el "material de suport" de l'assignatura que consisteix en exercicis i casos resolts, alguns dels quals són comentats a classes, mentre que altres (degudamen tsolucionats i comentats) constitueixen material addicional per complementar l'estudi de la matèria.

Bibliografia:

- CERVERA, M., GONZÁLEZ, A i ROMANO J. (2016): Contabilidad financiera. Centro de Estudios Financieros, Madrid
- AMADOR S. i CARAZO, (2011): Plan General de Contabilidad. Comentarios y casos prácticos Centro de Estudios Financieros, Madrid
- AMAT, O i AGUILÀ, S. (coord.): Nuevo PGC y PGC PYMES: un análisis práctico y a fondo. Profit, Barcelona 2008
- AMAT, O. i AGUILÀ, S. (coord.): Del nuevo PGC en la práctica. Ejercicios y soluciones. Profit, Barcelona 2008
- Nou Pla General de Comptabilitat, Gestión 2000, Barcelona

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FONAMENTS DE FINANÇAMENT EMPRESARIAL

Coordinació: VENDRELL VILANOVA, ANA MARIA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS DE FINANÇAMENT EMPRESARIAL
Codi	101312
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	3.9
Crèdits pràctics	2.1
Coordinació	VENDRELL VILANOVA, ANA MARIA
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classes presencials 60 hores Hores totals 6 crèdits x 25 = 150 hores totals (40%) 60h presencials (60%) 90h treball autònom
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Ana Vendrell; 6 crèdits; Matí Josep M. Riu; 6 crèdits; Matí Carles Morata; 6 crèdits; Tarda

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MORATA SOLÉ, CARLES	cmorata@aegern.udl.cat	6	Els horaris de tutories s'informen el primer dia de classe i sempre que l'estudiant ho sol·liciti. En qualsevol cas, via e-mail es poden fer les consultes i sol·licituds de tutoria pertinents.
RIU VILA, JOSEP MARIA	jriu@aegern.udl.cat	6	Els horaris de tutories s'informen el primer dia de classe i sempre que l'estudiant ho sol·liciti. En qualsevol cas, via e-mail es poden fer les consultes i sol·licituds de tutoria pertinents.
VENDRELL VILANOVA, ANA MARIA	ana.vendrell@aegern.udl.cat	6	Els horaris de tutories s'informen el primer dia de classe i sempre que l'estudiant ho sol·liciti. En qualsevol cas, via e-mail es poden fer les consultes i sol·licituds de tutoria pertinents.

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura de Fonaments de Finançament Empresarial és una assignatura obligatòria del segon curs del Grau en Administració i Direcció d'Empreses (ADE) de la Facultat de Dret, Economia i Turisme

de la Universitat de Lleida. Amb una càrrega docent de 6 crèdits, la qual ha de suposar aproximadament unes 150 hores de treball, es presenta com la primera assignatura que us introduirà en l'àmbit de les finances dins del grau en ADE.
.

Recomanacions:

Per a l'estudi i desenvolupament d'aquesta assignatura, és important:

Treballar l'assignatura diàriament, llegint el apunts abans de la classe corresponent. Seguir les explicacions realitzades pel professor i anar fent les vostres anotacions. Preparar els dubtes i assegurar-se que s'han entès els conceptes fonamentals.

Treballar la part pràctica de l'assignatura amb antelació a la classe corresponent. Preparar dubtes de les pràctiques (exercicis/casos). Fer els corresponents exercicis/casos proposats. Algunes activitats seran resoltes pel professor i altres seran treballades per l'alumne de forma autònoma (amb les solucions proposades).

Relacionar els continguts teòrics explicats en classe amb els exercicis/casos pràctics. L'objectiu és assimilar els conceptes teòrics de l'assignatura i donar-li una aplicació pràctica.

Buscar informació complementària: bibliografia especifica quan el professor ho requereixi.

El Campus Virtual de la UdL (Sakai) és imprescindible per al desenvolupament d'aquesta assignatura. S'utilitzarà per donar avisos, informacions del professor (espai anuncis), per publicar els continguts de l'assignatura (espai recursos), per publicar els enunciats i solucions de les activitats (espai recursos), per enviar missatges individuals (espai missatges), i per poder consultar la temporalització de l'assignatura (espai agenda).

Enfocament de l'assignatura:

L'assignatura de Fonaments de Finançament s'imparteix a segon curs del Grau en ADE. Es tracta d'introduir a l'alumne en l'àmbit de les finances estructurals. Per més endavant, en cursos posteriors, poder continuar complementant els coneixements de l'àmbit financer.

Aquesta assignatura és important en el sentit que l'alumne podrà adquirir uns coneixements fonamentals relatius a les decisions financeres de caire estratègic que prenen les empreses i que, per tant, el prepararà per a poder treballar en una empresa realitzant les tasques relacionades.

Relació amb altres assignatures del pla d'estudis:

Un aprofitament adequat de l'assignatura és imprescindible per entendre altres assignatures que estan directament relacionades dins el títol de Grau, i que s'imparteixen en altres cursos. Com és el cas de l'assignatura obligatòria de Direcció Financera en el tercer curs, així com altres assignatures optatives de quart curs, com són Valoració d'Empreses i Estratègia Financera o l'assignatura de Mercats Financers i Gestió de Carteres.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Aquesta assignatura, situada en el segon curs del grau en administració i direcció d'empreses, és la primera que es veu en matèria de finances. Per això, és una assignatura d'introducció als fonaments de les finances empresarials. L'estudiant podrà assolir competències tècniques relacionades amb la fonamentació i coneixement conceptual i pràctic de les decisions financeres corporatives o d'empresa (Corporate Finance).

L'objectiu principal de la matèria és aprendre principis i tècniques fonamentals de les finances d'empresa, entenent, per això, les relacionades amb les transaccions de finançament empresarial (Financing), així com, amb les transaccions d'inversió empresarial (Investment), tot tenint en compte l'entorn financer en quin es desenvolupen (Financial markets).

Per conèixer major detall dels objectius acadèmics vegueu apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació
    - Ser capaç d'elaborar i aplicar formulació específica mitjançant programari office (excel o similar) de diferents opcions de finançament i inversió empresarial

- Correcció en l'expressió oral i escrita
    - Saber interpretar i expressar correctament informació relacionada amb les finances corporatives

Competències específiques de la titulació

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions
    - Conèixer la importància que té la funció financera en una empresa
    - Conèixer les tasques pertanyents al directiu financer corresponents a les decisions de finançament empresarial

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions

    - Distingir els cicles financers i relacionar-los amb la generació i la necessitat de finançament
    - Conèixer el concepte d'equilibri financer i reconèixer si una empresa ho compleix
    - Aprendre les diferents formes de finançament empresarial a llarg termini
    - Conèixer i saber calcular les dades més rellevants de les diferents formes de finançament empresarial a llarg termini
    - Calcular el cost de finançament de cadascuna de les fonts de finançament a llarg termini i el seu cost global
    - Conèixer els efectes de l'endeutament sobre diferents variables de l'empresa
    - Identificar les diferents teories financeres sobre la decisió de dividends
    - Familiaritzar-se amb els diferents elements financers que composen una inversió empresarial
    - Elaborar el quadre de Fluxos Nets de Caixa (FNC) futurs d'un projecte d'inversió
    - Aplicar els mètodes de valoració d'inversions als FNC futurs per la presa de decisions amb l'ajut del full de càlcul

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament
    - Saber elaborar informes sobre diferents estratègies financeres i assessorar sobre la més convenient
    - Saber valorar inversions i explicitar la seva viabilitat

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant

    - Conèixer les fonts oficials i més rellevants relacionades amb els productes i mercats financers
    - Entendre i interpretar informació de caràcter financer de les empreses

- Capacitat de crítica i autocrítica.

    - Tenir capacitat d'emetre informes dels resultats financers elaborats

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat

    - Ser capaç d'elaborar i aplicar diferents tècniques instrumentals d'acord als criteris i principis financers vistos
    - Saber resoldre/redactar un cas/informe responent i incloent tota la informació financera requerida

- Capacitat d'organitzar i planificar.

    - Realitzar tota la tasca de resolució i estudi de la matèria i casuística de forma autònoma i organitzada individualment

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi

    - Ser capaç de resoldre i confeccionar un cas financer incloent les dades més rellevants
    - Practicar en la confecció de formularis

Continguts fonamentals de l'assignatura

Els continguts de l'assignatura pertanyen a l'àmbit de les finances estructurals, que fan referència a les decisions financeres que afecten a l'empresa de manera estratègica, és a dir, que comprometen a l'empresa per un període llarg de temps. Els mateixos són de tipus teòric i pràctic, sent tant important l'assimilació dels coneixements teòrics com la

seva aplicació en la resolució de problemes o casos. Al mateix temps, les classes pràctiques es constitueixen com un element clau en l'aprenentatge de les habilitats i destreses, com a pont d'unió necessari entre la teoria i la pràctica real empresarial.

Les qüestions concretes a estudiar són:

- Les decisions financeres que pertanyen al directiu financer en l'empresa
- L'objectiu fonamental sota quin actua el financer en l'empresa
- Els diferents productes de finançament que pot utilitzar l'empresa per finançar les seves inversions
- Les conseqüències d'escollir un tipus de finançament o un altre
- El cost individual de diversos productes de finançament i el seu cost global
- Possibles alternatives de finançament excloients i les seves repercusions
- La delimitació i avaluació de les inversions empresarials des del punt de vista financer, en termes quantitatius

TEMARI:

TEMA 1: LES FINANCES EN L'EMPRESA.

1.1. LA FUNCIÓ FINANCERA I EL PAPER DEL DIRECTOR FINANCER.

1.2. LA INFORMACIÓ FINANCERA EN ELS ESTATS COMPTABLES.

1.3. L'OBJECTIU FINANCER.

1.4. FINANCES OPERATIVES I FINANCES ESTRUCTURALS.

TEMA 2: EL FINANÇAMENT A LLARG TERMINI DE L'EMPRESA.

2.1. INTRODUCCIÓ.

2.2. EL FINANÇAMENT I LES SEVES MODALITATS.

2.3. EL FINANÇAMENT INTERN I LA SEVA GENERACIÓ

2.4. EL FINANÇAMENT INTERN MITJANÇANT LES AMORTITZACIONS ECONÒMIQUES.

2.5. EL FINANÇAMENT INTERN MITJANÇANT LES RETENCIONS DE GUANYS.

2.6. EL FINANÇAMENT EXTERN MITJANÇANT ELS PRÉSTECS.

2.7. EL FINANÇAMENT EXTERN MITJANÇANT EL LISING.

2.8. EL FINANÇAMENT EXTERN APEL·LANT AL MERCAT.

2.9. EL FINANÇAMENT EXTERN MITJANÇANT LES EMISSIONS D'ACCIONS.

2.10. EL FINANÇAMENT EXTERN MITJANÇANT LES EMISSIONS D'OBLIGACIONS.

TEMA 3: EL COST DE CAPITAL.

3.1. CONCEPTE DEL COST DE CAPITAL.

3.2. EL COST DELS RECURSOS FINANCERS ALIENS.

3.3. EL COST DELS RECURSOS FINANCERS PROPIS.

3.4. EL COST DE CAPITAL MIG PONDERAT DEL CAPITAL (CCMP).

TEMA 4: EINES D'ANÀLISI DE LA DECISIÓ D'ENDEUTAMENT

4.1. INTRODUCCIÓ.

4.2. ENDEUTAMENT VERSUS RECURSOS PROPIS.

4.3. EFECTES DE L'ENDEUTAMENT.

4.4. EL RISC ECONÒMIC I EL RISC FINANCER.

4.5. EL PUNT MORT O LLINDAR DE RENDIBILITAT.

4.6. EL PALANQUEJAMENT OPERATIU.

4.7. EL PALANQUEJAMENT FINANCER.

4.8. MÈTODES DE SELECCIÓ FINANCERA.

TEMA 5: LA DECISIÓ D'INVERSIÓ MITJANÇANT L'ANÀLISI DE PROJECTES D'INVERSIÓ.

5.1. INTRODUCCIÓ.

5.2. CONCEPTE D'INVERSIÓ I DE PROJECTE D'INVERSIÓ.

5.3. VARIABLES BÀSIQUES A CONSIDERAR EN LA VALORACIÓ FINANCERA D'UN PROJECTE D'INVERSIÓ.

5.4. LA CLASSIFICACIÓ DE LES INVERSIONS.

TEMA 6: EINES D'ANÀLISI DE LES INVERSIONS.

6.1. INTRODUCCIÓ.

6.2. MÈTODES D'ANÀLISI D'INVERSIONS DINÀMICS.

6.3. EL VALOR ACTUAL NET (VAN) O VALOR CAPITAL (VC).

6.4. LA TAXA INTERNA DE RENDIBILITAT (TIR) O TAXA DE RETORN.

6.5. EL TERMINI DE RECUPERACIÓ DESCOMPTAT (TRD)O " *PAYBACK*" DESCOMPTAT.

Eixos metodològics de l'assignatura

a) L'assignatura es desenvoluparà de la manera següent:

- Classes de teoria: aquestes es basen en l'exposició dels conceptes fonamentals per part del professor a classe, de forma presencial i/o online. Les explicacions teòriques aniran acompanyades d'exemples i petits exercicis d'aplicació, tot presentat amb power point, per tal de clarificar al màxim l'exposició. Aquest material sintètic, així com el material complet, es posarà a disposició dels alumnes a través del campus virtual SAKAI, dins de RECURSOS, a mesura que vagi avançant el curs.
- Classes de pràctica: En aquestes es realitzaran les pràctiques, que estaran penjades al sakai dins la carpeta d'ACTIVITATS, a mesura que vagi avançant el curs. Les pràctiques seran de dos tipus. El primer tipus són exercicis/testos de ràpida resolució que serviran per agafar domini i ritme en el càlculs i comprensió pràctica. El segon tipus són els casos que es plantegen imitant un problema/situació real empresarial amb varies solucions possibles. Aquestes pràctiques estaran acompanyades de petits programes informàtics que ajudaran l'alumne a resoldre-les de forma solvent. L'alumne ha de portar treballats, tant els exercicis/testos com els casos, el dia de classe que es determini per cadascun. Podran consistir en les següents: tests, preguntes a desenvolupar, resolució de casos pràctics. Algun dia, sense previ avís, el professor recollirà els casos per corregir.

b) Una bona forma d'enfocar l'estudi d'aquesta assignatura és la següent:

- Seguir les explicacions realitzades pel professor i anar completant els apunts i plantejant dubtes. Es recomana llegir cada setmana els apunts i anar fent resums per tal de fer èmfasi en els conceptes fonamentals que s'han de comprendre i retenir.
- Al finalitzar l'estudi dels temes, es recomana fer les corresponents pràctiques (exercicis/testos/casos proposats). Algunes pràctiques seran resoltes pel professor i d'altres seran treballades i resoltes de forma autònoma per part de l'estudiant per tal d'assolir els conceptes explicats a classe.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Desenvolupament de l'assignatura:

El semestre consta de 19 setmanes.
En quatre d'aquestes setmanes es duen a terme activitats programades d'avaluació (calendari d'exàmens). Es tracta de la setmana 9 i les setmanes 17, 18 i 19. De tota manera, es programen altres activiats d'avaluació durant el curs (vegeu l'apartat d'Avaluació).

La totalitat de la càrrega en crèdits que suposa l'assignatura per a l'alumne es distribueix en activitats presencials i no presencials.

Les activitats presencials es desenvolupen seguint dues metodologies diferenciades a mesura que es va avançant en el temari:

- Activitats de teoria: Classe expositiva i exemples pràctics amb suport de mitjans electrònics i audiovisuals.
- Activitats de pràctica: Resolució de pràctiques (exercicis, testos i casos) amb suport de mitjans electrònics i audiovisuals.

Les activitats no presencials o treball autònom de l'estudiant consisteixen en el següent:

- Consulta, estudi i preparació de dubtes de forma prèvia a la classe presencial, dels recursos teòrics i pràctics de l'assignatura
- Estudi posterior a la classe presencial i preparació d'esquemes conceptuals i formularis
- Resolució de les activitats teòrico/pràctiques no treballades a classe, amb solucions o no
- Estudi i preparació de les activitats de teoria i pràctiques per a les avaluacions
- Tutories

Temporització de l'assignatura:

Setmanes	Descripció:	Activitat presencial
1	Presentació assignatura Treball del tema 1: teoria i pràctiques Treball del tema 2	Explicació dels continguts, metodologia, materials i avaluació Resolució de testos del tema 1
2-8	Treball del tema 2 i 3: teoria i pràctiques	Lliçó magistral i exemples d'aplicació Resolució de problemes i casos
9	**1a. Activitat d'avaluació: temes 1, 2 i 3**	**Prova escrita: consultar data a la web Grau en ADE Consultar aules a la web Grau en ADE**

10-12	Treball del tema 4: teoria i pràctiques	Lliçó magistral i exemples d'aplicació Resolució de problemes i casos
13 aprox.	**2a. Activitat d'avaluació: temes 1, 2, 3 i 4**	**Prova escrita: data a determinar Aules: a determinar**
14-16	Treball dels temes 5 i 6: teoria i pràctiques	Lliçó magistral i exemples d'aplicació Resolució de problemes i casos
17-18	**3a. Activitat d'avaluació: prova escrita temes 1, 2, 3, 4, 5 i 6**	**Prova escrita: consultar data a la web Grau en ADE Consultar aules a la web Grau en ADE**
19	**Activitat de reavaluació**	**Prova escrita: consultar data a la web Grau en ADE Consultar aules a la web Grau en ADE**

Sistema d'avaluació

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Sistemes d'avaluació:

- Avaluació continuada o
- Avaluació alternativa

I) Avaluació continuada

Observacions:
Les diferents proves d'avaluació continuada d'aquesta assignatura es realitzaran acumulant continguts i coneixements. És a dir, en cada prova el professorat pot plantejar qüestions o demanar càlculs de tots els continguts explicats fins aquell moment. Això vol dir que, en la primera prova l'avaluació serà d'un volum més baix de continguts que en la darrera, en la que s'avaluaran tots els continguts de l'assignatura.

La nota requerida per aprovar, en cadascuna de les activitats és un 5 sobre 10.

L'avaluació de l'assignatura es fa amb varios tipus d'activitats:

- Prova tipus cas pràctic. Activitat pràctica escrita que consisteix a desenvolupar tots els càlculs i comentaris que es sol·liciten en la prova.
- Prova tipus test teòrica. Activitat teòrica escrita que consisteix a donar resposta correcta a preguntes majoritàriament teòriques, tipus test, amb 3 opcions de resposta. Cada resposta incorrecta descompta 0,33 punts.
- Prova tipus test pràctica. Activitat teòrica escrita que consisteix a donar resposta correcta a preguntes majoritàriament de càlcul, tipus test, amb 3 opcions de resposta. Cada resposta incorrecta descompta 0,33 punts.

Detall de la llista d'activitats d'avaluació de l'assignatura i la seva ponderació en el càlcul de la nota final:

Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
1a. Activitat (AA1)	25	Setmana 9	O	I	Prova escrita per avaluar els temes 1, 2, 3
2a. Activitat (AA2)	25	Setmana 13 aproximat (dia pendent confirmar)	O	I	Prova escrita per avaluar els temes 1, 2,3 i 4
3a. Activitat (AA3)	50	Setmana 17 ó 18	O	I	Prova escrita per avaluar els temes 1, 2, 3, 4, 5 i 6
Activitat Reavaluació (AR)	50	Setmana 19	O	I	Prova escrita per avaluar els temes 1, 2, 3, 4, 5 i 6

(1)Obligatòria / Voluntària (2)Individual / Grupal

Còmput de la nota final (NF)

NOTA FINAL (NF) =0,25AA1+0,25AA2+0,50AA3

Criteris de qualificació:

- La qualificació final de l'assignatura s'obté de la mitja ponderada de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les tres activitats d'avaluació, segons el pes assignat a cadascuna d'elles.
- Les activitats d'avaluació són de realització individual i tenen caràcter obligatori.
- Per obtenir la qualificació d'APROVAT cal obtenir una nota mitja ponderada de 5 punts sobre 10.
- La no presentació a alguna de les activitats d'avaluació suposarà una qualificació de zero en l'activitat no presentada.
- L'alumne haurà de presentar-se almenys a 2 de les activitats d'avaluació, entre les quals una d'elles ha de ser l'activitat AA3, per poder optar a NOTA FINAL (NF). En cas contrari, tindrà una qualificació de NO PRESENTAT (NP).
- Per poder fer la mitja ponderada de les qualificacions, i optar a NOTA FINAL (NF), l'alumne ha d'obtenir almenys una nota de 3,5 sobre 10 en la darrera activitat (AA3 ó AR). En cas contrari, l'assignatura queda SUSPESA.
- Es farà una activitat de reavaluació (AR) de l'activitat 3 (AA3). Aquesta té caràcter voluntari i només s'hi poden presentar els alumnes que prèviament han realitzat l'activitat 3 (AA3) i hagin arribat a la nota de 3,5 punts sobre 10. L'activitat de reavaluació té la funció única i exclusiva d'ajudar a superar l'assignatura i s'ha de tenir una nota mitjana de l'assignatura d'entre 3,5 i 5 punts sobre 10 per poder-hi optar.
- En el cas dels alumnes que es presentin a l'activitat de reavaluació (AR) quedarà anul·lada la seva nota de l'activitat 3 (AA3) i la que comptarà, de cara a fer la mitja ponderada, serà la nota de l'activitat de reavaluació (AR).

Es valoraran positivament les participacions en les accions que es programin des de la Facultat com a complements de formació (matèries transversals, estratègiques, cursos...).
En aquest sentit, el centre programarà com a activitats gratuïtes les següents:

- curs de llenguatge jurídic en català
- curs pensament crític
- curs sobre orientació professional Margarita Serveto i projecte SOC
- curs sobre comunicació i presentació de projectes
- curs excel

II) Avaluació alternativa

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d'assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada pel fet de treballar (aportant justificants) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en un examen final amb ponderació del 100% de la nota de l'assignatura, amb una primera part tipus test i una segona tipus pràctic, similar a l'activitat AA3 del sistema d'avaluació continuada.

La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa ha de presentar-se al professor corresponent i s'haurà de realitzar abans del 17 de març amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

Bibliografia i recursos d'informació

Apunts, pràctiques (exercicis/testos/casos), programes excel i webgrafia
Disponibles al campus virtual a mesura que es vagi avançant en el curs.

Bibliografia

Amat, O. (2008). Contabilidad y finanzas para no financieros. Deusto S.A. Ediciones.

Brealey, R.; Myers, S. (2005). Fundamentos de financiación empresarial. Madrid: McGraw-Hill.

Faus, J. (2011). Políticas y decisiones financieras para la gestión del valor de la empresa. Estudios y Ediciones IESE.

Fernández, L. (2007). La práctica de las finanzas de empresa. Madrid: Delta Publicaciones.

Pradas, L., Gómez, P. i Mañes, C. (2010). Inversió Empresarial. Barcelona: FUOC.

Martínez, E. (2005). Finanzas para directivos. Madrid: McGraw-Hill.

Mascareñas, J. (2010) Finanzas para directivos. Madrid: Pearson.

Suárez Suárez, A. S. (2005). Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa. Madrid: Editorial Pirámide.

Termes, R. (1998). Inversión y coste de capital. Manual de Finanzas. Madrid: McGraw-Hill.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ECONOMIA II

Coordinació: ARMENGOL ROSINÉS, MARIA TERESA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ECONOMIA II
Codi	101313
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	ARMENGOL ROSINÉS, MARIA TERESA
Departament/s	ECONOMIA APLICADA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial (60 hores presencials) 60% treball autònom (90 hores treball autònom)
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	60 hores presencials 90 hores treball autònom (no presencial)

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ARMENGOL ROSINÉS, MARIA TERESA	teresa.armengol@econap.udl.cat	18	Dilluns: 11-12,30 i 15-17,30 hores Dimarts: 9-11 hores Despatx: 0.18 FDET

Informació complementària de l'assignatura

Es recomana que l'estudiantat treballi les pràctiques i activitats i que porti l'assignatura al dia. La no assistència a classe o el desconeixement de la matèria tractada dificulta el seguiment de les explicacions i la resolució de les pràctiques i activitats.L'assignatura disposa d'un dossier electrònic i de materials de pràctiques que es poden consultar a través del campus virtual.

Objectius acadèmics de l'assignatura

(1) Descriure les principals magnituds de la macroeconomia i les seves interrelacions (CES5, CEU1, CB1, CB5, CB6)

(2) Interpretar els diferents indicadors agregats i utilitzar-los per a fer el seguiment i avaluació de la situació d'una economia (CES5, CEU1, CB1,CB5,CB6)

(3) Buscar informació macroeconòmica, a través d'internet i en la bibliografia especialitzada, provinent de diverses fonts (CES5, CEU1, CEU3,CB2, CB3, CB5, CB6)

(4) Explicar, a través de models teòrics, el funcionament d'una economia nacional (CES5, CEU1, CB1, CB5, CB6)

(5) Utilitzar els models per a analitzar les fluctuacions econòmiques (CES5, CEU1, CB1, CB5, CB6)

(6) Explicar els principals problemes econòmics i entendre com els models teòrics de la disciplina permeten analitzar aquests problemes (CES5, CEU1, CB1, CB5, CB6)

(7) Resoldre problemes numèrics amb les equacions que descriuen les pautes de comportament dels agents econòmics d'un país en el marc d'un model agregat(CES5, CEU1, CB5, CB6)

(8) Planificar un treball en equip. Recopilar la informació i seleccionar-la (CES5, CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB3, CB4, CB5)

(9) Elaborar un treball en equip, d'acord amb criteris de qualitat donats i utilitzant la terminologia específica. Presentar la informació macroeconòmica de forma clara i sintètica (CES5, CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB3, CB4, CB5, CB6)

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

(CEU1) Correcció en l'expressió oral i escrita

(CEU3) Domini de les tecnologies de la informació i la comunicació

Competències específiques de la titulació

(CES5) Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions

Competències transversals de la titulació

(CB1) Capacitat d'anàlisi i de síntesi

(CB2) Capacitat d'organitzar i planificar

(CB3) Treball en equip i lideratge

(CB4) Capacitat de crítica i autocrítica

(CB5) Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat

(CB6) Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1: Introducció i macromagnituds

1.1.La macroeconomia: concepte i instruments

1.2.La comptabilitat nacional i les macromagnituds. Principals indicadors macroeconòmics

Tema 2: Atur i Inflació

2.1. El mercat agregat de treball

2.2. Principals indicadors sobre el mercat de treball. Mesura i significat de la taxa d'atur. La taxa natural d'atur

2.3. La inflació: concepte i mesura

2.4. Causes i efectes de la inflació

2.5. La deflació i els seus efectes

Tema 3: Diner i sistema bancari

3.1. El diner: definició, funcions i classes

3.2. La demanda de diner

3.3. L'oferta de diner: la base monetària i la generació de diner bancari

Tema 4: Models macroeconòmics: el model despesa agregada-renda nacional

4.1.La demanda de béns i la determinació de la producció d'equilibri: l'equilibri renda-despesa, l'efecte multiplicador i l'ajustament de les existències

4.2.El sector públic: efectes sobre l'equilibri a curt i llarg termini. Els indicadors de dèficit públic i deute públic

4.3.La identitat estalvi-inversió

Tema 5: Macroeconomia d’una economia oberta

5.1.La balança de pagaments i l’equilibri exterior

5.2.Tipus de canvi i mercats de divises

Eixos metodològics de l'assignatura

Classe expositiva

.

Resolució de pràctiques, comentari de dades i quadres macroeconòmics, treball en equip

Tutories

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Descripció activitat	THP	THNP	Grup
Classe expositiva tema 1	6 hores		GG
Resolució pràctiques tema 1. Anàlisi dades i quadres macroeconòmics	6 hores		GG
Resolució pràctiques (treball autònom)		20	
Estudi individual (treball autònom)		50	
Classe expositiva tema 2	6 hores		GG
Resolució pràctiques tema 2	3 hores		GG
Classe expositiva tema 3	6 hores		GG
Resolució pràctiques tema 3	6 hores		GG
Prova parcial	2 hores		GG
Cerca de dades macroeconòmiques		20	TE
Cerca de dades (tutories i prova oral)	4 hores		TE
Classe expositiva tema 4	6 hores		GG
Resolució pràctiques tema 4	3 hores		GG
Classe expositiva tema 5	6 hores		GG
Resolució pràctiques tema 5	2 hores		GG
Prova final	2 hores		GG
Recuperació prova final	2 hores		GG

Notes:

THP = Total Hores Presencials (60 hores)

THNP = Total Hores No Presencials (90 hores)

GG = Grup Gran

TE = Treball en equip

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada

La qualificació final de l'assignatura s'obté de la mitja ponderada de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les tres activitats d'avaluació, segons el pes assignat a cadascuna d'elles. La prova parcial i la prova final són de realització individual i tenen caràcter obligatori. L'activitat de cerca de dades (o treball de curs) i la prova oral vinculada a aquest treball es realitzarà en grup (màxim 3 alumnes) i també té un caràcter obligatori. Aquesta darrera activitat s'ha de realitzar seguint les instruccions que estaran disponibles al campus virtual. La darrera activitat d'avaluació és la recuperació de la prova final (31 de gener de 2017) que té un caràcter voluntari i a la qual només s'hi poden presentar els alumnes (aprovats i suspesos) que, prèviament, s'han presentat a la prova final del dia 18 de gener de 2017. En el cas dels alumnes que es presentin a l'examen de recuperació quedarà anul·lada la seva nota de la prova final (18 de gener de 2017) i la que comptarà serà la nota de la prova de recuperació (31 de gener de 2017). Finalment, el criteri relatiu a la qualificació NO PRESENTAT és el següent: l'alumne que només obtingui qualificació en dues o menys de les tres activitats d'avaluació (no inclou prova de recuperació), obtindrà com a nota final de l'assignatura la qualificació de NO PRESENTAT.

El quadre següent detalla la llista d'activitats d'avaluació de l'assignatura.

Activitat d'avaluació	Criteris	Ponderació	Data
Prova parcial (teòrica i pràctica) Contingut: temes 1,2,3 15 preguntes test+ preguntes teòriques + exercicis pràctics	Test: Encerts: 1 punt Errades: -0,25 punts En blanc: 0 punts	25%	11 Novembre 2016 (setmana 9)
Treball de curs (cerca i comentari de dades macroeconòmiques)	Consultar instruccions disponibles al campus virtual Cerca dades (5%) Prova oral (10%)	15%	Setmana 14 (lliurament treball) Dates prova oral: consultar campus virtual
Prova final (teòrica i pràctica) Contingut: temes 1, 2, 3, 4 i 5 15 preguntes test + preguntes teòriques + exercicis pràctics	Test: Encerts: 1 punt Errades: -0,25 punts En blanc: 0 punts	60%	18 de Gener de 2017
Recuperació prova final (teòrica i pràctica) Contingut: temes 1, 2, 3, 4 i 5 15 preguntes test + preguntes teòriques + exercicis pràctics		60%	31 de Gener de 2017

Avaluació alternativa

Segons la normativa d'avaluació de la Universitat de Lleida, en cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d'assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball a temps complet remunerat) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en un examen únic. La informació relativa a aquest examen és la següent:

Continguts a examinar: temes 1 a 5

Tipus d'examen: test de 15 preguntes i prova escrita (teòrica i pràctica)

Criteris test: encerts: 1 punt, errades: -0,25 punts, en blanc: 0 punts

Ponderació: test: 40%, prova escrita(teòrica i pràctica): 60%

La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans del dia 31 d'octubre de 2016 amb acreditació

documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

Informació addicional

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la Universitat de Lleida, "l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL".

Finalment, es recorda a l'estudiantat que "per canviar la data d'una prova d'avaluació cal que es justifiqui i acrediti un motiu familiar greu o bé un motiu de salut acompanyat d'un justificant mèdic que porti la data del dia de la prova d'avaluació i que acrediti la impossibilitat de realització de la prova" (acord de l'equip de Govern de la Facultat de Dret, Economia i Turisme, aprovat en data 13 de juny de 2014).

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia recomanada:

- BLANCHARD, O. et al. (2012): *Macroeconomía*. Ed. Pearson. Madrid
- CORTÉS, G. (2003): *Principios de Economía Política*. Ed. Ariel. Barcelona
- DELONG, J.B.i OLNEY, M.L. (2007): *Macroeconomía*. Ed. Mc.Graw Hill
- DORNBUSCH, R., FISCHER, S. i STARTZ, R. (2015): *Macroeconomía*. Ed. McGraw Hill. Madrid
- GIMENO, J.A. et al. (2012): *Principios de Economía.* Ed. Mc. Graw Hill. Madrid
- HORTALÀ, J. (2010): *Teoria econòmica: Macroeconomia*. Ed. Vicens Vives. Barcelona
- KRUGMAN, P. i WELLS, R. (2014): *Macroeconomía*. Ed. Reverté. Barcelona
- KRUGMAN, P. et al.(2015): *Fundamentos de Economía*. Ed. Reverté. Barcelona
- MANKIW, N.G. (2014): *Macroeconomía*. Ed. A. Bosch. Barcelona
- MOCHÓN, F. (2013): *Macroeconomía*. Ed. Mc.Graw Hill. Madrid
- MUÑOZ, C, IRÁIZOZ, B. i RAPÚN, M. (2013): *Introducción a la economía aplicada: magnitudes y cuentas económicas.* Ed. Civitas. Cizur Menor (Navarra)
- RONCAGLIA, A. (1994): *Elements fonamentals d'economia política*. Ed. Eumo. Vic (Barcelona)
- STIGLITZ, J. E i WALSH, C.E.(2004): *Macroeconomía*. Ed. Ariel. Barcelona
- TORRES LÓPEZ, J. (2015): *Economía Política.* Ed. Pirámide. Madrid

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESTADÍSTICA AVANÇADA

Coordinació: BARÓ LLINÀS, JOAN

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESTADÍSTICA AVANÇADA
Codi	101314
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	BARÓ LLINÀS, JOAN
Departament/s	ECONOMIA APLICADA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial 60% autònom
Idioma/es d'impartició	Català 95.0 Anglès 2.5 Castellà 2.5
Distribució de crèdits	Jose Fernando Domingo Daza 9 Joan Baró Llinàs 9

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BARÓ LLINÀS, JOAN	joan.baro@econap.udl.cat	9	Veure tauler de secretaria Economia Aplicada. Despatx 033
DOMINGO DAZA, JOSEP F.	josep.domingo@econap.udl.cat	9	Veure tauler de secretaria Economia Aplicada. Despatx 033

Informació complementària de l'assignatura

És convenient haver superar l'assignatura d'Estadística Bàsica.
ESTADÍSTICA AVANÇADA és continuació d'ESTADÍSTICA BÀSICA i completa el conjunt de coneixements que sobre Estadística ha de tenir un graduat.
ESTADÍSTICA AVANÇADA és necessària per poder seguir amb suficiència l'ECONOMETRIA.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Correcció en l' expressió oral i escrita

Utilitzar la terminologia estadística adequada en la resolució de les activitats

Domini de les TIC

1.- Utilitzar recursos bàsics de TIC per seguir l' assignatura

2.- Utilitzar eficaçment diferents programes informàtics pel tractament estadístic de dades.

Aplicar tècniques instrumentals en l' anàlisi i solució de problemes empresarials i en la pressa de decisions:

1.- Saber diferenciar entre tipus de mostreig

2.- Entendre els conceptes d'estimació puntual i d'estimació per intervals

3.- Saber aplicar intervals de confiança per a alguns paràmetres poblacionals

4.- Reconèixer els diferents tipus d'hipòtesis estadístiques

5.- Saber fer contrastos paramètrics i no paramètrics d'hipòtesis

6.- Saber aplicar tècniques d'anàlisi multivariant

Capacitat d' anàlisi i de síntesi

Interpretar adequadament els processos d'inferència estadística i avaluar els riscos i errors que es poden cometre

Capacitat d' organitzar i planificar

Saber realitzar processos de mostratge estadístic per a inferència i anàlisi multivariant.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

  Objectius

  - Utilitzar recursos bàsics de TIC per seguir l'assignatura - Utilitzar eficaçment diferents programes informàtics pel tractament estadístic de dades.

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Utilitzar la terminologia estadística adequada en la resolució de les activitats.

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.
- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.
  - Saber diferenciar entre tipus de mostreig.
  - Entendre els conceptes d'estimació puntual i d'estimació per intervals.
  - Saber aplicar intervals de confiança per a alguns paràmetres poblacionals.
  - Reconèixer els diferents tipus d'hipòtesis estadístiques.
  - Saber fer contrastos paramètrics i no paramètrics d'hipòtesis.
  - Saber aplicar tècniques d'anàlisi multivariant.
- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

Competències transversals de la titulació

- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.
- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Saber realitzar processos de mostratge estadístic per a inferència i anàlisi multivariant.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
  - Interpretar adequadament els processos d'inferència estadística i avaluar els riscos i errors que es poden cometre.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Programa de l’assignatura:

Tema 1. Mostreig estadístic

1.1. Introducció al mostreig i l'estimació puntual.

1.2. Mètodes de mostratge.

1.3. Mostra genèrica. Concepte d’estimador.

1.4. Distribucions d’alguns estadístics.

1.5. Distribucions deduïdes de la normal.

1.6. Propietats dels estimadors.

Tema 2. Estimació per interval

2.1. Noció d’interval de confiança.

2.2. Interval de confiança per a la mitjana i operacions amb mitjanes.

2.3. Interval de confiança per a la variància i operacions amb variàncies.

2.4. Interval de confiança per a la proporció i operacions amb proporcions.

2.5. Determinació de la grandària d'una mostra.

Tema 3. Contrastació paramètrica d’hipòtesis

3.1. Eines del contrast d’hipòtesis.

3.2. Tipus d’error, nivell de significació i potència del contrast.

3.3. Contrast per a la mitjana i operacions amb mitjanes.

3.4. Contrast per a la variància i operacions amb variàncies.

3.5. Contrast per a la proporció i operacions amb proporcions.

Tema 4. Contrastació no paramètrica d’hipòtesis

4.1. Introducció

4.2. Prova khi- quadrat d’ajust d’una distribució teòrica

4.3. Prova khi- quadrat d’independència

4.4. Prova de les ratxes

4.5. Prova dels signes

4.6 Prova de Wilcoxon

4.7 Prova U de Mann-Whitney

Tema 5. Anàlisi Multivariant

5.1 Anàlisi de Components Principals

5.2 Anàlisi Cluster

5.3 Anàlisi de Correspondències

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats presencials:

Exposició del contingut dels temes amb explicació de la teoria, exemples i exercicis, en grup gran.

Classes pràctiques en grup mitjà: plantejament i resolució d'activitats amb utilització de diferents programes informàtics.

Tutoria: revisió dels continguts i resolució de dubtes, defensa o discussió de casos.

Activitats no presencials:

Estudi per part de l'alumne de la teoria, resolució d'exemples, exercicis i activitats manualment i amb suport informàticament i preparació de les proves d'avaluació.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Dates (Setmanes)	Descripció:	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1a.	**Presentació assignatura. Tema 1. Mostreig estadístic**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
2a.	**Tema 1. Mostreig estadístic**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	

3a.	**Tema 2. Estimació per interval**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
4a.	**Tema 2. Estimació per interval**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
5a.	**Tema 2. Estimació per interval**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
6a.	**Tema 3. Contrastació paramètrica d'hipòtesis**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
7a.	**Tema 3. Contrastació paramètrica d'hipòtesis**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
8a.	**Tema 3. Contrastació paramètrica d'hipòtesis**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
9a.	**SETMANA D'AVALUACIÓ**	**Resolució 1a avaluació**		**Resolució prova**	
10a.	**Tema 4. Contrastació no paramètrica d'hipòtesis**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
11a.	**Tema 4. Contrastació no paramètrica d'hipòtesis**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
12a.	**Tema 4. Contrastació no paramètrica d'hipòtesis**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
13a.	**Tema 4. Contrastació no paramètrica d'hipòtesis**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
14a.	**Tema 5. Anàlisi Multivariant**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
15a.	**Tema 5. Anàlisi Multivariant**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
16a.	**Tema 5. Anàlisi Multivariant**	**Lliçó magistral i problemes**		**Exercicis i problemes**	
17a	**SETMANA D'AVALUACIÓ**	**Resolució 2a Avaluació**		**Resolució prova**	
19a	**SETMANA D'AVALUACIÓ**	**Resolució prova recuperació**		**Resolució prova**	

(2)HTP = Hores de Treball Presencial (3)HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
	1a. Activitat (A1): Prova escrita que consistirà en una prova tipus test dels temes 1,2 i 3.	**50**	Setmana 9a	**V**	**I**	

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
	2a. Activitat (A2): Prova escrita que consistirà en una prova tipus test dels temes 4 i 5	**50**	Setmana 17a	**V**	**I**	
	3a. Activitat (A3): Prova escrita tipus test per als estudiants que no hagin superat l'assignatura per curs		Setmana 19a	**O**	**I**	

(1)Obligatòria / Voluntària (2)Individual / Grupal

Aclariments

Criteris d'avaluació

Les activitats primera i segona (A1 i A2) són voluntàries i cada una d'elles té un pes del 50% de la nota final.

Aquells alumnes que igualin o superin una puntuació mitjana de 5 sobre 10 hauran superat l'assignatura per avaluació continuada i no han de realitzar l'activitat 3 (A3) que és de recuperació.

La activitat 3 (A3) és de recuperació i està adreçada als alumnes que no han superat l'avaluació continuada.

Hauran de fer l'examen del contingut d'aquelles avaluacions en que no s'hagin presentat o que no hagin arribat a la nota de 5 sobre 10.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA I ALTRES FONTS D'INFORMACIÓ

- Baró Llinàs, J., *Inferència Estadística ,* Ed. Parramón. Barcelona,1993
- Newbold, Paul, i altres. *Estadística para administración y economía,* Ed. Prentice Hall,2008
- Material en Web de l'assignatura

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ORGANITZACIÓ I ADMINISTRACIÓ D'EMPRESES

Coordinació: ESCARDÍBUL FERRÀ, BLANCA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ORGANITZACIÓ I ADMINISTRACIÓ D'EMPRESES
Codi	101315
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	2
Coordinació	ESCARDÍBUL FERRÀ, BLANCA
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	(40%) 60 hores presencials (60%) 90 treball autònom
Idioma/es d'impartició	Professora Pilar Cos: Castellà. Professora Blanca Escardíbul: Català.
Distribució de crèdits	(25h / ECTS) 150 hores (40%) 60 hores presencials (60%) 90 treball autònom

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
COS SANCHEZ, MARIA PILAR	cspilar@aegern.udl.cat	3,4	Pilar Cos Sánchez. Professora del grup dels dimecres. Despatx 1.06. Edifici Facultat de Dret, Economia i Turisme. a) Dimecres d'11 a 13 hores. b) També dies i hores a convenir.
ESCARDÍBUL FERRÀ, BLANCA	efblanca@aegern.udl.cat	14,6	Blanca Escardíbul Ferrà. Professora responsable de l'assignatura. Despatx 1.21. Edifici Facultat de Dret, Economia i Turisme. a) Dijous de 12.30 a 13.30 hores. També dies i hores a convenir. b) Divendres de 12.30 a 13.30 hores. També dies i hores a convenir.

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura en el conjunt del pla d'estudis

El curs està dissenyat per a que l'estudiant vagi aprofundint en el camp de l'Administració i Direcció d'Empreses, a partir dels coneixements què ja disposa del curs anterior, dins del Pla d'estudis del Grau, i el prepara per a la continuació de l'aplicació dels coneixements adquirits especialment en l'assignatura Direcció Estratègica que està previst que cursi en el semestre següent.

El programa de temes s'ha dissenyat en cinc aspectes fonamentals: informar, instruir, influir, implicar i inspirar els estudiants d'ADE.

- Informar aportant conceptes i exemples en el management modern.
- Instruir en la forma en què es posen en pràctica les idees i models que s'analitzen, mitjançant casos que permetin situar l'estudiant davant d'una realitat concreta sobre la qual es pot treballar.
- Informar aportant conceptes i exemples en Organització i Administració d'Empreses actual.
- Influir en l'estudiantat de forma positiva, proporcionant un sentit real a les aplicacions dels conceptes i models en tot tipus de càrrecs i empreses i en les diferents situacions en què es poden trobar: planificant i posant en funcionament la seva pròpia empresa, dirigint un equip cap a la consecució d'objectius, negociant amb clients i proveïdors, seleccionant persones i avaluant el personal del seu equip, o formant part d'un equip d'una empresa que l'avaluarà en el seu treball.
- Implicar l'estudiant com a pensador i com una persona d'acció. Que pensi en els problemes i en la solució des del punt de vista del manager. Que pensi abans d'actuar és important, però també ho és que actuï eficaç i eficientment. El management és un món d'accions oportunes i adequades. No és un món pels passius, sinó per aquells que s'impliquen en fites positives.
- Inspirar l'estudiant a seguir aprenent en el camp del Management a partir dels conceptes, models i idees que aprendrà en aquest curs i mitjançant la lectura de diferents autors acadèmics i directius de prestigi sobre Management en altres fonts i que segueixi aprenent.

Perquè aprendre Management i en especial Organització i Administració D'empreses és un viatge personal que dura tota la seva carrera professional i especialment l'entorn que ens envolta ens obligarà a una formació continuada.

Relació amb altres assignatures del pla d'estudis

Aquesta assignatura es construeix sobre els coneixements obtinguts en les altres assignatures del grau, especialment l'assignatura de Fonaments de Gestió d'Empreses de primer curs. Igualment són molt importants per l'estudiant les assignatures de: Comptabilitat Financera, Direcció de Màrqueting i Direcció Financera.

Requisits per cursar-la:

Prerequisits: no n'hi han.

Corequisits: no n'hi han.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Competències i objectius

1. **Competències estratègiques de la Universitat de Lleida**

a. **Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.**

Objectius

- Domini dels programes de software informàtic de gestió empresarial en planificació, organització, direcció i control, així com, els mitjans de comunicació, i de e-learning de que disposa la UdL.
- Utilitza recursos bàsics de TIC per seguir l' assignatura i presentar el treball Utilitza els recursos de les TIC'S per a accedir i treballar les lectures proposades pel professor Utilitza els recursos de les TIC'S per a accedir i treballar els exercicis proposats pel professor tant de manera individual com en equip.

a. **Correcció en l'expressió oral i escrita**

Objectius

- Explicar el concepte d'Administració d'empreses (Management), i descriure l'evolució en el temps del pensament en Management i diferenciar els plantejaments de les diferents escoles de pensament.

1. **Competències específiques de la titulació**
    a. **Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.**

Objectius

- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions.

a. **Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.**

Objectius

- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces.
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions.

a. **Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.**

Objectius

- Explicar el concepte d'Administració d'empreses (Management), i descriure l'evolució en el temps del pensament en Management i diferenciar els plantejaments de les diferents escoles de pensament.
- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces.
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar

adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.

- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions.
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi.

1. **Competències transversals de la titulació**
    a. **Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.**

Objectius

- Explicar el concepte d'Administració d'empreses (Management), i descriure l'evolució en el temps del pensament en Management i diferenciar els plantejaments de les diferents escoles de pensament.
- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces.
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi.

a. **Capacitat de crítica i autocrítica.**

Objectius

- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces.
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa.
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial.
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar

adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta.
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi

a. **Treball en equip i lideratge.**

Objectius

- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions eficaces
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa.
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi

a. **Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.**

Objectius

- Explicar el concepte de Decisió, enumerar la tipologia de les decisions que prenen els managers, analitzar els efectes de les diferents variables presents en cada decisió, i prendre decisions
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi

organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi

a. **Capacitat d'organitzar i planificar.**

Objectius

- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi

a. **Capacitat d'anàlisi i de síntesi.**

Objectius

- Explicar el concepte d'Administració d'empreses (Management), i descriure l'evolució en el temps del pensament en Management i diferenciar els plantejaments de les diferents escoles de pensament
- Explicar la funció de planificació, descriure la Direcció estratègica de l'empresa, definir el Procés de planificació, i elaborar un Pla Estratègic de l'empresa
- Expressar els diferents tipus d'estratègies en cada un del nivells estratègics de la organització, i justificar adequadament i de manera raonable d'acord amb la teoria les decisions de selecció de les millors estratègies en cada situació empresarial
- Expressar la funció d'organització, la departamentalització i les diferents estructures organitzatives, i justificar adequadament les decisions de selecció del disseny organitzatiu assenyalant avantatges i desavantatges de cada una d'elles en una situació concreta
- Expressar el procés de Gestió integral de les persones en les Organitzacions, analitzar el disseny de llocs de treballs, i com s'avaluen, realitzar avaluacions del rendiment i del potencial del personal, establir una política de remuneració, de formació, i desenvolupament en l'empresa
- Expressar els conceptes de lideratge, motivació, comunicació, treball en equip, i cultura organitzacional, explicar les diferències entre les diverses formes de liderar i treballar en l'empresa i explicar els seus avantatges i inconvenients, així com expressar les implicacions
- Descriure el procés del control de gestió i el seu propòsit, identificar els diferents tipus de control, i les fases del procés de control. Justificar les relacions entre el pla estratègic i control, explicar com es gestiona la informació en l'empresa, descriure la importància de la qualitat, la innovació i la productivitat en la competitivitat de l'empresa i com millorar-la. Descriure els models d'excel•lència i qualitat total. expressar els models del canvi organitzacional i com generar una cultura organitzacional de canvi.

Competències significatives

Competències

1. **Competències estratègiques de la Universitat de Lleida**

- **Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.**
- **Correcció en l'expressió oral i escrita**

1. **Competències específiques de la titulació**
    - **Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.**
    - **Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.**
    - **Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.**

1. **Competències estratègiques de la Universitat de Lleida**

- **Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.**
- **Correcció en l'expressió oral i escrita**

1. **Competències específiques de la titulació**
    - **Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.**
    - **Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.**
    - **Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.**

1. **Competències transversals de la titulació**
    - **Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.**
    - **Capacitat de crítica i autocrítica.**
    - **Treball en equip i lideratge.**
    - **Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.**
    - **Capacitat d'organitzar i planificar.**
    - **Capacitat d'anàlisi i de síntesi.**

Continguts fonamentals de l'assignatura

Continguts

PRIMERA PART (BLOC 1): INTRODUCCIÓ A LA ADMINISTRACIÓ D' EMPRESES

1. CONCEPTE D'EMPRESA

1. DIFERENTS CONCEPTES D'EMPRESA
2. VALORACIÓ ECONÒMICA DE L'EMPRESA
3. EVOLUCIÓ HISTORICA DE L'EMPRESA
4. LA RESPONSABILITAT SOCIAL DE L'EMPRESA

2. L'EMPRESARI

2.1. L'EMPRESARI DES D'UN PUNT DE VISTA TEÒRIC

2.2. L'EMPRESARI EN LA PRÀCTICA

3. L'ECONOMIA DE L'EMPRESA

3.1. CONCEPTE, CONTINGUT I OBJECTE DE L'ECONOMIA DE L'EMPRESA

3.2. TEORIES DE L'EMPRESA

3.3. ORGANITZACIÓ Y ADMINISTRACIÓ: CONCEPTE I CONTINGUT

SEGONA PART (BLOC 2): EL PROCÉS DE DIRECCIÓ I GESTIÓ

4. LA PRESA DE DECISIONS: LES DECISIONS EMPRESARIALS

4.1. CONCEPTE I CLASSES DE DECISIÓ

4.2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DE DECISIONS

4.3. MÈTODES I MODELS PER A LA PRESA DE DECISIONS

4.3.1. DECISIONS EN SITUACIÓ DE CERTESA

4.3.2. DECISIONS EN SITUACIÓ D'INCERTESA

4.3.2.1. DECISIONS NO COMPETITIVES

4.3.2.2. DECISIONS COMPETITIVES O EN CONFLICTE

4.3.3. DECISIONS SEQÜENCIALS

5. LA PLANIFICACIÓ EN L'EMPRESA

5.1. INTRODUCCIÓ I CONCEPTE

5.1.1. PREMISSES DE LA PLANIFICACIÓ
5.1.2. ELS NIVELLS DE LA PLANIFICACIÓ DE L'EMPRESA
5.1.3. FASES DE LA PLANIFICACIÓ
5.1.4. PRINCIPIS DE PLANIFICACIÓ EMPRESARIAL

5.2..... FORMES DE PLANIFICAR

5.2.1... LA PLANIFICACIÓ SIMULTÀNIA

5.2.2... LA PLANIFICACIÓ SUCCESSIVA

5.3. .... ORGANITZACIÓ DE LA PLANIFICACIÓ

5.4..... LA DETERMINACIÓ DE LES FINALITATS EMPRESARIALS

5.4.1. LES POLÍTIQUES DE L'EMPRESA

5.4.1.1. POLÍTICA GENRAL DE L'EMPRESA
5.4.1.2. POLÍTIQUES DE DEPARTAMENT O FUNCIONALS

5.4.2. ELS OBJECTIUS EMPRESARIALS
5.5. ELS MITJANS: PROGRAMES I PRESSUPOSTOS

5.5.1. ELS PROGRAMES
5.5.2. ELS PRESSUPOSTOS

6. LA DIRECCIÓ DE L'EMPRESA

6.1. INTRODUCCIÓ I PLANTEJAMENT

6.2. AUTORITAT, PODER I DELEGACIÓ

6.2.1. CONCEPCIONS SOBRE LA NATURALESA I L'ORIGEN DE L'AUTORITAT

6.2.1.1. CONCEPCIÓ TRADICIONAL O INSTITUCIONAL

6.2.1.2. CONCEPCIÓ FUNCIONAL

6.2.1.3. CONCEPCIÓ CONDUCTISTA O DEL COMPORTAMENT

6.2.1.4. CONCEPCIÓ INTEGRADORA

6.2.2. TIPUS D'AUTORITAT

6.2.2.1. AUTORITAT PERSONAL E INSTITUCIONAL O FORMAL

6.2.2.2. AUTORITAT DERIVADA DEL LLOC DE FEINA

6.2.2.3. AUTORITAT DERIVADA DE LA SITUACIÓ

6.2.3. LA DELEGACIÓ

6.3. QUÈ FAN ELS DIRECTIUS?

6.4. LA MOTIVACIÓ

6.5. ESTILS DE DIRECCIÓ

6.5.1. TIPUS DE LIDERATGE: WHITE Y LIPPITT

6.5.2. TEORIES X, Y I Z

6.5.3. RENSIS LIKERT I ELS QUATRE SISTEMES

7. L'ORGANITZACIÓ O ESTRUCTURA DE L'EMPRESA

7.1. INTRODUCCIÓ

7.2. DILEMES ORGANITZATIUS

7.3. DISSENYS ORGANITZATIUS

7.3.1. EL DISSENY D'ESTRUCTURES CLÀSSIC

7.3.2. DISSENYS ORGANITZATIUS MODERNS

7.4. L'ESTRUCTURA

7.4.1. PARTS FONAMENTALS D'UNA ORGANITZACIÓ

7.4.2. ELS MECANISMES DE COORDINACIÓ

7.4.3. L'ORGANITZACIÓ COM A SISTEMA DE FLUXOS

7.4.4. EL DISSENY I L'ESTABLIMENT DE L'ESTRUCTURA

7.4.5. ELS FACTORS DE CONTINGÈNCIA

7.5. LES CONFIGURACIONS ESTRUCTURALS

7.5.1. L'ORGANITZACIÓ EMPRESARIAL O ESTRUCTURAL SIMPLE

7.5.2. L'ORGANITZACIÓ MAQUINAL O BUROCRÀCIA MAQUINAL

7.5.3. L'ORGANITZACIÓ PROFESSIONAL O BUROCRÀCIA PROFESSIONAL

7.5.4. L'ORGANITZACIÓ DIVERSIFICADA O FORMA DIVISIONAL

7.5.5. L'ORGANITZACIÓ INNOVADORA O ADHOCRACIA

8. ELS SISTEMES D'INFORMACIÓ I DE CONTROL A L'EMPRESA

8.1. INTRODUCCIÓ

8.2. GENERALITATS I ASPECTES ESSENCIALS DEL CONTROL

8.3. TÈCNIQUES PER CONTROLAR

8.4. DISSENY I IMPLANTACIÓ D'UN SISTEMA DE CONTROL DE GESTIÓ

Sobre el programa:

En el primer bloc d'aquesta assignatura: **INTRODUCCIÓ A LA ADMINISTRACIÓ D' EMPRESES** teniu, en síntesi, la introducció sobre què és l'empresa, l'empresari, l'economia de l'empresa i la responsabilitat de l'empresa. Un cop finalitzada aquesta introducció passem al segon bloc d'aquesta assignatura: **EL PROCÉS DE DIRECCIÓ I GESTIÓ**. En aquest segon bloc hi ha un primer tema introductori sobre qui pren les decisions en una empresa i sota quins mètodes i / o models ho fa (tema 4). Tot directiu i / o empresari ha de prendre diàriament decisions i també a de gestionar, administrar o dirigir una empresa i això significa dur a terme 4 activitats o funcions directives bàsiques que són:

- Planificar (tema 5),
- Dirigir (tema 6),
- Organitzar (tema 7) i
- Controlar (tema 8).

Eixos metodològics de l'assignatura

Metodologia

Una bona forma d'enfocar l'estudi d'aquesta assignatura pels alumnes que seguiu el sistema d'avaluació continua és la següent:

a. Assistir a les classes teòriques i pràctiques. **Tant els dimecres, dijous com els divendres sempre hi hauran exercicis pràctics a resoldre.** És una assignatura molt pràctica.
b. **Heu de venir a classe OBLIGATÒRIAMENT amb els apunts** que us pengem a "RECURSOS" (l'Espai Virtual Sakai). En els apunt no només hi han els conceptes teòrics sinó els enunciats dels exercicis.
c. Els exàmens pràctics us haureu d'estudiar tant els exercicis realitzats a les classes dels dimecres, dijous com les

dels divendres.

d. Resoldre a classe el exercicis proposats. Així com l'estudi de casos tant d'empreses nacionals com estrangeres.
e. Adquirir el domini de bases de dades, pàgines web i qualsevol recerca d'Internet que ens ajudi a aprendre a buscar informació de les empreses.
f. Lliurar les activitats i les proves escrites a classe. Per tant, és important l'assistència a classe. Es passa llista d'assistència els dies de pràctiques. Assistir a les classes pràctiques implica poder obtenir un màxim de 0.50 punts[1].
g. L'assistència a les classes de teoria i pràctiques, així com acudir a les tutories per a resoldre els dubtes que puguin sorgir en l'assignatura, és la millor eina que té l'alumne per superar amb èxit aquesta assignatura.
h. Entrar a l'Espai Virtual Sakai UdL d'aquesta assignatura setmanalment. En aquest espai trobareu: els enunciats dels exercicis, les solucions, avisos que us faran les professores, notes, apunts d'aquesta assignatura, etc.

Avaluació alternativa

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

El requisit establert per presentar-se a l'avaluació alternativa és el contracte de treball a temps complet. Els alumnes tenen fins al 30 d'octubre de 2016 per a les assignatures del primer semestre i fins al 18 de març del 2017 per a les assignatures del segon semestre per presentar aquesta documentació. Els professors que rebin per part dels alumnes aquesta sol·licitud hauran de fer arribar a la Cap d'Estudis la proposta degudament justificada per tal que pugui passar per la comissió d'estudis com més aviat millor.

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d' assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura...) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en la realització de dos exàmens teòrics _ pràctics. No seran tipus test. Es realitzaran en les setmanes avaluatives cadascun d'ells. Setmana número 9 i 18 del curs acadèmic.

[1] El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats tot participant en la resolució dels casos. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana a Setmana

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1 **FEBRER**	**Dia 8 de febrer. Primer dia de classe.** **El dia 8 sí que hi ha classe.** Presentació de l'assignatura i tema 1.	Presentació de l'assignatura, Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	2.00	Llegir la guia d'aquesta assignatura i el tema 1.	4.50
2.	Tema 1.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
3.	Tema 1.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
4. **MARÇ**	Temes 1 i 2.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
5.	Tema 3.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
6.	Tema 4.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
7.	Temes 4 i 5. .	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Resolució d'exercicis.	6.50

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
8.	**<u>PRIMER EXAMEN</u>** **Examen Teòric 1.** **Temes: 1, 2, 3.** **Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 30 DE MARÇ (dijous).** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia 31 DE MARÇ (divendres).** **Valor: 16%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules: les habituals dels dijous i dels divendres.**	**Valor: 16% de la nota final d'aquesta assignatura.**	4	**Examen Teòric 1.**	4.50
9. ABRIL	**<u>SEGON EXAMEN</u>** **SETMANA AVALUATIVA.** **Examen Pràctic 1.** **Temes 1, 2, 3 i 4.** **Valor: 21% de la nota final.** **Dia: dijous 6 d'abril** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	**SETMANA AVALUATIVA** **Us haureu d'estudiar tant els exercicis realitzats a les classes dels dimecres, dijous com les dels divendres.** **Dia: dijous 6 d'abril** **Hora: de 15 a 17 hores.**	2	**Examen Pràctic 1**	6.50
10.	Tema 5.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	2	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
11.	Tema 5. **Dijous dia 27 d'abril no hi ha classe. Festa Major Estudiantat.**	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	2	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
12. **MAIG**	Tema 6.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	5.50
13.	Temes 7 i 8. **Dijous 11 de maig i divendres 12 de maig no hi ha classe.** **Dijous 11: Festa Major de Lleida.** **Divendres 12: Festa institucional FDET.**	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
14.	Tema 6.	Lliçó magistral i problemes resolts tant a classe com a l'aula d'informàtica.	4	Resolució d'exercicis	6.50
15.	**<u>TERCER EXAMEN</u>** **Examen Pràctic 2.** **Valor: 18% nota final.** **Entra per examen els temes 5, 6, 7.** **Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 25 (dijous).** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia dimecres 24 i dijous 25.** **Aules: les habituals dels dimecres i els dijous.**	**<u>TERCER EXAMEN</u>** **Examen Pràctic 2.** **Valor: 18% nota final.** **Entra per examen els temes 5, 6, 7.** **Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 25 (dijous).** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia dimecres 24 i dijous 25.** **Aules: les habituals dels dimecres i els dijous.**	4	**Examen Teòric 2.**	4.50

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
16.	**<u>QUART EXAMEN</u>** **Examen Pràctic 2.** **Valor: 22% nota final.** **Entra per examen els temes 5, 6, 7.** **Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 1 DE JUNY (dijous).** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia dimecres 31 DE MAIG i dijous 1 DE JUNY** **Aules: les habituals dels dimecres i els dijous.**	**<u>QUART EXAMEN</u>** **Examen Pràctic 2.** **Valor: 22% nota final.** **Entra per examen els temes 5, 6, 7.** **Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 1 DE JUNY (dijous).** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia dimecres 31 DE MAIG i dijous 1 DE JUNY** **Aules: les habituals dels dimecres i els dijous.**	4	Resolució d'exercicis:	6.50
17	TUTORIES	TUTORIES	4.30		3.65
18.	**<u>CINQUÈ EXAMEN</u>** **SETMANA AVALUATIVA DEL MES DE MAIG - JUNY.** **Pels alumnes que ja teniu aprovada l'assignatura no és obligatori assistir a aquest examen.** **Examen Teòric 3.** **Temes: apartat 6.4 i 6.5 i els temes: 7 i 8.** **Aquesta prova es realitzarà el dia 14 de juny.** **Valor: 18%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	**Valor: 18% de la nota final d'aquesta assignatura.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.** **Pels alumnes que ja teniu aprovada l'assignatura no és obligatori assistir a aquest examen.** **Aquesta prova es realitzarà el dia 14 de juny.** **Hora: de 12 a 14 hores.**	4.35		5.35

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
TOTAL			60		90

(2) HTP = Hores de Treball Presencial (3) HTNP = Hores de Treball No Presencial

No hi ha pròrrogues en els terminis establerts per a lliurar les activitats proposades pel professor.

Les activitats i les proves escrites es realitzaran i lliuraran a classe. Per tant, és important l'assistència a classe.

Sistema d'avaluació

Avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	Observacions
Capacitat d'anàlisi i síntesi. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.	**PRIMER EXAMEN** **Examen Teòric 1.** **Temes: 1, 2, 3.** **Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 30 DE MARÇ (dijous).** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia 31 DE MARÇ (divendres).** **Valor: 16%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules: les habituals dels dijous i dels divendres.**	16%	**Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 30 DE MARÇ (dijous).** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia 31 DE MARÇ (divendres).**	Si l'alumne no es presenta a la prova escrita i per tant no la realitza llavors obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites
Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de crítica i autocrítica. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.	**SEGON EXAMEN SETMANA AVALUATIVA. Examen Pràctic 1.** **Temes 1, 2, 3 i 4.** **Valor: 21% de la nota final.** **Dia: dijous 6 d'abril** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	21%	**Dia: dijous 6 d'abril.** **Hora: de 15 a 17 hores.**	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	Observacions
Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de crítica i autocrítica. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.	**<u>TERCER EXAMEN</u>** **Examen Pràctic 2.** **Valor: 18% nota final.** **Entra per examen els temes 5, 6, 7.** **Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 25 (dijous). MAIG.** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia dimecres 24 i dijous 25. MAIG.** **Aules: les habituals dels dimecres i els dijous.**	18%	**Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 25 (dijous). MAIG.** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia dimecres 24 i dijous 25. MAIG.** **Aules: les habituals dels dimecres i els dijous.**	Si l'alumne no el presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites
Capacitat de crítica i autocrítica. Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions. Domini de les TIC. Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, ètics, legals, polítics, sociològics i tecnològics a nivell local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.	**<u>QUART EXAMEN</u>** **Examen Pràctic 2.** **Valor: 22% nota final.** **Entra per examen els temes 5, 6, 7.** **Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 1 DE JUNY (dijous).** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia dimecres 31 DE MAIG i dijous 1 DE JUNY** **Aules: les habituals dels dimecres i els dijous.**	22%	**Dia: DEPEN DEL GRUP.** **a) EL GRUP DE TARDA: el dia 1 DE JUNY (dijous).** **b) ELS GRUPS DE MATÍ: el dia dimecres 31 DE MAIG i dijous 1 DE JUNY.**	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	Observacions
	<u>CINQUÈ EXAMEN</u> **SETMANA AVALUATIVA DEL MES DE MAIG - JUNY.** **Pels alumnes que ja teniu aprovada l'assignatura no és obligatori assistir a aquest examen.** **Examen Teòric 3.** **Temes: apartat 6.4 i 6.5 i els temes: 7 i 8.** **Aquesta prova es realitzarà el dia 14 de juny.** **Valor: 18%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP.**	18%.	**Aquesta prova es realitzarà el dia 14 de juny.** **Hora: de 12 a 14 hores.**	
	NOTA 6. Presencia física a les classes de pràctiques i lliurament de les pràctiques sol·licitades	5%.	El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats tot participant en la resolució dels casos. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.	
TOTAL		**100%**		

AVALUACIÓ CONTÍNUA *VERSUS* AVALUACIÓ ALTERNATIVA

1. **AVALUACIÓ CONTINUA**

L'assignatura **d'Organització i Administració D'empreses** serà avaluada mitjançant **avaluació contínua.**

L'avaluació contínua consisteix en la realització per part de l'alumne de 6 activitats: 3 proves escrites i 2 exercicis amb nota i els lliuraments a les classes de pràctiques dels exercicis proposats.

Per tant, per superar aquesta assignatura heu de tenir present:

a) **La realització de 3 exàmens** que avaluaran el contingut del programa. El primer examen serà dels temes: des de l'1 fins el 3 (ambdós inclosos). El segon examen dels temes 4, 5 i 6.3. I el tercer examen dels temes: 6.4,

7 i 8. **SÓN EXÀMENS TIPUS TEST.**

La realització de 2 exercicis amb qualificació: **Cada exercici avaluable té un pes específic:** Els dos exercicis valen un 16%.

b) **La nota final** es calcula de la següent manera:

NOTA FINAL DE L'ASSIGNATURA: EX1 x 16% + **EX2** x 18% + **EX3** x 18% + Exercici 1 x 21% + Exercici 2 x 22%. + **5%**[1] lliurament a les classes de pràctiques dels exercicis proposats.

1. L'alumne que no es presenti a alguna de les activitats tindrà d'aquella activitat no presentada la qualificació de zero. Se li faran les ponderacions sobre les notes que s'ha presentat posant-li un zero a l'activitat o activitats que no es presenti.
2. No s'ajornen les dates de les proves escrites. Cada prova escrita té un dia i una hora de realització. En el cas dels exàmens us avisaré amb anticipació i per tant no es poden realitzar ni un altre dia ni una altra hora. Heu de venir a classe.
3. La prova o activitat que no presenteu tindrà una qualificació de zero.
4. No hi haurà recuperacions, ni treballs, ni exàmens addicionals per recuperar els suspens d'una prova en concret.
5. No hi ha examen final de l'assignatura. Per aprovar us heu de presentar a les 3 proves d'avaluació contínua i realitzar els 2 exercicis avaluables.
6. **El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.**
7. L'alumne que només faci 2 o menys proves d'avaluació contínua tindrà com a nota final d'aquesta assignatura la qualificació de NO PRESENTAT. Sigui quina sigui la representació en percentatge d'aquestes dues o menys proves.
8. L'alumne que faci 3 o més proves d'avaluació contínua tindrà com a nota final d'aquesta assignatura el que li surti de les 3 o més proves presentades. Sigui quina sigui la representació en percentatge d'aquestes dues o menys proves.
9. **Respecte a les MATRÍCULES D'HONOR** només tindreu opció a aquesta nota si la qualificació final de l'assignatura és excel·lent **però aquest excel·lent sorgeix com a conseqüència del fet que les 6 (5 exàmens més l'assistència a les classes pràctiques) notes obtingudes al llarg de l'avaluació continua són totes excel·lents. Només es poden concedir matricules d'honor el 5% dels matriculats en aquesta assignatura.**
10. D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Quan es pot sol·licitar el canvi de data d'un examen?

La Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL aprovada en Consell de Govern de 26 febrer 2014 s'indica en l'apartat 13 el següent:

"L'estudiant que no pugui concórrer a les proves d'avaluació que es trobin enunciades i programades a la guia docent de l'assignatura o, si és el cas, a la web del grau o màster-, o en les proves finals, per algun els motius que s'exposen a continuació, tindrà dret a que el professor o professora responsable de l'assignatura fixi una nova data perquè la pugui desenvolupar adequadament:

a) Per malaltia, que ha d'estar degudament justificada amb un certificat mèdic oficial.

b) Per coincidència, en dia i hora, amb un altre procediment d'avaluació d'alguna assignatura d'un grau o màster oficial impartit a la UdL.

c) Per mort d'un familiar directe fins al segon grau de consanguinitat i fins al primer grau d'afinitat, succeïda en els set

dies previs a la data programada per a la realització de la prova d'avaluació.

d) Per coincidència amb activitats oficials d'esportistes d'alt nivell i d'alt rendiment, tant nacionals com internacionals.

e) Per coincidència amb reunions dels òrgans col·legiats de representació universitària (Claustre i Consell de Govern), per a l'estudiant que desenvolupi tasques de representació estudiantil, prèvia justificació d'aquest fet davant del professorat responsable.

f) Per absència com a conseqüència de la participació en algun procés de mobilitat estudiantil oficial.

La UdL, alhora que defineix l'avaluació contínua estableix un sistema d'avaluació alternativa.

2. AVALUACIÓ ALTERNATIVA

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

El requisit establert per presentar-se a l'avaluació alternativa és el contracte de treball a temps complet. Els alumnes tenen fins al 30 d'octubre de 2016 per a les assignatures del primer semestre i fins al 18 de març del 2017 per a les assignatures del segon semestre per presentar aquesta documentació. Els professors que rebin per part dels alumnes aquesta sol·licitud hauran de fer arribar a la Cap d'Estudis la proposta degudament justificada per tal que pugui passar per la comissió d'estudis com més aviat millor.

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d' assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura...) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en.la realització de dos exàmens teòrics _ pràctics. No seran tipus test. Es realitzaran en les setmanes avaluatives cadascun d'ells. Setmana número 9 i 18 del curs acadèmic.

[1] El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats tot participant en la resolució dels casos. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia i recursos

CASTILLO CLAVERO, ANA MARIA; ABAD GUERRERO, ISABEL MARÍA; RASTROLLO HORRILLO, MARÍA ÁNGELES (2013). Casos Prácticos de administración y dirección de empresas. Pirámide.

GARCÍA DEL JUNCO, JULIO; CASANUEVA ROCHA, CRISTÓBAL (2000). Prácticas de la gestión empresarial. McGrawHill.

GARCÍA DEL JUNCO, JULIO; CASANUEVA ROCHA, CRISTÓBAL; GANAZA VARGAS, JUAN DOMINGO; SÁNCHEZ VIRUÉS DE SEGOVIA, RICARDO; ALONSO RODRÍGUEZ, MIGUEL ÁNGEL (1998). Casos prácticos de economía de la empresa. Editorial Pirámide.

GIL ESTALLO Mª de los Ángeles; GINER DE LA FUENTE, Fernando (2010). Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Esic. 8ª edición.

GIL ESTALLO Mª de los Ángeles; GINER DE LA FUENTE, Fernando; MONZÓN GRAUPERA, Joaquín-Andrés; CELMA BENAIGES, María Dolors (1996). Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Casos Prácticos. Esic. 2ª edición.

MARTÍN ARMARIO, ENRIQUE; GALÁN GONZÁLEZ, JOSÉ LUIS; BARROSO CASTRO, CARMEN; COSSÍO SILVA; FRANCISCO (1996). Problemas de Economía de la empresa. Pirámide.

MINTZBERG, HENRY (1984): La estructuración de las organizaciones. Editorial Ariel. Barcelona.

PÉREZ GOROSTEGUI, EDUARDO (1998): Prácticas de administración de empresas. Editorial Pirámide.

ROBBINS, STEPHEN P. Y COULTER, MARY (1996). Administración. Prentice Hall. Quinta edición.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

COMPTABILITAT DE COSTOS

Coordinació: TENA TARRUELLA, ANNA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	COMPTABILITAT DE COSTOS
Codi	101316
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	2.4
Crèdits pràctics	3.6
Coordinació	TENA TARRUELLA, ANNA
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial i 60% treball autònom
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Anna Tena Tarruella 9,4 Carles Morata 2,6 Neus Mesalles 6

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MESALLES RUESTES, NEUS	nmesalles@aegern.udl.cat	6	Divendres de19,00 a 20,30 h
MORATA SOLÉ, CARLES	cmorata@aegern.udl.cat	2,6	Divendres de 12.30 a 14,00 h. (prèvia comunicació amb el professor)
TENA TARRUELLA, ANNA	tenat@aegern.udl.cat	9,4	Dimecres i divendres de 12,30 a 14,00 h

Informació complementària de l'assignatura

Es tracta d'una assignatura que va enllaçant un tema amb un altre, per tant és del tot recomanable no avançar al tema següent sense haver entès i treballat el tema anterior.
Aquesta assignatura és important en el sentit de que l'alumne ha de tenir, un cop hagi acabat el Grau, uns coneixements bàsics de comptabilitat de costos per poder treballar en una empresa aplicant aquests coneixements.
Un aprofitament adequat de l'assignatura és imprescindible per entendre altres assignatures que estan directament relacionades amb aquesta.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- Domini d'una llengua estrangera
- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Utilitza correctament el llenguatge comptable
  - Descriu els conceptes bàsics de la comptabilitat de costos
  - Sintetitza el contingut d'un text o article

- Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències específiques de la titulació

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

Objectius

- Resol els supòsits seguint l'ordre correcte
- Determina el cost dels materials
- Expressa els diferents mètodes per determinar resultats
- Calcula el resultat analític corresponent a cada mètode
- Descriu el procediment de càlcul de costos
- Elabora el repartiment de costos entre centres d'activitat
- Calcula els costos dels productes acabats
- Elabora la distribució de costos per activitats
- Detecta diferents problemes propis de la comptabilitat de costos

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

  Objectius

  - Diferencia entre comptabilitat de costos i comptabilitat general
  - Descriu els conceptes bàsics de la comptabilitat de costos
  - Identifica els costos en una empresa
  - Ordena els costos empresarials
  - Classifica els costos empresarials
  - Determina el cost de materials
  - Identifica els diferents costos que formen el cost de personal
  - Identifica la resta de costos indirectes
  - Elabora el repartimiento de costos entre centres d'activitat
  - Elabora la distribució de costos por activitats
  - Detecta diferents problemes propis de la comptabilitat de costos
  - Interpreta el resultat analític corresponent a cada mètode

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Sintetitza el contingut d'un text o article
  - Detecta errors i proposa la forma de corregir-los
  - Resol els supòsits seguint l'ordre correcte
  - Utilitza correctament el llenguatge comptable

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Detecta errors i proposa la forma de corregir-los
  - Classifica els costos empresarials
  - Interpreta el resultat analític corresponent a cada mètode

Treball en equip i lideratge.

  - Resol els supòsits seguint l'ordre correcte

Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.

- Sintetitza el contingut d'un text o article
- Detecta errors i proposa la forma de corregir-los

- Resol els supòsits seguint l'ordre correcte
- Descriu el procediment de càlcul de costos

Capacitat d'organitzar i planificar.

- Resol els supòsits seguint l'ordre correcte
- Identifica els costos en una empresa
- Ordena els costos empresarials
- Classifica els costos empresarials
- Determina el cost dels materials
- Identifica els diferents costos que formen el cost de personal
- Identifica la resta de costos indirectes
- Expressa els diferents mètodes per determinar resultats

Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

- Distingeix conceptes clau
- Sintetitza el contingut d'un text o articles
- Identifica els costos en una empresa
- Ordena els costos empresarials
- Classifica els costos empresarials
- Determina el cost dels materials
- Identifica els diferents costos que formen el cost de personal
- Identifica la resta de costos indirectes
- Interpreta el resultat analític corresponent a cada mètode
- Descriu el procediment de càlcul de costos
- Elabora el repartiment de costos entre centres d'activitat
- Elabora la distribució de costos per activitats
- Detecta diferents problemes propis de la comptabilitat de costos

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1: CONCEPTE I OBJECTIUS DE LA COMPTABILITAT DE COSTOS

1.1 Concepte de la Comptabilitat de costos

1.2 Delimitació entre Comptabilitat Analítica i Comptabilitat General

1.3 Conceptes bàsics de la Comptabilitat de costos

1.4 Tipus de costos

TEMA 2: ELS COSTOS DELS FACTORS

2.1 Cost de materials: control i criteris de valoració d’inventaris

2.2 Cost de la mà d’obra: objectius del seu càlcul i costos incorporables

2.3 Costos indirectes de fabricació: principals costos incorporables

TEMA 3: MÈTODES PER DETERMINAR COSTOS I RESULTATS

3.1 Full-Cost

3.2 Funcional

3.3 Direct-cost

3.4 Imputació racional: cost de subactivitat

TEMA 4: ELS CENTRES I ELS PORTADORS DE COST

4.1 EL repartiment de costos entre els centres

4.2 Centres principals i centres auxiliars: el subrepartiment

4.3 Imputació dels costos als productes: unitats d'obra

TEMA 5: EL SISTEMA DE COSTOS BASAT EN LES ACTIVITATS

5.1 Descripció del model ABC

5.2 Concepte d'activitat

5.3 Inductors de cost

TEMA 6: COSTOS PER A LA PRESA DE DECISIONS

6.1 Anàlisi de la informació. Introducció a les taules dinàmiques en Excel.

6.2 Anàlisi Cost-Volum-Benefici

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura es desenvoluparà de la manera següent:

a) Classes de teoria: aquestes es basen en l'exposició dels conceptes fonamentals per part del professor a classe, de forma presencial. Les explicacions teòriques aniran acompanyades d'exemples i petits exercicis d'aplicació, tot presentat amb power point, per tal de clarificar al màxim l'exposició. Aquest material sintètic, així com el material complet, es posarà a disposició dels alumnes a través del campus virtual SAKAI, dins de RECURSOS, a mesura que vagi avançant el curs.

b) Classes de pràctica: En aquestes es realitzaran les pràctiques, que estaran penjades al sakai dins la carpeta d'ACTIVITATS, es pengen totes al inici del curs. Les pràctiques són casos que es plantegen imitant un problema/situació real empresarial amb varies solucions possibles. Aquestes pràctiques estaran acompanyades' si s'escau, de petits programes informàtics que ajudaran l'alumne a resoldre-les de forma solvent. L'alumne ha de portar treballats els casos el dia de classe que es determini per cadascun. Algun dia, sense previ avís, el professor recollirà els casos per corregir.

Una bona manera d'enfocar l'estudi d'aquesta assignatura és la següent:

Seguir les explicacions realitzades pel professor i anar completant els apunts i plantejant dubtes. Es recomana llegir cada setmana els apunts i anar fent resums per tal de fer èmfasi en els conceptes fonamentals que s'han de comprendre i retenir.
Al finalitzar l'estudi dels temes, es recomana fer les corresponents pràctiques (exercicis/casos proposats).

Algunes pràctiques seran resoltes pel professor i d'altres seran treballades i resoltes de forma autònoma per part de l'estudiant per tal d'assolir els conceptes explicats a classe.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Data	Activitat	Agrupació	Hores	Activitat avaluació

1		Presentació assignatura/Tema 1		3,50	
2		Tema 2		3,5	
3		Tema 2		3,5	
4		Tema 3		3,5	
5		Preparació de preguntes tipus test Temes 1 i 2		3,5	5% Individual/Voluntària
6		Tema 3 i 4		3,5	
7		Tema 4		3,5	
8		Tema 4		3,5	
9		Examen teòric-pràctic. Temes 1a 4			25% Individual/Voluntària
10		Tema 5		3,5	
11		Tema 6 Comentari i debat d'un article/Explicació treball		3,5	0% Individual/Voluntària
12		Tema 6 Aplicació informàtica per a la resolució del treball		3,5	
13		Tema 6		3,5	
14		Aplicació informàtica per a la resolució del treball		3,5	
		Examen teòric. Temes 1a 6			25% Individual/Obligatòria
15		Aplicació informàtica per a la resolució del treball		3,5	
16		Entrega i exposició del treball		3,50	20% Grupal/Obligatòria
17-19		Examen pràctic. Temes 1a 6			25% Individual/Obligatòria

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V	I/G
Tema 1, 2	Preparació de preguntes tipus test. T 1, 2	5	Setmana 5	V	G
Tema 1a 4	Exàmen teòrico-pràctic	25	Setmana 9	V	I
	Participació i debat d'un article	0	Setmana 11	V	I
Temes 1a 6	Exàmen teòric	25	Setmana 14	O	I
	Entrega de treball	20	Setmana 16	O	G
Temes 1a 6	Exàmen pràctic	25	**Setmana 17-19**	**O**	**I**

Criteris d'avaluació:

- Un alumne es considera no presentat si no és presenta al 70% del total de les proves d'avaluació

- La prova teòrica de la setmana 14 consistirà en un exàmen tipus test que inclourà coontinguts teòrics i pràctics. El tipus test constarà de 15 a 20 preguntes, amb quatre opcions de resposta i una única opció correcta. Les respostes errònies restaran el 25% de la puntuació d'una correcta.

- La prova pràctica de la setmana 17-19 consistirà en la resolució de 3 o 4 casos pràctics.

- Per a l'avaluació del treball es tindràn en compte els següents aspectes: 20% l'assistència a classe durant les sessions que s'hi dediquen; 25% la presentació escrita del treball (format text), 25% la realització dels càlculs (format excel) i el 30% les respostes donades pels components del grup durant la presentació del mateix.

- Es necessari haver tret una qualificació major o igual a 4 de mitjana dels tres examens realitzats per a superar l'avaluació continuada de l'assignatura i una nota mínima de 3 en l' últim exàmen.

Avaluació alternativa:

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d' assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en un examen final teòric i pràctic de tots els temes inclosos en el programa.

La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans del 30 d'octubre amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

Nota:

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL. (En qualsevol cas li quedarà un suspens de la nota final de l'assignatura)

Bibliografia i recursos d'informació

Recursos al Campus Virtual:

Les classes lectives es complementen amb el "material de suport" de l'assignatura que consisteix en exercicis i casos.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

ALVAREZ LOPEZ, J : *Contabilidad analítica de explotación.* Ed. Donostiarra, San Sebastian, última edició.

AMAT, O.; SOLDEVILA, P.: *Comptabilitat i Gestió de Costos*. Gestió 2000, Barcelona 1998.

BLANCO IBARRA, F. : *Curso de contabilidad analítica.* Deusto, Bilbao 1990.

MALLO, C. ; JIMÉNEZ, M.A. : *Contabilidad de costes*. Ed. Pirámide, Madrid 1997.

MALLO, C. ; MIR, F. y OTROS : *Contabilidad de gestión (contabilidad de gestión)*. Col. ACODI-Ariel Economía, 1994.

MARTIN PEÑA, F. i ROS RIERA, J.: *Costes Contabilidad y gestión.* Ed. Centro de Estudios Financieros, 2003.

RIPOLL FELIU, V.; ALVAREZ LÓPEZ, J. i ALTRES: *Introducción a la contabilidad de gestión. Cálculo de costes*. McGraw-Hill, Madrid, 1994.

ROCAFORT, A.; FERRER, V.: *Contabilidad de costes*. Profit Editorial, 2010.

SÁEZ TORRECILLA, A. ; FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, A. ; GUTIÉRREZ DÍAZ, G. : *Contabilidad de costes y Contabilidad de Gestión*. Ed. McGraw-Hill, Madrid 1993.

BIBLIOGRAFIA PRÀCTICA

AMAT, O.; SOLDEVILA, P. i AGUILÀ, S *.:Ejercicios resueltos de contabilidad de costes*. Ed. Gestión 2000.

Barcelona, 1999.

BLANCO IBARRA, F. : *Ejercicios resueltos de Contabilidad Analítica*. Ed. Deusto. Bilbao 1991, 2a edició.

LÓPEZ, E.; MENDAÑA, C.; RODRÍGUEZ M.A.: *Ejercicios de Contabilidad de Costes y de Gestión*. Ed. Pirámide. Madrid 1998

ROCAFORT, A. ; FERRER, R. : *Introducción práctica a la contabilidad de costes empresariales, Supuestos resueltos*. Ed. Miquel, Barcelona 1988.

SAEZ, A.; GUTIERREZ, G. i MARTIN, J.: Supuestos de contabilidad de costes. Ed. Tebar Flores. Madrid,1985

TEJADA PONCE, A. i altres: *Contabilidad de Costes.*Supuestos prácticos. Ed. Prentice Hall, 2004

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

POLÍTICA ECONÒMICA

Coordinació: SALA RIOS, MERCÈ

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	POLÍTICA ECONÒMICA
Codi	101317
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	SALA RIOS, MERCÈ
Departament/s	ECONOMIA APLICADA
Idioma/es d'impartició	català
Distribució de crèdits	Mercè Sala Rios 9.6 Rafael Allepuz Capdevila 4.8

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
ALLEPUZ CAPDEVILA, RAFAEL	rafael.allepuz@econap.udl.cat	3	
SALA RIOS, MERCÈ	mercesa@econap.udl.cat	15	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura de Política Econòmica és una matèria que s'imparteix al grau d'ADE per ajudar a entendre i analitzar les principals mesures econòmiques que pren el govern o altres institucions per aconseguir determinats objectius que milloren el nivell de benestar de la col·lectivitat.
L'assignatura s'imparteix en el segon semestre del segon curs del grau. Aquesta ubicació no és gratuïta sinó que respon a una estratègia transversal d'aprenentatge. En aquest sentit val a dir que en el segon semestre de primer curs, l'estudiantat ha assolit els coneixements bàsics de l'economia amb l'assignatura Economia I. Al llarg del primer semestre del segon curs amb l'estudi d'Economia II gaudeix dels coneixements suficients d'economia per poder interpretar i utilitzar la informació i els indicadors econòmics. És en aquest punt del cicle d'estudi que l'estudiantat pot assimilar i entendre els diferents mesures de política econòmica, els objectius que persegueixen i les seves conseqüències sobre els agents i sectors econòmics, objectius d'aprenentatge de l'assignatura Política Econòmica. Posteriorment, tots aquests coneixements seran fonamentals per entendre l'entorn econòmic actual i la seva evolució, continguts bàsics de l'assignatura Economia Espanyola i Mundial que s'estudia al primer semestre del tercer curs.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

  Objectius

  - Utilitza sense dificultats la plataforma SAKAI
  - Elabora els treballs en format doc i pdf
  - Treballa correctament amb el full de càlcul les pràctiques
  - Troba informació en les pàgines web dels principals policy-makers i d'altres organismes o institucions de caire econòmic

- Domini d'una llengua estrangera

  Objectius

  - Llegeix textos i articles relacionats amb la política económica escrits en llengua anglesa

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Expressa de manera correcta i sense faltes les activitats, treballs, pràctiques i proves que realitza
  - Estructura correctament l'exposició oral i escrita
  - Estructura coherenment el discurs oral i escrit
  - Exposa de forma correcta les argumentacions en el treball en grup
  - Exposa de forma entenedora les qüestions i dubtes

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

  Objectius

  - Explica els continguts i conceptes fonamentals de la política econòmica
  - Entèn el funcionament de la política monetària
  - Entèn la naturalesa i el contingut de la política fiscal
  - Analitza el paper de les institucions de la UEM en la política monetària i fiscal
  - Coneix els conceptes fonamentals de la política de rendes
  - Coneix els conceptes fonamentals de la política de preus

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Consulta la bibliografia per complementar de forma correcta els materials de les exposicions teòriques
  - Treballa de manera autònoma les pràctiques que proposa la professora
  - Mostra capacitat per ampliar els conceptes treballats presencialment

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Accepta l'opinió i les propostes de la resta del grup
  - Expressa la seva opinió a partir de la lectura d'un article o treball
  - Reconeix les seves equivocacions i aporta elements d'anàlisi a les dels altres

- Treball en equip i lideratge.

  Objectius

  - Participa activament en el debat del grup
  - Aporta idees pròpies
  - Deixa parlar i escolta als companys

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l’orientació a la qualitat.

Objectius

- Presenta de forma acurada i clara les activitats i les pràctiques
- Mostra interès per millorar la qualitat de la seva feina

- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Organitza correctament el material d'estudi
  - Planifica i organitza de forma correcta el treball

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - Raona les respostes que dóna
  - Justifica les argumentacions de manera clara i coherent
  - Conclou de forma sintètica

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1 La política econòmica. Introducció i conceptes

1.1. Conceptes bàsics

1.2. Objectius de la política econòmica conjuntural

Tema 2 La política monetària

2.1. Conceptes i agents de la política monetària

2.2. Els Instruments primaris de política monetària: les fonts controlables de la BM

2.3. La política monetària de la Unió Econòmica i Monetària Europea (UEM) i el Banc central Europeu (BCE)

Tema 3 La política fiscal

3.1. Naturalesa, instruments i línia de transmissió de la política fiscal

3.2. Els problemes del finançament del dèficit públic

3.3. La política pressupostària de la UEM europea

Eixos metodològics de l'assignatura

Desenvolupament continguts teòrics de l'assignatura i pràctiques sobre els continguts treballats; comentari de textos relacionats amb el contingut; resolució de pràctiques numèriques; resolució de dubtes

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmanes	Activitat	Grup[1]	HTP[2]	HTNP[3]	Activitat Avaluació	Treball presencial	Treball autònom
1	Exposició teòrica tema 1	GG	2		no	Exposició	
1	Conèixer l'assignatura	GM	1,5		no	Anàlisi de competències, objectius i continguts i bibliografia de l'assignatura	
1	Lectura per propera pràctica interdependència política-economia			2	no		Lectura
2	Exposició teòrica tema 1	GG	2		no	Exposició	
2	Pràctica interdependència política-economia	GM	1,5		no	Treballar preguntes relacionades amb lectura interdependència política-economia	
2	Estudi			2	no		Lectura i Estudi
3	Exposició teòrica tema 1	GG	2		no	Exposició	
3	Pràctica càlcul principals objectius: inflació, atur, creixement	GM	1,5		no	Resoldre les activitats que es proposen	
3	Estudi i revisar pràctiques			2,5	no		Estudi bibliografia, temari treballat presencialment i activitats realitzades
4	Exposició teòrica tema 1	GG	2		no	Exposició	
4	Anàlisi i càlculs principals objectius: inflació, atur, creixement	GM	1,5		no	Analitzar dades sobre les macromagnituda i taxes estudiats i resoldre càlculs	
5	Exposició teòrica tema 2	GG	2		no	Exposició	
5	pràctiques relacionades amb càlculs de magnituds monetàries i instruments bàsics de política monetària	GM	1,5		no	Activitats numèriques i de raonament al voltant de la BM i diner bancari	
5	Relacionar teoria amb càlculs realitzats a la sessió pràctica			2,5	no		Estudi i pràctiques
5	Realitzar pràctiques			2	no		Pràctiques

Setmanes	Activitat	Grup[1]	HTP[2]	HTNP[3]	Activitat Avaluació	Treball presencial	Treball autònom
6	Exposició teoria tema 2	GG	2		no	Exposició	
6	Estudi			4	no		Estudi bibliografia i temari treballat presencialment
6	Pràctiques relacionades amb càlculs de magnituds monetàries i instruments bàsics de política monetària			2	no		Resoldre les activitats que se'ls hi proporcionarà i revisar les fetes amb el GM
6	pràctica	GM	1,5		no		Resoldre les activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats
7	Exposició teoria tema 2	GG	2		no	Exposició	
7	Pràctica	GM	1,5		no	Resoldre pràctica avaluada setmana 6	
7	Lectura per propera pràctica sobre la UEM			1,5	no		Lectura
7	Estudi			3	no		Estudi bibliografia i temari treballat presencialment
7	Pràctiques política monetària			2,5	no		Realitzar pràctiques
8	Exposició teoria tema 2	GG	2		no	Exposició	
8	Pràctica sobre la UEM	GM	1,5		no	Respondre qüestions relacionades amb lectura sobre la UEM	
8	Estudi			3	no		Lectura continguts
8	Pràctiques política monetària			2,5	no		Revisar pràctiques treballades amb el GM
9	Avaluació	GG	2,5		si	Resoldre les activitats i preguntes realcionades amb els continguts treballats	
10	Exposició teoria tema 2	GG	2		no	Exposició	
10	Pràctica	GM	1,5		no	Resoldre pràctica avaluada setmana 9	
10	Estudi			5	no		Estudi bibliografia i temari treballat presencialment

Setmanes	Activitat	Grup[1]	HTP[2]	HTNP[3]	Activitat Avaluació	Treball presencial	Treball autònom
10	Estudi assistit			2	no		Treballar els continguts amb un període pactat en el qual la professora estarà connectada a SAKAI per resoldre dubtes virtualment
10	Pràctiques			2	no		Realitzar pràctiques treballades presencialment i altres proporcionades per la professora
11	Exposició teoria tema 3	GG	2		no	Exposició	
11	Pràctica	GM	1,5		no	Pràctica línia transmissió política monetària UEM	
11	Estudi i pràctiques			4	no		Estudi dels temes treballats presencialment , relacionant teoria i pràctica
12	Exposició teoria tema 3	GG	2		no	Exposició	
12	Pràctica conceptes bàsics política fiscal	GM	1,5		no	Pràctiques política fiscal	
12	Estudi i pràctiques			4	no		Estudi dels temes treballats presencialment , relacionant teoria i pràctica
13	Exposició teoria tema 3	GG	2		no	Exposició	
13	Treballar al llarg de tota la setmana les pràctiques proposades pels professors			7,5	no		Treballar els continguts i lliurar la pràctica dins d'un període pactat
13	Pràctica temes 2 i 3	GM	1,5		no	Resoldre dubtes i analitzar treball autònom	
13	Estudi			2,5	no		Estudi bibliografia i temari treballat presencialment
14	Exposició tema 3	GG	2		no	Exposició	
14	Pràctica avaluable	GM	1,5		si	Analitzar i resoldre les questions i càlculs que es plantegen	
14	Lectura per propera pràctica sobre política fiscal			2,5	no		Lectura

Setmanes	Activitat	Grup[1]	HTP[2]	HTNP[3]	Activitat Avaluació	Treball presencial	Treball autònom
14	Estudi i pràctiques			6	no		Estudi dels temes treballats presencialment , relacionant teoria i pràctica
15	Exposició tema 3	GG	2		no	Exposició	
15	Pràctica	GM	1,5		no	Respondre qüestions relacionades amb la lectura proposada	
15	Estudi			7	no		Estudi bibliografia i temari treballat presencialment
16	Exposició tema 3	GG	2		no	Exposició	
16	Pràctica	GM	1,5		no	Resoldre pràctica avaluada setmana 14	
16	Estudi i pràctiques			5	no		Estudi dels temes treballats presencialment , relacionant teoria i pràctica
16	Pràctiques política fiscal UEM			3	no		Realitzar pràctiques política fiscal i relacionar-les amb política monetària de la UEM
16	Estudi			8	no		Estudi bibliografia i temari treballat presencialment
16	Pràctiques generals assignatura Preparació avaluació			2	no		Realitzar pràctiques
17-19 avaluació	Prova puntuada (i recuperació)	GG	5		si	Resoldre les activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	

(1) GG = grup gran/GM =grup mitjà (2)HTP = Hores de Treball Presencial (3)HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema d'avaluació

Activitats d'AVALUACIÓ CONTINUADA	%	Dates (Setmana)	O/V[1]	I/G[2]
1 . Resoldre les activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	25	9ena	O	I
2. Resoldre les activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	25	13ena	O	I
3. Resoldre les activitats i preguntes relacionades amb els continguts treballats	50	17/18ena	O	I

(1)Obligatòria / Voluntària (2)Individual / Grupal

Observacions de l'AVALUACIÓ CONTINUADA:

Les diferents proves d'avaluació continuada d'aquesta assignatura es realitzaran **acumulant continguts i coneixements**. És a dir, en cada prova el professorat pot plantejar qüestions o demanar càlculs de tots els continguts explicats fins aquell moment. Això vol dir que en la primera prova l'avaluació serà d'un volum més baix de continguts que en la **darrera en la que s'avaluaran tots els continguts de l'assignatura.**

El barem de qualificacions és de 0 a 10 punts. Aprovat: 5 punts

La setmana 19 es realitzarà la prova de **recuperació de la quarta prova** (50% de la nota final) on s'examinaran tots els continguts de l'assignatura.

Un estudiant obtindrà una qualificació de **NO PRESENTAT** en els següents casos:

No s'ha presentat a cap de les activitats avaluables.

No ha realitzat la tercera prova d'avaluació i no s'ha presentat a la recuperació

Si un estudiant no realitza alguna de les proves d'avaluació continuada se li assignarà un zero com a qualificació d'aquella prova.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA A L'AVALUACIÓ CONTINUADA
Tal com estableix l'article 1.5 de la normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL (aprovada per Consell de Govern de 26 de febrer de 2014), per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitats laborals, l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a **renunciar a l'avaluació continuada** a l'inici de curs i tindrà dret a la realització d'una **avaluació única**. La comissió d'Estudis del Grau d'ADE de 9 de juliol de 2014 va aprovar els mecanismes mitjançant els quals l'estudiant pot acollir-se a aquest dret:

"En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'**una prova única** de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau".

L'escrit de renúncia a l'avaluació continuada i la documentació justificativa de l'activitat laboral s'hauran de presentar al professorat de l'assignatura abans del dia 27 de febrer de 2016.

La data de la prova única d'avaluació serà el dia 7 de juny de 12 a 14 hores.

Bibliografia i recursos d'informació

La bibliografia que consta a continuació podrà ser ampliada o modificada si al llarg del curs s'edita algun llibre d'interès

pels continguts de l'assignatura o apareix una nova edició d'alguna de les obres que hi consten.

TEMA 1: POLÍTICA ECONÒMICA A CURT TERMINI I ANÀLISI CONJUNTURAL

Bibliografia bàsica

CUADRADO ROURA, J.R. (director) (2015): Política Económica. Elaboración, objetivos e instrumentos. Mc-Graw-Hill, Madrid, cinquena edició.

Tema 3: punts 3.1 a 3.6

Tema 4: punt 4.2

Tema 5: punts 5.2, 5.3

Tema 6: punts 6.1, 6.2, 6.3

Tema 7: punts 7.1, 7.2.

OCHANDO CLARAMUNT, C. (Coordinador) (2015): Políticas Económicas coyunturales. Objetivos e instrumentos. Tirant lo Blanch, València.

Tema 2: punts 2, 3 i 4

Bibliografia complementària

FERNÁNDEZ DÍAZ, A.; PAREJO GÁMIR, J.A. i RODRÍGUEZ SÁIZ, L. (2011): *Política económica*. Mc-Graw-Hill, Madrid, quarta edició revisada i actualitzada.

Tema 2: punt 2.4

Tema 5: punts 5-1, 5-2, 5-3

Tema 6: punts 6.3, 6.4.

JORDAN GALDUF, J.M. i GARCÍA RECHE, A. (coordinadors) (1995): *Política económica*. *(Objetivos, instrumentos, sectores y territorio)*. Tirant lo Blanch libros, València.

Capítol 1

Capítol 4: punt 2

Capítol 5: punts 2, 3, 4.

JORDAN GALDUF, JM; GARCÍA RECHE, A. y ANTUÑANO MARURI, I. (coordinadores) (1999): *Política económica y actividad empresarial*. Tirant lo Blanch libros, València.

Capítol 1: punt 4

Capítol 7: punts 1, 2.

TEMA 2: LA POLÍTICA MONETÀRIA

Bibliografia bàsica

BANCO CENTRAL EUROPEO: Orientación soblre la aplicación de la política monetaria del Eurosistema. Es pot consultar a l'adreça:

https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/oj_jol_2015_091_r_0002_es_txt.pdf

CUADRADO ROURA, J.R. (director) (2015): Política Económica. Elaboración, objetivos e instrumentos. Mc-Graw-Hill, Madrid, cinquena edició.

Tema 10: punts 10.5, 10.7,10.8

OCHANDO CLARAMUNT, C. (Coordinador) (2015): Políticas Económicas coyunturales. Objetivos e instrumentos. Tirant lo Blanch, València.

Tema 5: punts 2, 3 i 4

Bibliografia complementària

BANCO DE ESPAÑA (2004): Glosario. La política monetaria en la zona euro. Madrid. Banco de España. **(és un glossari de termes)**.

FERNÁNDEZ DÍAZ, A.; PAREJO GÁMIR, J. A. i RODRÍGUEZ SÁIZ, L. (2011): Política económica. Mc-Graw-Hill, Madrid, quarta edició revisada i actualitzada.

Tema 11: punts 11.4, 11.7, 11.8.

SALA RÍOS, M.; ALLEPUZ CAPDEVILA, R. y TORRES SOLÉ, T. (editores) (2005): Crecimiento y estabilidad macroeconómica: el papel de la política económica. Edita Universitat de Lleida.

Tema 2.

TEMA 3: LA POLÍTICA FISCAL

Bibliografia bàsica

CUADRADO ROURA, J.R. (director) (2015): Política Económica. Elaboración, objetivos e instrumentos. Mc-Graw-Hill, Madrid, cinquena edició.

Tema 11: punts 11.1, 11.2, 11.5, 11.6.

OCHANDO CLARAMUNT, C. (Coordinador) (2015): Políticas Económicas coyunturales. Objetivos e instrumentos. Tirant lo Blanch, València.

Tema 4

Bibliografia complementària

FERNÁNDEZ DÍAZ, A.; PAREJO GÁMIR, J. A. i RODRÍGUEZ SÁIZ, L. (2011): Política económica. Mc-Graw-Hill, Madrid, quarta edició revisada i actualitzada.

Tema 12: punts 12.1, 12.2, 12.3, 12.6.2.

SALA RÍOS, M.; ALLEPUZ CAPDEVILA, R. y TORRES SOLÉ, T. (editores) (2005): Crecimiento y estabilidad macroeconómica: el papel de la política económica. Edita Universitat de Lleida.

Tema 3.

BCE (2011): "La reforma de la gobernanza económica de la zona euro: elementos esenciales". Boletín Mensual del BCE. Març, pp. 107-128.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

MATEMÀTIQUES DE LES OPERACIONS FINANCERES

Coordinació: MIQUEL FERNÁNDEZ, SILVIA MARIA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	MATEMÀTIQUES DE LES OPERACIONS FINANCERES
Codi	101318
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	5GG,5GG
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	MIQUEL FERNÁNDEZ, SILVIA MARIA
Departament/s	MATEMATICA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Per cada hora de classe presencial, cal un treball autònom d'una hora i mija
Idioma/es d'impartició	català
Distribució de crèdits	Lluis Miquel Pla Aragones 6 Xavier Ezcurra 6 Silvia Miquel Fernandez 18

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
EZCURRA CIAURRIZ, FRANCISCO JAVIER	xezcurra@matematica.udl.cat	6	
MIQUEL FERNÁNDEZ, SILVIA MARIA	smiquel@matematica.udl.cat	18	
PLA ARAGONES, LUIS MIGUEL	lmpla@matematica.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

Cal treballar l'assignatura diàriament, llegir els apunts abans de la classe corresponent i resoldre els exercicis a mesura que es vagin proposant.

La dedicació a casa ha de ser, aproximadament, de 6 hores setmanals.

Assolits els conceptes introduïts a l'assignatura de Matemàtiques Empresarials, l'assignatura de Matemàtiques de les Operacions Financeres es centra en els aspectes financers de l'empresa. Facilita l'aprofundiment en aquests aspectes mitjançant la justificació matemàtica d'instruments que l'estudiant posarà en pràctica en assignatures com Comptabilitat Financera o Fonaments de Finançament Empresarial.

Resulta bàsic que l'estudiant realitzi un treball rigorós en l'assignatura, el qual és especialment necessari si es desitja orientar l'optativitat del darrer curs d'ADE cap a l'àmbit de Comptabilitat i Finances.

Objectius acadèmics de l'assignatura

El objectius fan referència als resultats que s'obtenen el procés d'aprenentatge. Com a conseqüència d'haver assolit certs resultats d'aprenentatge, podem dir que s'ha aconseguit la corresponent competència en el nivell que es considera adequat en aquesta assignatura.

Així, per exemple per tal d'aconseguir la competència de domini de les TIC que es planteja a l'assignatura, cal aprendre a utilitzar les funcions financeres disponibles en un full de càlcul, utilitzar correctament l'eina de *buscar objectiu* i ser capaç de recollir la informació financera que es requereixi en cada cas.

D'aquesta manera, per cada competència definim un conjunt d'objectius. Per aquest motiu, per tal de conéixer els objectius de l'assignatura, us convidem a llegir l'apartat de competències.

A l'apartat *Competències* hi trobareu els objectius que corresponen a cada competància.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

  Objectius

  - Utilitza correctament les funcions financeres disponibles en un full de càlcul
  - Utilitza correctament l'eina Buscar Objectiu d'un full de càlcul
  - Troba informació a internet sobre les operacions vives en el mercat a cada moment

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Argumenta correctament el procés seguit en el plantejament i resolució d'un problema i interpreta el resultat
  - Utilitza correctament el llenguatge matemàtic en el plantejament i resolució dels problemes

Competències específiques de la titulació

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Reconeix el règim financer aplicat en una operació finacera segons siguin els pactes entre els subjectes de l'operació
  - Calcula el capital final en una operació de capitalització
  - Calcula la quantitat inicial en un operació de descompte
  - Calcula tants d'interès (descompte) equivalents
  - Representa gràficament els factors financers corresponents als diferents règims financers
  - Calcula el preu nominal en capitalització contínua d'una operació financera
  - Selecciona correctament la magnitud que permet comparar diferents operacions financeres
  - Identifica l'operació financera més interessant per al subjecte actiu (passiu) de l'operació
  - Quantifica l'efecte de la inflació en una operació
  - Distingeix els diferents tipus de rendes
  - Dedueix l'expressió del factor d'actualització i del factor de capitalització d'una renda qualsevol (constant, geomètrica, aritmètica o fraccionada)
  - Calcula valor actual d'una renda anticipada, diferida i/o perpètua
  - Calcula la suma de termes d'una successió aritmètica i d'una successió geomètrica
  - Resol equacions i sistemes d'equacions logarítmics i/o exponencials

- Intervenir en operacions pròpies d'entitats i mercats financers.

  Objectius

  - Identifica els diferents tipus de préstecs
  - Calcula el cost d'una operació de préstec
  - Representa gràficament l'evolució del deute pendent en el temps
  - Calcula el valor d'una operació de préstec en un moment determinat de la seva vida
  - Analitza una operació de préstec
  - Selecciona l'operació de préstec més convenient pels subjectes de l'operació
  - Identifica diferents tipus d'emprèstits
  - Analitza emprèstits des del punt de vista de l'emissor (calcula el cost per l'emissor) i des del punt de vista del obligacionista (calcula la seva rendibilitat)
  - Selecciona l'operació d'emprèstit més convenient als subjectes de l'operació

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Detecta errors comesos i proposa la manera de corregir-los
  - Cerca informació relacionada amb els continguts de l'assignatura
  - Aprèn dels errors que comet tot buscant estratègies alternatives de resolució de problemes
  - Planteja preguntes en l'àmbit de l'economia i les finances, les quals es poden resoldre mitjançant

processos matemàtics
- Relaciona conceptes apareguts en diferents assignatures

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Justifica adequadament el plantejament de problemes i mètodes de resolució
  - Argumenta, en base a conceptes matemàtics, la presa de decisions davant una determinada situació-problema

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.

  Objectius

  - Utilitza el llenguatge matemàtic amb propietat, tant en el plantejament com en la resolució de problemes
  - Justifica el plantejament i resolució d'un problema i la interpretació del resultat

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - Analitza una situació-problema i selecciona els elements importants quan es desitja prendre una decisió

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 0: Preliminars

0.1 Funcions exponencials i logarítmiques

Representació gràfica

Resolució d'equacions i sistemes d'equacions

0.2 Progressions aritmètiques i geomètriques

Definició de progressió aritmètica i geomètrica

La suma dels termes d'una progressió

0.3 Límit d'una successió

Definició de successió

Tipus de successions: convergents o divergents, monòtones i fitades

Càlcul del límit d'una successió

Quocient de polinomis

El número e

Tema 1: Règims financers

1.1 El mercat financer

Preferència per la liquiditat i operacions financeres

Equivalència financera

El factor financer i la suma financera

1.2 Preus financers associats a una operació elemental

Preus d'interès

Preus de descompte

1.3 Capitalització i descompte simple

Règim financer d'interès simple

Règim financer de descompte comercial

Interès i descompte equivalents

1.4 Capitalització i descompte compostos

Règim financer d'interès compost

Règim financer de descompte compost

Equivalències entre tipus d'interès i descompte de diferent freqüència

1.5 Capitalització contínua

Tema 2: Rendes financeres

2.1 Rendes financeres

Definició i notació

Classificació

Valoració

2.2 Factor d'actualització sota règim financer d'interès compost

Renda constant

Renda geomètrica

Renda aritmètica

Renda fraccionada

Tema 3: Operació de préstec

3.1 Reserva matemàtica

3.2 Operació de préstec

Definició i notació

Classificació

3.3 Anàlisi d'una operació de préstec

Terme amortitzatiu

Deute pendent

Composició del terme amortitzatiu

Taula d'amortització

3.4 Tipus d'operacions de préstec

Préstec francès

Préstec americà

Préstec alemany

Préstec d'amortització variable

Tema 4: Operació d'emprèstit

4.1 Operació d'emprèstit

Definició i notació

Classificació

4.2 Anàlisi d'una operació d'emprèstit

Títols d'igual venciment

Emprèstit normal

Emprèstit cupó zero

Emprèstit d'amortització periòdica

Eixos metodològics de l'assignatura

En aquesta secció considerem com es desenvoluparà l'assignatura.

El semestre consta de 19 setmanes, de les quals, 16 són de docència presencial (horari) amb 3 hores i mitja setmanals. Es requeriex la participació activa de l'estudiantat. Les activitats a discutir en les classes estaran disponibles amb anterioritat al campus virtual. Abans d'assistir a una classe presencial cal consultar l'agenda, els anuncis, la carpeta de missatges i els recursos del campus virtual per tal de revisar els materials disponibles i les tasques encomanades.

De les 15 setmanes de classes presencials, la primera és una mica especial. Durant aquesta primera setmana es presenta l'assignatura i es treballa l'anomenat Tema 0. Es tracta d'un tema en el que es revisen els conceptes bàsics de matemàtiques que l'estudiant necessita per abordar l'assignatura. Aquests continguts no seran objecte d'avaluació en aquesta assignatura però la seva aplicació serà necessària en el decurs de la mateixa.

Les altres quatre setmanes es duen a terme activitats programades d'avaluació (calendari d'exàmens). Es tracta de la setmana 9 (primer parcial), les setmanes 17 i 18 (segon parcial o final) i la setmana 19 (recuparació). De tota manera, es programen altres activiats d'avaluació durant el curs (vegeu l'apartat d'Avaluació).

Pla de desenvolupament de l'assignatura

A continuació es mostra la temporització de l'assignatura.

Setmana	Descripció	Hores presencials	Hores de treball autònom
1	Tema 0	4	6
2,3 i 4	Tema 1	12	18
5,6,7 i 8	Tema 2	16	24

Setmana	Descripció	Hores presencials	Hores de treball autònom
9	Examen Parcial 1		
10,11,12,13 i 14	Tema 3	20	30
15 i 16	Tema 4	8	12
17 i 18	Examen Parcial 2 o Final		
19	Examen de Recuperació		

Sistema d'avaluació

L'avaluació és continuada i, per tant, es té en compte l'activitat d'aprenentatge duta a terme per l'estudiant en el desenvolupament de l'assignatura.

Les evidències d'avaluació i la seva ponderació en el càlcul de la nota final es resumeixen a continuació.

Setmana	Duració	Activitat d'avaluació	Pes	Observacions
Setmana 5	1 hora	Test1 online (T1)	5%	Cal lliurar la pràctica abans de fer el test
Setmana 7	1 hora	Test2 online (T2)	5%	Cal lliurar la pràctica abans de fer el test
Setmana 9	2 hores	Parcial 1 (P1)	30%	Obligatori (Tema 1 i 2)
Setmana 14	1 hora	Test3 online (T3)	5%	Cal lliurar la pràctica abans de fer el test
Setmana 16	1,5 hores	Prova final pràctica (F)	15%	Obligatori (Tot el temari)
Setmana 17 o 18	2 hores	Parcial 2 (P2)	30%	Obligatori (Tema 2, 3 i 4)
De la setmana 1 a la 16		Participació (Ptc)	10%	Voluntari

Aclarimets respecte les proves d'avaluació:

- Les tres pràctiques que cal lliurar, abans de cada test, es poden resoldre mitjançant treball en grup de tres persones com a màxim. El lliurament de cada pràctica és requisit indispensable per a presentar-se al Test corresponent.
- Els tests es realitzaran online fora de l'horari de classe i a través del campus virtual. Els horaris s'anunciaran oportunament.
- L'activitat d'avaluació Parcial 1 (P1) consisteix en la realització d'un exàmen teòric i pràctic dels Temes 1 i 2.
- L'activitat d'avaluació final pràctica (F) consisteix en la resolució d'un cas pràctic que abarca la totalitat de conceptes introduïts a l'assignatura. No hi ha limitació respecte als materials no electrònics disponibles per aquesta prova: apunts, llibres, formularis, etc. Cal organitzar-se tant en la preparació d'aquesta prova com en la realització de la mateixa.
- L'activitat d'avaluació Parcial 2 (P2) consisteix en la realització d'un exàmen teòric i pràctic dels Temes 2, 3 i 4.
- La participació inclou els exercicis que es vagin resolent a les classes pràctiques i les activitats d'excel. També es valora positivament participar en les activitats gratuïtes: curs de pensament crític i curs d'excel.
- Atès que les proves P1 i P2 tenen un pes del 30%, es podran recuperar en la data prevista a la setmana 19. Hi haurà una prova R1 de recuperació de P1 i una prova R2 de recuperació de P2. Per a poder-se presentar a la recuperació d'un parcial cal haver obtingut una nota mínima de 3 en el parcial corresponent.

Atenció: Està totalment prohibit tenir el mòbil encès en qualsevol prova d'avaluació.

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Càlcul de la nota final (NF)

NF = Max { 0'05T1+0'05T2+0'30P1+0'05T3+0'30P2+0'15F+0'10Ptc , 0'40P1+0'45P2+0'15F }

Tot estudiant que es presenti al Parcial 2 obté la qualificació **NF** del càlcul anterior**.** Si un estudiant no es presenta al Parcial 2, obté la qualificació final de **No Presentat**.

Recuperació

Durant la darrera setmana del semestre té lloc un examen de recuperació (R1 i R2) que inclou els continguts del parcial corresponent. Es tracta d'una prova voluntària per aquells estudiant que tinguin una nota superior o igual a 3 en el parcial corresponent. També es poden presentar els estudiants que vulguin pujar la nota. La qualificació final (QF) és calcula com s'indica a continuació.

QF = Max { 0'05T1+0'05T2+0'30M1+0'05T3+0'30M2+0'15F+0'10Ptc , 0'40M1+0'45M2+0'15F }

on M1=Max{R1,P1} i M2=Max{R2,P2}.

Avaluació alternativa

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d' assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura...) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en un examen teòric i pràctic de tota l'assignatura.

La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans de la data prevista al Grau d'ADE amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

Bibliografia i recursos d'informació

Apunts, pràctiques, tests, problemes i webgrafia: disponibles al campus virtual a mesura que es vagi avançant en el curs.

Bibliografia bàsica:

- C. Badía, M. Galisteo, M.A. POns, T. Preixens i F.J. Sarrasí (2015) Matemàtica financera. Anàlisi d'operacions de finançament. Edicions UB.
- Bonilla, M., Ivars, A. i Moya, I. (2006) Matemáticas de las operaciones financieras: Teoría y práctica Thomson.
- Fontanals, H. (1992) Matemática financiera. Supuestos. SU Barcelona.

Bibliografia complementària:

- Alegre, P. et al. (1995) Ejercicios resueltos de matemática de las operaciones financieras. AC, Barcelona.
- GilPeláez, L. (1987) Matemàtica de las operaciones financieras. AC, Madrid.
- GilPeláez, L. (1987) Matemàtica de las operaciones financieras. Problemas resueltos. AC, Madrid.
- Miner, J. (2003) Curso de matemàtica financiera. McGraw Hill.
- Navarro,E. i Nave, J.M. (2001) Fundamentos de matemáticas financieras. Antoni Bosch Editor.
- Pablo López, A. (2002) Matemàtica de las operaciones financieras. UNED.
- Pozo, E. i Zúñiga, J. (1994) Anàlisis y formulación de las operaciones financieras. Esic Editorial.
- Rodríguez, A. (1994) Matemática de la financiación. Ediciones S.
- Villalobos, J.L. (2001) Matemáticas financieras. Pretince Hall.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DRET FINANCER I TRIBUTARI

Coordinació: OCHOA TREPAT, MARIA LUISA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET FINANCER I TRIBUTARI
Codi	101319
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	3.9
Crèdits pràctics	2.1
Coordinació	OCHOA TREPAT, MARIA LUISA
Departament/s	DRET PUBLIC
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial (60 hores) 60% treball autonom (90 hores)
Idioma/es d'impartició	Torn mati: català - Dra. Montserrat Solanes Torn tarda: castella - Dra. Lluisa Ochoa
Distribució de crèdits	M. Montserrat Solanes Giralt= 1 GG 3.9 ECTS i 3 GM 2.1 ECTS CADA GM. TOTAL= 10.2 M. Lluisa Ochoa Trepat = 1 GG 3.9 ECTS i 2 GM 2.1 ECTS CADA GM. TOTAL = 8.1

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
OCHOA TREPAT, MARIA LUISA	lis@dpub.udl.cat	6	
SOLANES GIRALT, MARIA MONTSERRAT	msolanes@dpub.udl.cat	12	

Informació complementària de l'assignatura

Projecció a camps professionals.
• Assessoria fiscal: El fet que de la major part dels actes, negocis, i fets que realitzem els ciutadans, tant particulars com empreses, se'n derivin obligacions de pagar tributs, fa imprescindible que coneguem els nostres drets i obligacions de tots ells front de l'Administració Tributària, tasca que comporta una gran complexitat i requereix l'ajut del Assessor Fiscal per un adequat compliment de els obligacions tributàries materials i formals.
• Funcionaris de l'Administració tributària: tant en l'àmbit estatal, per exemple en el cos de gestió, inspecció; com autonòmica i local.
L'assignatura s'estudia el 2n quadrimestre del 2n curs del Grau d'ADE i és el punt de partida, la base de coneixements, que es complementen amb l'assignatura Planificació Fiscal de tercer curs, i les dues ajuden a tenir una visió completa del sistema tributari espanyol que afecta les empreses.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1) Buscar les fonts del Dret Financer I Tributari, localitzar-les i aplicar les vigents en cada moment. (CEU1 CEU3 CB6 CES2 CES4)

2) Recordar, exposar, descriure els concepts bàsics dels tributs, per utilitzar-los correctament en les autoliquidacions tributàries. (CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB5, CB6, CES2, CES4)

3) Distingir els diferents tipus de tributs(CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB5, CB6, CES2, CES4)

4) Identificar els fets imposables, exempcions i no subjecció dels principals impostos que afecten a les empreses. (CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB5, CB6, CES2, CES4)

5) Interpretar les normes tributaries per qualificar els fets, actes i negocis jurídics més freqüents en el món empresarial. (CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB5, CB6, CES2, CES4)

6) Reconèixer els diferents obligats tributaris(CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB5, CB6, CES2, CES4)

7) Diferenciar els mètodes de determinació de la base imposable(CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB5, CB6, CES2, CES4)

8) Aplicar els tipus de gravamen per determinar la quota tributària. (CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB5, CB6, CES2, CES4)

9) Analitzar el deute tributari i les formes d'extinció del mateix, especialment el pagament i la prescripció. (CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB5, CB6, CES2, CES4)

Competències significatives

Competències generals o bàsiques (CB)

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi.

2. Capacitat d'organitzar i planificar.

5 Preocupació per la qualitat.

6 Habilitat per treballar i aprendre de forma autònoma.

Competències específiques (CES)

2 Elaborar, interpretar i auditar la informació econòmica i financera d'entitats i particulars, i prestar assessorament al respecte.

4 Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

Competències estratègiques universitat (CEU)

1. Correcta expressió oral i escrita.

3 Domini de les TIC.

Continguts fonamentals de l'assignatura

PROGRAMA

I. QUESTIONS GENERALS.

TEMA 1.- Dret Financer: concepte y contingut.

TEMA 2.- Els tributs. Concepte i classes.

TEMA 3.- Principis del sistema tributari. Principis constitucionals. Principis derivats del Dret de la Unió Europea. Principis legals. Potestat tributària.

TEMA 4.- Sistema de fonts del ordenament tributari. La Constitució Espanyola. Tractats Internacionals. Dret Comunitari. La Llei. El reglament. Les Ordenances Fiscals. Dret Supletori. La costum . La jurisprudència.

TEMA 5.- L'aplicació de les normes tributàries: Àmbit temporal i àmbit territorial. Procés d'aplicació: la interpretació, la qualificació, l'analogia. L'aplicació i la seva conformitat a dret: conflicte en l'aplicació de la norma tributària, simulació, economia d'opció.

II. L'OBLIGACIÓ TRIBUTÀRIA.

TEMA 6.- La relació jurídica-tributària. L'obligació tributària principal. Obligació tributària de realitzar pagaments a compte. Obligacions entre particulars. Obligacions tributàries accessòries. Obligacions tributàries formals. Obligacions i deures de l'Administració tributària.

TEMA 7.- Obligació tributària principal. El fet imposable: concepte i elements. Exempcions i Supòsits de no subjecció: característiques i diferències.

TEMA 8.- L'àmbit subjectiu de les obligacions tributàries. Subjecte actiu. La AEAT. Els obligats tributaris: concepte i categories d'obligats tributaris. Els subjectes passius: concepte i classes. Persones obligades a realitzar i a suportar pagaments a compte i Persones obligades a realitzar i a suportar la repercussió tributària.

TEMA 9.- L'àmbit subjectiu de les obligacions tributàries. Successors de persones físiques. Successors de persones jurídiques i d'ens sense personalitat jurídica. Els responsables tributaris: solidaris i subsidiaris

TEMA 10.- L'àmbit subjectiu de les obligacions tributàries. La capacitat d'obrar en l'àmbit tributari. La representació legal. La representació voluntària. La representació de persones o ens no residents. El domicili fiscal.

TEMA 11.- Elements de quantificació de l'obligació tributària. La base imposable: concepte, classes i mètodes de determinació. La base liquidable.

TEMA 12.- Elements de quantificació de l'obligació tributària. El tipus de gravamen: concepte i modalitats. La quota tributària: concepte i classes. El deute tributari.

TEMA 13.- Extinció de l'obligació tributària i garanties del crèdit tributari. Formes d'extinció: el pagament, la prescripció, la compensació, la condonació. Garanties del crèdit tributari: la preferència general, preferències limitades : hipoteca legal tàcita, afecció de bens, dret de retenció, mesures cautelars.

Eixos metodològics de l'assignatura

GRUP DE MATÍ: Dra. Mª Montserrat Solanes i Giralt

Avaluació continuada. Assistència obligatòria.

L'assignatura es realitza amb la metodologia "d'aprendre fent". Les classes seran teòrico-pràctiques seguint la metodologia del Pla Bolónia, oblidant-nos de classes magistrals, la professora combinarà explicacions de conceptes i participació del alumnat en el seu aprenentatge, de forma dinàmica es treballarà la matèria combinant competències específiques i genèriques de la titulació com expressió oral, dinàmiques individuals o grupals, domini de les TIC, documents i models tributaris, cercar informació, etc., de forma que al acabar el curs l'alumne tingui les eines necessàries per afrontar de forma eficient la normativa jurídica tributaria, interpretar-la i aplicar-la. Per seguir aquesta metodologia és imprescindible l'assistència a classe.

GRUPO DE TARDE: Dra Mª Lluisa Ochoa Trepat

Evaluación continuada turno tarde

La asignatura se realizará mediante la metodologia de "aprender haciendo". Las clases seran teorico-practicas siguiendo la metodologia del plan de bolonia de forma que al finalizar el curso el alumno tenga las herramientas necesarias para enfrentarse a la normativa juridico tributaria e interpretarla y aplicarla. Para seguir esta metodologia, se colgaran en la plataforma Sakai el contenido del tema a desarrollar en clase de forma previa para que el alumno se pueda ir familiarizando con sus contenidos y olvidarnos asi de las clases magistrales para pasar a una modalidad de clase de compartir dudas, enfoques y ampliar conocimientos y despertar en el alumno unos aprendizajes basados en su propio desarrollo.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

GRUP	MATÍ	DRET F I TRIBUTARI		PROF. MONTSE SOLANES	
SETMANA	**DESCRIPCIÓ**	**ACTIVITAT PRESENCIAL**	**HTP**	**ACTIVITAT TREBALL AUTÓNOM**	**HTNP**
1	Presentació de l'assignatura Tema 1	Diferents activitats classe= DAC	3,5		
2	TEMES 1 i 2	DAC	2 1,5	estudi personal del temarl	3
3	TEMA 3	DAC	2 1,5	estudi personal del temari	3 3
4	TEMA 3	DAC	2 1,5	estudi personal del temari	3 3
5	TEMA 4	DAC	2 1,5	estudi personal del temari	3 3

GRUP	MATÍ	DRET F I TRIBUTARI		PROF. MONTSE SOLANES	
SETMANA	DESCRIPCIÓ	ACTIVITAT PRESENCIAL	HTP	ACTIVITAT TREBALL AUTÓNOM	HTNP
6	TEMA 5	DAC	2 1,5	estudi personal del temari	3 3
7	TEMA 6	DAC	2 1,5	estudi personal del temari	3 3
8	TEMA 6	DAC	2 1,5	estudi personal del temari	3 3
9	AVALUACIONS				
10	SETMANA SANTA				
11	TEMA 7	DAC	2 1,5	estudi personal del temari	3 3
12	TEMA 8	DAC	2 1,5	estudi personal del temar	3 3
13	TEMA 9	DAC	2 1,5	estudi personal del temari	3 3
14	TEMA 10	DAC	2 1,5	estudi personal del temarl	3 3
15 16 17	TEMA 11 TEMA 12 TEMA 13	DAC DAC DA	3,5 3,5 3,5	estudi personal del temar	3 3 3 3 3 3

Sistema d'avaluació

I.- AVALUACIÓ CONTINUADA

GRUP MATÍ Dra. Mª Montserrat Solanes i Giralt

L'avaluació es farà computant totes les proves a realitzar a classe, tots els treballs continuats de l'assignatura, l'assistència i participació a classe. És una avaluació global i continuada, amb un resultat en el que es valorarà si realment s'han adquirit els coneixements que constitueixen l'objectiu de l'assignatura.

Grupo tarde: Dra. M. LLuisa Ochoa i Trepat.

La evaluación se realizará computando el examen final a realizar, los trabajos continuados de la asignatura y la asistencia y participacion en las clases. Es una evaluacion global y continuada con un resultado final favorable o no en el que realmente se considera que se han adquirido los conocimientos necesarios de la asignatura.

II.- AVALUACIÓ ALTERNATIVA

En el cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d'assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura....) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari a determinar. Aquesta prova consistirà en una prova teòrico-pràctica sobre el contingut dels temes del programa de l'assignatura.

La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans del dia 2 de març amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar, i ho haurà de notificar a la professora.

ATENCIÓ: D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altre normativa de règim intern de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

NORMATIVA

Ley 58/2003, General Tributaria

MANUALES

- FERREIRO LAPATZA, JUAN JOSE: “Curso de Derecho Financiero Español”. Editorial Marcial Pons. Ultima edición

- PEREZ ROYO, F. : “Derecho Financiero y Tributario. Parte General”. Monografía, Ed. Civitas, última edición.

- MARTÍN QUERALT, J; LOZANO SERRANO, C; CASADO OLLERO, G; TEJERIZO LOPEZ, J.M.: “Curso de Derecho Financiero y Tributario” Ed. Tecnos. Madrid.

- CEF: "Ley General Tributaria. (Ley 58/2003) Comentarios y Casos prácticos) REAF

- Collado Yurrita, M.A. y Luchena Mozo, G. M. "Derecho Financiero y Tributario. Parte General" Atelier Libros Jurídicos, Barcelona, 2009.

WEBS:

www.aeat.es

www.e-tributs.net

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DIRECCIÓ ESTRATÈGICA

Coordinació: ESCARDÍBUL FERRÀ, BLANCA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	DIRECCIÓ ESTRATÈGICA
Codi	101320
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	2
Coordinació	ESCARDÍBUL FERRÀ, BLANCA
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	(40%) 60 hores presencials (60%) 90 treball autònom
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	(25h / ECTS) 150 hores

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ESCARDÍBUL FERRÀ, BLANCA	efblanca@aegern.udl.cat	18	1. Dimecres de 12.30 h. a 13.30 hores. 2. Divendres de 12.30 h. a 13.30 hores. 3. També dies i hores a convenir. Amb independència de l'horari de tutories establert, sempre podeu enviar un correu electrònic per a quedar un dia a una hora determinada. Despatx 1.21. Edifici Facultat de Dret, Economia i Turisme.

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura en el conjunt del pla d'estudis

Aquesta assignatura es troba ubicada en el tercer curs del grau en Administració i Direcció d'Empreses.

L'assignatura de Direcció estratègica pretén posar de manifest el fet que en les últimes dècades hi ha un creixent interès per les qüestions relacionades amb el que s'anomena estratègia empresarial. Això ha portat a una necessitat d'estudiar i avaluar la posició competitiva de l'empresa com a conseqüència de la complexitat creixent i canviant de l'entorn.

L'estratègia empresarial és la resposta a la necessitat permanent d'adaptació de l'empresa als canvis de l'entorn. Per aquest motiu aquesta assignatura pretén estudiar el procés global de la Direcció estratègica de l'empresa que està integrat per tres grans parts: l'anàlisi estratègic, la formulació estratègica i la implantació de les estratègies.

És per tant una assignatura que pretén donar a l'estudiant respostes a la necessitat que tenen les empreses de sobreviure o incrementar la seva eficàcia davant d'un entorn cada cop més hostil. La solució a aquesta necessitat és el que es pretén mitjançant la formulació de l'anomenada estratègia empresarial.

Al llarg d'aquesta assignatura no només s'imparteixen coneixements teòrics sinó també pràctics ja que la formació en gestió empresarial requereix que l'alumne tingui habilitats i coneixements per poder actuar en l'àmbit de la Direcció Estratègica de l'empresa. Això implica que és tant important l'assimilació dels coneixements teòrics com la seva aplicació en la resolució dels problemes empresarials i estudi de casos d'empreses tant nacionals com estrangeres. En aquest sentit, les classes pràctiques són un element bàsic en l'aprenentatge d'aquestes habilitats i coneixements ja que són el pont necessari entre la teoria i la pràctica.

Relació amb altres assignatures del pla d'estudis

Aquesta assignatura es construeix sobre els coneixements obtinguts en les altres assignatures del grau, especialment l'assignatura d'Organització d'Empreses de segon curs**.**

Igualment són molt importants per l'estudiant les assignatures de: Comptabilitat Financera, Direcció d'Operacions, Direcció de Màrqueting, Direcció Financera i Control de Gestió.

Projecció a camps professionals

Les matèries que s'estudien en aquest grau tenen com objectiu la gestió i administració d'organitzacions i empreses. Les

sortides professionals dels estudiants poden estar enfocades principalment a:

a) L'empresa.

b) L'administració estatal o local.

c) La docència.

d) Professions liberals.

Requisits per cursar-la

Prerequisits: no n'hi han.

Corequisits: no n'hi han.

Objectius acadèmics de l'assignatura

La Direcció Estratègica comença donant resposta a aquestes tres preguntes: **On estem avui?** Per poder contestar a aquesta pregunta hem de fer una anàlisis de la situació: anàlisi de l'entorn i anàlisi interna. **On volem anar?** Això implica definir objectius i fites a llarg termini i, la tercera pregunta que ens formulem és: **com podem arribar-hi?** Això implica comprendre el mercat, comprendre la competència i el negoci i dissenyar les estratègies apropiades.

Atenent al programa que es descriu a continuació els objectius d'aquesta assignatura són:

1. Aprendre els elements basics de la direcció estratègica, aprendre a identificar i crear els objectius empresarials, i formular i posar en marxa una estratègia a l'empresa. **(CEU1, CEU3, CB1 i CB6).**
2. Estudiar l'entorn general i l'entorn específic, i conèixer els mètodes d'anàlisi mes adequats per a cada un. **(CEU3, CB3, CB4, CB6, CES1 i CES4).**
3. Analitzar l'estructura econòmica de l'empresa, conèixer-ne les àrees funcionals i la cadena de valor, i establir els seus recursos i capacitats. **(CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB4, CB6, CES1, CES4 i CES5).**
4. Aprofundir les fonts, les condicions d'aplicació i els riscos de l'avantatge competitiu en costos i en diferenciació del producte, així com identificar les possibles estratègies d'acord amb les característiques de la industria. (CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB4, CB6, CES4 i CES5).
5. Determinar la importància de les estratègies de desenvolupament empresarial i analitzar les vies de creixement intern i extern i l'estratègia de cooperació. (CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB4, CB6, CES4 i CES5).
6. Definir a fons les problemàtiques que comporta la implantació de decisions estratègiques i els procediments de planificació i control. **(CEU1, CEU3, CB1, CB2, CB4, CB6, CES4 i CES5).**

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

  Objectius

  - Definir a fons les problemàtiques que comporta la implantació de decisions estratègiques i els procediments de planificació i control.

- Domini d'una llengua estrangera
- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Definir a fons les problemàtiques que comporta la implantació de decisions estratègiques i els procediments de planificació i control.

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

  Objectius

  - Definir a fons les problemàtiques que comporta la implantació de decisions estratègiques i els procediments de planificació i control.
  - Aprofundir les fonts, les condicions d'aplicació i els riscos de l'avantatge competitiu en costos i en diferenciació del producte, així com identificar les possibles estratègies d'acord amb les característiques de la indústria.
  - Analitzar l'estructura econòmica de l'empresa, conèixer-ne les àrees funcionals i la cadena de valor, i establir els seus recursos i capacitats.
  - Determinar la imjportància de les estratègies de desenvolupament empresarial i analitzar les vies de creixement intern i extern i l'estratègia de cooperació.

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Definir a fons les problemàtiques que comporta la implantació de decisions estratègiques i els procediments de planificació i control.

- Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.

  Objectius

  - Estudiar l'entorn general i l'entorn específic, i conèixer els mètodes d'anàlisi més adequats per a cada un.
  - Analitzar l'estructura econòmica de l'empresa, conèixer-ne les àrees funcionals i la cadena de valor, i establir els seus recursos i capacitats.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Definir a fons les problemàtiques que comporta la implantació de decisions estratègiques i els procediments de planificació i control.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Definir a fons les problemàtiques que comporta la implantació de decisions estratègiques i els procediments de planificació i control.

- Treball en equip i lideratge.

  Objectius

  - Estudiar l'entorn general i l'entorn específic, i conèixer els mètodes d'anàlisi més adequats per a cada un.

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.
- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Definir a fons les problemàtiques que comporta la implantació de decisions estratègiques i els procediments de planificació i control.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - 1.Definir a fondo las problemáticas que comporta la implantación de decisiones estratégicas y los procedimientos de planificación y control. 2. Analizar la estructura económica de la empresa, conocer las áreas funcionales y la cadena de valor, y establecer sus recursos y capacidades. 3.Profundizar las fuentes, las condiciones de aplicación y los riesgos de la ventaja competitiva en costes y en diferenciación del producto, así como identificar las posibles estrategias de acuerdo con las características de la industria. 4.Determinar la imjportància de las estrategias de desarrollo empresarial y analizar las vías de crecimiento interno y externo y la estrategia de cooperación. 5.Aprender los elementos básicos de la dirección estratégica, aprender a identificar y crear los objetivos empresariales, y formular y poner en marcha a la empresa.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Al llarg del programa veureu el procés global de la Direcció estratègica de l'empresa que està integrat per tres grans parts: **l'anàlisi estratègica, la formulació d'estratègies i la implantació d'estratègies** . Per assimilar els concepte d'aquesta assignatura ens basarem en l'estudi i discussió de casos i situacions reals d'empreses espanyoles i estrangeres així com exercicis per a resoldre.

L'anàlisi estratègica és el procés mitjançant el qual és possible determinar el conjunt d'amenaces i oportunitats que l'entorn presenta a l'organització, així com el conjunt de fortaleses i debilitats de la mateixa de manera que permeti a la Direcció un diagnòstic i avaluació de la situació i la corresponent formulació d'una estratègia, una vegada definits les fins o missions, objectius i fites de l'empresa.

La formulació d'estratègies tracta, a partir de l'anàlisi estratègica i segons la metodologia proposada, formular o dissenyar les possibles alternatives que es tenen per a aconseguir la missió i els objectius que s'han triat a partir del context definit en les anàlisis externa i intern.

La implantació estratègica suposa l'elaboració d'un pla estratègic que reculli els objectius i les decisions que s'han adoptat en etapes anteriors, així com l'assignació de mitjans i el camí a seguir per a que l'estratègia tingui èxit. La implantació es completa amb la planificació i control estratègic.

BLOC I: ANÀLISI ESTRATÈGICA

1. LA NATURALESA DE L'ESTRATÈGIA

1. EL CONCEPTE D'ESTRATÈGIA
2. ELS NIVELLS DE L'ESTRATÈGIA
    1. ESTRATÈGIES CORPORATIVES
    2. ESTRATÈGIES COMPETITIVES, DE NEGOCI O EMPRESARIALS
    3. ESTRATÈGIES FUNCIONALS
3. L'ANÀLISI EXTERN I INTERN
    1. L'ANÀLISI DE L'ENTORN
    2. L'ANÀLISI INTERN
    3. ANÀLISIS DAFO

Quadern d'exercicis del tema 1:
Cas estratègic 1: ENSESA refuerza su plan estratégico 2002-2006.
Cas estratègic 2: GRUPO NATURA. Una estrategia de aventura y azar.
Cas estratègic 3: Al "Toro" de Osborne le gusta crecer.

BLOC II: FORMULACIÓ DE L'ESTRATÈGIA

2. ESTRATÈGIA I AVANTATGE COMPETITIU

2.1. CONCEPTE I RELACIONS
2.2. CREACIÓ DE L'AVANTATGE COMPETITIU
2.3. MANTENIMENT DE L'AVANTATGE COMPETITIU

Quadern d'exercicis del tema 2:
Cas estratègic 1: Cómo combina WAL – MART sus ventajas.

3. L'AVANTATGE COMPETITIU EN COSTOS

3.1. FONTS DE L'AVANTATGE EN COSTOS
3.2. BARRERES A LA IMITACIÓ
3.3. CONDICIONS D'APLICACIÓ
3.4. RISCOS DE L'AVANTATGE EN COSTOS

Quadern d'exercicis del tema 3:
Cas estratègic 1: El efecto experiencia en Ford.
Cas estratègic 2: Fuente de ventaja competitiva en costes en las grandes superfícies de distribución.

1. **L'AVANTATGE COMPETITIU EN DIFERENCIACIÓ DE PRODUCTES**
    1. FONTS DE LA DIFERENCIACIÓ DE PRODUCTES
    2. BARRERES A LA IMITACIÓ
    3. CONDICIONS D'APLICACIÓ
    4. RISCOS DE L'AVANTATGE DE DIFERENCIACIÓ

Quadern d'exercicis del tema 4:
Cas estratègic 1: Empresa Robert Express.
Cas estratègic 2: Las estrategias competitivas en El Corte Inglés y Dia.

5. L'AMPLIACIÓ DE LES ESTRATÈGIES COMPETITIVES DE PORTER: EL RELLOTGE ESTRATÈGIC

5.1. ESTRATÈGIES ORIENTADES A PREUS BAIXOS
5.2. ESTRATÈGIES ORIENTADES A LA DIFERENCIACIÓ
5.3. ESTRATÈGIES HÍBRIDES O ORIENTADES A LA RELACIÓ QUALITAT - PREU
5.4. ESTRATÈGIES DESTINADES AL FRACÀS

Quadern d'exercicis del tema 5:

Cas estratègic 1: El reloj estratégico en el transporte aéreo.
Cas estratègic 2: La estrategia "sin filigranas" de Easyjet para lograr el éxito.

6. ESTRATÈGIES A PARTIR DE LES CARACTERÍSTIQUES DE LA INDÚSTRIA

1. LA COMPETÈNCIA EN INDUSTRIES NOVES O EMERGENTS
    1. CARACTERÍSTIQUES DE LES INDUSTRIES EMERGENTS
    2. ESTRATÈGIES PER A INDUSTRIES EMERGENTS
2. LA COMPETÈNCIA EN INDUSTRIES EN CREIXEMENT
3. LA COMPETÈNCIA EN INDUSTRIES MADURES
    1. CARACTERÍSTIQUES DE LES INDUSTRIES MADURES
    2. ESTRATÈGIES PER A INDUSTRIES MADURES
4. LA COMPETÈNCIA EN INDUSTRIES EN DECLIVI
    1. CARACTERÍSTIQUES DE LES INDUSTRIES EN DECLIVI
    2. ESTRATÈGIES PER A INDUSTRIES EN DECLIVI
5. LA COMPETÈNCIA EN INDUSTRIES FRAGMENTADES I CONCENTRADES
    1. CARACTERÍSTIQUES DE LES INDUSTRIES FRAGMENTADES
    2. ESTRATÈGIES PER A INDUSTRIES FRAGMENTADES

Quadern d'exercicis del tema 6:

Cas estratègic 1: Las actividades relacionadas con la tercera edad.
Cas estratègic 2: Un ejemplo de la ventaja del seguidor, de un "last mover"
Cas estratègic 3: La búsqueda de ventajas competitivas en la industria del transporte de mercancías por carretera.
Cas estratègic 4: La reoritación del campo de actividad en las industrias de productos infantiles.
Cas estratègic 5: El declive de la industria boinera.
Cas estratègic 6: La fragmentación de la industria de las residencias geriátricas.

1. **DIRECCIÓ DE DESENVOLUPAMENT: EL CAMP D'ACTIVITAT I L'EXPANSIÓ**
    1. LA DEFINICIÓ DEL CAMP D'ACTIVITAT DE L'EMPRESA
    2. EL CREIXEMENT I EL DESENVOLUPAMENT DE L'EMPRESA
    3. LES DIRECCIONS DEL DESENVOLUPAMENT
    4. L'ESTRATÈGIA D'EXPANSIÓ
        1. PENETRACIÓ EN ELS MERCATS
        2. DESENVOLUPAMENT DE PRODUCTES
        3. DESENVOLUPAMENT DE MERCATS

Quadern d'exercicis del tema 7:

Cas estratègic 1: La definición del ámbito en Telefónica.
Cas estratègic 2: La diferenciación entre segmentos estratégicos en el grupo L'Oreal.
Cas estratègic 3: La evolución del campo de actividad en Telefónica.
Cas estratègic 4: Estrategias de expansión en un fabricante de televisores.
Cas estratègic 5: La estrategia de expansión de leche pascual.

8. DIRECCIÓ DE DESENVOLUPAMENT: DIVERSIFICACIÓ, INTEGRACIÓ VERTICAL I REESTRUCTURACIÓ

8.1. LA DIVERSIFICACIÓ EMPRESARIAL

8.2. L'ESTRATÈGIA DE DIVERSIFICACIÓ RELACIONADA

8.2.1.RAONS PER A LA DIVERSIFICACIÓ RELACIONADA

8.2.2.RISCOS DE LA DIVERSIFICACIÓ RELACIONADA

8.3. L'ESTRATÈGIA DE DIVERSIFICACIÓ NO RELACIONADA O CONGLOMERAT

8.3.1.RAONS PER A LA DIVERSIFICACIÓ NO RELACIONADA

8.3.2.RISCOS DE LA DIVERSIFICACIÓ NO RELACIONADA

8.4. L'ESTRATÈGIA D'INTEGRACIÓ VERTICAL

8.4.1.RAONS PER A LA INTEGRACIÓ VERTICAL

8.4.2.RISCOS DE LA INTEGRACIÓ VERTICAL

8.5. L'ESTRATÈGIA DE REESTRUCTURACIÓ DE LA CARTERA DE NEGOCIS

8.5.1.EL SANEJAMENT D'UN NEGOCI

8.5.2.LA REESTRUCTURACIÓ DE LA CARTERA DE NEGOCIS

Quadern d'exercicis del tema 8:

Cas estratègic 1: Estrategias de diversificación en un fabricante de televisores.
Cas estratègic 2: La diversificación relacionada en paradores.
Cas estratègic 3: La diversificación no ralacionada en Infinity System.
Cas estratègic 4: Estrategias de integración vertical en un fabricante de televisores.
Cas estratègic 5: La integración vertical en el grupo Marsans.
Cas estratègic 6: La reestructuración de Chupa Chups.
Cas estratègic 7: La reestructuración de la cartera de negocios en Uralita.

1. **MÈTODES DEL DESENVOLUPAMENT: INTERN I EXTERN**

9.1. DESENVOLUPAMENT INTERN ENFRONT DEL DESENVOLUPAMENT EXTERN

1. JUSTIFICACIÓ DEL DESENVOLUPAMENT EXTERN
2. AVANTATGES I INCONVENIENTS DEL DESENVOLUPAMENT EXTERN
3. TIPUS DE DESENVOLUPAMENT EXTERN
4. FUSIONS I ADQUISICIONS D'EMPRESES
    1. LES FUSIONS
    2. LES ADQUISICIONS
5. FORMES DE DESCONCENTRACIÓ EXTERN
6. LA GESTIÓ DEL DESENVOLUPAMENT EXTERN
    1. SELECCIÓ DE L'EMPRESA OBJECTIU
    2. INTEGRACIÓ ORGANITZATIVA I CULTURAL
    3. INTEGRACIÓ PRODUCTIVA
    4. DEFENSA DE LA COMPETÈNCIA

Quadern d'exercicis del tema 9:

Cas estratègic 1: La concentración empresarial en el sector español de la construcción.
Cas estratègic 2: La fusión de Tavex y Santista.
Cas estratègic 3: La fusión con aportación parcial de activo de TUI y First Choice.
Cas estratègic 4: Estrategias de desconcentración empresarial en Altadis y Metrovacesa.
Cas estratègic 5: La integración organizativa y cultural en la fusión del Banco Bilbao – Vizcaya y Argentaria.

10. MÈTODES DE DESENVOLUPAMENT: LA COOPERACIÓ EMPRESARIAL

10.1. LA COOPERACIÓ ENTRE EMPRESES

1. CONCEPTE I CARACTERÍSTIQUES DE LA COOPERACIÓ EMPRESARIAL
2. AVANTATGES I INCONVENIENTS DE LA COOPERACIÓ
3. TIPUS D'ACORDS

10.3.1. ACORDS CONTRACTUALS
10.3.2. ACORDS ACCIONARIALS
10.3.3. XARXES INTERORGANITZATIVES

Quadern d'exercicis del tema 10:
Cas estratègic 1: La empresa virtual.
Cas estratègic 2: Contratos de larga duración entre Eroski y Banesto.
Cas estratègic 3: La franquicia en Tecnocasa.
Cas estratègic 4: La licencia entre la Universidad de Illinois y Zeltia.
Cas estratègic 5: El outsourcing en Telecinco.
Cas estratègic 6: El "Spin-Off" en Nokia.
Cas estratègic 7: El consorcio de la universidades públicas de Madrid y la UNED.
Cas estratègic 8: Las empresas conjuntas entre Acciona y Repsol.
Cas estratègic 9: El acuerdo de participación cruzada entre Banco Sabadell y el Banco Comercial Portugués.
Cas estratègic 10: Las redes interorganizativas en la industria del transporte aéreo.

BLOC III: IMPLANTACIÓ DE LES ESTRATÈGIES

11. AVALUACIÓ I IMPLANTACIÓ D'ESTRATÈGIES

1. EL PROCÉS D'AVALUACIÓ I SELECCIÓ D'ESTRATÈGIES
   1. L'ADEQUACIÓ DE LES ESTRATÈGIES
   2. LA FACTIBILITAT DE LES ESTRATÈGIES
   3. L'ACCEPTABILITAT DE LES ESTRATÈGIES
2. LA IMPLANTACIÓ DE L'ESTRATÈGIA
   1. ACTIVITATS DE LA IMPLANTACIÓ ESTRATÈGICA
   2. FACTORS D'ÈXIT I FRACÀS DE LA IMPLANTACIÓ

Quadern d'exercicis del tema 11:
Cas estratègic 1: La reacción de los grupos de poder en la OPA de Cortefiel sobre Adolfo Domínguez.
Cas estratègic 2: La fábula de los conejos.
Cas estratègic 3: El cambio estratégico y organizativo en Correos y Telégrafos.

Eixos metodològics de l'assignatura

Metodologia

Una bona forma d'enfocar l'estudi d'aquesta assignatura pels alumnes que seguiu el sistema d'avaluació continua és la següent:

a. Assistir a les classes teòriques i pràctiques. **Tant els dimecres com els divendres sempre hi hauran exercicis pràctics a resoldre.** És una assignatura molt pràctica.
b. **Heu de venir a classe OBLIGATÒRIAMENT amb els apunts** que us pengem a "RECURSOS" (l'Espai Virtual Sakai). En els apunt no només hi han els conceptes teòrics sinó els enunciats dels exercicis.
c. Els exàmens pràctics us haureu d'estudiar tant els exercicis realitzats a les classes dels dimecres com les dels divendres. **SEMPRE S'HAN DE PORTAR ELS ENUNCIATS DELS EXERCICIS A CLASSE.** Us els trobareu

penjats a l’espai virtual d’aquesta assignatura.

d. Resoldre a classe el exercicis proposats. Així com l’estudi de casos tant d’empreses nacionals com estrangeres.
e. Adquirir el domini de bases de dades, pàgines web i qualsevol recerca d’Internet que ens ajudi a aprendre a buscar informació de les empreses.
f. Lliurar les activitats i les proves escrites a classe. Per tant, és important l’assistència a classe. Es passa llista d’assistència els dies de pràctiques. Assistir a les classes pràctiques implica poder obtenir un màxim de 0.50 punts[1].
g. L'assistència a les classes de teoria i pràctiques, així com acudir a les tutories per a resoldre els dubtes que puguin sorgir en l'assignatura, és la millor eina que té l'alumne per superar amb èxit aquesta assignatura.
h. Entrar a l’Espai Virtual Sakai UdL d’aquesta assignatura setmanalment. En aquest espai trobareu: els enunciats dels exercicis, les solucions, avisos que us faran les professores, notes, apunts d’aquesta assignatura, etc.

[1] El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats tot participant en la resolució dels casos. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.

Sempre que hi hagin exercicis o casos a resoldre es durà a terme la dinàmica següent:

ESTUDI DE CASOS

Un "cas" és la descripció detallada i exhaustiva d'una situació real, la qual ha estat investigada i adoptada per a ser presentada de manera tal que possibiliti una àmplia anàlisi i intercanvi d'idees.

PREPARACIÓ

El professor / professora és qui selecciona el cas per ser estudiat pel grup.

Per a la selecció del cas s'ha de tenir en compte:

a) els objectius que vol assolir,

b) el nivell dels participants de l'experiència,

c) el temps de què es disposa.

DESENVOLUPAMENT

1. El professor / professora explica els objectius i el mecanisme de la tècnica que es va a utilitzar; i després exposa el "cas" en estudi.

2. La dinàmica es realitza en grups que oscil·len entre les 6 o 8 persones. El grup estudia el cas donant els seus punts de vista, intercanviant idees i opinions, analitzant i discutint lliurement els diversos aspectes.

3. El temps de què disposen és limitat, entre 30 i 45 minuts.

4. El professor pot orientar els membres indicant alguns punts importants, però sense assenyalar un problema determinat especialment, cosa que correspon al grup.

5. La fi de l'exercici no és trobar la resposta correcta sinó treballar en equip per trobar una resposta adequada.

6. El grup ha de ser sempre coordinat per un moderador - líder (alumne).

7. Un cop esgotada la discussió, cada moderador exposarà públicament les solucions a les preguntes detallades en el cas.

8. El professor farà una recapitulació final presentant els problemes plantejats i les solucions proposades.

APLICACIÓ A L'AULA

Aquesta dinàmica permet entrenar els membres d'un grup en la discussió guiada, anàlisi de situacions o fets; desenvolupa flexibilitat de pensament mostrant que pot haver solucions diverses per a un mateix problema. Aquesta tècnica resulta especialment útil en la formació professional de qualsevol tipus, ja que permet exercitar-se en situacions que es donaran en el seu camp professional.

Avaluació alternativa

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

El requisit establert per presentar-se a l'avaluació alternativa és el contracte de treball a temps complet. Els alumnes tenen fins al 30 d'octubre de 2016 per a les assignatures del primer semestre i fins al 18 de març del 2017 per a les assignatures del segon semestre per presentar aquesta documentació. Els professors que rebin per part dels alumnes

aquesta sol·licitud hauran de fer arribar a la Cap d'Estudis la proposta degudament justificada per tal que pugui passar per la comissió d'estudis com més aviat millor.

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d' assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura...) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en.la realització de dos exàmens teòrics _ pràctics. No seran tipus test. Es realitzaran en les setmanes avaluatives cadascun d'ells. Setmana número 9 i 18 del curs acadèmic.

[1] El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats tot participant en la resolució dels casos. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Pla de desenvolupament

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1 **SETEMBRE**	**Dia 14 de setembre. Primer dia de classe.** Presentació de l'assignatura Tema 1. LA NATURALESA DE L'ESTRATÈGIA	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	2.00	Llegir la guia d'aquesta assignatura	2.50
2.	Tema 1. LA NATURALESA DE L'ESTRATÈGIA	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
3.	Tema 1. LA NATURALESA DE L'ESTRATÈGIA **El divendres dia 30 de setembre no hi ha classe. Festa Institucional UdL.**	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
4. **OCTUBRE**	Tema 1. LA NATURALESA DE L'ESTRATÈGIA Tema 2. ESTRATÈGIA I AVANTATGE COMPETITIU	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
5.	Tema 2. ESTRATÈGIA I AVANTATGE COMPETITIU Tema 3. L'AVANTATGE COMPETITIU EN COSTOS **El dimecres dia 12 d'Octubre no hi ha classe. Festa Nacional d'Espanya.**	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
6.	Tema 3. L'AVANTATGE COMPETITIU EN COSTOS Tema 4. L'AVANTATGE COMPETITIU EN DIFERENCIACIÓ DE PRODUCTES	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
7.	Tema 4. L'AVANTATGE COMPETITIU EN DIFERENCIACIÓ DE PRODUCTES Tema 5. L'AMPLIACIÓ DE LES ESTRATÈGIES DE PORTER: EL RELLOTGE ESTRATÈGIC Tema 6. ESTRATÈGIES A PARTIR DE LES CARACTERÍSTIQUES DE LA INDÚSTRIA	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
8. **NOVEMBRE**	**PRIMER EXAMEN TEÒRIC NÚMERO 1. TIPUS TEST.** **DIA: 4 de novembre (Divendres).** **EXAMEN TEÒRIC 1: 18%** **TEMES 1, 2, 3 i 4.** **Aula: l'habitual dels divendres.**	**PRIMER EXAMEN TEÒRIC NÚMERO 1. TIPUS TEST.**	4.00		4.50
9.	**Setmana avaluativa** **EXAMEN PRÀCTIC 1.** **Temes 1, 2, 3, 4.** **21% de la nota final.** **Dia: 9 de novembre de 2016 (Dimecres).** **Aules: 3.01 i 3.02 EP** **Tipus d'examen: No és tipus test.**	**Aules: 3.01 EP i 3.02 EP.** **Valor: 21% de la nota final d'aquesta assignatura.**	2.00	**Setmana avaluativa** **9/11/2016**	6.50
10.	Tema 6. ESTRATÈGIES A PARTIR DE LES CARACTERÍSTIQUES DE LA INDÚSTRIA Tema 7. DIRECCIÓ DE DESENVOLUPAMENT: EL CAMP D'ACTIVITAT I L'EXPANSIÓ. Tema 8. DIRECCIÓ DE DESENVOLUPAMENT: DIVERSIFICACIÓ, INTEGRACIÓ VERTICAL I REESTRUCTURACIÓ	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
11.	Tema 8. DIRECCIÓ DE DESENVOLUPAMENT: DIVERSIFICACIÓ, INTEGRACIÓ VERTICAL I REESTRUCTURACIÓ. Tema 9. MÈTODES DEL DESENVOLUPAMENT: INTERN I EXTERN.	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	6.50
12.	Tema 9. MÈTODES DEL DESENVOLUPAMENT: INTERN I EXTERN	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
13. **DESEMBRE**	Tema 10. MÈTODES DE DESENVOLUPAMENT: LA COOPERACIÓ EMPRESARIAL Tema 11. AVALUACIÓ I IMPLANTACIÓ D'ESTRATÈGIES	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	4.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
14.	**SEGON EXAMEN TEÒRIC NÚMERO 2.** **TIPUS TEST.** **EXAMEN 2: 18%.** **DIA: 16 DE DESEMBRE (divendres).** **Temes 5, 6, 7 i 8.** **Aula: cada grup a la seva aula habitual dels divendres.**	**SEGON EXAMEN TEÒRIC NÚMERO 2.**	2.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	6.50
15.	Tema 11. AVALUACIÓ I IMPLANTACIÓ D'ESTRATÈGIES	Lliçó magistral i problemes i casos resolts.	2.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	4.50
16. **GENER 2016**	**TERCER EXAMEN TEÒRIC** **Temes: 9, 10 i 11.** **DIA: 13 de Gener de 2017.** **Valor: 16%.** **Tipus d'examen: tipus test.** **Aula: cada grup a la seva aula habitual dels divendres.**	**TERCER EXAMEN TEÒRIC**	2.00	Comprensió dels apunts i resolució d'exercicis.	6.50
17.	**Setmana avaluativa del mes de gener.**	Exàmens	2.00	**Setmana avaluativa del mes de gener.**	7.50
18.	**Examen Pràctic 2.** **Valor: 22% nota final.** **Entra per examen els temes 6, 7, 8, 9 i 10.** **Dia: 25 de gener (dimecres) de 2017.** **Aules: 3.01 i 3.02 EP** **Us haureu d'estudiar tant els exercicis realitzats a les classes dels dimecres com les dels divendres.**	**Aules: 3.01 EP i 3.02 EP.** **Valor: 22% de la nota final d'aquesta assignatura.**	2.00	Revisió examen	4.50

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
19.	Tutories/ Revisió examen	Consulta al meu despatx.	2.00		0.00
TOTAL			**60**		**90**

Sistema d'avaluació

Avaluació

1. AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS D'ADE

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	Observacions
Capacitat d'anàlisi i síntesi. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma.	**NOTA 1.** **PRIMER EXAMEN TEÒRIC. TIPUS TEST.** **DIA: 4 de novembre (Divendres).** **EXAMEN TEÒRIC 1: 18%** **TEMES 1, 2, 3 i 4.** **Aula: l'habitual dels divendres.**	18%	Aquesta prova es realitzarà **el divendres dia 4 de novembre de 2016.** **Aula: cada grup a la seva aula dels divendres.**	Si l'alumne no es presenta a la prova escrita i per tant no la realitza llavors obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites
Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de crítica i autocrítica. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.	**NOTA 2.** **EXAMEN PRÀCTIC.** **Temes 1, 2, 3, 4.** **21% de la nota final.** **Dia: 9 de novembre de 2016 (Dimecres).** **Aules: 3.01 i 3.02 EP** **Tipus d'examen: No és tipus test.**	21%	Aquesta prova es realitzarà **el dia estipulat en la setmana avaluativa (Setmana Oficial d'exàmens).** **Dia: 9 de novembre de 2016 (Dimecres).**	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	Observacions
Capacitat d'anàlisi i síntesi. Capacitat de crítica i autocrítica. Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració.	**NOTA 3.** **TIPUS TEST.** **EXAMEN 2: 18%.** **DIA: 16 DE DESEMBRE (divendres).** **Temes 5, 6, 7 i 8.** **Aula:** **Grup Matí 2 ADE** **Hora:** de 9 a 10 hores **Aula:** 0.36 **Edifici:** Facultat de Dret, Economia i Turisme **Grup Matí 1 ADE** **Hora:** de 11 a 12 hores **Aula:** -1.02 **Edifici:** Facultat de Dret, Economia i Turisme **Grup TARDA. 2 TORNS** ***Primer torn.*** ***Cognoms: des de Marín fins Viaña*** **Hora:** de 15.30 a 16.30 hores **Aula:** -1.02 **Edifici:** Facultat de Dret, Economia i Turisme ***Segon torn.*** ***Cognoms: des d'Albets fins Macaya Solanes*** **Hora:** de 16.30 a 17.30 hores **Aula:** -1.02 **Edifici:** Facultat de Dret, Economia i Turisme	18%	Aquesta prova es realitzarà **el divendres dia 16 de desembre de 2016.**	Si l'alumne no el presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	Observacions
Capacitat de crítica i autocrítica. Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisió.	**NOTA 4.** EXAMEN TEÒRIC Temes: 9, 10 i 11. Valor: 16%. Tipus d'examen: tipus test. DIA: 13 de gener de 2017 (divendres).	16%	**Dia 13 de gener de 2017.**	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites.
Capacitat de crítica i autocrítica. Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisió.	**NOTA 5.** Exercici avaluable. SETMANA AVALUATIVA DEL MES DE GENER. Per als alumnes que ja teniu aprovada l'assignatura no és obligatori assistir a aquest examen, llevat que vulgueu millorar la vostra nota. Examen Pràctic 2. Valor: 22% nota final. Entra per l'examen de l'exercici número 2 els temes 6, 7, 8, 9 i 10. Dia: 25 de gener de 2017. Aules: 3.01 i 3.02 EP Us haureu d'estudiar tant els exercicis realitzats a les classes dels dimecres com les dels divendres.	22%	Aquesta prova es realitzarà **el dia estipulat en la setmana avaluativa (Setmana Oficial d'exàmens).** **Dia: 25 de gener (dimecres) de 2017.**	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de zero. No s'ajornen les dates de les proves escrites.
	NOTA 6. **Presencia física a les classes de pràctiques i lliurament de les pràctiques sol·licitades**	5%.	El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats tot participant en la resolució dels casos. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.	

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	% sobre la nota final d'aquesta assignatura	Dates	Observacions
TOTAL		**100%**		

2. AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS DE LA DOBLE TITULACIÓ DRET - ADE

EXÀMENS QUE HAURAN DE FER ELS ALUMNES DE LA DOBLE TITULACIÓ DRET - ADE

NOTA 1. 4 de novembre.

PRIMER EXAMEN TEÒRIC. TIPUS TEST.

DIA: 4 de novembre (Divendres).

EXAMEN TEÒRIC 1: 18%

TEMES 1, 2, 3 i 4.

Aula: l'habitual dels divendres.

NOTA 2. 9 de novembre

EXAMEN PRÀCTIC.

Temes 1, 2, 3, 4.

21% de la nota final.

Dia: 9 de novembre de 2016 (Dimecres).

Aules: 3.01 i 3.02 EP

Tipus d'examen: No és tipus test.

NOTA 3. 16 de desembre

TIPUS TEST.

EXAMEN 2: 18%.

DIA: 16 DE DESEMBRE (divendres).

Temes 5, 6, 7 i 8.

Aula: cada grup a la seva aula habitual dels divendres.

Fins aquí igual que els alumnes d'ADE. PER TANT, PER OBTENIR LA NOTA 1, 2 I 3 NO HI HA DIFERÈNCIES AMB L'ESTUDIANT D'ADE.

Per obtenir la nota 4 i la nota 5 heu d'escollir una de les dues opcions:

TENIU DUES OPCIONS:

Opció 1:

NOTA 4. 13 de gener de 2017.

EXAMEN TEÒRIC

Temes: 9, 10 i 11.

Valor: 16%.

Tipus d'examen: tipus test.

DIA: 13 de gener de 2017 (divendres).

NOTA 5. 25 de gener de 2017

Exercici avaluable.

SETMANA AVALUATIVA DEL MES DE GENER.

Per als alumnes que ja teniu aprovada l'assignatura no és obligatori assistir a aquest examen, llevat que vulgueu millorar la vostra nota.

Examen Pràctic 2.

Valor: 22% nota final.

Entra per l'examen de l'exercici número 2 els temes 6, 7, 8, 9 i 10.

Dia: 25 de gener de 2017.

Aules: 3.01 i 3.02 EP

Opció 2:

NOTA 4 i NOTA 5. ELS DOS EXÀMENS EL MATEIX DIA: 25 DE GENER DE 2017.

NOTA 4: 25 de gener de 2017

EXAMEN TEÒRIC

Temes: 9, 10 i 11.

Valor: 16%.

Tipus d'examen: tipus test.

DIA: 25 de gener de 2017 (divendres).

NOTA 5. 25 de gener de 2017

Exercici avaluable.

Per als alumnes que ja teniu aprovada l'assignatura no és obligatori assistir a aquest examen, llevat que vulgueu millorar la vostra nota.

Examen Pràctic 2.

Valor: 22% nota final.

Entra per l'examen de l'exercici número 2 els temes 6, 7, 8, 9 i 10.

Dia: 25 de gener de 2017.

Aules: 3.01 i 3.02 EP

AVALUACIÓ CONTÍNUA

L'assignatura de **Direcció estratègica** serà avaluada mitjançant **avaluació contínua.**

L'avaluació contínua consisteix en la realització per part de l'alumne de 5 exàmens: 3 teòrics i 2 pràctics.

Per tant, per superar aquesta assignatura heu de tenir present:

a) La realització de 3 exàmens que avaluaran el contingut del programa. El primer examen serà dels temes: des de l'1 fins el 4 (ambdós inclosos). El segon examen dels temes 5, 6, 7 i 8. I el tercer examen dels temes: 9, 10 i 11.

Cada examen i exercici avaluable té un pes específic:

- **EX1:** 18% (examen teòric tipus test).
- **EX2:** 21% (examen pràctic. **No es tipus test**).
- **EX3:** 18% (examen teòric tipus test).
- **EX4:** 16% (examen teòric tipus test).
- **EX5:** 22% (examen pràctic. **No es tipus test**).
- +**5%**[1] lliurament a les classes de pràctiques dels exercicis proposats.

b) La nota final es calcula de la següent manera:

NOTA FINAL DE L'ASSIGNATURA: EX1 x 18% + **EX2** x 21% + **EX3** x 18% + **EX4** x 16% + **EX5** x 22% + **5%** lliurament a les classes de pràctiques dels exercicis proposats.

Heu de tenir present:

1. L'alumne que no es presenti a alguna de les activitats tindrà d'aquella activitat no presentada la qualificació de zero. Se li faran les ponderacions sobre les notes que s'ha presentat posant-li un zero a l'activitat o activitats que no es presenti.
2. No s'ajornen les dates de les proves escrites. Cada prova escrita té un dia i una hora de realització. En el cas dels exàmens us avisaré amb anticipació i per tant no es poden realitzar ni un altre dia ni una altra hora. Heu de venir a classe.
3. La prova o activitat que no presenteu tindrà una qualificació de zero.
4. No hi haurà recuperacions, ni treballs, ni exàmens addicionals per recuperar els suspens d'una prova en concret.
5. No hi ha examen final de l'assignatura. Per aprovar us heu de presentar a les 3 proves d'avaluació contínua i realitzar els 2 exercicis avaluables.
6. **El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.**
7. L'alumne que només faci 2 o menys proves d'avaluació contínua tindrà com a nota final d'aquesta assignatura la qualificació de NO PRESENTAT. Sigui quina sigui la representació en percentatge d'aquestes dues o menys proves.
8. L'alumne que faci 3 o més proves d'avaluació contínua tindrà com a nota final d'aquesta assignatura el que li surti de les 3 o més proves presentades. Sigui quina sigui la representació en percentatge d'aquestes dues o menys proves.
9. **Respecte a les MATRÍCULES D'HONOR** només tindreu opció a aquesta nota si la qualificació final de l'assignatura és excel·lent **però aquest excel·lent sorgeix com a conseqüència del fet que les 6 (5 exàmens més l'assistència a les classes pràctiques) notes obtingudes al llarg de l'avaluació continua són totes excel·lents. Només es poden concedir matricules d'honor al 5% dels matriculats en aquesta assignatura.**
10. D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Quan es pot sol·licitar el canvi de data d'un examen?

La Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL aprovada en Consell de Govern de 26 febrer 2014 s'indica en l'apartat 13 el següent:

"L'estudiant que no pugui concórrer a les proves d'avaluació que es trobin enunciades i programades a la guia docent de l'assignatura o, si és el cas, a la web del grau o màster-, o en les proves finals, per algun els motius que s'exposen a continuació, tindrà dret a que el professor o professora responsable de l'assignatura fixi una nova data perquè la pugui desenvolupar adequadament:

a) Per malaltia, que ha d'estar degudament justificada amb un certificat mèdic oficial.

b) Per coincidència, en dia i hora, amb un altre procediment d'avaluació d'alguna assignatura d'un grau o màster oficial impartit a la UdL.

c) Per mort d'un familiar directe fins al segon grau de consanguinitat i fins al primer grau d'afinitat, succeïda en els set dies previs a la data programada per a la realització de la prova d'avaluació.

d) Per coincidència amb activitats oficials d'esportistes d'alt nivell i d'alt rendiment, tant nacionals com internacionals.

e) Per coincidència amb reunions dels òrgans col·legiats de representació universitària (Claustre i Consell de Govern), per a l'estudiant que desenvolupi tasques de representació estudiantil, prèvia justificació d'aquest fet davant del professorat responsable.

f) Per absència com a conseqüència de la participació en algun procés de mobilitat estudiantil oficial.

La UdL, alhora que defineix l'avaluació contínua estableix un sistema d'avaluació alternativa.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

El requisit establert per presentar-se a l'avaluació alternativa és el contracte de treball a temps complet. Els alumnes tenen fins al 30 d'octubre de 2016 per a les assignatures del primer semestre i fins al 18 de març del 2017 per a les assignatures del segon semestre per presentar aquesta documentació. Els professors que rebin per part dels alumnes aquesta sol·licitud hauran de fer arribar a la Cap d'Estudis la proposta degudament justificada per tal que pugui passar per la comissió d'estudis com més aviat millor.

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d' assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura...) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en.la realització de dos exàmens teòrics _ pràctics. No seran tipus test. Es realitzaran en les setmanes avaluatives cadascun d'ells. Setmana número 9 i 18 del curs

acadèmic.

[1] El 5% s'obté si veniu a totes les classes pràctiques i lliureu els exercicis proposats. Qui no vingui a totes les classes pràctiques se li farà un prorrateig en funció del dies que ha vingut i ha lliurat els exercicis.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia i recursos

Castillo Clavero, Ana Maria; Abad Guerrero, Isabel María; Rastrollo Horrillo, María Ángeles (2013). Casos prácticos de administración y dirección de empresas. pirámide.

Dess, Gregory G.; Lumpkin, G.T. (2003): Dirección estratégica. Creando ventajas competitivas. McGrawHill.

Grant, Robert M. (2006). Dirección estratégica: Conceptos, técnicas y aplicaciones. Robert M. Grant traducción: Zulima Fernández, José Daniel Lorenzo Gómez, José Ruiz Navarro. Thomson, cop 2006.

Guerras Martín, Luis Ángel; Navas López, José Emilio (2007). La Dirección estratégica de la empresa: teoría y aplicaciones. Madrid: Civitas, 2007. 4 Edición.

Guerras Martín, Luis Ángel (2006). Direcció estratègica i política d'empreses I. Luis Ángel Guerras i José Emilio Navas. UOC.

Guerras Martín, Luis Ángel (2007). Direcció estratègica i política d'empreses II. Luis Ángel Guerras, José Emilio Navas, Álex Rialp i Josep Rialp. UOC.

Iborra, M.; Dasí, À.; Dolz, C.; Ferrer, C. (2007): Fundamentos de Dirección de Empresas. Conceptos y habilitades directivas. Thomson.

Jarillo, José Carlos (1991). Estrategia internacional: más allá de la exportación. José Carlos Jarillo, Jon I. Martínez Echezárraga. Madrid [etc.]: McGraw-Hill, cop. 1991.

Pla Barber, José (2004). Dirección de empresas internacionales. José Pla Barber, Fidel León Darder. Madrid [etc.]: Prentice Hall, cop.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PLANIFICACIÓ FISCAL DE L'EMPRESA

Coordinació: VILALTA MIQUEL, JORDI

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	PLANIFICACIÓ FISCAL DE L'EMPRESA
Codi	101322
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	5	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	VILALTA MIQUEL, JORDI
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial 60% treball autònom
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Ana Belen Cambra Ferrer 6 Josep Mª Rusiñol Ribes 6 Jordi Vilalta Miquel 6

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel profesor	Horari de tutoria/lloc
CAMBRA FERRER, ANA BELEN	acambra@aegern.udl.cat	6	
RUSIÑOL RIBES, JOSEP M.	rribes@aegern.udl.cat	6	
VILALTA MIQUEL, JORDI	jvilalta@aegern.udl.cat	6	Dijous 19 a 22 hores/despatx 1.18 (prego concertació prèvia)

Informació complementària de l'assignatura

La majoria de les operacions que fan les empreses tenen una incidència en l'àmbit tributari. Aquesta assignatura és la continuació del Dret Financer i Tributari de segon curs, i es dedica a l'estudi concret dels impostos més significatius en l'àmbit empresarial.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Distingir entre els diferents impostos que afecten a l'activitat empresarial. 2. Planificar estratègies per minimitzar la factura fiscal. 3. Qualificar correctament l'afectació fiscal de les operacions empresarials. 4. Distingir entre valoracions reals, comptables i fiscals. 5. Comptabilitzar correctament els impostos. 6. Calcular correctament la quota tributària dels impostos estudiats.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

  Objectius

  - Sense Traduir - 4. To distinguish between actual, accounting and tax assessments
  - Sense Traduir - 2. Strategic planning to minimise the tax bill.
  - Sense Traduir - 1. To distinguish between the different taxes that affect the business activity
  - Sense Traduir - 3. Properly qualify the tax burden impact on business operations
  - Sense Traduir - 5. To account for taxation properly
  - Sense Traduir - 6. To properly calculate the tax payable of the studied taxes
  - Sense Traduir - 7. Analysis of the different types of tax returns to be filed for settling taxes

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Planificar estratègies per tal de minimitzar la factura fiscal.
  - Comptabilitzar correctament els impostos.
  - Calcular correctament la quota tributària dels impostos estudiats.
  - Anàlisi dels diferents tipus de declaracions per presentar liquidacions d'impostos.

    - Qualificar correctament l'afectació fiscal de les operacions empresarials.
    - Distingir entre els diferents impostos que afecten a l'activitat empresarial.

Competències específiques de la titulació

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.

  Objectius

    - Qualificar correctament l'afectació fiscal de les operacions empresarials.

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

    - Sense Traduir - 2. Strategic planning to minimise the tax bill
    - Sense Traduir - 1. To distinguish between the different taxes that affect the business activity
    - Sense Traduir - 3. Properly qualify the tax burden impact on business operations

- Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.
- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.
    - Planificar estratègies per tal de minimitzar la factura fiscal.
- Intervenir en operacions pròpies d'entitats i mercats financers.
    - Planificar estratègies per tal de minimitzar la factura fiscal.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

    - Distingir entre els diferents impostos que afecten a l'activitat empresarial.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

    - Qualificar correctament l'afectació fiscal de les operacions empresarials.
    - Distingir entre valoracions reals, comptables i fiscals.

- Treball en equip i lideratge.

  Objectius

    - Planificar estratègies per tal de minimitzar la factura fiscal.

- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.

  Objectius

    - Planificar estratègies per tal de minimitzar la factura fiscal.
    - Qualificar correctament l'afectació fiscal de les operacions empresarials.
    - Distingir entre valoracions reals, comptables i fiscals.
    - Comptabilitzar correctament els impostos.
    - Calcular correctament la quota tributària dels impostos estudiats.
    - Anàlisi dels diferents tipus de declaracions per presentar liquidacions d'impostos.

- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

    - Distingir entre els diferents impostos que afecten a l'activitat empresarial.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

Objectius

- Distingir entre els diferents impostos que afecten a l'activitat empresarial.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1. Fiscalitat bàsica empresarial. L'empresari individual a l'IRPF. La fiscalitat d'una societat. La fiscalitat del soci d'una societat. Diferències entre un empresari individual i una societat. La progresivitat de la tarifa a l'IRPF. La deducció per doble imposició. La separació del patrimoni empresarial de la gestió. Les estructures societàries. La financiació empresarial i la fiscalitat.

Impost sobre el Valor Afegit

Tema 2. El fet imposable. Operacions subjectes. Concepte d'empresari o professional. L'entrega de bens. La prestació de serveis. L'autoconsum.

Tema 3. Les exempcions. Delimitació entre IVA i Impost sobre Transmissions Patrimonials.

Tema 4. La base imposable: Regla general. Regles especials.

Tema 5. Les operacions intracomunitàries. Els tipus impositius. Les quotes deduïbles. Requisits per a poder deduir.

Tema 6. La regla de la prorrata. Els règims especials a l'IVA: Simplificat, Agricultura, ramaderia i pesca, Bens usats, Agències de viatge, i recàrrec d'equivalència.

Impost de Societats

Tema 7. Introducció. Conceptes generals. Concepte d'activitat econòmica-lloguer immobles-societats patrimonials. Esquema de liquidació.

Tema 8. La base imposable. Ajustaments extracomptables: les diferències temporaries i permanents. Imputació temporal d'ingressos i despeses.

Tema 9. La base imposable. Despeses no deduïbles. Les insolvències. Limitació deduibilitat despeses financeres.

Tema 10. La base imposable. Les amortitzacions. El leasing. Reserva de capitalització. Reserva d'anivellament.

Tema 11. La compensació de bases imposables negatives. Exempcions per eliminar la doble imposició. Tipus impositius. Deduccions i bonificacions. Els pagaments a compte.

Eixos metodològics de l'assignatura

Dates (Setmanes)	Descripció:	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1	GG: Presentació assignatura i Tema 1 GM: Pràctica 1	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
2	GG: Tema 2 GM: Pràctica 2	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
3	GG: Tema3 GM: Pràctica 3	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
4	GG: Tema 4 GM: Pràctica 4	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.

5	GG: Tema 5 GM: Práctica 5	Lliçó magistral i problemes Elaboració treball	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
6	GG: Tema 6 GM: Pràctica 6	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
7	GG: Tema 6 GM: Pràctica 6	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
8	GG: Tema 7 GM: Práctica 7	Lliçó magistral i Problemes Resolució activitaqts	2h. 1h. 30 m		6h.
9	Activitat d'avaluació.Temes 1 a 6	Prova escrita	2h.		
10	GG: Tema 8 GM: Pràctica 8	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h..
11	GG: Tema 9 GM: Pràctica 9	Lliçó magistral i problemes Elaboració treball	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
12	GG: Tema 10 GM: Pràctica 10	Lliçó magistral i problemes Elaboració treball	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
13	NO LECTIVA		.		
14	GG: Tema 11 GM: Pràctica 11	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
15	GG: Repas general GM: Pràctica general	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
16	GG: Continuació Tema 11 GM: Pràctica Tema 11	Lliçó magistral i Problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	6h.
17/18	Activi. d'avaluació. Temes 7 a 11	Prova escrita	2h.		

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Avaluar els coneixements adquirits fins la data	Activitat d'avaluació 1 Temes 1 a 6	29%	Setmana 9	O	I	Prova escrita

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Aplicació dels continguts teòrics	Entrega Cas Pràctic IVA	14%	Setmana 11	V	G	
Aplicació dels continguts teòrics	Entrega selecció articles de premsa	14%	Setmana 16	V	G	
Aplicació dels continguts teòrics	Entrega Cas Pràctic Impost de Societats	14%	Setmana 16	V	G	
Avaluar els coneixements adquirits fins la data	Activitat d'avaluació 2. Temes 7 a 11	29%	Setmana 18	O	I	Prova escrita

(1)Obligatòria / Voluntària (2)Individual / Grupal

Criteris d'avaluació

Les dues activitats d'avaluació són individuals i obligatòries per obtenir la qualificació final.

Per aprovar l'assignatura cal treure un mínim de 4 en el promig de les dos proves d'avaluació.

L'alumne que no obtingui qualificació en un mínim de tres activitats d'avaluació, obtindrà com a nota final d'aquesta assignatura la qualificació de *NO PRESENTAT*.

Cada activitat es valorarà amb una nota entre 0 i 10.

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competencies i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau.

D'acord amb l'article 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

Recursos al campus virtual:

Les classes lectives es complementen amb el material de suport de l'assignatura que consisteix en exercicis i casos.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- Manual Pràctic Impost de Societats Agència Tributària. (http://www.aeat.es)
- Manual Pràctic Impost sobre el Valor Afegit de l'Agència Tributària. (http://wwwaeat.es)
- Manual Pràctic Impost sobre la Renda de les Persones Físiques de l'Agència Tributària. (http://wwwaeat.es)
- POVEDA BLANCO, F.; SANCHEZ SANCHEZ, A. "Supuestos prácticos del sistema fiscal". Editorial Aranzadi, 4ª edición.
- GUTIÉRREZ DUARTE, M.V., Y TRES MAS. "Fiscalidad Empresarial. Editorial Pirámide
- BECERRA GUIBERT, I. "El cierre fiscal y contable". Ejercicio 2015. Editorial CISS
- Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'Impost sobre Societats. B.O.E. 28 novembre 2014
- Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'Impost sobre el Valor Afegit. (BOE 29/12/1992)
- Llei 28/2014, de 27 de novembre, per la que es modifica La Llei 37/1992 de l'IVA. B.O.E. 28 novembre 2014

http://www.aeat.es

http://www.e-tributs.net

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DRET DEL TREBALL

Coordinació: PECIÑA MIDON, RICARDO JAVIER

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	DRET DEL TREBALL
Codi	101324
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	2
Coordinació	PECIÑA MIDON, RICARDO JAVIER
Departament/s	DRET PUBLIC
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60 hores treball presencial 90 hores treball autònom
Idioma/es d'impartició	Castellà 100%
Distribució de crèdits	Ricardo Peciña Midón 19.2

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
PECIÑA MIDON, RICARDO JAVIER	rpecina@dpub.udl.cat	18	Dimecres, de 12:30 h a 14:00h, i de 19:00 h a 20:30 h. Dijous, de 12:30 h a 14:00 h. Despatx 2.05 FDE.
ROMERO BURILLO, ANA MARIA	aromero@dpub.udl.cat	0	

Informació complementària de l'assignatura

Per a un seguiment adequat de l'assignatura ha de tenir un correcte coneixement de les fonts i principis generals del Dret que s'han assolit en les matèries cursades prèviament a la titulació, corresponents a Dret Mercantil (1er Curs) i Dret Financer i Tributari (2n Curs).
Resulta de gran utilitat que l'estudiantat tingui coneixements informàtics, com a mínim a nivell usuari i, sigui capaç d'utilitzar les bases jurídiques i l'accés a internet.
Finalment, per al seguiment de les sessions teòriques i pràctiques resulta imprescindible l'ús de la normativa laboral.
Aquesta assignatura introdueix a l'estudiant en la metodologia i les tècniques necessàries per tal que pugui interpretar i aplicar correctament els principis i normes jurídiques pròpies de la matèria laboral per tal de gestionar adequadament el factor humà a l'empresa.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer i identificar els elements que defineixen a la relació laboral. CB1, CB4, CES1 i CES6

2. Conèixer i aplicar el sistema de fonts de l'ordenament jurídico-laboral. CB1, CB4, CES1, CES4 i CES6

3. Aplicar els coneixements assolits en la gestió del factor treball en el marc de l'empresa. CB2, CB4, CB6, CES1, CES4 i CES6.

4. Resoldre les situacions conflictives des d'un punt de vista laboral que es generin en el marc de les relacions de treball. CB2, CB4, CES1, CES 4, CES6.

5. Analitzar des d'una perspectiva de gènere la problemàtica jurídico-laboral. CB4.

6. Fer ús el llenguatge jurídico-laboral adequat i comunicar-se amb els diferents agents que intervenen la gestió del factor humà a les empreses. CEU1.

7. Conèixer i utilitzar adequadament els documents jurídics bàsics per a gestió a l'empresa del factor humà. CES1.

8. Conèixer, buscar, seleccionar i fer ús les eines bàsiques de la disciplina per a la resolució dels casos pràctics. CB1 i CES4.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Fer ús del llenguatge jurídico-laboral adequat i comunicar-se amb els diferents agents que intervenen la

gestió del factor humà a les empreses.

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

  Objectius

  - Conèixer i identificar els elements que defineixen a la relació laboral.

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Sense Traduir - (1) Have knowledge of and identify the elements that define the employment relationship. (4) Settle conflicts arising in the workplace that are associated with employment relationships pursuant to Labour law. (8) Have knowledge of, find, select and use the basic tools of the discipline to solve practical cases

- Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.

  Objectius

  - Sense Traduir - (1) Have knowledge of and identify the elements that define the employment relationship. (2) Have knowledge of and be able to use the sources of the labour law. (4) Settle conflicts arising in the workplace that are associated with employment relationships pursuant to Labour law. (6) Use of the Labour-law terminology properly when liaising with the different agents involved in managing the human factor in companies.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Aplicar els coneixements assolits en la gestió del factor treball en el marc de l'empresa.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Sense Traduir - (1) Have knowledge of and identify the elements that define the employment relationship. (2) Have knowledge of and be able to use the sources of the labour law. (3) Use the knowledge acquired to administer the job factor within the company context. (4) Settle conflicts arising in the workplace that are associated with employment relationships pursuant to Labour law. (5) Analyse the gender-related problems of Labour Law.

- Capacitat d'organitzar i planificar.

  Objectius

  - Aplicar els coneixements assolits en la gestió del factor treball en el marc de l'empresa.

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

  Objectius

  - Conèixer, buscar, seleccionar i fer ús de les eines bàsiques de la disciplina per a la resolució dels casos pràctics.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Mòdul 1: Dret del Treball i Ordenament jurídic.

Aquest primer mòdul del curs, anomenat “Dret del Treball i ordenament jurídic” pot considerar-se un mòdul introductori on es presenten algunes definicions bàsiques de la matèria que ens ocupa. Especialment es fa referència a l’aparició del Dret del Treball, la delimitació de l’objecte del Dret del Treball, així com el seu sistema de fonts i principis.

Unitat 1.

1. El procés de formació del Dret del Treball.

2. L’objecte i concepte del Dret del Treball.

3. Fonts del Dret del Treball.

4. Principis d’aplicació i interpretació del Dret del Treball.

Mòdul 2: Configuració general i subjectes del contracte de treball.

Aquest mòdul presenta de manera ordenada i estructurada el concepte, caràcters, estructura i funcions del contracte de treball, els subjectes del mateix, és a dir, treballador/a i empresari/a, així com els elements essencials i accidentals que configuren al contracte detreball.

Unitat 2.

1. El contracte de treball de règim comú.

2. El contracte de règim especial. Especial referència al contracte d’alta direcció.

Unitat 3.

3. El/la treballador/a.

4. L’empresari/a.

Unitat 4.

1. Els elements essencials i accidentals del contracte detreball.

2. Forma i formalitats del contracte de treball.

3. El període de prova.

4. Validesa i eficàcia del contracte de treball.

Mòdul 3: Accés al mercat de treball i modalitats contractuals.

Aquest mòdul mostra els mecanismes que té l'empresari per a la contractació del personal necessari per atendre a la seva activitat, així com les diferents modalitats contractuals previstes per l'ordenament jurídico-laboral. En relació a l'accés al mercat de treball es farà especial referència a les polítiques públiques d'ocupació dirigides a assolir la igualtat d'oportunitats dels diferents col·lectius de treballadors/es.

Unitat 5.

1. Ingrés a l'empresa. Mitjans de col·locació.

2. La contractació indefinida.

3. La contractació de durada determinada.

4. Contractes amb causa mixta: contractes formatius i contracte a temps parcial.

5. Altres contractes.

Mòdul 4: Contingut del contracte de treball.

En aquest mòdul s'exposen els dos elements essencials del contingut del contracte de treball, és a dir, la jornada de treball i el salari. En aquest mòdul s'atendrà especialment a aquelles mesures dirigides a aconseguir la igualtat d'oportunitats i no discriminació entre treballadors/es.

Unitat 6.

1. La jornada de treball.

2. L'horari laboral.

3. Interrupcions del temps de treball.

Unitat 7.

1. Concepte i estructura del salari.

2. Percepcions extrasalarials.

3. Lloc, temps i forma del salari.

4. Sistemes de protecció del salari.

Mòdul 5: Vicissituds del contracte de treball.

En aquest darrer mòdul s'analitzaran amb profunditat les diferents alteracions que pot sofrir el contracte al llarg de la seva vigència, fent especial esment als procediments d'extinció del contracte. També en aquest mòdul s'estudiarà amb especial atenció la regulació recollida a la Llei Orgànica 3/2007, per a la igualtat efectiva entre homes idones.

Unitat 8.

1. La modificació subjectiva: la successió d'empresa.

2. La modificació objectiva: mobilitat funcional,mobilitat geogràfica i modificació substancial de condicions de treball.

3. La suspensió del contracte de treball i l'excedència.

Unitat 9.

1. L’extinció del contracte de treball.

2. L'extinció per finalització del contracte.

3. L'extinció del contracte per incapacitat, jubilació i desaparició o mort de les parts contractants.

4. L'extinció del contracte per voluntat conjunta de les parts.

5. L’extinció del contracte de treball per voluntat del treballador/a.

6. L’extinció del contracte de treball per voluntat de l’empresari/a: els acomiadaments.

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia docent que es seguirà en aquesta assignatura combina classes magistrals on es desenvoluparà el contingut teòric del temari de l'assignatura, amb la realització de classes pràctiques, en les quals s'apronfundirà en el contingut del temari i es possarà en pràctica aquests continguts.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Dates (Setmanes)	Descripció:	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1a. Setmana	Presentació	Exposició d’esdeveniments	GG 3,5 h.		
2a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent	1 h.
2a. Setmana	Pràctica	Pràctica d'aula	GG 1,5 h.	Comentari	1 h.
3a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent.	1 h.
3a. Setmana	Pràctica	Pràctica d’aula	GG 1,5 h.	Estudi material pràctiques.	1 h.
4a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent.	1 h.
4a. Setmana	Pràctica	Estudi de cas	GG 1,5 h.	Estudi material pràctiques.	1 h.
5a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent	1 h.
5a. Setmana	Pràctica	Estudi de cas i Debat	GG 1,5 h.	Estudi material pràctiques	1 h.
6a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent	1 h.
6a. Setmana	Pràctica.	Estudi de cas i Debat	GG 1,5 h.	Estudi material pràctiques	1,5 h.
7a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent.	1 h.
7a. Setmana	Pràctica	Estudi de cas i Debat	GG 1,5 h.	Estudi material pràctiques	1 h.

8a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent.	1 h.
8a. Setmana	Primera prova pràctica	Avaluació.	GG 1,5	Estudi material docent i pràctic.	10 h.
9a. Setmana	Primera prova teòrica	Avaluació	GG 1 h.	Estudi material docent i pràctic	20 h.
10a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent.	1 h.
10a. Setmana	Pràctica	Estudi de cas i Debat	GG 1,5 h.	Estudi material pràctiques	1 h.
11a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent	1 h.
11a. Setmana	Pràctica	Estudi de cas i Debat	GG 1,5 h.	Estudi material pràctiques	1 h.
12a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent	1 h.
12a. Setmana	Pràctica	Lectures i estudi de cas	GG 1,5 h.	Estudi material pràctiques	1 h.
13a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent	1 h.
13a. Setmana	Pràctica	Estudi de cas i Debat	GG 1,5 h.	Estudi material pràctiques	1 h.
14a. Setmana	Exposició temari	Lliçó magistral	GG 2 h.	Estudi material docent	1 h.
14a. Setmana	Segona prova pràctica	Avaluació	GG 1,5 h.	Estudi material docent i pràctic	10 h.
15a. a 16a. Setmana	Vacances de Nadal				
17a. a 19a. Setmana	Segona prova teòrica	Avaluació	GG 1 h.	Estudi material docent	20 h.

(2)HTP = Hores de Treball Presencial

(3)HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Demostrar el grau de coneixements adquirits i les competències específiques adquirides en relació matèria estudiada fins al moment.	**Prova escrita de caràcter pràctic.** En aquesta prova es valorarà la capacitat d'aplicar els coneixements adquirits a les sessions presencials i la capacitat d'anàlisi crítica i l'argumentació donada en la resolució del cas.	25%	2/3 de Novembre de 2016 (Segons Grup)	o	I	La prova pràctica escrita consistirà en la resolució d'un cas sobre els materials docents i pràctics corresponents a la matèria estudiada fins al moment.
Demostrar el grau de coneixements adquirits i les competències específiques adquirides en relació a les Unitats del temari impartides fins al moment.	**Prova escrita de caràcter teòric.** A les preguntes a desenvolupar es valorarà a més dels coneixements teòrics, la correcta utilització i rigor del llenguatge.	25%	10 de Novembre de 2016	o	I	La prova teòrica consistirà en la resolució d'un qüestionari de respostes múltiples.
Demostrar el grau de coneixements adquirits i les competències específiques adquirides en relació a les matèries impartides fins al moment.	**Prova escrita de caràcter pràctic.** En aquesta prova es valorarà la capacitat d'aplicar els coneixements adquirits a les sessions presencials i la capacitat d'anàlisi crítica i l'argumentació donada en la resolució del cas.	25%	11/12 de Gener de 2017 (Segons Grup)	o	I	La prova pràctica escrita consistirà en la resolució d'un cas sobre els materials docents i pràctics corresponents a les Unitats del temari estudiades fins al moment.
Demostrar el grau de coneixements adquirits i les competències específiques adquirides en relació a les Unitats impartides fins al moment.	**Prova escrita de caràcter teòric**. A les preguntes a desenvolupar es valorarà a més dels coneixements teòrics, la correcta utilització i rigor del llenguatge.	25%	23 de Gener de 2017	o	I	La prova teòrica consistirà en la resolució d'un qüestionari de respostes múltiples.

(1)Obligatòria / Voluntària (2)Individual / Grupal

OBSERVACIONS

La superació de l'assignatura requereix aprovar tant la part teòrica (2 proves teòriques), com la part pràctica (2 proves pràctiques). Superades les dues parts, la qualificació final serà la resultant de sumar les notes obtingudes a les proves teòriques i practiques.

Un estudiant serà qualificat amb NO PRESENTAT si no realitza proves i/o activitats que suposin més del 50% de

l'assignatura. En qualsevol altre cas la qualificació final de l'estudiant serà l'obtinguda en aquestes proves i/o activitats.

Aquest sistema d'avaluació es únic per a tots els estudiants, inclòs l'estudiantat de MOBILITAT.

En cas que un/a estudiant acrediti documentalment la seva impossibilitat d' assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura) podrà optar per una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària. Aquesta prova consistirà en una prova escrita teòrica i una prova escrita pràctica i per superar l'assignatura caldrà aprovar amb 5 punts les 2 proves. La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans del 31 D'OCTUBRE DE 2016 amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

NOTA D'ADVERTIMENT:

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i/o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

I.Manuals, tractats i obres generals.

ALBIOL MONTESINOS, I.; CAMPS RUIZ, L.M.;LÓPEZ GANDÍA, J. i SALA FRANCO, T.: *Compendio de Derecho del Trabajo*. Ed. Tirant lo Blanch. Valencia.

ALONSO OLEA, M. i CASAS BAAMONDE,M.E.: *Derecho del Trabajo*. Ed.Civitas. Madrid.

CRUZ VILLALÓN, J.: *Compendio de Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. Madrid.

GALA DURAN, C. i BELTRÁN DE HEREDIA RUIZ, I. (Dirs.): *Derecho del Trabajo*. Ed. HUYGENS. Barcelona.

MARTÍN VALVERDE, A.; RODRÍGUEZ SAÑUDO, F. i GARCÍA MURCIA, J.: *Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. Madrid.

MERCADER UGUINA, J.R.: *Lecciones de Derecho del Trabajo*. Ed. Tirant lo Blanch. Valencia.

MONTOYA MELGAR, A.: *Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. Madrid.

PALOMEQUE LÓPEZ, M.C. i ÁLVAREZ DE LAROSA, M.: *Derecho del Trabajo*. Ed.Centro de Estudios Ramón Areces. Madrid.

II.Repertoris normatius laborals.

CRUZ VILLALÓN, J. i MAEZTU GREGORIO DE TEJADA, J.: *Estatuto de los Trabajadores*.Ed. Tecnos. Madrid.

GALIANA MORENO, J.M. i SEMPERE NAVARRO, A.V.: *Legislación Laboral y de la Seguridad Social*. Ed. Thomson-Aranzadi. Cizur Menor (Navarra).

RODRÍGUEZ-PIÑERO, M.; OJEDA AVILÉS,A.; FERNÁNDEZ LÓPEZ, M.F i GORELLI HERNÁNDEZ, J.: *Legislación laboral*. Ed. Tecnos.

SERRANO MARTÍNEZ, J.E. i SEQUEIRA DEFUENTES, M.: *Legislación Social Básica*.Ed. Civitas. Madrid.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

MÀRQUETING ESTRATÈGIC

Coordinació: FERRER ROSELL, BERTA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	MÀRQUETING ESTRATÈGIC
Codi	101325
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	FERRER ROSELL, BERTA
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial 60% no presencial
Idioma/es d'impartició	Català, castellà, anglès

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CODINA MEJÓN, JAUME LLUÍS	cmjaume@aegern.udl.cat	6	Dilluns de 17:30 a 18:00 hores. Dimarts de 16:00 a 17:30 hores. Altre horari a convenir per correu electrònic Despatx 1.07 FDET
FERRER ROSELL, BERTA	berta.ferrer@aegern.udl.cat	12	Hores a convenir per correu electrònic Despatx 1.11 FDET

Informació complementària de l'assignatura

Per un seguiment òptim de l'assignatura es recomana repassar i treballar activament els conceptes assolits a l'assignatura de Direcció de Màrqueting. Es recomana resoldre tots els casos pràctics plantejats encara que no siguin obligatoris.
L'assignatura de Màrqueting estratègic és una assignatura de tercer curs que es presenta com una continuació de la introducció al màrqueting que es realitza a Direcció de màrqueting de segon curs. A més, podreu completar els vostres coneixements en l'àrea de màrqueting tot cursant assignatures optatives, com Investigació de màrqueting on podreu estudiar el procés de la investigació de mercats, així com les principals tècniques qualitatives o l'assignatura de Comerç Exterior, on s'introduiran els conceptes, els mecanismes i les dinàmiques per començar l'activitat exportadora i/o importadora de l'empresa.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Al finalitzar aquesta assignatura l'estudiant ha de saber:

1. Redactar un pla de màrqueting a partir dels coneixements treballats a l'assignatura
2. Prendre decisions sobre polítiques de productes: definició del producte, marca, packaging, posicionament....
3. Prendre decisions sobre polítiques de preus: mètodes de fixació de preus, estratègies d'ajustament de preus...
4. Prendre decisions sobre polítiques de distribució: funció de la distribució, tipus de canals i estratègies de distribució, tendències...
5. Prendre decisions sobre polítiques de comunicació: conèixer els elements del mix de comunicació, estratègies de comunicació, elaboració d'un pla de comunicació empresarial...

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- Correcció en l'expressió oral i escrita

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.
- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.
    - Redactar un pla de màrqueting a partir dels coneixements treballats a l'assignatura.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres,

cooperant i col·laborant.

- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Treball en equip i lideratge.
- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.
- Capacitat d'organitzar i planificar.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema1. El pla de màrqueting

Tema2. Estratègies de producte

Tema3. Estratègies de preu

Tema4. Estratègies de distribució

Tema5. Estratègies de comunicació

Eixos metodològics de l'assignatura

GG: Classe magistral
GM: Mètode del cas, resolució de pràctiques i conferència d'experts.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Dates (Setmanes)	**Descripció:**	**Activitat Presencial**	**HTP (2) (Hores)**	**Activitat treball autònom**	**HTNP ((Hores)**
Setmana 1	Presentació assignatura Tema 1	Atenció a l'exposició	3,5	Captura del programa i bibliografia Estudi	2
Setmanes 2–3	Tema 1	Atenció a l'exposició i activitat de debat Estudi i resolució de cas pràctic	7	Estudi i participació en activitat plantejada Resolució del cas	8
Setmanes 4-8	Tema 2	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	17,5	Estudi i resolució d'activitat plantejada	12
Setmana 9	1a prova avaluació	Realització prova avaluació	2	Estudi i preparació activitat d'avaluació	9
Setmanes 10-11	Tema 3	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	7	Estudi i resolució d'activitat plantejada	9
Setmanes 12-13	Tema 4	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	7	Estudi i resolució d'activitat plantejada	9
Setmana 14	Tema 5	Atenció a l'exposició i resolució de cas pràctic	3,5	Estudi i resolució d'activitat plantejada	9
Setmana 15-16	Presentació i lliurament de treballs	Atenció a les exposicions i presentació dels treballs	7	Finalització del treball, i preparació de l'exposició	8

Setmana 17	2a prova avaluació	Realització prova avaluació	2	Estudi i preparació activitat d'avaluació	8

(2)HTP = Hores de Treball Presencial (3)HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
- Adquirir les bases per redactar un pla de màrqueting - Prendre decisions sobre polítiques de productes (definició del producte, marca, packaging, posicionament....)	Prova aval. continua 1	29	Setmana 9	O	I	Serà una prova teòric a través d'un examen tipus test
Tot l'anterior més: - Prendre decisions sobre polítiques de preus (mètodes i estratègies de fixació de preus...) - Prendre decisions sobre polítiques de distribució (estratègies i canals de distribució, tendències...) - Prendre decisions sobre polítiques de comunicació (elements del mix de comunicació, estratègies i pla de comunicació)	Prova aval. continua 2	29	Setmana 17	O	I	Serà una prova basac en un cas pràctic. Es requereix una nota mínima de 4/10 en aquesta prova per fer mitjana ponderada am la resta d'activitats de l'assignatura
Avaluar tot el contingut del curs	Treball pràctic i presentació pública	29	Setmana 15 i 16	O	G	Elaboració d'un pla de màrqueting amb presentació pública
	Participació activa a classe Seguiment i entrega de casos pràctics	13	Al llarg del curs	O	I	Assistència a les classes i elaboració d les diferents activitats

Aclariments

Els alumnes que per qualsevol causa, no facin alguna de les activitats que donen qualificació tindran un 0 en aquest apartat.

Per superar l'assignatura l'alumne haurà d'haver obtingut un nota mitja final de les proves igual o superior a cinc, sempre que s'hagi tret com a mínim un 4 de la segona prova de l'avaluació continua.

Quan l'alumne no hagi finalitzat l'avaluació continuada de la matèria, però hagi realitzat activitats d'avaluació que suposin igual o menys del 50% de la qualificació global de l'assignatura, assolirà una qualificació final de "NO PRESENTAT".

Avaluació alternativa

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) la seva impossibilitat d' assistir a les activitats programades dins l'avaluació continuada (per treball remunerat, segona o ulterior matrícula de l'assignatura...) podrà optar per realitzar una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà el dia i en l'horari establert al calendari d'avaluació del Grau per a la prova final de l'avaluació ordinària.
La sol·licitud d'aquesta modalitat avaluativa s'haurà de realitzar abans del final de la 3a setmana del 2n quadrimestre (24 de febrer de 2017) amb acreditació documental i, un cop feta, no es podrà modificar.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA i COMPLEMENTÀRIA

- *CUTROPÍAFERNÁNDEZ, Carlo (2005). Plan de marketing: paso a paso (2ª Edició) .ESIC Editorial. Madrid.*
- *KOTLER,Philip; ARMSTRONG, Gary (2008): Introducción al Marketing (12ª Edició) ; PearsonEducación, Madrid.*
- *LAMBIN, Jean– Jacques (2003): Marketing Estratégico; ; Esic Editorial. Madrid.*
- *RODRIGUEZ ARDURA, Inma et a.r (2008): Principios y estrategias de marketing (2ª Edició);Editorial UOC, Barcelona.*
- *SANTESMASES MESTRE, Miguel (2009): Fundamentos de marketing;Edicions Pirámide, Madrid.*

REVISTES

- Marketing + Ventas. Espanya
- IPMark .Espanya
- Harvard-Deusto Marketing & Ventas .Espanya
- Harvard-Deusto Business Review . Espanya

RECURSOS ELECTRÒNICS

Material de suport al manual *Principios y estrategias de marketing (2ª Edición)* : http://www.editorialuoc.com/marketing

Llibre digital de Rafael Muñiz publicat per CEF(Centro de Estudios Financieros) disponible a la següent adreça: http://www.marketing-xxi.com/

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DIRECCIÓ D'OPERACIONS I LOGÍSTICA

Coordinació: ALONSO MARTÍNEZ, JOSÉ MANUEL

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	DIRECCIÓ D'OPERACIONS I LOGÍSTICA
Codi	101326
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	3.6
Crèdits pràctics	2.4
Coordinació	ALONSO MARTÍNEZ, JOSÉ MANUEL
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% classe presencial 60% treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Jose Manuel Alonso Martinez 6 Josep M. Barrufet Olivart 6 Francisco Juárez Rubio 6

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
ALONSO MARÍINEZ, JOSÉ MANUEL	jmanuel@aegern.udl.cat	6	
BARRUFET OLIVART, JOSEP	jbarrufet@aegern.udl.cat	6	
JUAREZ RUBIO, FRANCISCO	fjuarez@aegern.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

a) Amb independència de l'horari de tutories establert, sempre caldrà enviar un correu electrònic per quedar a una hora determinada.
b) Una forma d'enfocar l'estudi d'aquesta assignatura és la següent:
- seguir les explicacions realitzades pel professor i anar configurant els vostres apunts.
- es recomana que us llegiu cada setmana els apunts dels diferents temes que s'aniran facilitant mitjançant el campus virtual. També és aconsellable que realitzeu consultes bibliogràfiques per ampliar o per tal de fer èmfasi en els conceptes fonamentals que s'han de comprendre i retenir.
- al finalitzar l'estudi dels temes, es recomana fer els corresponents exercicis proposats. Alguns exercicis seran resolts pel professor i d'altres treballareu i resoldreu vosaltres per tal d'assolir els conceptes explicats a classe.
c) És important l'assistència a classe per entendre els conceptes i per a resoldre els exercicis.
d) Heu d'entrar a l'Espai virtual Sakai UdL d'aquesta assignatura setmanalment. En aquest espai trobareu: els apunts, els enunciats dels exercicis, algunes solucions, avisos del professor, notes, etc.
Es tracta d'una assignatura obligatòria de tercer curs en què s'inicia l'aprenentatge en l'àrea d'operacions i logística, una de les àrees funcionals més rellevants en qualsevol empresa o organització.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- Correcció en l'expressió oral i escrita

  Objectius

  - Utilitzar els conceptes bàsics i vocabulari propis de l'àrea d'operacions de forma adequada.

Competències específiques de la titulació

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.

  Objectius

  - Capacitar l'alumne per a dissenyar, avaluar i millorar els sistemes productius de qualsevol organització.

    - Explicar la importància de la gestió de la cadena logística com a font d'avantatge competitiu.

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

    - Dissenyar, avaluar i millorar l'estratègia d'operacions de qualsevol organització.
    - Utilitzar diferents tècniques per a realitzar l'anàlisi i la pressa de desicions estratègiques i operatives enfront els problemes de l'àrea d'operacions.

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Treball en equip i lideratge.
- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.
- Capacitat d'organitzar i planificar.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
    - Analitzar i/o descriure el marcat caràcter estratègic de la direcció d'operacions i les implicacions en l'estratègia i rendiment global de l'empresa.

Continguts fonamentals de l'assignatura

BLOC I

1. **Estratègia d'Operacions.**

    1.1. Marc per a la implantació de l'estratègia d'operacions.

    1.2. Prioritats competitives.

    1.3. Estratègies de posicionament en operacions.

    1.4. La gestió d'operacions com a arma competitiva.

    1.5. Gestió de la innovació

    1.6. Gestió de la qualitat

2. **Disseny de processos.**

    2.1. Introducció: Tipus de processos.Producció per projectes, contra estocs i segons comanda.

    2.2. Elements fonamentals en el disseny de processos.

    2.3. Tècniques d'anàlisi de processos

    2.4. Sistemes d'arrossegament *(pull)* i d'empenta *(push).*

    2.5. Sistemes de producció ajustats *(lean).*

2.6. La filosofia *Just-in-time (JIT)*.

2.7. Indicadors d'un sistema de producció. Productivitat.

BLOC II

3. Gestió de la capacitat.

3.1. Definició de capacitat.

3.2. Planificació i control de la capacitat: gestió dels colls d'ampolla.

3.3. Metodologia per a la presa de decisions sobre capacitat.

3.4. Eines i tècniques per a la planificació de la capacitat.

4. Estratègies de Localització.

4.1. Decisions de localització: Tendències significatives.

4.2. Factors que afecten a les decisions de localització.

4.3. Localització d'una planta.

4.4. Localització dintre d'una xarxa de plantes.

5. Estratègies de distribució en planta: *Layout.*

5.1. Introducció a la planificació del *layout*

5.2. Formats bàsics de distribució en planta.

5.3. Distribució en planta per producte.

5.4. Distribució en planta per procés.

BLOC III

6. Planificació de la producció.

6.1. Descripció de les activitats de planificaciód'operacions: llarg, mig i curt termini.

6.2. Planificació agregada de la producció: estratègies.

6.3. Pla mestre de producció.

BLOC IV

7**. Gestió d'estocs.**

7.1. Concepte d'inventari i paper dels estocs en l'empresa.

7.2. Tipus d'inventaris.

7.3. Costos dels inventaris.

7.4. Demanda dependent vs demanda independent.

7.5. Models bàsics d'inventari demanda independent: Sistemes de Quantitat fixa de comanda i Sistemes de Període fix.

8**. Gestió de materials: MRP I.**

8.1. Sistemes d'inventari de demanda dependent.

8.2. Planificació de necessitats de materials: MRP I.

8.3. Planificació de recursos de fabricació: MRP II.

9. Supply Chain Management

9.1. Encaix de la logística en la Gestió d'Operacions del'empresa.

9.2. Gestió de la cadena de subministrament (SCM).

9.3. Compres i Aprovisionament.

9.4. Emmagatzematge i manutenció.

9.5. Picking, packing / preparació de comandes.

9.6. Transport i distribució.

Eixos metodològics de l'assignatura

La impartició de la docència d'aquesta assignatura inclou la realització de classes en grup gran, principalment classes magistrals; classes en grup mitjans, bàsicament classes pràctiques; i treball autònom de l'alumne. Aquest treball podrà ser individual o en grup en funció de les activitats proposades.

Es lliuraran uns apunts bàsics a l'inici de cada bloc de temes. Aquests apunts caldrà complementar-los amb bibliografia, principalment la que es proposa en aquesta guia docent.

A més dels apunts teòrics, es lliuraran exercicis pràctics. Alguns exercicis seran resolts pel professor i d'altres els treballareu i resoldreu vosaltres per tal d'assimilar els conceptes explicats a classe.

El mitja de comunicació amb l'estudiant serà a través de l'Espai Virtual Sakai UdL. En aquest espai trobareu tot el material de l'assignatura com els apunts, els enunciats dels exercicis, algunes solucions, notes, etc, així com avisos i altres missatges del professors

L'assistència a classe és important.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Dates (Setmanes)	Descripció:	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
Setmana 1 -4	Presentació de l'assignatura. BLOC I Tema 1: Estratègia d'operacions. Tema 2: Disseny de processos	Presentació de l'assignatura. Lliçó magistral, discussió de cassos i problemes.	14	Comprensió dels apunts Resolució de casos Resolució d'exercicis	18
Setmana 5 - 8	BLOC II Tema 3: Gestió de la capacitat. Tema 4: Localització. Tema 5: Distribució en planta	Lliçó magistral Resolució de problemes Estudi de casos	14	Lectura i comprensió i estudi dels apunts Resolució d'exercicis de capacitat Resolució d'exercicis de localització Resolució d'exercicis de layout	18
Setmana 9	PTP 1. Prova escrita de teoria dels temes 1al 5	Examen escrit individual	2	Preparar examen	9

Setmana 10-11	BLOC III Tema 6: Planificació de la producció	Lliçó magistral Resolució de problemes Estudi de casos	10	Lectura i comprensió i estudi dels apunts Resolució d'exercicis de planificació de la producció	14
Setmana 12-16	BLOC IV Tema 7: Gestió d'estocs. Tema 8: Gestió de materials: MRP I Tema 9: Supply Chain Management	Lliçó magistral Resolució de problemes Estudi de casos (vídeos i conferència) Pràctica aula informàtica	18	Lectura i comprensió i estudi dels apunts Resolució d'exercicis Estudi de casos	22
Setmana 17-19	PTP 2. Prova escrita de teoria dels temes 6 al 9	Examen escrit individual	2	Preparar examen	9

(2)HTP = Hores de Treball Presencial

(3)HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema d'avaluació

Activitats d'Avaluació	Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
PT 1 (Prova de teoria 1)	Preguntes de teòria dels temes 1 al 5 tots en format tipus test amb resposta múltiple	22,5%	Setmana 8	O	I	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT, tot i que constarà com a zero per a fer la mitjana.
PTP 2 (Prova de teoria 2)	Preguntes de teoria dels temes 6 al 9 tots en format tipus test amb resposta múltiple	22,5%	Setmana 16	O	I	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT, tot i que constarà com a zero per a fer la mitjana.
PP 1 (Prova de pràctica 1)	Exercicis pràctics dels temes 1 al 5	27.5%	Setmana 9	O	I	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT, tot i que constarà com a zero per a fer la mitjana.
PP 2 (Prova de pràctica 2)	Exercicis pràctics dels temes 6 al 9	27.5%	Setmana 17-19	O	I	Si l'alumne no es presenta obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT, tot i que constarà com a zero per a fer la mitjana.

(1) Obligatòria / Voluntària

(2) Individual / Grupal

Aclariments

L'assignatura de Direcció d'Operacions i Logística serà avaluada mitjançant avaluació contínua.

L'avaluació continua consisteix en que l'alumne obtingui notes dels següents tipus d'activitats: 4 proves escrites, dos amb preguntes teòriques i dos amb exercicis pràctics.

Per tant, per superar aquesta assignatura heu de tenir present:

a. La realització de 2 proves escrites que avaluaran el contingut teòric del programa. La primera prova PT1 serà dels temes 1, 2, 3, 4, 5. La segona prova PT2 serà dels temes 6, 7, 8, 9. Les proves teòriques tindràn un pes del 22,5% cadascuna en la nota final i ja estan marcades en el calendari acadèmic que estableix la FDE.
b. La realització de 2 proves escrites que avaluaran el contingut pràctic del programa. La primera prova PP1 serà dels temes 1, 2, 3, 4, 5. La segona prova PP2 serà dels temes 6, 7, 8, 9. Cada prova escrita tindrà un pes del 27,5% en la nota final. La data d'aquestes proves es realitzarà en horari de classe en la setmana anterior a les setmanes d'examen programades.
c. El lliurament o realització a classe d'exercicis, casos i resums proposats es tindran en consideració per part dels professors en la nota final.

Avís important

1. L'alumne que no es presenti a alguna de les quatre proves tindrà d'aquella activitat no presentada la qualificació de zero.
2. L'alumne que tingui qualificació en 2 o més activitats d'avaluació tindrà com a nota final d'aquesta assignatura el que li surti de fer-li la mitjana ponderada.
3. L'alumne que només obtingui qualificació en una de les proves avaluables o no s'hagi presentat a cap prova, obtindrà com a nota final d'aquesta assignatura la qualificació de NO PRESENTAT.
4. No hi ha examen final de l'assignatura.

Altres aspectes a tenir present a l'hora de fer les proves escrites:

- A les proves escrites només es podrà portar el bolígraf, la calculadora i el programa acadèmic.
- No es poden portar ni mòbils ni els apunts o qualsevol material amb els continguts del programa.
- Tothom ha de tenir, els dies de les proves escrites, la seva calculadora i el seu programa i no es podran intercanviar ni deixar.
- Qualsevol persona que copiï pel sistema que sigui obtindrà directament la qualificació de suspens.

Nota final de l'assignatura

La nota final d'aquesta assignatures es calcularà fent la mitjana ponderada de les 4 notes de les quatre proves

Per a calcular la nota FINAL es farà la mitjana ponderada sobre totes les activitats, segons els percentatges establers (veure la taula d'aquest apartat). Per a superar l'assignatura cal:

1-Obtenir com a mitjana ponderada de totes les proves una nota igual o superior a 5 sobre 10.

2-Tenir aprovades dos o mes de les 4 proves escrites (PT1;PT2;PP1;PP2). En el cas de no complir amb aquest requisit la nota final seria de **SUSPENS**.

3-NO treure menys de 2,5 en cap de les 4 proves escrites. Per tant **és obligatori** presentar-se a totes les proves

Bibliografia i recursos d'informació

Adam, Everett E. Jr. ; Ebert, Ronald J. (1991): **Administración de la producción y las operaciones.** Prentice Hall.

Chase, Richard B; Jacobs, *F.Robert; Aquilano, Nicholas J.;* (2009): **Administración de Operaciones. Producción y cadena de suministros.** McGraw Hill. 12ª Edición.

Chase, Richard B. i *Aquilano, Nicholas J. (*1994): **Dirección y Administración de la Producción y de lasOperaciones.** Addison-Wesley Iberoamericana,

CIDEM y ESADE (2003): **Producció i Logística. Guies de Gestió de la innovació. Generalitat de Catalunya. Departamentde Treball, Indústria, Comerç i Turisme.** CIDEM.

Chopra, S. y Meindl, P. (2008): **Administración de la cadena de suministro. Estrategia, planeación y operación.** PearsonPrentice Hall. 3ª Edición.

Coll Solà, Joan (1999). **Organització Industrial**. Edicions UPC.

Claver, Enrique; Molina, José F.; Tarí, Juan José (2011): **Gestión de la calidad y gestión medioambiental.** Pirámide. 3ª Ed.

Davis, Mark M.; Aquilano, Nicholas J.; Richard B. Chase (2001): **Fundamentos de Dirección de Operaciones.** McGraw Hill. 3ªEd.

Domínguez Machuca, José Antonio et al.(1995): **Dirección de Operaciones** Vol. I: Aspectosestratégicos. McGrawHill

Domínguez Machuca, José Antonio et al.(1995): **Dirección de Operaciones** Vol. II: Aspectos tácticos. McGrawHill.

Eppen, G.D. et al. (2000): **Investigación de Operaciones en la Ciencia Administrativa. Prentice Hall.**

Escorsa, Pere; Valls, Jaume (1996): **Tecnologia i innovació a l'empresa. Direcció i gestió. Edicions UPC.**

Fernandez, Esteban; Avella, Lucía; Fernández, Marta (2003): **Estrategia de producción.** McGraw Hill.

Gaither Norman i Frazier Greg. (2000): **Administración de producción y operaciones.** International Thomson Editores

Heizer, Jay i Render, Barry (2007): **Dirección de la producción y de operaciones. Decisiones tácticas** . Pearson Prentice Hall. 8ª edición.

Heizer, Jay i Render, Barry (2007): **Dirección de la producción y de operaciones. Decisiones estratégicas** . Pearson Prentice Hall. 8ª edición.

Johnson, P.Fraser, Leenders, Michiel R. i Flyn Anna E. (2012): **Administración de compras y abastecimientos.** McGrawHill. 14ª edición.

Krajewski, Lee J. i *Ritzman, Larry P.* (1993): **Operations Management: Strategy and Analysis.** Addison-Wesley. (En español: Administración de operaciones Estrategia y análisis. Pearson Education. 2000 /5ª ed. México)

Ruiz Jiménez, A.; Alfalla Luque, R.; Medina López, C. y Chávez Miranda, E. (2002): **La estrategia de operaciones en organizaciones de servicios**. Esic Market. Vol. 112, 2º cuatrimestre,mayo-agosto.

Velasco Sánchez, J. (2010): **Organización de la Producción. Distribuciones en planta y mejora de los métodos y los tiempos.** Pirámide. 2ª Edición.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ANÀLISI DELS ESTATS ECONOMICOFINANCERS

Coordinació: GALLIZO LARRAZ, JOSÉ LUÍS

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ANÀLISI DELS ESTATS ECONOMICOFINANCERS
Codi	101327
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	5	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	GALLIZO LARRAZ, JOSÉ LUÍS
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Idioma/es d'impartició	Català i castellà
Distribució de crèdits	Alberto Prado Villarreal 6 Jose Luis Gallizo Larraz 6 Joan Baigol Guilanya 6

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BAIGOL GUILANYÀ, JOAN	jbaigol@aegern.udl.cat	6	
GALLIZO LARRAZ, JOSÉ LUÍS	gallizo@aegern.udl.cat	6	
PRADO VILLARREAL, ALBERTO	albertprado@aegern.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

Anàlisi d'estats econòmico-financers s'imparteix a tercer curs del Grau en ADE. Es pretén que l'alumne que ha adquirit els coneixements de comptabilitat bàsica en primer curs i comptabilitat financera en segon curs, estigui ara en disposició d'elaborar els estats econòmico financers que formen els comptes anuals i la seva posterior interpretació. Dins del pla d'estudis és una assignatura que culmina els coneixements comptables imprescindibles per a exercir funcions de responsabilitat en l'administració de l'Empresa i que en el curs on es troba comparteix objectius d'anàlisi amb l'assignatura de Direcció Financera.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat de competències.

Es pretén que l'alumne que ha adquirit els coneixements de comptabilitat bàsica en primer curs i comptabilitat financera en segon curs, estigui ara en disposició d'elaborar els estats econòmico financers que formen els comptes anuals i la seva posterior interpretació. Dins del pla d'estudis és una assignatura que culmina els coneixements comptables imprescindibles per a exercir funcions de responsabilitat en l'administració de l'Empresa i que en el curs on es troba comparteix objectius d'anàlisi amb l'assignatura de Direcció Financera

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- Domini d'una llengua estrangera
    - Analitzar mitjançant l'ús de ràtios financers la solvència i rendibilitat d'una companyia nacional o estrangera.
- Correcció en l'expressió oral i escrita
    - Classificar els documents que integren la informació comptable atenent a la seva naturalesa.
    - Preparar estats comptables previsionals i informació voluntària.

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

  Objectius

  - Interpretar cada un dels estats comptables a partir dels informes anuals de qualsevol empresa.
  - Sintetitzar un judici global sobre la situació econòmica financera d'una entitat.

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.

  Objectius

  - Interpretar cada un dels estats comptables a partir dels informes anuals de qualsevol empresa.
  - Analitzar mitjançant l'ús de ràtios financers la solvència i rendibilitat d'una companyia nacional o estrangera.

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - Analitzar mitjançant l'ús de ràtios financers la solvència i rendibilitat d'una companyia nacional o estrangera.
  - Preparar estats comptables previsionals i informació voluntària.

- Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.

  Objectius

  - Analitzar mitjançant l'ús de ràtios financers la solvència i rendibilitat d'una companyia nacional o estrangera.

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

Objectius

- Formular els estats econòmico-financers de caràcter obligatori.
- Interpretar cada un dels estats comptables a partir dels informes anuals de qualsevol empresa.
- Preparar estats comptables previsionals i informació voluntària.

- Intervenir en operacions pròpies d'entitats i mercats financers.

  Objectius

  - Sintetitzar un judici global sobre la situació econòmica financera d'una entitat.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

  Objectius

  - Formular els estats econòmico-financers de caràcter obligatori.
  - Interpretar cada un dels estats comptables a partir dels informes anuals de qualsevol empresa.

- Capacitat de crítica i autocrítica.

  Objectius

  - Sintetitzar un judici global sobre la situació econòmica financera d'una entitat.

- Treball en equip i lideratge.
- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.
  - Preparar estats comptables previsionals i informació voluntària.
- Capacitat d'organitzar i planificar.
  - Classificar els documents que integren la informació comptable atenent a la seva naturalesa.
  - Interpretar cada un dels estats comptables a partir dels informes anuals de qualsevol empresa.
  - Preparar estats comptables previsionals i informació voluntària.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
  - Objectius
    - Classificar els documents que integren la informació comptable atenent a la seva naturalesa.
    - Interpretar cada un dels estats comptables a partir dels informes anuals de qualsevol empresa.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1: La informació comptable

1 . Presentació i anàlisi d'estats comptables

2 . Classificació de la informació financera empresarial

3 . El marc conceptual de la comptabilitat

4 . Els Comptes Anuals del Pla General de Comptabilitat

TEMA 2: El balanç

1 . Concepte, elements que l'integren i objectius

2 . Estructura del balanç de situació segons el Nou PGC

3 . Classificació funcional

4 . Situacions d'equilibri i desequilibri patrimonial

5 . Interpretació del balanç

TEMA 3: El Compte de Pèrdues i Guanys

1 . Models de compte de pèrdues i guanys

2 . Resultats del compte de pèrdues i guanys

3 . L'impost sobre beneficis. Conciliació de la BI de l'impost i el resultat comptable

4. Dotacions a provisions i contingencies

5 . Interpretació del compte de pèrdues i guanys

TEMA 4: L'Estat de Canvis en el Patrimoni Net (ECPN)

1 . Objectius i utilitat de l'Estat de Canvis en el Patrimoni Net

2 . Definició i components del patrimoni net

3 .- Estat d'ingressos i despeses reconeguts. Operacions freqüents.

- 3.1. Subvencions de capital
- 3.2. Actius financers disponibles per a la venda

4 . Estat total de Canvis en el Patrimoni Net

5 . Interpretació de l'Estat de Canvis en el Patrimoni Net

TEMA 5: L'Estat de Fluxos d'Efectiu (EFE)

1 . Informació sobre fluxos d'efectiu

2 . Fluxos d'efectiu classificats per activitats

3 . Mètode directe de presentació dels fluxos d'explotació

4 . Mètode d'elaboració segons el PGC. Mètode indirecte

- 4.1. Ajustaments per correccions de valor
- 4.2. Ajustaments per operacions que s'han de classificar com d'inversió o finançament
- 4.3. Ajusts en el capital corrent

5 . Interpretació de l'Estat de Fluxos d'Efectiu

TEMA 6: La Memòria i l'Informe de Gestió

1 . Contingut i utilitat de la memòria

2 . Diferències entre memòria normal i abreujada

3 . Informació per segments

4. L'informe de gestió com a prolongació dels comptes anuals. Contingut

5 . Obligatorietat en la legislació mercantil

6 . Concordança de l'informe de gestió amb els comptes anuals

TEMA 7: La proposta d'aplicació del resultat

1 . Distribució de beneficis: requisits de l'equilibri patrimonial

2 . Càlcul previ de beneficis (partícips)

3 . Distribució de dividends

4 . Dotacions a reserva i romanent

5 . Compensació de pèrdues

TEMA 8: L'Informe d'Auditoria

1 . Concepte de l'Informe d'Auditoria

2 . Elements bàsics de l'Informe d'Auditoria

3 . Contribució de l'opinió de l'auditor en l'anàlisi comptable

TEMA 9: L'Estat de Valor Afegit (EVA)

1 . Concepte de valor afegit

2 . Definició i estructura de l'EVA

3 . Diferents modes de presentació i anàlisi de l'EVA

4 . Avantatges i insuficiències de l'EVA

TEMA 10: L'anàlisi de l'empresa a través dels seus estats financers

1 . L'anàlisi de la situació financera a curt termini

2 . Anàlisi de la solvència

3 . Anàlisi de la rendibilitat

4 . Rendibilitat de l'accionista

Eixos metodològics de l'assignatura

Desenvolupament per dues víes simultànies la part teòrica i pràctica tal i com s'explica en el 'Pla de desenvolupament' i 'Avaluació'

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Fechas (Semanas)	Descripción	Actividad Presencial	HTP (2) (Horas)	Actividad trabajo autónomo	HTNP (3) (Horas)
Semana 1-4	Presentación de la asignatura Tema 1. La información contable Tema 2. El balance	Lecturas Lección magistral Discusión de casos	14	Comprensión y estudio de apuntes Resolución de ejercicios	15
Semana 5-7	Tema 3. Cuenta de pérdidas y ganancias. Impuesto sobre beneficios Provisiones y contingencias	Resolución de problemas Estudios de casos	10,5	Resolución de casos Busca de cuentas de PyG de empresas reales Elaboración 1ª fase del trabajo completo	15

Semana 8	Tema 4. Estado de cambios en el patrimonio neto Tema 5. Estado de flujos de efectivo	Resolución de problemas Estudios de casos	3,5	Resolución de casos Busca de estados contables de empresas reales Elaboración 2ª fase del trabajo completo	5
Semana 9	PTP 1. Prueba escrita de teoría y práctica de los temas 1 al 5	Examen escrito individual	2	**Preparar examen**	10
Semana 10- 15	Tema 6. Memoria e informe de gestión Tema 7. Propuesta de aplicación del resultado Tema 8. Informe de auditoría	Resolución de problemas Estudios de casos Busca de informes de auditoría	21	Lectura y comprensión de informes Resolución de casos Comprensión de apuntes Elaboración 3ª fase del trabajo completo	20
Semana 14	Prueba escrita				
Semana 16-17	Tema 9. Estado de valor añadido Tema 10. Análisis de la empresa	Resolución de problemas Estudios de casos Discusión a clase del trabajo en grupo	7	Lectura y comprensión de informes Resolución de casos Comprensión de apuntes Elaboración 4ª fase del trabajo completo	15
Semana 18-19	PTP 2. Prueba escrita de teoría y práctica de los temas 6 al 10	Examen escrito individual	2	Preparar examen	10

(2)HTP = Horas de Trabajo Presencial (3) HTNP = Horas de Trabajo No Presencial

Sistema d'avaluació

Evaluación

Actividades de Evaluación	Criterios	%	Fechas	O/V (1)	I/G (2)	Observaciones
Analizar una empresa	Analizar el informe anual de una empresa Ejercicios recogidos a clase	15%	Durante el curso según calendario establecido	O	G	No necesariamente se obtendrá la misma nota para todos los miembros de grupo que hagan el trabajo de análisis
Prueba test 1 (temas 1 y 2)	Aciertos = 1 Errores = -0,25 Blanco = 0	10%	4ª semana	V	I	20 preguntas
PTP 1. Prueba escrita teoría y práctica de los temas 1 al 3	Dos casos prácticos valorados proporcionalmente	25%	9ª semana	V	I	Contendrá un problema del impuesto sobre beneficios con pérdidas y ganancias y otro de balance

Actividades de Evaluación	Criterios	%	Fechas	O/V (1)	I/G (2)	Observaciones
PTP 2. Prueba escrita 2 (Temas 4 y 5)	Dos casos prácticos valorados al 50% cada uno	25%	14ª semana	O	I	Contendrá un problema del ECPN y otro de EFE
PTP 3. Prueba escrita de teoría y práctica de los temas 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	Caso completo de análisis de empresa mediante las técnicas estudiadas 10% teoría 90% práctica	25%	18ª semana	O	I	A partir del balance y resultados de una empresa se pedirá elaborar estados financieros y su análisis

(1)Obligatoria / Voluntaria (2) Individual / Grupal

Aclaraciones:

1. La asignatura de análisis de estados económico-financieros será evaluada mediante evaluación continua.
2. La evaluación consistirá en que el alumno obtenga notas de 4 tipos de actividades: como mínimo, 2 pruebas escritas (obligatoria la PTP 3), presentación del trabajo, casos y ejercicios pedidos en clase o en el campus virtual y una prueba test.
3. El análisis del informe anual de una empresa se hará mediante entregas parciales de su contenido que se valorarán conjuntamente al finalizar el curso. Las normas de elaboración del informe se darán con antelación.
4. El estudiante obtendrá calificación de no presentado, si no se presenta a ninguna de las pruebas escritas programadas.
5. Para superar la asignatura será necesario cumplir con la segunda aclaración y obtener como mínimo el 50% de la nota, obtenida como media ponderada de las diferentes pruebas.

Bibliografia i recursos d'informació

ACCID (2009). *Gestión del circulante. Serie Contabilidad y Dirección*, nº 9. Varios autores. Editorial Profit.

Llorente Olier, Jose I.(2010) *Anàlisis de estados económico financieros*. Ediciones CEF

Archel, P Lizarraga, F, Sánchez, S y Cano, M (2010) *Estados contables. Elaboración, anàlisis e intepretación*. Ediciones Piràmide, 3ªedición.

Cantalapiedra,M. (2005) *Manual de gestión financierapara Pymes*. Cie Inversiones Editoriales Dossat.

Martinez,J y Labatut, G (2011) *La contabilización del efecto impositivo del impuesto sobre sociedades*. Ediciones CEF

Stickney,C, Richard, P, Wahlen, J.M. (2007) *Financial Reporting, Financial Statement Analysis and Valuation*. Ed. South-Western.Cengage Learning.

Recursos i casos pràctics dipositats a Sakai.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

DIRECCIÓ FINANCERA

Coordinació: SABI MARCANO, FRANCISCO JAVIER

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	DIRECCIÓ FINANCERA
Codi	101328
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	SABI MARCANO, FRANCISCO JAVIER
Departament/s	ADMINISTRACIO D'EMPRESES I GESTIO ECONOMICA DELS RECURSOS NATURALS
Idioma/es d'impartició	Català 80% Castellà 20%

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
SABI MARCANO, FRANCISCO JAVIER	xavisabi@aegern.udl.cat	13	
VICENS ORTIZ, EVELIN	evicens@aegern.udl.cat	5	

Informació complementària de l'assignatura

És molt recomanable assistir a classe, treballar i portar l'assignatura al dia. La qual cosa implica que, cal treballar l'assignatura diàriament, llegir els apunts i materials donats pel professor abans de la classe i resoldre els exercicis i casos a mesura que es vagin proposant. Es recomana per fer un seguiment adequat de la mateixa, per cursar l'assignatura d'Anàlisi d'Estats comptables. També es recomana fer un seguiment de les notícies econòmiques i financeres a través de la premsa o portals financers.
Es tracta d'una assignatura obligatòria dins del pla d'estudis del Grau d'ADE que s'imparteix a tercer curs. L'estudi de la vessant financera de l'empresa s'inicia amb l'assignatura de Fonaments de Finançament empresarial, en què es va introduir l'alumne en l'àmbit de les finances estructurals o estratègiques en la vessant del llarg termini.
La continuació natural és l'assignatura de Direcció Financera, en què s'aprofundeix en els problemes que té la gestió financera de l'empresa en la generació de caixa i gestió del circulant. Direcció Financera és un aprofundiment teòric en les finances a curt termini, en l'estudi de l'estructura financra de l'empresa des del punt de vista operatiu i de gestió de la liquiditat.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat de competències.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- Domini d'una llengua estrangera
- Correcció en l'expressió oral i escrita

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

  Objectius

  - Es vol detallar les diferents polítiques de circulant a l'empresa i com poden afectar a les tensions financeres de la mateixa, per després estudiar els diferents instruments financers que disposa, estudiant els avantatges i inconvenients de cadascun d'ells.

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.

  Objectius

  - Sense Traduir - La asignatura tiene como objetivo principal proporcionar conocimientos y terminología básica de las finanzas empresariales a corto plazo y su influencia en la rentabilidad y solvencia de la empresa. Se quiere introducir el Concepto de Rentabilidad económica y financiera de la empresa y sus factores que lino pueden afectar con especial incidencia en el endeudamiento. En cuanto a la Solvencia: conocer como se puede medir la salud financiera de una empresa, estudiar qué métodos hay para medirla. Se quiere detallar las diferentes políticas de circulante a la empresa y como pueden afectar a las tensiones financieras de la misma, para después estudiar los diferentes instrumentos financieros que dispone, estudiando las ventajas e inconvenientes de cada uno de ellos. En primer lugar, se quiere dar a conocer la importancia que tiene el circulante en las finanzas de la empresa. Concretamente se quiere introducir el concepto de la Necesidad de Capital de Trabajo y de cuáles son las variables que le pueden afectar.

- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

  Objectius

  - L'assignatura té com a objectiu principal proporcionar coneixements i terminologia bàsica de les finances empresarials a curt termini i la seva influència en la rendibilitat i solvència de l'empresa.

- Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.

  Objectius

  - L'assignatura té com a objectiu principal proporcionar coneixements i terminologia bàsica de les finances empresarials a curt termini i la seva influència en la rendibilitat i solvència de l'empresa.
  - Es vol introduir el Concepte de Rendibilitat econòmica i financera de l'empresa i els seus factors que lli poden afectar amb especial incidència en l'endeutament.
  - Quant a la Solvència: conèixer com es pot mesurar la salut financera d'una empresa, estudiar quins mètodes hi ha per mesurar-la.

- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.

  Objectius

  - L'assignatura té com a objectiu principal proporcionar coneixements i terminologia bàsica de les finances empresarials a curt termini i la seva influència en la rendibilitat i solvència de l'empresa.
  - En primer lloc, es vol donar a conèixer la importància que té el circulant en les finances de l'empresa. Concretament es vol introduir el concepte de la Necessitat de Capital de Treball i de quines són les variables que li poden afectar.
  - Es vol detallar les diferents polítiques de circulant a l'empresa i com poden afectar a les tensions financeres de la mateixa, per després estudiar els diferents instruments financers que disposa, estudiant els avantatges i inconvenients de cadascun d'ells.

- Intervenir en operacions pròpies d'entitats i mercats financers.

  Objectius

  - L'assignatura té com a objectiu principal proporcionar coneixements i terminologia bàsica de les finances empresarials a curt termini i la seva influència en la rendibilitat i solvència de l'empresa.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.

- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Treball en equip i lideratge.
    - Es vol introduir el Concepte de Rendibilitat econòmica i financera de l'empresa i els seus factors que lli poden afectar amb especial incidència en l'endeutament.
- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.
- Capacitat d'organitzar i planificar.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
    - Es vol introduir el Concepte de Rendibilitat econòmica i financera de l'empresa i els seus factors que lli poden afectar amb especial incidència en l'endeutament.
    - Quant a la Solvència: conèixer com es pot mesurar la salut financera d'una empresa, estudiar quins mètodes hi ha per mesurar-la.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1. LES FINANCES OPERATIVES A L'EMPRESA

1.1. Introducció La importància del Circulant en l'empresa

1.2 Concepte de Necessitats deCapital de Treball

1.3 Orígens de les Necessitats de Capital de Treball

TEMA 2. LESPOLÍTIQUES DE CIRCULANT

2.1 La gestió d'existències al'empresa.

2.2 La gestió de la Inversió en Deutors. Lamorositat a l'empresa.

2.3 Lagestió del crèdit en proveïdors

2.4 La gestió de Tresoreria i relacions amb els bancs.

TEMA 3. EL FINANÇAMENT DE LES NECESSITATS DE CIRCULANT.

3.1 El Fons de Maniobra.

3.2 El Finançament a curt Termini amb cost

3.3 La pòlissa de crèdit

3.4 El descompte comercial.

3.5 Altres formes de finançament

TEMA 4 . LA RENDIBILITAT ECONOMICA I FINANCERA DE L'EMPRESA.

4.1 El marge i Compte de Resultats.

4.2 La rotació de l'Actiu.

4.3 Influència de l'endeutament sobre laRendibilitat. El concepte de palanquejament.

TEMA 5 . LA SOLVENCIA FINANCERA A L'EMPRESA

5.1 Aspectes qualitatius

5.2 Nivell d'endeutament global o de Garantia.Les ràtios de solvència.

5.3 Les ràtios de cobertura.

5.4 Les ràtios d'efectiu. Anàlisi del Estat defluxos d'efectiu.

Eixos metodològics de l'assignatura

Desenvolupament continguts teòrics de l'assignatura i pràctiques sobre els continguts treballats. Resolució de pràctiques numèriques; resolució de dubtes; Desenvolupament d'un treball sobre una empresa cotitzada

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana 1-2 Tema 1

Setmana 2-4 Març Tema 2

Setmana 5-8 Tema 3

Setmana 9 Avaluació Temes 1-3

Setmana 10-11 Tema 4

Setmana 12-13 Tema 5

Setmana 14 Avalatuació Temes 4-5

Setmana 15-16 Avaluació Treballs

Setmana 17 Prova Sintesis

Sistema d'avaluació

28% Primera Prova tipus Test Temes 1-3.

20% Segona Prova Tipus Test. Temes 4-5

23% Treball de màxim 4 persones. Una vegada que es comprometi a realitzar el treball es ficarà una Nota d'aquest apartat independentment de si es presenta o no. La nota és conjunta pero si es detecta que algun membre no ha treballat es podria baixar la nota individualment.

29%. Examèn de Sintesis. Per superar l'assignatura es necessari tenir una nota mínima de 4 punts en aquesta prova.

Per tenir un NP s'ha de presentar com a màxim a 2 de les 4 proves.

Avaluació alternativa

En cas que una/a estudiant acrediti documentalment (contracte de treball i resum de la vida laboral expedit per la Tresoreria de la Seguretat Social) que està treballant amb jornada laboral completa

durant el curs docent i per tant no pot complir amb els requisits establerts per a l'avaluació continuada, podrà optar per la realització d'una prova única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del grau. (setmana 17 del curs). Aquesta documentació s'ha de presentar abans de la setmana 4.

Aquesta prova d'avaluació única tindrà un pes del 100% de la nota final i inclourà tots els continguts de l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

Els recursos de l'assignatura estaran disponibles al Campus Virtual. Les classes presencials es complementaran amb "material de suport" de l'assignatura. Aquest consistirà en apunts sintètics dels temes, material de suport informàtic, pràctiques, exercicis i casos que complementaran l'ajut necessari per assolir lescompetències i el nivell de comprensió i coneixements necessaris. Aquests recursos estaran disponibles al campus virtual a mesura que vagi avançant el curs.

- Brealey, R.; Myers, S.(1999). Fundamentos de financiación empresarial. Madrid: McGraw-Hill.
- Cantalapiedra, M. (2005) *Manual de gestión financiera para Pymes*. Cie InversionesEditoriales Dossat.
- Faus, J Tapies(1999) Finanzasoperativas, IESE, Pamplona.
- Fernández, L. (2007). Lapráctica de las finanzas de empresa. Madrid: Delta Publicaciones.
- López Mártinez, F. J. (2003):Manual del Cash Management, Ediciones Deusto, Bilbao.
- Martínez, E. (2005). Finanzaspara directivos. Madrid: McGraw-Hill.
- Mascareñas, J. (2010)Finanzas para directivos. Madrid: Pearson.
- Weston, J.F y Bigham, E.F. (1993): Fundamentos deasministración financiera, Mc Graw-Hill, México.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ECONOMETRIA

Coordinació: CABASÉS PIQUÉ, MARIA ANGELES

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ECONOMETRIA
Codi	101329
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	CABASÉS PIQUÉ, MARIA ANGELES
Departament/s	ECONOMIA APLICADA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	(40%) 60h presencials i (60%) 90h treball autònom
Idioma/es d'impartició	Català

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BARÓ LLINÀS, JOAN	joan.baro@econap.udl.cat	0	

Informació complementària de l'assignatura

L'economia és una ciència empírica on la confirmació de qualsevol proposició es realitza per la via de la contrastació, conjugant-se teoria econòmica i coneixement empíric, de manera que la combinació de la teoria amb l'experiència permet la formulació de models econòmics. Així l'Econometria és una disciplina orientada a la contrastació empírica de les teories que tracten dels fenomens econòmics i empresarials i, la descripció i predicció de la realitat econòmica utilitzant mitjans estadístics.
El tractament de dades i l'estadística en general, així com els mètodes economètrics en particular, són un instrument imprescindible en molts camps d'actuació empresarial: Direcció comercial, direcció estratègica, previsions i qualsevol matèria en la que es vulgui analitzar la informació que proporcionen les dades i es vulguin establir relacions entre diferents variables.
L'objectiu fonamental que es vol aconseguir amb aquesta assignatura és saber donar sentit als resultats que s'obtenen de la utilització d'un model economètric.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Utilitzar la terminologia economètrica adequada (CEU1)
- Us dels recursos TIC necessaris en el seguiment de l'assignatura (CEU3)
- Reconèixer les dades i les tècniques economètriques més adequades (CES4) i (CB2)
- Especificar correctament un model economètric (CES4)
- Estimar un model economètric (CES4)
- Validar un model economètric estimat (CES4)
- Fixar adequadament l'objectiu objecte d'estudi (CES5)
- Interpretar adequadament la informació subministrada per un model economètric (CES5)
- Aplicar els resultats d'un model economètric en la presa de decisions (CES5)

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Domini de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

- Ús dels recursos TIC necessaris en el seguiment de l'assignatura.
- Domini d'una llengua estrangera
- Correcció en l'expressió oral i escrita

- Utilitzar la terminologia economètricca adequada.

Competències específiques de la titulació

- Identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional i la seva repercussió sobre les organitzacions.

    - Interpretar adequadament la informació subministrada per un model economètric.
    - Aplicar els resultats d'un model economètric en la presa de decisions.
    - Fixar adequadament l'objectiu d'estudi.

- Ocupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.
- Aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

    - Reconèixer les dades i les tècniques economètriques més adequades.
    - Especificar correctament un model economètric.
    - Estimar un model economètric.
    - Validar un model economètric.

- Crear i dirigir una empresa atenent i responent als canvis de l'entorn en el qual opera.
- Elaborar, interpretar i auditar la informació economicofinancera d'entitats i particulars i prestar-los assessorament.
- Intervenir en operacions pròpies d'entitats i mercats financers.

Competències transversals de la titulació

- Ser capaç de treballar i d'aprendre de forma autònoma i simultàniament interactuar adequadament amb els altres, cooperant i col·laborant.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Treball en equip i lideratge.
- Actuar sobre la base del rigor, el compromís personal i l'orientació a la qualitat.
- Capacitat d'organitzar i planificar.
- Reconèixer les dades i les tècniques economètriques més adequades.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.

Continguts fonamentals de l'assignatura

I. Model de regressió bàsic

I.1. Introducció

I.1.1. Objectius de l'econometria

I.1.2. Modelització. Fases de la investigació economètrica.

I.1.3. Metodologia economètrica

I.2. Model de regressió lineal múltiple bàsic.

I.2.1. Model de regressió lineal simple.

I.2.2. Formulació i hipòtesis del model de RLM.

I.2.3. Estimadors mínims quadrats ordinaris.

I.2.4. Estimació per intervals i contrastos d'hipòtesis en el model.

I.2.5. Predicció

I.2.6. Estimacions restringides.

I.2.7. Anàlisi dels residuals.

I.2.8. Permanència estructural.

II. Ampliacions al model de regressió

II.1. Errors d'especificació i multicolinealitat.

II.1.1. Validació del model.

II.1.2. Errors d'especificació en les variables.

II.1.3. Definició i conseqüències de lamulticolinealitat.

II.1.4. Detecció de la multicolinealitat.

II.1.5. Possibles solucions a la multicolinealitat elevada.

II.1.6. Observacions atípiques i influents.

II.2. Pertorbacions no esfèriques.

II.2.1. Definició i conseqüències.

II.2.2. Mínims quadrats generalitzats.

II.2.3. Heteroscedasticitat. Causes,detecció i estimació.

II.2.4. Autocorrelació. Causes, detecció i estimació.

II.3. Variables qualitatives.

II.3.1. Variables exògenes qualitatives.Variables fictícies.

I.3.2. Variables fictícies i models temporals.

I.3.3. Variable endògena qualitativa.Models i estimació.

Eixos metodològics de l'assignatura

Dates (Setmanes)	Descripció:	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1	GG: Presentació assignatura i Model de regressió bàsic GM: Pràctica 1	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
2	GG: Model de regressió lineal múltiple GM: Pràctica 1	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4, h.
3	GG: Model de regressió lineal múltiple GM: Pràctica 1	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
4	GG: Model de regressió lineal múltiple GM: Pràctica 1	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
5	GG: Model de regressió lineal múltiple GM: Treball	Lliçó magistral i problemes Elaboració treball	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
6	GG: Errors d'especificació i multicolinealitat GM: Pràctica 2	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4, h.
7	GG: Errors d'especificació i multicolinealitat GM: Pràctica 2	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
8	GG: Activitat d'avaluació 1	Prova escrita	2h.		7,4h.
9	GG: Pertorbacions no esfèriques GM: Pràctica 3	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
10	GG: Pertorbacions no esfèriques GM: Pràctica 3	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
11	GG: Pertorbacions no esfèriques GM: Treball	Lliçó magistral i problemes Elaboració treball	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
12	GG: Pertorbacions no esfèriques GM: Treball	Lliçó magistral i problemes Elaboració treball	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
13	GG: Pertorbacions no esfèriques GM: Pràctica 3	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
14	GG: Variables qualitatives GM: Pràctica 4	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
15	GG: Variables qualitatives GM: Pràctica 4	Lliçó magistral i problemes Resolució activitats	2h. 1h. 30 m	Estudi teoria i realització exercicis	4,7h.
16	GG: Activitat d'avaluació 2	Prova escrita	2h.		7,4h.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Objectius	Activitats d'Avaluació Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Avaluar els coneixements adquirits fins la data	Activitat d'avaluació 1	30%	Setmana 8 GG	O	I	Prova escrita
Avaluar els coneixements adquirits de tot el curs	Activitat d'avaluació 2	30%	Setmana 16 GG	O	I	Prova escrita
Aplicació dels continguts teòrics	Activitat d'avaluació pràctica	40%	Setmana 15 GM	O	I	Prova informàtica
REAVALUACIÓ	REAVALUACIÓ	100%	Setmana 17	V	I	Prova escrita

Sistema d'avaluació

Les tres activitats d'avaluació són individuals i obligatòries per obtenir la qualificació final.

L'alumne que no obtingui qualificació en l'activitat d'avaluació 2, obtindrà com a nota final d'aquesta assignatura la qualificació de NO PRESENTAT.

Cada activitat es valorarà amb una nota entre 0 i 10.

És necessari haver realitzat TOTES les proves per poder accedir a la prova de REEVALUACIÓ.

Bibliografia i recursos d'informació

ALEGRE, J; ARCARONS, J.; BOLANCE, C. i DÍAZ, L. (1995). Ejercicios y problemas de Econometría.Ed. AC
AZNAR, A.; GARCIA, J. (1981). Problemas de Econometría. Ed. Pirámide
GRANDE, J.; ABASCAL, E. (1989). Métodos multivariantes para la investigación comercial. Ed. Ariel
JOHNSTON, J. (1987). Métodos Econométricos. Ed. Vicens Vives
KMENTA, J. (1985). Elementos de Econometría. Ed. Vicens Vives
MADDALA, G.S. (1985). Econometría. Ed. McGraw-Hill
MATILLA, M; PÉREZ, P.; SANZ, B. (2013). Econometria y Predicción. Ed. Mc Graw Hill
PARRA, I. (2003). Problemas de Inferencia Estadística. Ed. AC
PULIDO, A. (1983). Modelos Econométricos. Ed. Pirámide
STOCK, J. ; WATSON, M (2012). Introducción a la Econometria. Ed. Pearson
UOC. Introducció a l'econometria. Ed. Universitat Oberta de Catalunya
URIEL, E. et al. (1990). Econometría: El modelo lineal. Ed. AC

Webgraria bàsica

http://www.idescat.cat/
http://www.ine.es/
http://www.bde.es/webbde/es/estadis/infoest/bolest.html
http://serviciosweb.meh.es/apps/dgpe/default.aspx
http://europa.eu/documentation/statistics-polls/index_es.htm
http://www.sepe.es/contenido/estadisticas/

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PROGRAMACIÓ I

Coordinació: ALSINET BERNADÓ, MARIA TERESA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	PROGRAMACIÓ I
Codi	102000
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	2GG,5GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	ALSINET BERNADÓ, MARIA TERESA
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	GEI: 6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball 40% --> 60 hores presencials 60% --> 90 hores de treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	ALSINET BERNADO, MA.TERESA 12 ARGELICH ROMA, JOSEP 9

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALSINET BERNADÓ, MARIA TERESA	tracy@diei.udl.cat	12	Despatx 2.13. Concertar data per correu electrònic.
ARGELICH ROMA, JOSEP	jargelich@diei.udl.cat	9	Despatx 2.17. Concertar data per correu electrònic.

Informació complementària de l'assignatura

Per abordar l'assignatura es recomanable mostrar interès per plantejar i analitzar problemes reals, per als quals s'haurà de buscar i desenvolupar una solució tecnològica que els resolgui. Es també recomanable mostrar capacitat d'anàlisi, de raonament lògic, treball metòdic i organitzat, i capacitat crítica.

Aquesta assignatura s'imparteix durant el 1er semestre del 1er curs de la titulació.

Els coneixements i competències adquirides en aquesta assignatura seran s'utilitat en assignatures posteriors amb continguts de progamació, estructures de dades i algorísmica.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Els objectius d'aprenentage de l'assignatura són analitzar i dissenyar algorismes per, posteriorment, implementar-los en un llenguatge de programació compilable. Concretament, el llenguatge imperatiu escollit és ANSI C/C++ i els problemes a resoldre són principalment de tractament i cerca en seqüències.

En concret els objectius d'aprenentage de l'estudiant són els següents:

- Dissenyar i implementar estructures algorísmiques adecuades per resoldre les diferents tipologies de problemes.
- Dissenyar i implementar estructures de dades adecuades per representar la informació pròpia de cada problema.
- Dissenyar i implementar algorismes iteratius.
- Identificar la tipologia del problema i aplica l'estratègia algorísmia adecuada.
- Disenyar i implementar algorismes per resoldrer problemes complexes de forma estructurada.
- Dissenyar i implementar solucions algorísmies bàsiques utilitzant la tècnica de disseny descendent.
- Utilitzar un entorn de desenvolupament de programes basat en un llenguatge de programació d'alt nivel.

Competències significatives

Competències transversals EPS:

- EPS1. Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- EPS5. Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.
- EPS9. Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com a multidisciplinari.
- EPS12. Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.

Competències específiques del grau en Enginyeria Informàtica:

- GII-FB3. Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- GII-FB4. Coneixements bàsics sobre l'ús i programació dels ordinadors, sistemes operatius, bases de dades i programes informàtics amb aplicació en enginyeria.
- GII-FB5. Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- GII-CRI7. Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.
- GII-CRI9. Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Introducció: procés, algorisme i programa

Tema 1. Estructures algorísmiques bàsiques

1.1 Constants, variables, tipus elementals, i expressions vàlides

1.2 L'assignació, la composició seqüencial, la composició alternativa i la composició iterativa

1.3 Entorn de programació

Tema 2. Disseny de programes iteratius

2.1 Accés seqüencial

- Esquemes algorísmics de tractament de seqüències
- Esquemes algorísmics de cerca en seqüències

2.2 Accés directe. Les taules

- Tractament seqüencial de les taules
- Tractament directe de les taules
- Taules unidimensionals i multidimensionals
- Algorismes d'ordenació clàssics

Tema 3. Tractament de dades no elementals

3.1 Accions i funcions

3.2 Mecanismes de pas de paràmetres

3.3 Disseny descendent d'algorismes

Eixos metodològics de l'assignatura

Cada setmana l'estudiant assisteix a 2 hores presencials amb Grup Gran i 2 hores presencials amb Grup Mitjà. Les sessions amb Grup Mitjà s'imparteixen al laboratori.

Grups Grans: Classes Teoria i Problemes (3 crèdits)

- Part teòrica: classes suportades amb transparències i/o apunts.
- Part d'aplicació pràctica: es treballa sempre amb problemes i exercicis de programació. Es disposa d'una **col·lecció de problemes**, dels quals es van proporcionant solucions al llarg del quadrimestre.

Grups Mitjans: Classes Laboratori (3 crèdits)

- Classes dirigides i seguiment personalitzat per grups de pràctiques. Es disposa d'una **col·lecció de problemes**, dels quals es van proporcionant solucions al llarg del quadrimestre.

- Ús dels compiladors i eines d'edició.
- Treball continuat al voltant de l'**enunciat de les dues pràctiques obligatòries.**

Treball Autònom (no presencial):

- La pràctica es completarà en hores No Presencials. A les sessions de Grup Mitjà es dona suport a les pràctiques obligatories que ha de desenvolupar l'estudiant al llarg de l'assignatura de forma autònoma.
- Es recomana que l'alumne resolgui per compte propi els problemes de la col·lecció de problemes, a fi de practicar i obtenir feedback per part del professor.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Sem	Descripció	Activitat Presencial GG	Activitat Presencial GM	Treball autònom
1	Presentació Introducció	Presentació Assignatura Introducció: Processos, algorismes i programes	Utilització d'un entorn de programació	Resolució d'exercicis
2	Estructures algorísmiques bàsiques	T1 Constants, variables, tipus elementals,expressions vàlides i gestió de l'entrada i sortida estàndard	Exercicis de programació	Resolució d'exercicis
3	IEstructures algorísmiques bàsiques	T1 L'assignació, la composició seqüencial i la composició alternativa	Exercicis de programació	Resolució d'exercicis
4	Estructures algorísmiques bàsiques	T1 La composició iterativa	Exercicis de programació	Resolució d'exercicis
5	Disseny de programes iteratius	T2 Disseny de programes iteratius: tractament seqüencial	Pràctica 1: Descripció de la primera pràctica obligatòria	Resolució de la Pràctica 1 en grups
6	Disseny de programes iteratius	T2 Disseny de programes iteratius: cerca en seqüències	Exercicis de programació Suport a la Pràctica 1	Resolució d'exercicis Resolució de la Pràctica 1 en grups
7	Disseny de programes iteratius	T2 Accés directe. Les taules	Exercicis de programació Suport a la Pràctica 1	Resolució d'exercicis Resolució de la Pràctica 1 en grups
8	Disseny de programes iteratius	T2 Exercicis d'accés directe amb taules: tractament i cerca.	Exercicis de programació Suport a la Pràctica 1	Resolució d'exercicis Resolució de la Pràctica 1 en grups
9		1er Parcial	Lliurament de la Pràctica 1	Estudi Resolució de la Pràctica 1 en grups

10	Disseny de programes iteratius	T2 Taules multidimensionals	Algorismes d'ordenació clàssics	Resolució d'exercicis
11	Tractament de dades no elementals	T3: Accions i funcions	Exercicis de programació	Resolució d'exercicis
12	Tractament de dades no elementals	T3: Mecanismes de pas de paràmetres	Pràctica 2 Descripció de la segona pràctica obligatòria	Resolució de la Pràctica 2 en grups
13	Tractament de dades no elementals	T3: Disseny descendent d'algorismes	Exercicis de programació Suport a la Pràctica 2	Resolució d'exercicis Resolució de la Pràctica 2 en grups
14	Tractament de dades no elementals	T3 Exercicis de disseny descendent.	Exercicis de programació Suport a la Pràctica 2	Resolució d'exercicis Resolució de la Pràctica 2 en grups
15	Tractament de dades no elementals	T3 Exercicis de disseny descendent.	Exercicis de programació Suport a la Pràctica 2	Resolució d'exercicis Resolució de la Pràctica 2 en grups
16		2^{on} Parcial		Estudiar Resolució de la Pràctica 2 en grups
17		2^{on} Parcial	Lliurament de la Pràctica 2	Estudiar Resolució de la Pràctica 2 en grups
18				
19		Recuperació	Recuperació de les pràctiques	Estudiar Resolució de les pràctiques

Sistema d'avaluació

Activitats d'avaluació

Acrònim	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatòria	Recuperable
P1	*Examen 1er Parcial*	25%	4	NO	SI	SI
P2	*Examen 2^{on} Parcial*	35,00%	4	NO	SI	SI
PRA1	*Pràctica 1*	15,00%	4	SI (<=2)	SI	SI
PRA2	*Pràctica 2*	25,00%	4	SI (<=2)	SI	SI

Per aprovar l'assignatura és necessari obtenir la nota mínima de 4 tant a les proves escrites com a les pràctiques. A més, la nota final haurà de ser >=5.
Nota Final = 0,25*P1 + 0,35*P2 + 0,15*PRA1 + 0,25**PRA2*

Observacions:

- Si la nota obtinguda en la prova escrita P2 és >=4, aleshores la nota obtinguda podrà actuar com a recuperació/millora de la primera prova escrita P1, el pes de la qual és del 25%.
- Si la nota obtinguda en la prova escrita P2 és < 4, aleshores l'estudiant pot optar a millorar/recuperar el 60% que representen les proves escrites. La recuperació serà una única prova escrita que serà avaluada sobre 10 punts. La nota obtinguda substituirà la nota de les dues proves escrites del curs. La nota de la prova representarà el 60% de la nota final i per aprovar l'assignatura la nota de la prova de recuperació haurà de ser >=4.
- Si la nota obtinguda en la pràctica *PRA2* és >=4, aleshores la nota obtinguda podrà actuar com a recuperació de la primera pràctica *PRA1*, el pes de la qual és del 15%.
- En cas que la pràctica *PRA2* no es superi (nota <4), la pràctica podrà ser recuperada al periode de recuperació (setmana número 20).

Bibliografia i recursos d'informació

Algorísmia

- J. Castro, F. Cucker, X. Messeguer, A. Rubio, L. Solano and B.Valles. *Curs de Programació*. McGraw-Hill, 1992.
- G. Brassard and P. Bratley. *Fundamentosde Algoritmia*. Prentice Hall, 1997.
- L. Joyanes. Fundamentos de Programación. Algoritmos, Estructuras de Datos y Objetos. McGraw-Hill, 2003.

El llenguatge ANSI C i C++

- H.M. Deitel and P.J. Deitel. *ComoProgramar en C/C++*. Prentice-Hall, segunda edición, 2002.
- B. Stroustrup. Programming -- Principles and Practice Using C++.Addison Wesley, 2008.
- L. Joyanes. Programación en C++. McGraw-Hill, 2006.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PROGRAMACIÓ II

Coordinació: GIMENO ILLA, JUAN MANUEL

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	PROGRAMACIÓ II
Codi	102001
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	2GG,4GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	GIMENO ILLA, JUAN MANUEL
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% Presencial 60% Treball autònom
Idioma/es d'impartició	Preferentment en Català (Castellà si algun estudiant mostra dificultats amb el Català).
Distribució de crèdits	Xavier Domingo (6) Juan Manuel Gimeno (9) Toni Granollers (3)

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
DOMINGO ALBIN, JAVIER JUAN	xdomingo@diei.udl.cat	6	Amb cita prèvia.
GIMENO ILLA, JUAN MANUEL	jmgimeno@diei.udl.cat	9	Amb cita prèvia.
GRANOLLERS SALTIVERI, ANTONI	antoni.granollers@udl.cat	3	Amb cita prèvia.

Informació complementària de l'assignatura

Assumim que els alumnes han adquirit els conceptes presentats a l'assignatura de Programació I ja que, a partir d'ells, els estenem en dues direccions: la programació orientada a objectes i el disseny recursiu.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Aplicar el paradigma d'orientació a objectes a problemes simples.
- Utilitzar els tipus bàsics de fitxers en Java.
- Dissenyar algoritmes recursius simples.
- Utilitzar la documentació estàndar de la plataforma Java.
- Manegar un entorn integrat de desenvolupament.

Competències significatives

- **Competències transversals EPS**
    - **EPS1:** Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
    - **EPS5:** Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.
    - **EPS9:** Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com a multidisciplinari.
    - **EPS12:** Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.
- **Competències específiques de la titulació**
    - **GII-FB3:** Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorísmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
    - **GII-FB4:** Coneixements bàsics sobre l'ús i programació dels ordinadors, sistemes operatius, bases de dades i programes informàtics amb aplicació en enginyeria.
    - **GII-FB5:** Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
    - **GII-CRI7**: Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.
    - **GII-CRI9:** Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Introducció a Java

    1.1 De C a Java

    1.2 La biblioteca de l'ACM Java Task Force

    1.3 El programa principal

    1.4 Ús de funcions auxiliars

    1.5 Tractament de vectors (arrays)

    1.6 Tractament de cadenes de caràcters

2. Programació Orientada a Objectes

    2.1 Objectes i referències

    2.2 Introducció a les classes gràfiques de les biblioteques de l'ACM

    2.3 La classe String

    2.4 Definició de classes en Java

3. Tractament d'arxius

    3.1 Classes d'arxius

    3.2 Arxius seqüencials de text

    3.3 Arxius binaris d'accés directe

    3.4 Algoritme MergeSort

4. Recursivitat

    4.1 Funcionament de les crides a funcions

    4.2 Pensar recursivament

    4.3 Recursivitat usant índexos

    4.4 Cerca binària

    4.5 Recursivitat múltiple

Eixos metodològics de l'assignatura

Grups Grans: Classes Teoria (3 crèdits)

- Part teòrica: classes suportades per apunts.
- Part d'aplicació pràctica: es treballa sempre amb exemples.

Grups Mitjans: Classes Laboratori (3 crèdits)

- Classes dirigides a la resolució de problemes per part dels alumnes (es disposa d'una col·lecció de problemes i d'examens de cursos anteriors).
- Resolució de dificultats i seguiment personalitzat de les pràctiques.
- Ús d'un entorn integrat de desenvolupament (Netbeans)

Treball Autònom (no presencial):

- Les pràctiques es realitzaran en hores no presencials

- Es recomana que l'alumne resolgui per compte propi els problemes de la col·lecció de problemes, a fi de practicar i obtenir feedback per part del professor.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Presencial GG	Presencial GM	No Presencial
1	Presentació + De C a Java (1 a 3)	Netbeans	Estudi i resolució de problemes
2	De C a Java (resta)	Probs 3, 4 i 6	Estudi i resolució de problemes
3	Introducció OO (1 i 2)	Probs 1, 2, 5	Estudi i resolució de problemes Pràctica 1
4	Introducció OO (3 i 4)	Probs 1, 2	Estudi i resolució de problemes Pràctica 1
5	Introducció OO (5, 6 i 7)	Probs 2, 4, 5	Estudi i resolució de problemes Pràctica 1
6	Introducció OO (8 i 9)	Probs 8, 9	Estudi i resolució de problemes Pràctica 2
7	Introducció OO (10 i 11)	Probs 10, 11, 12	Estudi i resolució de problemes Pràctica 2
8	Introducció OO (12 a 14)	Exàmens anteriors	Estudi i resolució de problemes
9	Avaluació		
10	Tractament arxius (1 a 3)	Javadoc	Pràctica2
11	Tractament arxius (4 a 6)	Probs 2, 3, 4	Estudi i resolució de problemes Pràctica 2
12	Tractament arxius (7 i 8)	Probs 5, 6, 7	Estudi i resolució de problemes Pràctica 3
13	Recursivitat (1 a 3)	Probs 8, 9 10	Estudi i resolució de problemes Pràctica 3
14	Recursivitat (4 a 6)	Probs 1 i 2	Estudi i resolució de problemes Pràctica 3
15	Recursivitat (9 i 10)	Probs 3, 4, 5 Examens anteriors	Estudi i resolució de problemes
16	Avaluació		
17	Avaluació		
18	Tutories		Estudi i resolució de problemes Pràctica 3
19	Recuperació		

- Els números al costat del nom del tema indiquen les seccions als apunts de l'assignatura
- Els números al costat del problemes, el número de problema a la llista.

Sistema d'avaluació

Acr	Activitat	Ponderació	Nota mínima	Obligatòria	Recuperable
Par1	Examen 1er parcial	25%	4,0	SI	SI (amb segon parcial)
Par2	Examen 2on parcial	25%	4,0	SI	SI (examen de recuperació, amb nota màxima de 7)
Prac1	Pràctica 1	15%	NO	NO	SI (al final de curs amb nota màxima 5)
Prac2	Pràctica 2	20%	NO	NO	SI (al final de curs amb nota màxima 5)
Prac3	Pràctica 3	15%	NO	NO	NO

Nota final = 0,25 * Par1 + 0,25 * Par2 + 0,15 * Prac1 + 0,20 * Prac2 + 0,15 * Prac3

- L'assignatura s'aprova amb una nota final igual o superior a 5.
- Un segon parcial superat permet recuperar el primer parcial.
- La nota del primer parcial només es té en compte si és superior a la del segon (si no, s'agafa com a nota la nota del segon parcial).
- En cas que l'alumne ha de fer l'examen de recuperació, la nota del primer parcial no es tindrà en compte i la nota màxima de la part de teoria serà un 7.
- Les dues primeres pràctiques són recuperables, però en cas de re-entrega, la nota màxima serà un 5.

Bibliografia i recursos d'informació

- Básica:
  - Apunts de l'assignatura (en espanyol).
  - Eric S. Roberts, The Art & Science of Java: An Introduction to Computer Science, PearsonEducation, 2008. (hay una versión preliminar disponible en pdf).
  - Eric S. Roberts, Thinking Recuersively with Java, John Wiley & Sons, 2006.
- Complementària:
  - Documentació de la biblioteca ACM Java Task Force http://jtf.acm.org/
  - Kathy Sierra y Bert Bates, Head First Java,O'Reilly, 2003.
  - Jorge A. Villalobos y Rubby Casallas, Fundamentos de Programación. Aprendizaje Activo Basado en Casos. Pearson Pentice-Hall, 2006

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESTRUCTURA DE COMPUTADORS I

Coordinació: ROIG MATEU, CONCEPCION

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESTRUCTURA DE COMPUTADORS I
Codi	102002
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,4GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	ROIG MATEU, CONCEPCION
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Globalment l'assignatura té 60 hores de classe presencial i 120 hores de treball individual de l'estudiant.
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	La distribució de crèdits comptant el desplegament de grups que es fa a l'assignatura és la següent: Josep M. Solà 12 Concepció Roig Mateu 3

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ROIG MATEU, CONCEPCION	roig@diei.udl.cat	3	
SOLA GIMENO, JOSEP MARIA	jmsola@diei.udl.cat	12	

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura que s'imparteix durant el primer quadrimestre del 1er curs de la titulació.
Correspon a la matèria "Estructura de Computadors" dins del mòdul de "Formació Bàsica".

Per cursar l'assignatura no es requereixen coneixements previs necessaris de circuits lògics. Es suficient amb tenir els coneixements adquirits en l'educació secundària post-obligatoria.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Aprendre els formats de representació de la informació en un sistema computador i les regles de tractament d'aquesta informació.
- Estudiar el funcionament dels blocs bàsics combinacionals i seqüencials i la seva funció dins d'un computador.
- Desenvolupar els processos d'anàlisi i disseny de circuits lògics combinacionals i seqüencials.
- Resolució de circuits amb capacitat d'analitzar diferents propostes.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

GII-FB5. Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució deproblemes propis de l'enginyeria.

GII-CRI9. Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Competències transversals de la titulació

EPS1. Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.

EPS9. Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com a multidisciplinari.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.Representació digital de la informació

1.1. Codificació de la informació

1.2. Sistemes de numeració

1.3. Aritmètica binària

1.4. Representació de números amb signe

1.5. Codificació alfanumèrica

2. Funcions lògiques

2.1. Àlgebra de commutació

2.2. Operadors i portes lògiques

2.3. Funcions lògiques

2.4. Simplificació de funcions lògiques

2.5. Funcions incompletament especificades

3. Circuits combinacionals

3.1. Estructures de portes de dos nivells

3.2. Anàlisi i síntesi de circuits combinacionals

3.3. Blocs combinacionals bàsics

3.3.1. Descodificador

3.3.2. Codificador

3.3.3. Multiplexor

3.3.4. Demultiplexor

3.3.5. Comparador

4. Circuits seqüencials

4.1. Element bàsic de memòria

4.2. Flip-flops

4.3. Entrades directes a un flip-flop

4.4. Anàlisi de circuits seqüencials

4.5. Disseny de circuits seqüencials

4.6. Mòduls seqüencials bàsics

4.6.1. Registres

4.6.2 .Comptadors

Eixos metodològics de l'assignatura

Les classes es divideixen en classes de grup gran (GG) on hi assisteixen tots els estudiants de l'assignatura i classes de grup mitjà (GM) on hi assiteix només una part dels estudiants. Els continguts que es fan a cadascun dels grups es divideixen de la manera següent:

GG: Són classes de tipus expositiu on es donen els continguts de l'assignatura.

GM: Es resolen problmes relacionats amb els continguts, exposats a les classes de GG, de manera participativa i interactiva. També es fan pràctiques de laboratori per a resoució de circuits lògics amb el simulador ISIS de Proteus.

Activitats pràctiques:

- Disseny d'un circuit combinacional que realitzi un funció determinada.

- Disseny d'un circuit seqüencial que passi per una seqúència predeterminada d'estats.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Descripció	Activitat GG	Activitat GM
1	Representació digital informació. Funcions lògiques	Presentació assignatura. Àlgebra de commutació.	Codificació de la informació. Sistemes de numeració.
2	Representació digital informació. Funcions lògiques	Operadors i portes lògiques.	Aritmètica binària
3	Representació digital informació. Funcions lògiques	Representació de funcions lògiques.	Representació de números amb signe. Codificació alfanumèrica.
4	Funcions lògiques	Mètodes de simplificació de funcions lògiques.	Exercicis de funcions lògiques.
5	Funcions lògiques	Funcions incompletament especificades	Exercicis de funcions lògiques.
6	Circuits combinacionals	Estructures de portes de dos nivells	Exercicis de funcions lògiques.
7	Circuits combinacionals	Anàlisi i síntesi de circuits combinacionals	Exercicis circuits combinacionals.
8	Circuits combinacionals	Blocs combinacionals bàsics	Exercicis circuits combinacionals.
9	Examen parcials	Realització primer parcial	
10	Circuits combinacionals	Blocs combinacionals bàsics	Exercicis circuits combinacionals.
11	Circuits seqüencials	Element bàsic de memòria	Pràctica circuits combinacionals.
12	Circuits seqüencials	Flip-flops	Exercicis de circuits seqüencials.
13	Circuits seqüencials	Anàlisi de circuits seqüencials	Exercicis de circuits seqüencials.
14	Circuits seqüencials	Disseny de circuits seqüencials	Exercicis de circuits seqüencials.
15	Circuits seqüencials	Mòduls seqüencials bàsics	Pràctica de circuits seqüencials.
16 i 17	Examens parcials	Realització segon parcial	
18	Tutories		
19	Exàmens recuperació	Realització examen de recuperació, si cal.	

Sistema d'avaluació

Acr.	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatòria	Recuperable
P1	*Examen 1er Parcial*	30%	NO	NO	SI	SI
P2	*Examen 2^{on} Parcial*	50%	NO	NO	SI	SI
PRA	*Pràctiques*	20%	NO	SI (<=2)	SI	NO
NOTA_FINAL = màxim(30% P1 + 50% P2, 80% P2) + 20% PRA Per tenir superada l'assignatura cal que NOTA_FINAL sigui major o igual que 5						
En cas de no haver superat l'assignatura, es pot anar a l'examen de**recuperació**. En aquest cas la nota es calcularà de la següent manera: N_rec: nota de l'examen de recuperació. **NOTA_FINAL** = 80% N_rec + 20% PRA						

Bibliografia i recursos d'informació

· Lloris A., Prieto A., Parrilla L. *Sistemas digitales*. McGraW-Hill.

· Floyd T. *Fundamentos de sistemas digitales*. Prentice-Hall.

· Hammacher C., Vranesic Z., Zaky S. *Organización de computadores* (5ªedición). McGraw-Hill.

· Ercegovac M.D., Lang T. *Digital Systems and Hardware/Firmware Algorithms*. Jhon Wiley and Sons.

· Gascón M., Leal A., Peinado B. *Problemas pràcticos de diseño lògico*. Paraninfo.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESTRUCTURA DE COMPUTADORS II

Coordinació: GINE DE SOLA, FRANCESC

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESTRUCTURA DE COMPUTADORS II
Codi	102003
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,4GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	GINE DE SOLA, FRANCESC
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball. Aquestes hores es distribueixen en: 40% --> 60 hores presencials 60% --> 90 hores de treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	Català i/o Castellà.
Distribució de crèdits	Albert Saiz 9 Francesc Giné de Sola 6

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
GINE DE SOLA, FRANCESC	sisco@diei.udl.cat	6	Dijous de 17 a 19h al despatx 3.09 de la EPS. A concertar prèviament per correu electrònic.
SAIZ VELA, ALBERT	asaiz@diei.udl.cat	9	Divendres de 13 a 14h al despatx 1.06 de la EPS. A concertar prèviament per correu electrònic.

Informació complementària de l'assignatura

Amb l'objectiu de cursar apropiadament aquesta assignatura, s'ha d'haver cursat l'assignatura d'Estructura de Computadors I del primer Semestre de primer curs.

Les competències adquirides en aquesta assignatura són necessàries per cursar l'assignatura de Arquitectura de Computadores del segon curs del grau.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Implementar programes senzill escrits en llenguatge ensamblador.
- Saber identificar, diferenciar i entendre el funcionament d'un computador, els seus components, a més de la estructura bàsica de Von-Neumann.
- Conèixer les fases d'execució d'una instrucció.
- Ser capaç de proposar una estructura bàsica per a un repertori d'instruccions.
- Identificar les components de la unitat de control i la seva interacció.
- Ser capaç de proposar una estructura bàsica per a la memòria principal d'un computador.
- Identificar i entendre el sistema d'entrada i sortida dins de la estructura d'un computador.
- Saber ajudar a altres membres del grup en cas de necessitat
- Cercar i justificar la solució més adequada en un temps determinat

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- GII-FB3: Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

- GII-FB4: Coneixements bàsics sobre l'ús i programació dels ordinadors, sistemes operatius, bases de dades i programes informàtics amb aplicació en enginyeria.

- GII-FB5: Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

- GII-CR17: Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.

- GII-CR19: Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Competències transversals de la titulació

- EPS1: Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- EPS5: Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.
- EPS9: Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com multidisciplinari.
- EPS12: Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Introducció

1.1. Arquitectura de Von Neumann

1.2. Estructures d'interconexió

1.3. Execució de Programa

2. Repertori d´instruccions

2.1. Introducció.

2.2. Repertori d'Instruccions

2.3. Format de les instruccions.

2.4. Modes de d'adreçament.

2.5. Tipus d´instruccions.

2.6. Anàlisi del repertori específic del Simulador KIT.

3. Unitat de Control

3.1. Introducció i funcions.

3.2. Senyals de Control.

3.2. Unitat de Control Cablejada

4. Unitat de Memòria

4.1. Conceptes Generals

4.2. Jerarquia de memòria

4.3. Memòria interna

5. Unitat d'Entrada/Sortida

5.1. Visió global del subsistema d´entrada/sortida.

5.2. Direccionament de l'E/S.

5.3. Control/sincronització de l'E/S: Consulta d'estat i interrupcions

5.4. Transferència de l'E/S: E/S controlada per programa i Accés directe a memòria.

Eixos metodològics de l'assignatura

Grups Grans: Classes de Teoria (3 ECTS)

- En aquestes classes s'explicaran els continguts teòrics de l'assignatura, acompanyats d'exemples ilustratius. Com a material de suport de la classe se seguiran les transparències de l'assignatura.

Grups Mitjans: Classes de Problemes/Laboratori (3 ECTS)

- En aquestes classes s'alternaran la resolució de la col·lecció de problemes associats a les explicacions teoriques de l'assignatura, juntament amb la realització de pràctiques dirigides. El material de les pràctiques es penjarà al CV Sakai. L'estudiant ha d'assisitir a classe de pràctiques amb els enunciats previament llegits.

Treball Autonom (No presencial)

- Es recomana que l'alumne resolgui per compte propi els problemes no resolts a classe de la col·lecció de problemes, a fi de practicar i obtenir feedback per part del professor.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Set	Descripció	Act. Pres.GG	Act. Pres. GM	Treball Auton.
1	Presentació+T1:Introducció	Presentació i T1	T1	Llegir transpes T1
2	T2:Repertori Instruccions	Teoria	Teoria	Estudiar teoria
3	T2:Repertori Instruccions	Teoria	Problemes	Estudiar teoria i fer problemes
4	T2:Repertori Instruccions	Teoria	Problemes	Estudiar teoria i fer problemes
5	T2:Repertori Instruccions	Teoria i problemes	Laboratori: Presentació entorn	Estudiar teoria, fer problemes i llegir pràctiques
6	T3: Unitat Control	Teoria	Laboratori: Pràctica 1	Estudiar teoria, fer problemes i llegir pràctiques
7	T3; Unitat Control	Teoria	Laboratori: Pràctica 2	Estudiar teoria, fer problemes i llegir pràctiques
8	T3: Unitat Control	Teoria i Problemes	Problemes	Estudiar teoria i fer problemes d'examen

9	Examen Parcial			Estudiar
10	T4: Memòria	Teoria	Examen Pràctiques 1	Estudiar pràctiques
11	T4: Memòria	Teoria	Problemes	Estudiar teoria i fer problemes
12	T4: Memòria	Teoria	Problemes	Estudiar teoria i fer problemes
13	T5: Entrada/Sortida	Teoria	Laboratori: Pràctica 4	Estudiar teoria, fer problemes i llegir pràctiques
14	T5: Entrada/Sortida	Teoria	Laboratori: Pràctica 5	Estudiar teoria, fer problemes i llegir pràctiques
15	T5: Entrada/Sortida	Problemes	Examen Pràctiques 2	Estudiar pràctiques i fer problemes examens
16	Examen Parcial 2	Examen		Estudiar
17	Examen Parcial 2	Examen		Estudiar
18				
19	Examen Recuperació	Examen		Estudiar

Sistema d'avaluació

Acr.	Activitat Avaluació	Pesos	Nota Mínima	Grup	Obligatori	Recuperació
E1	*Examen Parcial1*	30%	NO	NO	SI	SI
E2	*Examen Parcial 2*	40%	NO	NO	SI	SI
P1	*Pràctica 1*	15%	NO	SI (<=2)	SI	SI
P2	*Pràctica 2*	15%	NO	SI (<=2)	SI	SI
Nota Final = 15% P1 + 15% P2 + 30% E1 + 40% E2						

L'**avaluació serà continuada** i està integrada per les següents quatre proves amb els corresponents percentatges respecte la nota final de l'assignatura:

- Primera pràctica avaluable: 15%
- Primer examen parcial: 30%
- Segona pràctica avaluable: 15%
- Segon examen parcial: 40%

Per tant, la nota final de l'assignatura serà:

NOTA Final= 15% Primera pràctica avaluable+ 15% Segona pràctica avaluable+30% Primer examen parcial+40% Segon examen parcial.

Les pràctiques del curs anterior es podran reconeixer conservant la mateixa nota obtinguda en el curs anterior.

L'estudiant que no superi l'avaluació continuada amb una nota igual o superior a 5 tindrà dret a l'examen de recuperació, que tindrà un pes del 70% de la nota final o bé a recuperar les pràctiques. En aquest cas la nota final serà:

NOTA Final= 15% Primera pràctica avaluable+ 15% Segona pràctica avaluable+70% Examen recuperació. (si l'estudiant ellegeix recuperar els examens parcials)

o

NOTA Final= 30% Examen Recuperació Pràctiques +30% Primer examen parcial+40% Segon examen parcial.(si l'estudiant ellegeix fer l'examen de pràctiques)

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- *Organización y Arquitectura de Computadores.* (7ª edición)

  Stallings W., EditorialPrentice Hall, 2006.

- *Apunts de l'Assignatura*.

  Francesc Giné. Apartat de Recursos de Sakai

BIBLIOGRAFIA AMPLIADA

- *Estructura y Diseño de Computadores. La interfaz hardware/Software.* (4ª edición)

  Patterson D.A., Hennesy J.L, Edit. Reverte, 2011.

- *The Principles of Computer Hardware*

  Clements, A. Editorial OxfordUniversity Press.

- *Organización de computadores*(5ª edición)

  Hammacher C., Vranesic Z.,Zaky S., McGraw-Hill.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

LÒGICA COMPUTACIONAL

Coordinació: ANSOTEGUI GIL, CARLOS JOSE

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	LÒGICA COMPUTACIONAL
Codi	102004
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,4GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	ANSOTEGUI GIL, CARLOS JOSE
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL,MATEMATICA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball 40% --> 60 hores presencials. 60% --> 90 hores treball autònom de l'estudiant.
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	ALSINET BERNADO, MA.TERESA 7,5 ANSOTEGUI GIL, CARLOS JOSE 7,5

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALSINET BERNADÓ, MARIA TERESA	tracy@diei.udl.cat	7,5	Despatx 2.13. Concertar data per correu electrònic.
ANSOTEGUI GIL, CARLOS JOSE	carlos@diei.udl.cat	6,9	Despatx 2.16. Concertar data per correu electrònic.

Informació complementària de l'assignatura

Per abordar l'assignatura es recomanable tenir capacitat d'anàlisi i de raonament lògic.

Per a qualsevol dubte i/o qüestió es recomana enviar un correu electrònic al professorat de l'assignatura.

Aquesta assignatura s'imparteix durant el 1er semestre del 1er curs de la titulació.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Al finalitzar l'assignatura, l'alumne serà capaç de:

- Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica proposicional.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules en lògica proposicional.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica per a les fórmules de la lògica proposicional.
- Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica de primer ordre.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules de la lògica de primer ordre.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica per a la lògica de primer ordre.

Competències significatives

EPS1. Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.

EPS5. Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

EPS9. Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com a multidisciplinari.

EPS12. Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.

GII-FB3. Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

GII-FB4. Coneixements bàsics sobre l'ús i programació dels ordinadors, sistemes operatius, bases de dades i programes informàtics amb aplicació en enginyeria.

GII-FB5. Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

GII-CRI7. Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.

GII-CRI9. Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Continguts fonamentals de l'assignatura

El programa de l'assignatura s'estructura en els temes següents:

Tema 1: Introducció als Sistemes Lògics i Raonament Automàtic
Tema 2: Lògica Proposicional
Tema 3: Lògica de Primer Ordre
Tema 4: Programació Lògica

Tema 2: Lògica Proposicional:

- Sintaxi, Semàntica i Taules de veritat
- Classificació d'enunciats (satisfactible, insatisfactible i tautologia)
- Equivalència lògica, Equisatisfactibilitat i Conseqüència lògica
- Modelització d'enunciats
- Transformació a Formes Normals: Forma Clausal
- Principi de Resolució
- Demostració automàtica de la validesa d'enunciats

Tema 3: Lògica de Primer Ordre:

- Sintaxi i Semàntica
- Classificació d'enunciats (satisfactible, insatisfactible i tautologia)
- Equivalència lògica
- Modelització d'enunciats
- Substitució, Composició de substitucions i Aplicació de substitucions a expressions
- Unificador d'expressions i unificador més general
- Transformació a Formes Normals: Forma Clausal
- Principi de Resolució
- Demostració automàtica de la validesa d'enunciats

Tema 4: Programació Lògica

- Programes Lògics
- Resolució SLD
- Introducció a Prolog

Eixos metodològics de l'assignatura

Els continguts del curs s'estructuren en dos blocs. El primer presenta el sistema lògic de la lògica proposicional. El segon presenta el sistema lògic de la lògica de predicats. Per a cada sistema lògic estudiem la sintaxi del llenguatge, la semàntica del llenguatge i el procediment de prova per refutació basat en resolució. A més, per a cada sistema s'aborda la modelització de problemes i la seva resolució amb eines que implementen els corresponents procediments de prova. En aquest sentit cal dir que per a la lògica proposicional utilitzem un SAT solver i per a la lògica de predicats Prolog.

Per a cada bloc es proposa una col.lecció de problemes que l'estudiant haurà d'abordar de forma autònoma i supervisada en les sessions de problemes realitzades en Grup Gran i en les sessions de laboratori en Grup Petit.

Cada setmana l'estudiant assisteix a 2 hores presencials amb Grup Gran i 2 hores presencials amb Grup Petit. Les sessions amb Grup Petit s'imparteixen al laboratori. A les sessions amb Grup Gran presentem els sistemes lògics clàssics: la lògica proposicional i la lògica de primer ordre.

Finalment, a les sessions de Grup Petit es dóna suport a les pràctiques obligatòries que ha de desenvolupar l'estudiant

al llarg de l'assignatura de forma autònoma.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Descripció	Actividat Presencial GG	Actividat Presencial GM	Treball autònom
1	Introducció a la lògica computacional	T1- Introducció a la lògica computacional	Introducció a lògica computacional	Consultar la bibliografia i el programa, tutorial de Linux
2	Sintaxi, Semàntica i taules de veritat	T2- Lògica Proposicional	Tutorial de Linux, SAT solvers **Presentació Pràctica1 (P1)**	Tutorial de linux, SAT solvers
3	Classificació dels enunciats i modelització	T2- Lògica Proposicional	Problemes Tema 2	P1 Problemes T2
4	Formes normals	T2- Lògica Proposicional	P1	P1 Problemes T2
5	Resolució	T2- Lògica Proposicional	Problemas T2	P1 Problemas T2
6	Demostració automàtica	T2- Lògica Proposicional	Problemes T2	P1 Problemes T2
7	Demostració automàtica	T2- Lògica Proposicional	**P1** **Problemes T2**	P1 Problemes T2
8	Sintaxi i Semàntica	T3- Lògica de Primer Ordre	**Lliurament P1** Dubtes T2	Problemes T2
9		**1r Parcial**		Estudiar
10	Clasificació dels enunciats, modelització	T3- Lògica de Primer Ordre	**Presentació Pràctica2 (P2)** Problemes T3	P2 Problemes T3
11	Substitució i unificació	T3- Lògica de Primer Ordre	**P2**	P2 Problemes T3
12	Formes normals	T3- Lògica de Primer Ordre	P2 Problemes T3	P2 Problemes T3
13	Resolució	T3- Lògica de Primer Ordre	**Problemes T3**	P2 Problemes T3
14	Programes Lògics	T4- Programació Lògica	P2, PROLOG Problemes T4	P2, PROLOG Problemes T4
15	Resolució SLD	T4- Programació Lògica	Dubtes T3 i T4	Problemes T4
16		**2n Parcial**	**Llirament P2**	Estudiar
17		**2n Parcial**		Estudiar
18				
19		**Recuperació**		Estudiar

Sistema d'avaluació

Taula: Activitats d'avaluació

Acr.	Activitat d'avaluació	Ponderació	Nota Mínima	Activitat en grup	Obligatòria	Recuperable
PE1	*Examen 1r Parcial*	35%	3	NO	SI	SI
PE2	*Examen 2n Parcial*	35%	3	NO	SI	SI
P1	*Pràctica1*	15%	-	SI (màxim 2 estudiants)	SI	NO
P2	*Pràctica2*	15%	-	SI (màxim 2 estudiants)	SI	NO
PCL	*Participació a Classe*	0.5 puntos	NO	NO	NO	NO
NotaFinal = 0,35*PE1 + 0,35*PE2 + 0,15*P1 + 0,15*P2 + 0,05*PCL						

Recuperació dels Examens parcials 1 i 2:

Si la nota obtinguda en algun examen parcial és <3 o la nota finall <5, l'estudiant pot Recuperar / Millorar la nota dels parcials que corresponguin realitzant la recuperació (l'estudiant podrà triar quina part vol recuperar, o triar dues parts).

Prova escrita 1: Lògica proposicional

Objectius

- Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica proposicional.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules en lògica proposicional.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica per a les fórmules de la lògica proposicional.

Criteris

La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en aquesta prova escrita ha de ser >=3. La ponderació d'aquesta prova en la nota final és del 35%. La nota obtinguda al parcial es pot recuperar.

Pràctica obligatòria 1: Lògica proposicional

Objectius

- Utilitzar un SAT solver.
- Modelitzar enunciats en els llenguatges formals de la lògica proposicional.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules lògiques.
- Automatització dels sistemes de prova.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules lògiques.
- Raonar sobre els procediments de prova.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica basats en els procediments de prova.
- Aplicar els sistemes lògics de raonament automàtic de la lògica proposicional per a la resolució de problemes de l'enginyeria informàtica i les matemàtiques.

Criteris

La pràctica s'avaluarà sobre 10 punts. La nota de la pràctica suposarà un 15% de la nota final.

Observacions

La pràctica té una única data de lliurament. La nota obtinguda no es pot recuperar.

Prova escrita 2: Lògica de predicats

Objectius

- Modelitzar enunciats en el llenguatge formal de la lògica de primer ordre.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules de la lògica de primer ordre.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica per a la lògica de primer ordre.

Criteris

La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en aquesta prova escrita ha de ser >=3. La ponderació d'aquesta prova en la nota final és del 35%. La nota obtinguda al parcial es pot recuperar.

Pràctica obligatòria 2: Lògica de predicats

Objectius

- Utilitzar l'entorn Prolog.
- Modelitzar enunciats en els llenguatges formals de la lògica de primer ordre.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules lògiques.
- Automatització dels sistemes de prova.
- Raonar sobre la validesa de les fórmules lògiques.
- Raonar sobre els procediments de prova.
- Aplicar sistemes de demostració automàtica basats en els procediments de prova.
- Aplicar els sistemes lògics de raonament automàtic de la lògica de primer ordre per a la resolució de problemes de l'enginyeria informàtica i les matemàtiques.

Criteris

La pràctica s'avaluarà sobre 10 punts. La nota de la pràctica suposarà un 15% de la nota final.

Observacions

La pràctica té una única data de lliurament. La nota obtinguda no es pot recuperar.

Bibliografia i recursos d'informació

Bàsica

- *Teresa Hortalá, Narciso Martí, Miguel Palomino, Mario Rodríguez, Rafael del Vado. Lógica matemática para informáticos. Pearson, Prentice Hall, 2008.*
- *Paniagua E., Sánchez J.L. y Martín F.: Lógica Computacional. Thomson-Paraninfo, 2003.*
- *J.W. Lloyd. Foundations of Logic Programming. Springer-Verlag, second edition, 1987.*

Bibliografia complementària

- Gallier, J.: Logic for Computer Science: Foundations of AutomaticTheorem Proving, 2003. (http://www.cis.upenn.edu/~jean/gbooks/logic.html)
- *U. Schöning. Logic for Computer Scientists. Birkhäuser, Boston, 1989.*
- Tymoczko T. and Henle J.: Razón, dulce razón. Una Guía de Campo de la Lógica Moderna. Ariel, 2002.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ÀLGEBRA

Coordinació: MIRET BIOSCA, JOSE MARIA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ÀLGEBRA
Codi	102005
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	3GG
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	MIRET BIOSCA, JOSE MARIA
Departament/s	MATEMATICA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS corresponen a 60 h de treball presencial i 90 h de treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	Preferentment català. Si es requereix, poden ser en castellà o anglès.
Distribució de crèdits	Josep M. Miret Biosca GEI 6 crèdits Maria Magdalena Valls Marsal GEI 6 crèdits, GEIADE 6 crèdits

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MIRET BIOSCA, JOSE MARIA	miret@matematica.udl.cat	6	Despatx 1.16. Concertar data per correu electrònic.
VALLS MARSAL, MA MAGDALENA	magda.valls@matematica.udl.cat	12	Despatx 1.19. Concertar data per correu electrònic.

Informació complementària de l'assignatura

Els requesits formatius són els continguts de Matemàtiques del batxillerat científic/tecnològic.

Aquesta assignatura s'imparteix durant el 1er semestre del 1er curs de la titulació. Correspon a la matèria "Matemàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica".

Els coneixements i competències adquirides en aquesta assignatura seran s'utilitat en assignatures posteriors amb continguts de lògica, estructures de dades, matemàtica discreta i assignatures de l'especialitat de computació.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Utilitzar adequadament les operacions entre conjunts, tant per simplificar expressions com per demostrar relacions.
- Reconèixer les relacions d'equivalència i ordre (total i parcial).
- Calcular el conjunt quocient i les classes d'equivalència en un conjunt on hi ha definida una relació d'equivalència.
- Determinar els elements característics d'un conjunt ordenat.
- Distingir aplicacions injectives, exhaustives i bijectives.
- Manipular la composició d'aplicacions i aplicacions inverses.
- Aplicar el mètode d'inducció per demostrar diferents enunciats matemàtics.
- Reconèixer les estructures algebraiques de grup, anell i cos.
- Manipular adequadament elements d'aritmètica modualr.
- Resoldre problemes d'equacions diofàntiques i congruències lineals.
- Xifrar i desxifrar amb el criptosistema RSA.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- GII-FB1 - Capacitat per a la resolució dels problemes matemàtics que puguin plantejar-se en l'enginyeria. Aptitud per aplicar els coneixements sobre: àlgebra lineal; càlcul diferencial i integral; mètodes numèrics; algorítmica numèrica; estadística i optimització.
- GII-FB3 - Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

Competències transversals de la titulació

- EPS1 - Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- EPS5 - Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Competències estratègiques de la UdL

- CT5 - Adquirir nocions essencials del pensament científic

Continguts fonamentals de l'assignatura

I. TEORIA DE CONJUNTS

1.Conjunts.

•Conjunts i elements. Subconjunts.

•Operacions amb conjunts.

•Àlgebra de les parts d'un conjunt.

•Particions d'un conjunt.

•Producte cartesià.

2.Relacions.

•Relacions definides en un conjunt: definicions i exemples.

•Relacions d'equivalència. Classes d'equivalència i conjunt quocient.

•Relacionsd'ordre. Elements característics.

•Representació d'un conjunt ordenat i finit mitjançant un diagrama de Hasse.

3.Aplicacions.

•Aplicacions: definicions i exemples.

•Aplicacions injectives, exhaustives i bijectives.

•Composició d'aplicacions.

•Aplicació inversa.

4.Inducció i numerabilitat

•Principi d'inducció.

•Conjunts infinits i conjunts numerables.

II. ESTRUCTURES ALGEBRAIQUES i ARITMÈTICA

5.Lleis de composició. Estructures algebraiques

•Llei de composició interna. Propietats.

•Estructura de grup: definició, propietats i exemples.

•Estructures d'anell i cos: definició, propietats i exemples.

6.Enters.

•Divisió entera. Divisor i múltiple.

•Màxim comú divisor. Algorisme d'Euclides. Identitat de Bezout.

•Equacions diofàntiques lineals.

•Nombres primers. Teorema fonamental de l'aritmètica.

•Congruències: definició i exemples. Classes de congruències.Congruències lineals.

•Teorema xinès de les restes.

•Teorema petit de Fermat. Teorema d'Euler.

•Aplicacions a la criptografia: Criptosistema RSA.

Eixos metodològics de l'assignatura

Alternarem classes de teoria amb classes de problemes. Les classes de teoria aporten els conceptes bàsics de l'assignatura, tot incorporant exemples il.lustratius que en faciliten la comprensió.

En les classes de problemes es combinen la resolució conjunta a la pissarra, amb la resolució individual i en grup dels estudiants en la mateixa aula. Alguns dels problemes proposats els resolen els estudiants a la pissarra o els entreguen per a ser corregits.

Els estudiants disposen amb antelació dels enunciats i solucions dels problemes que es resoldran a l'aula, així com enunciats d'exàmens de cursos anteriors que es resoldran mitjançant treball en grup.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Tema	Activitats	Estudi personal
1	Introducció. Tema 1		4 hores. Estudi i resolució de problemes.
2	Tema 1		4 hores. Estudi i resolució de problemes.
3	Tema 1		4 hores. Estudi i resolució de problemes.
4	Tema 2		4 hores. Estudi i resolució de problemes.
5	Tema 2	Control 1	6 hores. Estudi control.
6	Tema 3	Assistència xerrades	4 hores. Estudi i resolució de problemes.
7	Tema 3		4 hores. Estudi i resolució de problemes.
8	Tema 4		6 hores. Estudi i resolució de problemes.
9		Examen Parcial 1	8 hores. Estudi exàmens
10	Tema 4		4 hores. Estudi i resolució de problemes.
11	Tema 5	Control 2	6 hores. Estudi control.
12	Tema 5	Lectura complementària	4 hores. Estudi i resolució de problemes. Lectura complementària
13	Tema 6		4 hores. Estudi i resolució de problemes. Lectura complementària

Setmana	Tema	Activitats	Estudi personal
14	Tema 6		4 hores. Estudi i resolució de problemes. Lectura complementària
15	Tema 6	Avaluació lectura complementària	8 hores. Estudi per exàmens.
16		Tutories	8 hores. Estudi per exàmens.
17		Examen Parcial 2	8 hores. Estudi per exàmens.
18		Tutories	
19		Recuperació	

Sistema d'avaluació

Acr.	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	Recuperable
C1	*Control 1. Tema 1.*	1 punt	No	No
P1	*Parcial 1. Temes 1, 2 ,3.*	4 punts	1 punt	Sí
C2	*Control 2. Tema 4.*	1 punt	No	No
P2	*Parcial 2. Temes 4, 5, 6*	4 punts	1 punt	Sí
AC	Activitat complementària: lectura llibre o assistència xerrades/exposicions relacionades amb les matemàtiques	0.5 punts	No	No
PCL	*Participació Classe*	0.5 punts	No	No
Aquell estudiant que la nota final sigui inferior a 5 o no hagi obtingut les notes mínimes en algun dels parcials, podrà presentar-se a la recuperació de P1 o P2, o a tots dos.				
NotaFinal = C1 + P1 + C2 + P2 + AC+ PCL				

Bibliografia i recursos d'informació

Llibres de problemes

- ALSINA, M; BUSQUÉ, C; VENTURA, E. Problemes d' Àlgebra. Servei de Publicacions de l'U.A.B., 1990.
- BIJEDIC, N; GIMBERT, J; MIRET,J.M; VALLS, M. Elements of Discrete Mathematical Structures for ComputerScience. Univerzittska knjiga Mostar, 2007.
- ESPADA, E. Problemas resueltos de Álgebra (Vol I,II). EDUNSA, 1989.
- GIMBERT, J; HERNÁNDEZ, X; LÓPEZ, N; MIRET, J.M; MORENO, R; VALLS, M. CursPràctic d'Àlgebra per a Informàtics, Col.lecció Eines. Edicions de la Universitat de Lleida,2004.

Llibres de teoria

- ANTON, H. Introducción al Álgebra Lineal. Ed. Limusa, 3a. edició, 1990.
- CASTELLET, M; LLERENA, I. Àlgebra Lineal i Geometria. Manuals de la Universitat Autònomade Barcelona, 1979.
- CHILDS, L. A Concrete Introduction to HigherAlgebra. Springer, 1a. edició, 1979.
- STANAT, D.F.; McALLISTER, D.F. DiscreteMathematics in Computer Science, Prentice-Hall, 1a. Edició.

Lectura recomanada

- SINGH, S. Los códigos secretos. Ed. Debate, 2000.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESTADÍSTICA I OPTIMITZACIÓ

Coordinació: MIRET BIOSCA, JOSE MARIA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESTADÍSTICA I OPTIMITZACIÓ
Codi	102006
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	1	TRONCAL	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	9
Grups	3GG,2GM
Crèdits teòrics	4.5
Crèdits pràctics	4.5
Coordinació	MIRET BIOSCA, JOSE MARIA
Departament/s	MATEMATICA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	225 hores de treball 90 hores presencials 135 hores de treball autònom
Idioma/es d'impartició	Preferentment en Català/Castellà segons el professor. En Anglès si hi ha algun estudiant estranger.
Distribució de crèdits	Nacho Lopez Lorenzo 4.5 Josep M. Miret Biosca 9 Jordi Pujolàs Boix 4.5 Francisco Sebé Feixas 4.5

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
LOPEZ LORENZO, IGNACIO	nlopez@matematica.udl.cat	4,5	Dilluns 13:00 - 14:00 Despatx 1.20 EPS. A concertar per correu electrònic.
MIRET BIOSCA, JOSE MARIA	miret@matematica.udl.cat	9	
PUJOLAS BOIX, JORDI	jpujolas@matematica.udl.cat	4,5	Dimecres 13:00 - 14:00 Despatx 1.20 EPS. A concertar per correu electrònic.
SEBE FEIXAS, FRANCISCO	fsebe@matematica.udl.cat	4,5	

Informació complementària de l'assignatura

Requisits formatius: Matemàtiques de Batxillerat

Assignatura que s'imparteix durant el 2on semestre del 1er curs de la titulació.
Correspon a la Matèria "Matemàtica" dins del Mòdul de "Formació Bàsica".

Objectius acadèmics de l'assignatura

Els resultats d'aprenentatge que ha d'assolir l'estudiant en aquesta asssignatura són:

- Utilitzar adequadament les operacions amb matrius i resoldre sistemes d'equacions lineals.
- Manipular equacions i inequacions amb nombres reals.
- Conèixer les representacions binòmica, cartesiana i polar dels nombres complexos.
- Calcular les derivades d'una funció d'una variable i les derivades parcials d'una funció de més d'una variable.
- Determinar i caracteritzar els extrems d'una funció.
- Emprar adequadament els mètodes d'integració per canvi de variable i per parts.
- Distingir el tipus de característica que representa un conjunt de dades.
- Calcular els valors més representatius d'un conjunt de dades.
- Aplicar el model de regressió lineal per relacionar dades de característiques numèriques.
- Manipular adequadament les operacions entre esdeveniments.
- Aplicar el teorema de la probabilitat total i de Bayes.
- Distingir entre variables aleatòries discretes i contínues.
- Calcular l'esperança i la variància de variables aleatòries.
- Determinar probabilitats a partir de les funcions de densitat i distribució.
- Aplicar criteris per a determinar la convergència d'una sèrie numèrica.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- GII-FB1 - Capacitat per a la resolució dels problemes matemàtics que puguin plantejar-se en l'enginyeria. Aptitud per aplicar els coneixements sobre: àlgebra lineal; càlcul diferencial i integral; mètodes numèrics; algorítmica numèrica; estadística i optimització.
- GII-FB3 - Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

Competències transversals de la titulació

- EPS1 - Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- EPS5 - Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Competències estratègiques de la UdL

- CT5 - Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. **Part I: Optimització**
    1. Nombres reals i complexos.
        1. Nombres reals: valor absolut.
        2. Representacions dels nombres complexos.
        3. Operacions amb nombres complexos.
        4. Arrels n-èsimes.
    2. Matrius, determinants i sistemes d'equacions lineals.
        1. Operacions amb matrius.
        2. Matrius invertibles.
        3. Matrius equivalents i rang d'una matriu.
        4. Definició de determinant. Propietats i càlcul efectiu.
        5. Formulació matricial de sistemes d'equacions lineals.
        6. Teorema de Rouché-Frobenius.
        7. Mètode de Gauss.
    3. Derivació i optimització.
        1. Derivada d'una funció en un punt.
        2. Interpretació geomètrica.
        3. Propietats de la derivada.
        4. Derivades de funcions elementals.
        5. Optimització en una variable.
        6. Derivades parcials, la matriu Hessiana.
        7. Optimització en més d'una variable.
    4. Sucessions i sèries numèriques.
        1. Successions. Límits i convergència.
        2. Operacions amb successions. Indeterminacions.
        3. Sèries numèriques. Convergència.
        4. Sèries geomètriques.
2. **Part II: Estadística**
    1. Anàlisi de dades univariant.
        1. Característiques qualitatives i numèriques.
        2. Valors representatius.
        3. Representacions gràfiques.
    2. Probabilitat.
        1. Operacions amb conjunts.
        2. Experiment aleatori. Esdeveniments.
        3. Concepte de probabilitat.

    4. Probabilitat condicionada.
    5. Teoremes de la probabilitat total i de Bayes.
3. Variables aleatòries unidimensionals.
    1. Variables aleatòries discretes.
    2. Esperança i variància.
    3. Distribució uniforme discreta.
    4. Distribució de Bernoulli i Binomial.
    5. Distribució de Poisson.
    6. Distribució geomètrica o de Pascal.
    7. Fonaments de càlcul integral.
    8. Variables contínues.
    9. Funció de densitat.
    10. Moments: esperança i variància.
    11. Distribució uniforme.
    12. Distribució exponencial.
    13. Distribució normal.
4. Regressió lineal i correlació.
    1. Relació entre dues variables aleatòries numèriques.
    2. Coeficient de correlació lineal.
    3. Model lineal de regressió.
    4. Coeficient de correlació de Spearman.

Eixos metodològics de l'assignatura

S'alternen classes de teoria amb classes de problemes. Les classes de teoria aporten els conceptes bàsics de l'assignatura, tot incorporant exemples il.lustratius que en faciliten la comprensió. En les classes de problemes es combinen la resolució conjunta a la pissarra amb la resolució individual i en grup dels estudiants en la mateixa aula. Es dedicaran algunes sessions a la utilització del programari estadístic R.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Descripció	Activitat Presencial	Treball autònom
1	Presentació Part I: Nombres reals i complexos. Part II: Estadística descriptiva.	Presentació Assignatura Part I: 1.1. Nombres reals i complexos. Part II: 2.1. Anàlisi de dades univariant.	**Estudiar bibliografia i programa**
2	Part I: Nombres reals i complexos. Part II: Estadística descriptiva	Part I: 1.1. Nombres reals i complexos. Part II: 2.1. Anàlisi de dades univariant.	Resolució de problemes Temes 1.1, 2.1.
3	Part I: Àlgebra Lineal. Part II: Fonaments de probabilitat.	Part I: 1.2. Matrius, determinants i sistemes d'equacions lineals. Part II: 2.2. Probabilitat	Resolució de problemes Temes 1.1, 1.2, 2.1, 2.2.
4	Part I: Àlgebra Lineal. Part II: Fonaments de probabilitat.	Part I: 1.2. Matrius, determinants i sistemes d'equacions lineals. Part II: 2.2. Probabilitat.	Resolució de problemes Temes 1.2, 2.2.
5	Part I: Àlgebra Lineal. Part II: Fonaments de probabilitat.	Part I: 1.2. Matrius, determinants i sistemes d'equacions lineals. Part II: 2.2. Probabilitat.	Resolució de problemes Temes 1.2, 2.2.
6	Part I: Àlgebra Lineal. Part II: Variables aleatòries.	Part I: 1.2. Matrius, determinants i sistemes d'equacions lineals. Part II: 2.3. Variables aleatòries unidimensionals.	Resolució de problemes Temes 1.2, 2.2.

7	Part I: Derivació. Part II: Variables aleatòries discretes.	Part I: 1.3. Derivació i optimització. Part II: 2.3. Variables aleatòries unidimensionals.	Resolució de problemes Temes 1.2, 2.3.
8	Part I: Derivació. Part II: Variables aleatòries discretes.	Part I: 1.3. Derivació i optimització. Part II: 2.3. Variables aleatòries unidimensionals.	Resolució de problemes Temes 1.3, 2.3.
9		**1er Parcial**	Preparació examen.
10	Part I: Derivació en diverses variables. Part II: Variables aleatòries contínues.	Part I: 1.3. Derivació i optimització. Part II: 2.3. Variables aleatòries unidimensionals.	Resolució de problemes Temes 1.3, 2.3.
11	Part I: Derivació en diverses variables. Part II: Variables aleatòries contínues.	Part I: 1.3. Derivació i optimització. Part II: 2.3. Variables aleatòries unidimensionals.	Resolució de problemes Temes 1.3, 2.3.
12	Part I: Derivació en diverses variables. Part II: Introducció a R.	Part I: 1.3. Derivació i optimització. Part II: Pràctiques Laboratori.	Resolució de problemes Tema 1.3 i del tutorial de R.
13	Part I: Sèries. Part II: Regressió.	Part I: 1.4. Successions i sèries. Part II: 2.4. Regressió lineal i correlació.	Resolució de problemes Temes 1.4, 2.4.
14	Part I: Sèries. Part II: Regressió.	Part I: 1.4. Successions i sèries. Part II: 2.4. Regressió lineal i correlació.	Resolució de problemes Temes 1.4, 2.4.
15	Repàs	Repàs 2on Parcial	
16		**2on Parcial**	Preparació examen.
17		**2on Parcial**	Preparació examen.
18			
19		**Recuperació**	Preparació examen.

Sistema d'avaluació

Acr.	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatòria	Recuperable
C1	Activitat Control	10%	NO	NO	SI	NO
P1	Examen 1er Parcial	40%	1	NO	SI	SI
C2	Prova Pràctica R	10%	NO	SI (<=2)	SI	NO
P2	Examen 2on Parcial	40%	1	NO	SI	SI
PCL	Participació a classe	0,5 punts	NO	NO	NO	NO
NotaFinal = 0,1*C1 + 0,4*P1 + 0,1*C2 + 0,4*P2 + 0,05*PCL						

L'assignatura s'aprova amb una nota final igual o superior a 5.

La nota final de l'assignatura s'obté a partir de la suma ponderada de les notes dels 2 exàmens parcials, l'activitat de control i la pràctica més les notes de participació a classe i avaluació continuada (màxim 0.5 punts).

L'assignatura té dos exàmens parcials, cada un d'ells amb un pes del 40% a la nota final. Aquestes proves són obligatòries, tenen una nota mínima de 1 i eliminen matèria.

L'activitat de control i la pràctica de R també són obligatoris i s'avaluaran amb una nota que representarà el 10% de la nota final de l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

Optimització:

•Aguiló, F., Boadas, J. y otros. Temes Clau de Càlcul. Edicions de la UPC,Barcelona, 1991.

•Cardona, M.,Grau, M., Hernández, X., Miret, J., Moreno, R. i Pujolàs, J. Quadern de Càlcul (resums i problemes). Quaderns EPS-80.

•Demidovich, B.P. 5000 Problemas de análisis matemático. Madrid, Paraninfo, 1989.

•Garcia, F. y Gutiérrez, A. Cálculo infinitesimal-II. Tomos 1 y 2. Pirámide, 1985.

•Granero, F. Ejercicios y problemas de Cálculo, 2 vols. Ed. Tébar Flores, Madrid, 1991.

•Gimbert, J., Hernández, X., López, N., Miret, J., Moreno, R, i Valls, M. Curs Pràctic d'Àlgebra per a Informàtics, Col.lecció Eines. Edicions de la Universitat de Lleida, 2004.

•Tébar, E. Problemas de cálculo infinitesimal, 2 vols. Ed. Tébar Flores, Madrid, 1987.

Estadística:

•Casas, J., García, C., Rivera, L. y Zamora, A. Problemas de Estadística descriptiva, probabilidad y inferencia. Pirámide, 1998.

•Colomer, M.A. y Latorre, R. Curs d'estadística. Problemes. Edicions de la Universitat de Lleida, 1999.

•Peña, D. Fundamentos de estadística. Alianza editorial, 2001.

•Spiegel M. R., Schiller, J. and Srinivasan R. A. Probabilidad y estadística. McGrawHill. 3ª edición. 2009.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

MATEMÀTICA DISCRETA

Coordinació: LOPEZ LORENZO, IGNACIO

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	MATEMÀTICA DISCRETA
Codi	102007
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	TRONCAL	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	2	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,2GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	LOPEZ LORENZO, IGNACIO
Departament/s	MATEMATICA
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball 40% --> 60 hores presencials 60% --> 90 hores de treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	Preferentment en Català, en Castellà si hi ha algun estudiant que no entén el català.
Distribució de crèdits	Nacho López 9

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
LOPEZ LORENZO, IGNACIO	nlopez@matematica.udl.cat	9	A concertar per correu electrònic / despatx 1.20 edifici EPS

Informació complementària de l'assignatura

La Matemàtica Discreta estudia els anomenats objectes discrets, els quals estan formats per un nombre finit o numerable d'elements. En matemàtiques, el terme discret, en contraposició a continu, significa que està constituït per elements “ben separats entre si”. Entre els objectes discrets hi trobem els nombres enters i les estructures algebraiques discretes, tractades en l'assignatura d'Àlgebra, així com els objectes combinatoris i els grafs, els quals us presentarem en aquesta assignatura de Matemàtica Discreta. Cal dir que hi ha molts altres temes de Matemàtica Discreta com, per exemple, els codis, la criptografia i les màquines d'estats finits, els quals apareixen en d'altres matèries del grau d'Enginyeria Informàtica. El motiu de la seva inclusió en aquests estudis rau en les moltes aplicacions que tenen en la Informàtica, ja que precisament els ordinadors guarden i manipulen la informació de manera discreta (“mitjançant seqüències de zeros i uns”). El programa que us presentem consta d'un apropament a la Teoria de Grafs i d'una introducció a la Combinatòria Enumerativa.

Requisits previs: Coneixements d'Àlgebra de grups (aritmètica modular i teoria elemental de grups).

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Modelitzar problemes mitjançant grafs.
- Reconeixer els elements bàsics d'un graf i diferents representacions.
- Determina si dos grafs d'ordre petit són o no isomorfs.
- Distingeix entre les estratègies DFS i BFS
- Determinar si un graf és connex.
- Coneixer i aplicar diferents paràmetres de connectivitat.
- Calcula els paràmetres mètrics relacionats amb distàncies.
- Utilitzar algorismes per calcular distàncies en grafs ponderats i no ponderats.
- Coneixer diferents recorreguts en un graf.
- Demostra si un graf és eulerià i, en cas afirmatiu, troba un circuit eulerià del mateix.
- Analitza el caràcter hamiltonià d'un graf.
- Identifica els arbres i enumera les seves propietats bàsiques.
- Reconeix en quines situacions es requereix l'acoloriment (òptim) d'un graf.
- Avalúa l'eficiència dels diferents algorismes bàsics sobre grafs.
- Coneix els principis elementals d'enumeració combinatòrica.
- Modelitza alguns problemes de recompte per a resoldres amb tecniques combinatories.
- Coneix les permutacions, combinacions i variacions.
- Aplica de forma correcta les formules combinatories.
- Coneix el principi d'inclusió-exclusió
- Reconeix les relacions de recurrència.
- Resòl equacions de recurrència d'ordre dos amb coeficients constants.

Competències significatives

Relació de les Competències Estratègiques de la UdL segons el Pla Director de la Docència aprovat pel Consell de Govern de la UdL del 10 de Julio de 2007.

- CT5. Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Competències transversals aprovades per la Comissió Plenària dels Graus d'Enginyeria Industrial, Enginyeria Informàtica i Enginyeria de l'Edificació, reunida el 16 de Juny de 2008.

- EPS1. Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- EPS5. Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Competències específiques que els estudiants han d'adquirir en el grau en Enginyeria Informàtica d'acord al Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre

- GII-FB1. Capacitat per a la resolució dels problemes matemàtics que puguin plantejar-se en l'enginyeria. Aptitud per aplicar els coneixements sobre: àlgebra lineal; càlcul diferencial i integral; mètodes numèrics; algorítmica
- GII-FB3. Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

Continguts fonamentals de l'assignatura

I. APROPAMENT A LA TEORIA DE GRAFS

1. Grafs: conceptes bàsics.

    1.0 Els grafs com a models matemàtics: exemples històrics i aplicacions actuals.

    1.1 Definició de graf.

    1.2 Grau d'un vèrtex. Lema de les encaixades de mans.

    1.3 Representació d'un graf.

    1.4 Isomorfisme de grafs.

    1.5 Exemples importants de grafs.

    1.6 Operacions amb grafs.

    1.7 Grafs dirigits.

2. Connexió i distàncies.

    2.1 Recorreguts en un graf.

    2.2 Grafs connexos: definició ipropietats.

    2.3 Test de connexió basat en l'estratègia DFS.

    2.4 Distàncies en un graf: excentricitat d'un vèrtex i diàmetre.

    2.5 Algorismes per al còmput de distàncies: BFS i UCS.

    2.6 Connectivitat

3. Grafs eulerians i grafs hamiltonians.

    3.1 Grafs eulerians: definició i caracterització.

    3.2 Construcció d'un circuit eulerià: algorisme de Hierholzer i algorisme de Fleury.

    3.3 Grafs hamiltonians: definició, condicions necessàries i condicions suficients.

II. INTRODUCCIÓ A LA COMBINATÒRIA ENUMERATIVA

4. Principis i objectes combinatoris bàsics.

4.0 Introducció.

4.1 Principis bàsics d'enumeració.

4.2 Seleccions ordenades: permutacions.

4.3 Seleccions no ordenades: combinacions.

4.4 Coeficients binomials.

4.5 Principi d'inclusió-exclusió.

5. Relacions de recurrència.

5.0 Introducció.

5.1 Terminologia bàsica sobre relacions de recurrència

5.2 Mètodes de resolució de relacions de recurrència.

5.3 Resolució de recurrències lineals d'ordre dos amb coeficients constants.

Eixos metodològics de l'assignatura

Grups Grans: Classes de Teoria (3 crèdits)

- Part teòrica: classes suportades amb apunts i material disponible al campus virtual.
- Part d'aplicació pràctica: es treballa sempre amb exemples i exercicis. Es disposa d'una **col·lecció de problemes**, dels quals es van proporcionant solucions al llarg del quadrimestre.

Grups Mitjans: Classes de Problemes (3 crèdits)

- Classes dirigides i seguiment de la resolució de problemes

Treball Autònom (no presencial):

- Es recomana que l'alumne resolgui per compte propi els problemes de la col·lecció de problemes que no es reolguin a classe, amb la finalitat de completar el coneixement teòric i pràctic.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Dates (Setmana)	Descripció	Activitat GG	Activitat GM	Treball Autonom
Setmanes 1-8	Continguts dels Bloc I	Lliçons magistrals i exercicis	Resolució d'exercicis	Estudiar i resoldre exercicis
Setmana 4	Entrega d'un exercici.	Prova d'avaluació	Prova d'avaluació	Estudiar i resoldre exercicis
Setmana 9	Examen escrit, bloc I	Prova d'avaluació	Prova d'avaluació	Estudiar i resoldre exercicis
Setmanes 10-16	Continguts del bloc II	Lliçons magistrals i exercicis	Resolució d'exercicis	Estudiar i resoldre exercicis
Setmana 14	Entrega d'un exercici.	Prova d'avaluació	Prova d'avaluació	Estudiar i resoldre exercicis

Setmanes 17-18	Examen escrit del bloc II	Prova d'avaluació	Prova d'avaluació	Estudiar i resoldre exercicis
Setmana 20	Examen escrit	Examen escrit	Recuperació	Estudiar i resoldre exercicis

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació es basarà en els següents punts:

- Primera prova parcial P1 (setmana 9), valorada en 4 punts, on s'avaluarà els continguts de bloc I.
- Segona prova parcial P2 (setmana 17-18), valorada en 4 punts, on s'avaluarà els continguts de la resta de temes (incloent-hi les nocions i resultats bàsics dels temes anteriors).
- La realització de dos exercicis a classe abans del primer PRA i segon parcial PRB, respectivament, cadascun valorat en 1 punt, relacionada amb algun dels aspectes tractats durant el curs.
- Hi haurà un examen de recuperació valorat en 10 punts per als alumnes que no superin la qualificació de 5 amb la suma de les notes dels apartats anteriors.

Acr.	**Activitats d'Avaluació**	**Ponderació**	**Recuperable**
P1	*Examen 1er Parcial*	40%	SI
P2	*Examen 2^{on} Parcial*	40%	SI
PRA	*Pràctiques*	10%	NO
PRB	*Problemes*	10%	NO
NotaFinal = 0,4*P1 + 0,4*P2 + 0,1*PRA + 0,1*PRB			

Bibliografia i recursos d'informació

Material disponible al Campus Virtual

Material relatiu a la part de Combinatòria:

- Gimbert, J., Moreno R., Valls M., Notes sobre Combinatòria, Quadern EUP núm. 36, 2002.

Material relatiu a la part de Grafs:

- Gimbert, J., Moreno, R., Ribó, J.M., Valls, M., Apropament a la Teoria de Grafs i als seus Algorismes, Edicions de la UdL, 1998.

Recull d'exàmens:

- Gimbert, J., López, N., Moreno, R., Valls, M., Recull d'Exàmens de Matemàtica Discreta.

Bibliografia bàsica

LLIBRES DE TEORIA (amb enunciats de problemes)

- Anderson, I., Introducción a la Combinatoria. Vicens Vives, 1993.
- Brunat, J.M., Combinatòria i Teoria de Grafs. Edicions UPC, 1996.

- Biggs, N., Matemàtica Discreta. Vicens Vives, 1993.

LLIBRES DE PROBLEMES RESOLTS

- Bijedi, N., Gimbert J., Miret J.M., Valls M., Elements of Discrete Mathematical Structures for Computer Science, Univerzitetska knjiga Mostar and Edicions de la UdL, 2007.
- García, F., Hernández, G., Nevot, A., Problemas resueltos de Matemática Discreta. Thomson, 2003.
- Trias, J., Matemàtica Discreta. Problemes resolts. Edicions UPC, 2001.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FÍSICA

Coordinació: CARRERA VILANOVA, MIQUEL

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	FÍSICA
Codi	102008
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	TRONCAL	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	1	TRONCAL	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,4GM
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	CARRERA VILANOVA, MIQUEL
Departament/s	MEDI AMBIENT I CIENCIES DEL SOL
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Ferran Badia 3 Miquel Carrera 10,5 Joan I Rosell 1,5

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BADIA PASCUAL, FERNANDO	fbadia@macs.udl.cat	3	
CARRERA VILANOVA, MIQUEL	mcarrera@macs.udl.cat	10,5	
ROSELL URRUTIA, JOAN IGNASI	rosell@macs.udl.cat	1,5	

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura que es cursa en el primer semestre del primer curs de la titulació.
Correspon a la Matèria "Física" del Mòdul "Formació Bàsica".

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'assignatura té com a objectiu fonamental la introducció dels principis i lleis bàsiques de la Física que han de permetre una millor comprensió del funcionament de les tecnologies vinculades a la informàtica i a les xarxes de comunicacions. Aquests coneixements permetran, per exemple, entendre les condicions tècniques d'una instal.lació informàtica d'acord a les normatives vigents, etc.

Per aquest motiu, el programa té com a objectius específics:

- La comprensió i aplicació dels principis bàsics de l'electromagnetisme, relacionats amb els conceptes de camp elèctric i camp magnètic.
- La introducció de les tècniques bàsiques per a l'anàlisi de circuits elèctrics.
- Determinació d'intensitats, tensions i potències en circuits de corrent continu i de corrent altern sinusiodal.
- Determinació d'intensitats i tensions en circuits simples que continguin diodes o transistors.
- Descripció d'una ona electromagnètica harmònica (OEH) i comprensió dels paràmetres que la identifiquen i que determinen les seves propietats.
- Determinació de la intensitat d'energia transportada per una OEH.
- Propietats de propagació de la llum.
- Comprensió del principi de funcionament de la fibra òptica i del laser.

Vegeu també l'apartat de "Competències" per a tenir una visió global del context en el que se situen aquests objectius.

Competències significatives

Competències estratègiques de la UdL

- CT5. Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Competències específiques de la titulació

- GII-FB2. Comprensió i domini dels conceptes bàsics de camps i ones i electromagnetisme, teoria de circuits elèctrics, circuits electrònics, principi físic dels semiconductors i famílies lògiques, dispositius electrònics i fotònics, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

Competències transversals de la titulació

- EPS1. Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- EPS5. Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Electrostàtica

1.1. Càrrega elèctrica. Llei de Coulomb

1.2. Camp elèctric

1.3. Energia potencial electrostàtica i potencial elèctric

1.4. Condensadors. Capacitat. Energia emmagatzemada.

2. Anàlisi de circuits I: Corrent Continu

2.1. Corrent elèctric

2.2. Resistència. Llei d'Ohm.

2.3. Potència

2.4. Elements bàsics d'un circuit

2.5. Lleis de Kirchhoff

2.6.Tècniques generals d'anàlisi de circuits: Mètode de tensions de node i Mètode de corrents de xarxa.

3. Anàlisi de circuits II: Circuits de corrent altern (sinusoidal)

3.1. Elements R,L,C en circuits CA: relacions tensió-intensitat. Fasors.

3.2. Règim transitori: circuit RC i RL

3.3. Circuit R-L-C amb generador. Règim estacionari.

3.3. Impedància complexa. Llei d'Ohm en CA.

3.4. Potència en un circuit CA

3.5. Ressonància

3.6. Amplada de banda

3.7. Filtres

4. Introducció a l'Electrònica i portes lògiques

4.1. Díode d'unió p-n

4.2. Díode emissor de llum (LED)

4.3. Transistor MOSFET

4.4. Inversor CMOS

5. Ones

5.1. Moviment ondulatori harmònic. Propietats. Funció d'ona.

5.2. Ones electromagnètiques harmòniques. Funció d'ona. Energia. Intensitat.

5.3. Generació i detecció OE: radiació dipolar eléctrica.

5.4. Espectre electromagnètic

5.5. Propietats de propagació de la llum

5.6. Fibra òptica

5.7. Làser

Eixos metodològics de l'assignatura

El desenvolupament de l'assignatura es fa en base a 3 accions:

1) Classes GG

Exposició dels conceptes, principis i relacions fonamentals de cada tema

Plantejament d'exemples que il.lustren la seva aplicació

2) Classes en grup GM

Discussió i resolució de problemes i aplicacions relacionats amb els conceptes de cada tema

Es treballen bàsicament els problemes proposats en la col.lecció de problemes

3) Pràctiques de laboratori

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Planificació orientativa del desenvolupament de l'assignatura:

Setmana	Temes/Activitats
1	Presentació Tema 1 **Pràctica 1 Oscil.loscopi**
2	Tema 1 Tema 2
3	GG No lectiu Tema 2
4	Tema 2

5	Tema 2 Tema 3

	Tema 3

7	Tema 3 **Pràctica 2 Circuit RC i RLC**
8	Tema 3 Tema 4
9	**Avaluació PA1**
10	Tema 4
11	Tema 4 Tema 5
12	Tema 5
13	GG No lectiu Tema 5
14	Tema 5
15	Tema 5
16-17	**Avaluació PA2**
18	setmana de tutories
19	**Avaluació: Recuperació**

Sistema d'avaluació

I. Activitats que constitueixen l'avaluació continuada al llarg del quadrimestre :

- Activitats d'avaluació obligatòries

Són activitats **obligatòries** per a poder superar l'assignatura mitjançant el procés d'avaluació continuada. Quan l'alumne/a no hagi fet alguna/es de les 3 activitats obligatòries (PA1, PA2, PA3) obtindrà una nota final màxima de 3,5 punts, independentment que l'aplicació dels percentatges pugui donar un altre resultat superior. Per tant, haurà de presentar-se a la Recuperació.

1) PA1: **Examen 1r Parcial**, Setmana 9

Contingut: temes 1,2,3

Percentatge: 40 %

2) PA2: **Examen 2n Parcial**, Setmana 16-17

Contingut: temes 4, 5

Percentatge: 40 %

3) PA3: **Pràctiques**

Suposen:

a) Assistència a 3 sessions de laboratori

Advertència: en tractar-se de pràctiques de laboratori, NO existeix la possibilitat de recuperar-les. Qualsevol incidència que afecti l'assistència a la sessió programada i no hagi estat comunicada puntualment al professor corresponent NO serà atesa.

b) Presentació d'un informe de pràctiques

Percentatge: 15 %

- Activitat d'avaluació no obligatòria

PA4: Participació (els professors concretaran la metodologia de valoració

Percentatge: 5 %

II. Recuperació

PA5 **Examen de recuperació**, Setmana 19

Contingut: tots els temes

Criteris de valoració:

a) Aquells/es alumnes que facin l'examen de recuperació obtindran una qualificació final que vindrà donada per:

80 % Recuperació PA5

15 % Pràctiques PA3

5 % PA4

b) Havent fet examen de recuperació, i sense haver fet les **Pràctiques PA3**, la qualificació final màxima que constarà en acta serà de 4, independentment que l'aplicació dels percentatges indicats en (a) pugui donar un altre resultat superior.

III. Convalidació de pràctiques

- Els/les alumnes que hagin aprovat les pràctiques el curs passat 15-16 convaliden les pràctiques i mantindran la nota de pràctiques per aquest curs, sempre que haguessin tingut una qualificació final a l'assignatura distinta de No Presentat.

- Les pràctiques aprovades en cursos anteriors al 15-16 no es convaliden. Cal tornar-les a fer.

Bibliografia i recursos d'informació

Recursos

Col.lecció de problemes

Guia de pràctiques de laboratori

Portal web interactiu d'Electromagnetisme MACS-UdL:

http://sedna.udl.cat:8080/opemcms7/opencms/fisica

Bibliografia:

(*) TIPLER,P.A, MOSCA, G. *Física para la Ciencia y la Tecnología (6ª ed.).* Vol.II de l'edició en 3 volums (ISBN-978-84-291-4430-7), Ed. Reverté, Barcelona, 2010.

(*) Edicions anteriors d'aquesta obra són igualment vàlides. Per exemple: TIPLER, P.A. *Física.* Vol.II. Traducció al català de la 3a edició original. Ed. Reverté, 1994.

SERWAY, R.A. *Electricidad y Magnetismo*. 4ª edición. Mc.Graw-Hill, 1999.

SEARS, F.W., ZEMANSKY, M.W., YOUNG, H.D., FREEDMAN,R.A. *Física* Vol. 2. Novena edición. Addison-Wesley

Longman, 1999.

IRWIN, J. D. *Análisis básico de circuitos enIngeniería*. Prentice-Hall, 1997. (5ª ed.)

GÓMEZ, P., NIETO, V., ÁLVAREZ, A., MARTÍNEZ, R. Fundamentos físicos y tecnológicos de la Informática, Pearson Prentice Hall, 2007.

GONZÁLEZ, F.A. *La Física en Problemas*. Ed. Tébar, 2000

RAMOS, A., RIVAS, J.M., JIMÉNEZ, M.A. *Ejercicios de Electricidad.* Ed.Tébar Flores. Madrid.

BURBANO DE ERCILLA, S., BURBANO GARCÍA, E., GRACIA MUÑOZ, C. *Problemas de Física General* (26ªed.). Mira Editores, Zaragoza, 1994.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ESTRUCTURES DE DADES

Coordinació: GARRIDO NAVARRO, JUAN ENRIQUE

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ESTRUCTURES DE DADES
Codi	102010
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,3GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	GARRIDO NAVARRO, JUAN ENRIQUE
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Activitats presencials (40%) Treball autònom (60%)
Idioma/es d'impartició	Català i Castellà
Distribució de crèdits	Juan Enrique Garrido (GG, GM2): 6 ECTS Xavier Domingo (GM1): 3 ECTS Juan Manuel Gimeno (GM3): 3 ECTS

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
DOMINGO ALBIN, JAVIER JUAN	xdomingo@diei.udl.cat	3	Amb cita prèvia
GARRIDO NAVARRO, JUAN ENRIQUE	juanenrique.garrido@diei.udl.cat	6	Amb cita prèvia
GIMENO ILLA, JUAN MANUEL	jmgimeno@diei.udl.cat	3	Amb cita prèvia

Informació complementària de l'assignatura

Estructura de Dades és una assignatura que s'ubica al primer semestre del segon curs del Grau en Enginyeria Informàtica que s'ofereix a l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Lleida. Els requisits previs necessaris per cursar l'assignatura són un nivell mitjà de programació, coneixement del llenguatge de programació Java i estar familiaritzat amb la programació orientada a objectes.

Estructura de Dades està dissenyada per a que sigui la continuació natural de Programació 2, perquè aprofundeix en la disciplina de la programació i, especialment, en el paradigma de la Programació Orientada a Objectes (POO). Això ho farem treballant amb el llenguatge de programació Java. Estructura de Dades també intenta complementar Algoritmes i complexitat, perquè descriu algoritmes associats a estructures de dades i discuteix la seva eficiència utilitzant la notació "Big-Oh".

Estructura de Dades està dissenyada de tal manera que el volum de feina a fer per part de l'estudiant sigui lo més constant possible durant el curs, evitant pics de feina. Això, d'altra banda, implicarà una dedicació per part de l'estudiant des del primer dia del curs.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer, i saber treballar amb, les principals estructures de dades d'accés seqüencial i en forma arborescent, i conèixer els principals aspectes de les estructures de dades d'accés directe.
- Aprofundir en la programació orientada objectes; utilitzar interfícies, classes abstractes i genèrics en la programació d'estructures de dades mitjançant la Java Collections Framework.
- Aplicar la notació "Big-Oh" per tal d'analitzar el cost de les principals operacions a les estructures de dades, i implementar algoritmes i operacions més eficients amb aquestes estructures.
- Aprofundir en la recursivitat; dissenyar mètodes recursius i transformar-los en iteratius per tal de recórrer estructures de dades en forma arborescent.
- Dissenyar i implementar classes que combinin diferents estructures de dades i aspectes de la programació orientada a objectes per tal de donar solució a problemes concrets.

Competències significatives

Competències transversals EPS

- **EPS1.** Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.

- **EPS5**. Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Competències específiques de la titulació

- **GII-FB3**. Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- **GII-CRI6**. Coneixement i aplicació dels procediments algorítmics bàsics de les tecnologies informàtiques per dissenyar solucions a problemes, analitzant la idoneïtat i complexitat dels algorismes proposats.
- **GII-CRI7**. Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.
- **GII-CRI8**. Capacitat per analitzar, dissenyar, construir i mantenir aplicacions de forma robusta, segura i eficient, triant el paradigma i els llenguatges de programació més adequats.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Introducció a l'anàlisi d'algoritmes

2. Aspectes de programació orientada a objectes

    2.1 Tipus, interfícies i herència

    2.2 Introducció a la JCF

3. Principals estructures de dades d'accés seqüencial: introducció, disseny, implementació i anàlisi

    3.1 Piles

    3.2 Llistes: ArrayList i LinkedList

    3.2 Cues circulars i de prioritat

4. Estructura de dades en forma arborescent

    4.1 Definicions i notació

    4.2 Repàs de recursivitat

    4.3 Arbres binaris

    4.4 Recorreguts

    4.5 Arbres binaris de cerca

    4.6 Arbres m-aris de cerca

5. Introducció a altres estructures de dades

Eixos metodològics de l'assignatura

Grups Grans: Classes Teoria (3 crèdits)

- Part teórica: classes suportades per apunts.
- Part d'aplicació pràctica: es treballa sempre amb exemples.

Grups Mitjans: Classes Laboratori (3 crèdits)

- Realització d'exercicis i projectes en grups de dos.
- Resolució de dificultats i seguiment personalitzat de les pràctiques.
- Ús d'un entorn integrat de desenvolupament (Netbeans)

Treball Autònom (no presencial):

- Estudi dels conceptes

- Finalització dels projectes

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Grup Gran	Grup Mitjà	Treball Autònom
1	1. Anàlisi Algoritmes	Laboratori 1	Estudi
2	2. Aspectes POO	Laboratori 1	Estudi
3	2. Aspectes POO	Laboratori 2	Estudi
4	2. Aspectes POO	Laboratori 2	Estudi
5	3. ED Seqüencials	Mini-projecte 1	Estudi i projecte
6	3. ED Seqüencials	Mini-projecte 1	Estudi i projecte
7	3. ED Seqüencials	Mini-projecte 2	Estudi i projecte
8	3. ED Seqüencials	Mini-projecte 2	Estudi i projecte
9	Primer parcial		
10	4. ED Arborescents	Laboratori 3	Estudi
11	4. ED Arborescents	Laboratori 3	Estudi
12	4. ED Arborescents	Mini-projecte 3	Estudi i projecte
13	4. ED Arborescents	Mini-projecte 3	Estudi i projecte
14	4. ED Arborescents 5. Altres ED	Mini-projecte 4	Estudi i projecte
15	5. Altres ED	Mini-projecte 4	Estudi i projecte
16	Segon parcial		Estudi
17	Segon parcial		Estudi
18	Tutories		Estudi i projecte
19	Recuperacions		Estudi

Sistema d'avaluació

Acr	Descripció	Pes	Nota mínima	Obligatori	Recuperable	Ind/Grup
Par1	Primer parcial Temes 1, 2, 3 Laboratoris 1 i 2	25%	4,0	Sí	Sí	Ind
Par2	Segon parcial Temes 4 i 5 Laboratori 3 Projectes 1 a 4	25%	4,0	Sí	Sí	Ind
Lab	(lab1 + lab2 + lab3) /3	25%	5,0	Sí	Sí	2
Proj	(proj1 + proj2 + proj3 + proj4)/ 4	25%	5,0	Sí	Sí	2

Nota final = 0,25 * Par1 + 0,25 * par2 + 0,25 * Lab + 0,25 * Proj

- Les recuperacions tindran el mateix pes que les activitats d'avaluació ordinàries.
- La recuperació de les activitats (parcials, laboratoris, projectes) no serà en cap cas per pujar nota si aquesta activitat ja ha estat superada.
- Les notes de les activitats superades es mantindran per calcular la nota final dintre del mateix curs acadèmic – en cap cas, entre un curs acadèmic i un altre.
- Els professors també valoraran l'evolució dels estudiants durant el curs en el còmput de la nota final.
- **Per tal de superar el curs, totes les activitats obligatòries (Parcial 1, Parcial 2, Laboratoris 1-2-3, Mini-projectes 1-2-3-4) s'han de lliurar i superar**.

Bibliografia i recursos d'informació

William J. Collins. Data Structures and the Java Collections Framework. Third edition. John Wiley & Sons, 2010. USA.

Adam Drozdek. Data Structures and Algorithms in Java. Second edition. Thomson Learning, 2005. USA.

Maurice Naftalin, Philip Wadler. Java Generics and Collections. O'reilly, 2007. USA.

Josep Maria Ribó. *Apropament a les estructures de dades del del programari lliure*. 2014.

Mark Allen Weiss. Data Structures & Problem Solving Using Java. Fourth Edition. Addison Wesley, 2010. USA.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ALGORÍTMICA I COMPLEXITAT

Coordinació: PLANES CID, JORDI

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ALGORÍTMICA I COMPLEXITAT
Codi	102011
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,3GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	PLANES CID, JORDI
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60 hores de classe presencial, 90 hores de treball autònom
Idioma/es d'impartició	Català

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
PLANES CID, JORDI	jplanes@diei.udl.cat	12	

Informació complementària de l'assignatura

Per qualsevol dubte, es recomana enviar un correu electrònic al professorat de l'assignatura.

Resoldre els problemes i exercicis de programació que es proposen diàriament permet assolir els objectius d'aprenentatge establerts.

Recomanacions: Coneixements d'estructures de dades i Matemàtica discreta.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Caracteritzar formalment els problemes. Analitzar l'eficiència dels algorísmes mitjançant l'ús de la notació asintòtica.
- Identificar la tipologia del problema i identificar l'estratègia algorísmia adequada.
- Dissenyar i implementar estructures de dades adecuades per representar la informació pròpia de cada problema.
- Dissenyar i implementar estratègies algorísmies eficients per resoldre les diferents tipologies de problemes.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- **GII-FB3.** Capacitat per comprendre i dominar els conceptes bàsics de matemàtica discreta, lògica, algorítmica i complexitat computacional, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.
- **GII-CRI6.** Coneixement i aplicació dels procediments algorítmics bàsics de les tecnologies informàtiques per dissenyar solucions a problemes, analitzant la idoneïtat i complexitat dels algorismes proposats.
- **GII-CRI7.** Coneixement, disseny i utilització de forma eficient dels tipus i estructures de dades més adequades a la resolució d'un problema.
- **GII-CRI8.** Capacitat per analitzar, dissenyar, construir i mantenir aplicacions de forma robusta, segura i eficient, triant el paradigma i els llenguatges de programació més adequats.

Competències transversals de la titulació

- **EPS1.** Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- **EPS5.** Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Organització del curs per temes:

1. Preliminars: algorisme, notació, lògica de predicats, tècniques de demostració.

2. Especificació formal d'algorismes basada en pre-post condicions.

3. Eficiència dels algorísmes. Notació asimptòtica. Anàlisi d'algorismes.

4. Verificació formal d'algorismes recursius i iteratius.

5. Tècniques de transformació d'algorismes recursius.

6. Esquemes algorísmics: divideix i venç.

7. Esquemes algorísmics: voraç.

8. Esquemes algorísmics: programació dinàmica.

9. Esquemes algorísmics: retrocès.

10. Introducció a la complexitat computacional.

Eixos metodològics de l'assignatura

Els continguts del curs s'estructuren en quatre unitats didàctiques. La primera té com a objectiu estudiar la caracterització formal d'algorismes. En aquest sentit estudiarem la tècnica d'especificació formal d'algorismes basada en precondició i postcondició i analitzarem l'eficiència dels algorísmes mitjançant l'ús de la notació asimptòtica per a l'estudi del cost temporal o temps d'execució dels algorísmes. La segona unitat didàctica té com a objectiu l'estudi de tècniques de verificació formal d'algorismes aplicades sobre algorismes recursius i iteratius, i l'estudi de tècniques de transformació d'algorismes recursius. La tercera unitat didàctica té com a objectiu l'estudi d'esquemes algorísmics, és a dir, analitzar, dissenyar i aplicar algorismes capaços de resoldre no únicament un problema concret, sino una família de problemes tots amb la mateixa tipificació. Els esquemes algorísmics que estudiarem són tres: divideix i venç, voraç, i retrocès. L'anàlisi i disseny sistemàtic d'algorismes a partir d'un esquema concret es centra en l'estudi i desenvolupament de solucions o estratègies concretes per resoldre un problema. Una aproximació diferent consisteix en considerar globalment tots el algorismes o estratègies que poden resoldre un problema concret. Això inclou tots els possibles algorismes o estratègies que encara no s'han definit. Aquesta aproximació és la que es considera en el camp de la complexitat computacional el qual serà breument introduït en la darrera unitat didàctica. L'estudi de cada tècnica i esquema algorísmic l'abordarem a partir de la resolució de problemes concrets per a cada tipologia. A més, les solucions algorísmiques desenvolupades al llarg del curs seran implementades en els llenguatges Ocaml i C++. Des del punt de vista d'implementació dels algorismes, també es realitzarà un estudi empíric del temp d'execució per a diferents instàncies dels problemes tractats. L'estudi empíric del temps d'execució de les implementacions evidenciarà de forma pràctica l'eficiència de les diferents estratègies algorísmiques estudiades al llarg del curs.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'assignatura s'organitza en classes de grup gran i classes de laboratori. Cada setmana l'estudiant cursa 2 hores en grup gran i 2 hores en grup de laboratori.

A les classes de grup gran es presenten els esquemes algorísmics i els fonament teòrics de l'assignatura. Per a cada esquema algorísmic i tècnica formal es proposa una col.lecció de problemes els quals ha de resoldre l'estudiant. La solució dels problemes es revisa a les classes de grup gran i de laboratori.

A les classes de laboratori es presenten les característiques més importants del llenguatge python. A més, s'aborda la implementació de les col·leccions de problemes i es desenvolupa la solució a les tres pràctiques obligatòries de l'assignatura.

La primera pràctica obligatòria s'iniciarà durant la 3a setmana de curs i es lliurarà a la data fixada per a la 1a prova

escrita (1r parcial).

La segona pràctica obligatòria s'iniciarà durant la 10a setmana de curs i es lliurarà a la data fixada per a la 2a prova escrita (2n parcial).

Setmana	Descripció	Activitat Presencial Grup Gran	Treball presencial/autònom
1	Classe magistral i problemes	Tema 1	4h/6h
2	Classe magistral i problemes	Tema 2	4h/6h
3	Classe magistral i problemes	Tema 3	4h/6h
4	Classe magistral i problemes	Tema 4	4h/6h
5	Classe magistral i problemes	Tema 5	4h/6h
6	Classe magistral i problemes	Tema 6	4h/6h
7	Classe magistral i problemes	Tema 6	4h/6h
8	Classe magistral i problemes	Repàs	4h/6h
9	Prova escrita	**Primer parcial**	2h/3h
10	Classe magistral i problemes	Tema 7	4h/6h
11	Classe magistral i problemes	Tema 7	4h/6h
12	Classe magistral i problemes	Tema 8	4h/6h
13	Classe magistral i problemes	Tema 9	4h/6h
14	Classe magistral i problemes	Tema 10	4h/6h
15	Classe magistral i problemes	Repàs	4h/6h
16	Prova escrita	**Segon parcial**	2h/3h
17	Prova escrita	**Segon parcial**	
18		Setmana d'estudi	
19	Prova escrita	**Recuperació**	

Sistema d'avaluació

Acrònim	Activitats d'avaluació	Ponderació	Nota mínima	En grup	Obligatòria	Recuperable
P1	Pràctica 1	20%	3	Sí	Sí	No
T1	Examen 1er Parcial	25%	3	No	Sí	Sí
P2	Pràctica 2	20%	3	Sí	Sí	No
T2	Examen 2on Parcial	25%	3	No	Sí	Sí

C	Participació a classe	10%	-	Sí	No	No

L'avaluació consisteix en dos exàmens i tres pràctiques organitzades de la forma següent:

- **Prova escrita 1:** Formalització. Costos. Disseny recursiu i iteratiu. Esquemes de transformació d'algorismes recursius. Divideix i venç.

  Percentatge 25% (no es demana nota mínima)

- **Pràctica obligatòria 1**: Formalització. Costos. Disseny recursiu i iteratiu. Esquemes de transformació d'algorismes recursius. Divideix i venç.

  La pràctica tindrà una única data de lliurament, no es podrà lliurar fora d'aquest plaç, i no es podrà recuperar. Es realitzarà en grups de 2.

  Percentatge 25% (no es demana nota mínima)

  Lliurament: Abans de la data fixada per a la prova escrita 1.

  Validació de la pràctica 1: Per tal de definir la nota final de les pràctiques, es realitzarà una validació escrita en la data fixada per a la prova escrita 1.

- **Prova escrita 2:** Esquemes voraç, retrocés, ús d'heurístiques d'optimització, programació dinàmica.

  Percentatge 25% (no es demana nota mínima)

- **Pràctica obligatòria 2**: Esquemes voraç, retrocés, ús d'heurístiques d'optimització.

  La pràctica tindrà una única data de lliurament, no es podrà lliurar fora d'aquest plaç, i no es podrà recuperar. Es realitzarà en grups de 2.

  Percentatge 25% (no es demana nota mínima)

  Lliurament: Abans de la data fixada per a la prova escrita 2.

  Validació de la pràctica 2: Per tal de definir la nota final de la pràctica, es realitzarà una validació escrita en la data fixada per a la prova escrita 2.

A final de curs si la nota final < 5 l'estudiant es podrà presentar a millorar la nota obtinguda a les proves escrites.

Bibliografia i recursos d'informació

Bàsica:

- G. Brassard y P. Bratley. Fundamentos de algoritmia. Prentice Hall. 1997.
- Cormen, T.H.; Leiserson, C.E. ; Rivest, R.L.; Stein, C. Introduction to Algorithms, (3ª edición). MIT Press, 2002. * Skiena, S. The Algorithm Design Manual. Springer 2008.

Exercicis:

- R. Guerequeta y A. Vallecillo. Tecnicas de diseño de algoritmos. Servicio de Publicaciones de la Universidad de Málaga. 2nd Ed. 2000. http://www.lcc.uma.es/~av/Libro/indice.html
- Gonzalo, J.; Rodríguez, M. Esquemas algorítmicos: enfoque metodológico y problemas resueltos, UNED, 1997.

Implementació:

- R. Sedgewick. Algoritmos en C++. Addison-Wesley / Diaz de Santos.1995.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

SISTEMES OPERATIUS

Coordinació: SOLSONA TEHAS, FRANCISCO J.

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	SISTEMES OPERATIUS
Codi	102012
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	9
Grups	1GG,3GM
Crèdits teòrics	6
Crèdits pràctics	3
Coordinació	SOLSONA TEHAS, FRANCISCO J.
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Idioma/es d'impartició	Castellà/Català
Distribució de crèdits	Manuel Fernando Cores Prado 2.7 Francesc Solsona Tehas 2.7 + 3.6 Valentí Pardo Casanovas 3.6 Jordi Vilaplana Mayoral 3.6

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
CORES PRADO, FERNANDO	fcores@diei.udl.cat	2,7	
MATEO FORNÉS, JORDI	jmateo@diei.udl.cat	3,6	
PARDO CASANOVAS, VALENTÍ	valenti.pardo@udl.cat	3,6	
SOLSONA TEHAS, FRANCISCO J.	francesc@diei.udl.cat	6,3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Determinar les característiques funcionals i el disseny dels elements que conformen un sistema operatiu (SO).
- Analitzar la importància de cadascun dels mòduls que integren un sistema operatiu.
- Identificar els diferents serveis que proporciona el sistema operatiu als usuaris i aplicacions.
- Utilitzar de forma eficient els serveis proporcionats pel SO per al disseny i desenvolupament d'aplicacions informàtiques.
- Analitzar críticament les característiques i el funcionament de les polítiques que integren un SO.
- Aplicar les tècniques descrites a altres problemes.
- Comparar críticament els diferents mecanismes de gestió de memòria actuals.

Competències significatives

Competències transversals:

- **EPS1.** Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- **EPS6.** Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- **EPS9.** Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com a multidisciplinari.

Competències específiques:

- **GII-CRI2.** Capacitat per planificar, concebre, desplegar i dirigir projectes, serveis i sistemes informàtics en tots els àmbits, liderant la seva engegada i la seva millora contínua i valorant el seu impacte econòmic i social.
- **GII-CRI5**. Coneixement, administració i manteniment de sistemes, serveis i aplicacions informàtiques
- **GII-CRI10.** Coneixement de les característiques, funcionalitats i estructura dels Sistemes Operatius i dissenyar i implementar aplicacions basades en els seus serveis

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEORIA

Bloc I. Introducció als Sistemes Operatius.

1. **Introducció**
    1. Concepte de Sistema Operatiu
    2. Objectius
    3. Visió històrica dels sistemes operatius
    4. Tipus de sistemes operatius
2. **Estructura dels Sistemes Operatius**
    1. Components del sistema operatiu
    2. Serveis del sistema operatiu
    3. Crides i programes del sistema
    4. Cas d'estudi: UNIX / LINUX.

Bloc II. Gestió de processos.

3. **Gestió i communicació de processos**
    1. Concepte de procés
        1. Estats dels processos
        2. Bloc de Control de Processos (PCB)
    2. Fils d'execució
    3. Comunicació entre processos
    4. Tipus de comunicació
    5. Cas d'estudi: Gestió de processos en UNIX.
    6. Cas d'estudi: Comunicació mitjançant Tubs
4. **Planificació de la CPU**
    1. Conceptes bàsics
    2. Tipus de planificadors
    3. Criteris de rendiment
    4. Algorismes de planificació
    5. Cues multinivell
5. **Interbloqueig**
    1. Caracterització del interbloqueig
    2. Condicions de Coffman
    3. Tècniques de tractament del interbloqueig
        1. Prevenció
        2. Evitació
        3. Detecció i Recuperació

Bloc III. Gestió de Memòria

6. **Gestió de Memòria**
    1. Principis bàsics
    2. Assignació contigua de Memòria
        1. Màquina Nua
        2. Monitor Resident
        3. Particions Múltiples
    3. Assignació no contigua de Memòria
        1. Paginació
        2. Segmentació
    4. Sistemes combinats
        1. Segmentació Paginada
        2. Paginació Segmentada
7. **Memòria Virtual**
    1. Introducció
    2. Paginació sota demanda
    3. Temps Efectiu d'Accés
    4. Algorismes d'assignació de cel·les
    5. Algorismes de reemplaç de pàgines
    6. Hiperpaginació

PRÀCTIQUES

Bloc IV. Serveis del Sistema Operatiu Unix/Linux

8. **Programació d'scripts.**
    1. Introducció
    2. Sintaxis de Bash
    3. Programació con Bash

Eixos metodològics de l'assignatura

El desenvolupament de l'assignatura consta de:

1. Teoria en classes de grups grans, i

2. Problemes i Pràctiques de Bash de Linux en les classes de grup mitjà al laboratori.

L'avaluació de la Teoria i dels problemes es farà en dos examens parcials. L'avaluació de les pràctiques es durà a terme mitjançant el lliurament de les pràctiques que es demani en grups formats com a molt per dos alumnes. En el segon examen parcial hi haurà una pregunta de pràctiques.

A més, els alumnes hauran de realitzar 4 problemes d'avaluació continuada. Es considera molt important l'assistència presencial i la participació en classe.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Activitat Presencial (GG)	ActivitatPresencial (GM)	Activitat treball autònom

1	Presentació Assignatura T1: Introducció	Lliure	Revisar programa y bibliografia
2	T2: Estructura dels sistemes operatius	Introducció Usuari Linux	Estudiar Tutorial Usuari Linux
3	T3: Gestió i comunicació de processos	Introducció Usuari Linux	Estudiar Tutorial Usuari Linux
4	T3: Gestió i comunicació de processos	Introducció Programació Linux Pràctica1: Presentació	Pràctica1 Estudiar Tutorial Programació Linux
5	T3: Gestió i comunicació de processos T4: Planificació de la CPU	Problemes: Gestió i comunicació de processos	Pràctica1 Problemes: Gestió i comunicació de processos
6	T4: Planificació de la CPU	Problemes: Gestió i comunicació de processos Problemes: Planificació de la CPU	Pràctica1 Problemes: Planificació de la CPU
7	T5: Interbloqueig	Correcció P1 Eval. Cont. Problemes: Planificació de la CPU	Pràctica1 Problemes: Planificació de la CPU
8	T5: Interbloqueig Correcció P2 Eval. Cont. Repàs. Qüestions.	Pràctica1: Lliurament	Pràctica1 Problemes: Interbloqueig
9	**1er Parcial**		Estudiar
10	T6: Gestió de Memòria	Programació en Shell Script (BASH)	Estudiar programació en Shell Script (BASH)
11	T6: Gestió de Memòria	Programació en Shell Script (BASH)	Estudiar programació en Shell Script (BASH)
12	T6: Gestió de Memòria (IV) T7: Memòria Virtual (I)	Pràctica2: Presentació Problemes: Gestió de Memòria	Pràctica2 Problemes: Gestió de Memòria
13	Correcció P3 Eval. Cont. T7: Memòria Virtual	Problemes: Gestió de Memòria	Pràctica2 Problemes: Gestió de Memòria
14	T7: Memòria Virtual	Problemes: Memòria Virtual	Pràctica2 Problemes: Memòria Virtual
15	Correcció P4 Eval. Cont. Repàs. Qüestions.	Pràctica2: Lliurament	Pràctica2 Problemes: Memòria Virtual
16	**2º Parcial**		Estudiar
17			
18			
19	Recuperació		

Sistema d'avaluació

Activitat d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatòria

Examen 1er Parcial	35%	NO	NO	SI
Examen 2on Parcial	35%	NO	NO	SI
Pràctiques	20%	5	SI (≤2)	SI
Problemes	10%	NO	SI (≤2)	No
Assistència a Classe	0.5 punts	NO	NO	NO

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia Bàsica:

Francesc Solsona. “Sistemes Operatius. Teoria aplicada”. Edicions de la Universitat de Lleida (Col·leció eines 78). ISBN: 978-84-8409-747-1. 2015.

Bibliografia Ampliada:

[Sil99] SilberschatzA., Peterson J. Y Galvin P.: “Sistemas Operativos. ConceptosFundamentales”; Addison-Wesley, 1999.

[Car01] Carretero Pérez, Jesús, y otros: “Sistemas Operativos. Una Visión Aplicada”. McGraw-Hill, 2001.

[Mar04] F.M. Marquez García: “Unix. Programación Avanzada”, Edt. Rama 3ªedició, 2004.

[Qui02] E.Quigley: “UNIX Shells by Example”, Edt. Prentice-Hall, 3ra edició, 2002

[Tan98] Tanenbaum,Andrew S. “Sistemas Operatius, Diseño e Implementación”, 2ªedició, Edt. Prentice-Hall, 1998.

[Tac96] TackettJ. y Gunter D., “Utilizando Linux”, Prentice Hall, 1996

[Kay97] KayA. Robbins, Steven Robbins, "UNIX Programación Práctica. Guía para la Concurrencia, la Comunicación y los Multihilos", Edt.Prentice-Hall, 1997.

[Afz97] Afzal, A.: Introduccióna Unix. Un enfoque práctico. Ed. Prentice Hall, 1997.

[Tac96]Tackett J. y Gunter D.: Utilizando Linux 2ª. Prentice Hall, 1996

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ADMINISTRACIÓ I MANTENIMENT DE SISTEMES I APLICACIONS

Coordinació: SOLSONA TEHAS, FRANCISCO J.

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ADMINISTRACIÓ I MANTENIMENT DE SISTEMES I APLICACIONS
Codi	102013
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,2GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	SOLSONA TEHAS, FRANCISCO J.
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Idioma/es d'impartició	Català/Castellà
Distribució de crèdits	Francesc Solsona 6

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
SOLSONA TEHAS, FRANCISCO J.	francesc@diei.udl.cat	9	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Adquirir coneixements en l'administració de Sistemes Informàtics.

Els coneixement pràctics s'adquiriran en base al sistema operatiu Linux.

Els coneixements teòrics aniran molt lligats als conceptes necessaris per poder realitzar les pràctiques.

Competències significatives

Competències transversals:

- **EPS1.** Capacitat de resolució de problemes i elaboració i defensa d'arguments dins de la seva àrea d'estudis.
- **EPS6.** Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- **EPS9.** Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com a multidisciplinari.

Competències específiques:

- **GII-CRI2.** Capacitat per planificar, concebre, desplegar i dirigir projectes, serveis i sistemes informàtics en tots els àmbits, liderant la seva engegada i la seva millora contínua i valorant el seu impacte econòmic i social.
- **GII-CRI5**. Coneixement, administració i manteniment de sistemes, serveis i aplicacions informàtiques
- **GII-CRI10.** Coneixement de les característiques, funcionalitats i estructura dels Sistemes Operatius i dissenyar i implementar aplicacions basades en els seus serveis

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEORIA

Tema 1: Sistema de fitxers

Tema 2: Seguretat i Protecció

PRÀCTIQUES

1. Sistema de fitxers /PROC
2. Sed. Awk
3. Debian-Ubuntu
4. Arquitectura d'un PC. El Nucli Linux
5. Swap. Disc RAM
6. RAID -Redundant Array of Inexpensive Discs-

7. Quota. Cron

8. Prioritat i Nohup

9: Gestió/Instal·lació de Mysql i Postgres

10 LVM -Logical Volume Manager-

11. Firewalls

12. Servidors

Eixos metodològics de l'assignatura

El desenvolupament de l'assignatura consta de:

1. Teoria i problemes en classes de grups grans, i

2. Pràctiques d'administració del sistema operatiu Linux en les classes de grup mitjà al laboratori.

L'avaluació de la Teoria i dels problemes es farà en dos examens parcials. L'avaluació de les pràctiques es durà a terme mitjançant el lliurament de 12 pràctiques en grups de 2 alumnes. A més, en els examens parcials sempre hi haurà una pregunta de pràctiques que equivaldrà a un 20% del total de l'examen.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Activitat Presencial (GG)	Activitat Presencial (GM)
1	**Presentació Assignatura**	Lliure
2	**Sistema de Fitxers**	Pràctica 1. Proc
3	**Sistema de Fitxers**	Pràctica 2. Sed-Awk
4	**Sistema de Fitxers**	Pràctica 3. Debian-Ubuntu
5	**Sistema de Fitxers**	Pràctica 4. Arquitectura PC. Nucli Linux
6	**Sistema de Fitxers**	Pràctica 5. Swap-Dram
7	**Sistema de Fitxers**	Pràctica 6. Quota-Cron
8	**Sistema de Fitxers**	Recuperació pràctiques
9	**1er Parcial**	**1er Parcial**
10	**Seguretat i Protecció**	Pràctica 7. RAID
11	**Seguretat i Protecció**	Pràctica 8. Prioritat-Nohup
12	**Seguretat i Protecció**	Pràctica 9. MySQL, Postgres
13	**Seguretat i Protecció**	Pràctica 10. LVM
14	**Seguretat i Protecció**	Pràctica 11. Firewalls
15	**Seguretat i Protecció**	Pràctica 12. Servidors

16	**Seguretat i Protecció**	Recuperació pràctiques
17	**2^{on} Parcial**	**2^{on} Parcial**

Sistema d'avaluació

20%	Pràctiques sol·licitades (12 pràctiques en total).
40%	Examen parcial. Un 20% equivaldrà a preguntes relatives a les pràctiques realitzades.
40%	Examen parcial. Un 20% equivaldrà a preguntes relatives a les pràctiques realitzades.

Bibliografia i recursos d'informació

• Apunts.

• Llibre:

– Francesc Solsona. “Sistemes Operatius. Teoria aplicada”. Edicions de la Universitat de Lleida (Col·leció eines 78). ISBN: 978-84-8409-747-1. 2015.

• Internet:

– O'reilly: safari.oreilly.com

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ARQUITECTURA DE COMPUTADORS

Coordinació: ROIG MATEU, CONCEPCION

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ARQUITECTURA DE COMPUTADORS
Codi	102014
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,3GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	ROIG MATEU, CONCEPCION
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Globalment l'assignatura té 60 hores de classe presencial i 120 hores de treball individual de l'estudiant.
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	3 crèdits de grup gran (GG) per a la part teórica, 3 crèdits de grups mitjà (GM) per a problemes/práctiques.

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ROIG MATEU, CONCEPCION	roig@diei.udl.cat	12	

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura que s'imparteix durant el segon quadrimestre del segon curs de la titulació.

És una assignatura de caràcter obligartori.

Per cursar l'assignatura es requereixen els coneixements de les unitats funcionals del sistema computador que es donen a les assignatures prèvies d'Estructura de Computadors I i II.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Estudiar el funcionament global de la memòria jeràrquica del computador i els distints nivells que la formen.

- Aprendre la organització de la informació en el sistema de memòria perquè l'accés sigui eficient.

- Aprendre el mecanisme d'execució segmentat de les instruccions dins el processador i avaluar-ne el rendiment.

- Estudiar els processos i algorismes que cal dur a terme per fer les operacions aritmètiques bàsiques i les complexes dins la unitat aritmètica.

- Analitzar les diferents solucions que es presenten des del punt de vista d'eficiència i de cost. Saber valorar quines solucions de disseny arriben a un millor compromís entre cost i rendiment.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- GII-FB5: Coneixement de l'estructura, organització, funcionament i interconnexió dels sistemes informàtics, els fonaments de la seva programació, i la seva aplicació per a la resolució de problemes propis de l'enginyeria.

- GII-CRI9: Capacitat de conèixer, comprendre i avaluar l'estructura i arquitectura dels computadors, així com els components bàsics que els conformen.

Competències transversals de la titulació

- EPS-5: Capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Jerarquia de memòria

1.1. Introducció

Conceptes generals.

Principi de localitat.

1.2. Memòria *cache*

Configuracions de memòria *cache.*

Assignació i identificació de blocs.

Polítiques de substitució de bloc

Polítiques d'escriptura.

Coherència de dades.

Rendiment de la memòria *cache*.

1.3. Memòria principal

Organització per a la millora del rendiment.

Alternatives tecnológiques.

1.4. Memòria virtual.

Elements de la memòria virtual.

Taules de pàgines

TLB (Transaction Look-aside Buffer).

2. Processament segmentat

2.1. Conceptes bàsics

2.2. Tractament dels riscos.

Riscos estructurals.

Riscos de dades.

Riscos de control.

2.3. Influència del repertori d'instruccions.

2.4. Execució superescalar.

3. Processament aritmètic

3.1. Circuits sumadors

Semi-sumador, sumador complet, sumador paral·lel.

Sumador amb calcul de carry anticipat

Circuit sumador/restador

3.2. Algorismes de multiplicació binària

3.3. Algorismes de divisió binària

3.4. Artitmètica de punt flotant

Representació de nombres en punt flotant.

Representació aproximada: rang i presició.

Operacions de suma i resta

Operacions de multiplicació i divisió

Eixos metodològics de l'assignatura

Les classes es divideixen en classes de grup gran (GG) on hi assisteixen tots els estudiants de l'assignatura i classes de grup mitjà (GM) on hi assiteix només una part dels estudiants. Els continguts que es fan a cadascun dels grups es divideixen de la manera següent:

GG: Són classes de tipus expositiu on es donen els continguts de l'assignatura.

GM: Es resolen problmes relacionats amb els continguts, exposats a les classes de GG, de manera participativa i interactiva. També es fan pràctiques de laboratori sobre jerarquia de memòria amb el simulador SMPcaché i sobre execució segmentada amb el simulador WinMIPS64.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Descripció	Activitat GG	Activitat GM
1	Jerarquia de memòria	Presentació assignatura. Conceptes generals. Principi de localitat.	Exercicis de jerarquia de memòria
2	Jerarquia de memòria	Configuracions de memòria cache. Assignació i identificació de blocs	Exercicis de jerarquia de memòria
3	Jerarquia de memòria	Polítiques de substitució de bloc i escriptura	Exercicis de jerarquia de memòria
4	Jerarquia de memòria	Coherència de dades	Exercicis de jerarquia de memòria
5	Jerarquia de memòria	Rendiment de la memòria cache	Pràctiques de jerarquia de memòria
6	Jerarquia de memòria	Memòria principal. Memòria virtual.	Pràctiques de jerarquia de memòria
7	Processament segmentat	Conceptes bàsics	Exercicis de processament segmentat
8	Processament segmentat	Tractament de riscos	Exercicis de processament segmentat
9	Examen parcials	Realització primer parcial	
10	Processament segmentat	Tractament de riscos	Pràctiques de processament segmentat
11	Processament segmentat	Influència del repertori d'instruccions. Execució superescalar	Pràctiques de processament segmentat
12	Processament aritmètic	Circuits sumadors	Exercicis de processament aritmètic.
13	Processament aritmètic	Algorismes de multiplicació binària	Exercicis de processament aritmètic.
14	Processament aritmètic	Algorismes de divisió binària	Exercicis de processament aritmètic.
15	Processament aritmètic	Aritmètica en punt flotant	Exercicis de processament aritmètic.
16 i 17	Exàmens parcials	Realització segon parcial	
18	Tutories		
19	Exàmens recuperació	Realització examen de recuperació, si cal.	

Sistema d'avaluació

Acr.	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatòria	Recuperable

P1	*Examen 1er Parcial*	30%	NO	NO	SI	SI
P2	*Examen 2on Parcial*	50%	NO	NO	SI	SI
PRA	*Pràctiques*	20%	NO	SI (<=2)	SI	NO

NOTA_FINAL=30% P1+50% P2+20% PRA
Per tenir superada l'assignatura cal que NOTA_FINAL sigui major o igual que 5

En cas de no haver superat l'assignatura, es pot anar a l'examen de recuperació de cadascun dels dos exàmens parcials.
En aquest cas la nota es calcularà de la següent manera:
N_rec_P1: nota recuperació primer parcial
N_rec_P2: nota recuperació segon parcial
NOTA_FINAL = 30% N_rec_P1 + 50% N_rec_P2+ 20% PRA

Bibliografia i recursos d'informació

Stallings W., *Organización y arquitectura de computadores*. (7 edición) Prentice-Hall.

Hamacher C., Vranesic Z., Zaky S. *Organización de computadores* (5ªedición). McGraw-Hill.

Ortega J., Anguita M., Prieto A. *Arquitectura de computadores.* Thomson.

Hennessy J. L., Patterson D. A. *Computer Architecture. A Quantitative Approach*. Morgan Kaufmann.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

XARXES

Coordinació: MATEU PIÑOL, CARLOS

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	XARXES
Codi	102015
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	9
Grups	1GG,3GM
Crèdits teòrics	6
Crèdits pràctics	3
Coordinació	MATEU PIÑOL, CARLOS
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	9 ECTS = 25x6 = 225 hores de treball - 90 hores presencials - 135 hores de treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	Català.
Distribució de crèdits	Carles Mateu Piñol 3.9 Cèsar Fernández Camon 1.5 Enric Guitart Baraut 10.8

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
FERNANDEZ CAMON, CESAR	cesar@diei.udl.cat	1,5	
GUITART BARAUT, ENRIQUE	enric@diei.udl.cat	10,8	
MATEU PIÑOL, CARLOS	carlesm@diei.udl.cat	3,9	

Informació complementària de l'assignatura

Abans de venir a consultes contacteu per correu electrònic amb els professors, per assegurar-vos que podrem estar per vosaltres i que no estem atenent altres estudiants.

Per seguir l'assignatura es reconament coneixements prèvis de sistemes operatius básics i programació bàsica.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer els mecanismes i les institucions d'estandardització i els estàndars vigents en les xarxes de comunicacions.
- Aprendre el funcionament dels protocols d'enllaç de dades en us, així com les seves limitacions i capacitats.
- Dissenyar una solució de xarxa física i d'enllaç de dades per un problema bàsic donat.
- Aprendre el funcionament dels protocols de xarxa en us actualment i la seva evolució prevista.
- Comprendre les limitacions i capacitats dels protocols actuals de xarxa i com solucionar-les.
- Dissenyar una solució d'adreçament i encaminament de xarxa per un cas pràctic, bàsic, donat.
- Conèixer i ser capaç d'optimitzar els protocols de transport emprats en les xarxes actuals.
- Estudiar els mecanismes de codificació i compressió de dades.
- Conèixer i entendre el model d'encapsulació i abstracció entre capes emprat en les xarxes de comunicacions.
- Conèixer i entendre els mecanismes físics de transmissió de dades digitals.
- Dissenyar una protocol de comunicacions a nivell de transport.
- Entendre els factors limitadors del rendiment i els processos que duen a la congestió a les xarxes actuals.
- Conèixer i saber llegir els protocols d'aplicació, especialment els protocols compostos multimèdia.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- GII-CR11 - Coneixement i aplicació de les característiques, funcionalitats i estructura dels Sistemes Distribuïts, les Xarxes de Computadors i Internet i dissenyar i implementar aplicacions basades en elles.

Competències transversals de la titulació

- EPS12 - Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1

Estàndars i organismes d'estandardització.

Tema 2

Models OSI i TCP/IP.

Tema 3

Nivell Físic: Introducció a la transmissió de dades

Tema 4

Nivell d'enllaç de dades:

4.1 Xarxes d'accés directe: Ethernet (802.3), Wireless (802.11).

4.2 Xarxes de transport: ATM, xDSI, xDSL, MPLS/VPLS.

4.3 Conmutació i reenviament.

Tema 5

Nivel de xarxa.

5.1 Protocols IP: IPv4 i IPv6.

5.2 Adreçament IP: IPv4 i IPv6.

5.3 Encaminament bàsic: estàtic i vector-distància.

5.4 Encaminament avançat: estat d'enllaç.

Tema 6

Nivell de transport.

6.1 Protocols extrem a extrem: TCP i UDP.

6.2 Altres protocols extrem a extrem.

Tema 7

Control de congestió i gestió de recursos.

Tema 8

Nivell d'aplicacion: Protocols d'aplicació.

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura s'estructura seguint el model de capes de OSI/ISO, s'estudien les diferents tecnologies i protocols de xarxa començant pel nivell físic, i anant augmentant el nivell OSI/ISO, i per tant, l'abstracció respecte al transport físic de les dades. Malgrat emprar el model teòric ISO el conjunt de protocols estudiats és el constituent de la Internet, TCP/IP. Per cadascun dels nivells es disposa d'una col·lecció de problemes que permeten a l'alumne validar que està assolint els coneixements. Així mateix en un seguit de sessions de laboratori, s'aniran consolidant aquests coneixements i donant, a més, una visió més aplicada ja que s'utilitzen equips de xarxa reals per realizar laboratòris i pràctiques implementant xarxes en escenaris realistes.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana 1. Tema 1. Estàndars i organismes d'estandardització.

Setmana 2. Tema 2. Models OSI i TCP/IP

Setmana 3. Tema 3. Nivell Físic: Introducció a la transmissió de dades

Setmana 4. Tema 3. Nivell Físic: Introducció a la transmissió de dades

Setmana 5. Tema 4. Nivell d'enllaç de dades

Setmana 6. Tema 4. Nivell d'enllaç de dades

Setmana 7. Tema 4. Nivell d'enllaç de dades

Setmana 8. Festiva

Setmana 9. Tema 5. Nivell de xarxa

Setmana 10. Examens parcials 1

Setmana 11. Tema 5. Nivell de xarxa.

Setmana 12. Tema 5. Nivell de xarxa. / Tema 6.Nivell de transport.

Setmana 13. Tema 6. Nivell de transport.

Setmana 14. Tema 7. Congestió.

Setmana 15. Tema 7. Congestió.

Setmana 16. Tema 8. Protocols d'aplicació.

Setmana 17. Examens parcials 2

Sistema d'avaluació

Acr.	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatòria	Recuperable
P1	Pràctica 1	20%	SI	NO	SI	NO
P2	Pràctica 2	24%	SI	5	SI	NO
P3	Pràctica 3	20%	SI	NO	SI	NO
E1	Examen 1er Parcial	18%	SI	NO	SI	NO

Acr.	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatòria	Recuperable
E2	Examen 2n Parcial	18%	SI	NO	SI	NO
Nota Final = 0,18*E1 + 0,18*E2 + 0,20*P1 + 0,24*P2 + 0,25*P3						

Avaluacio continuada:

- Examen parcial 1: 18% de la nota (inclou pràctiques).
- Examen parcial 2 : 18% de la nota (inclou practiques).
- Pràctica 1 (Sockets/Programació): 20%
- Pràctica 2 (Nivells Físic, enllaç i xarxa): 24%
- Pràctica 3 (Nivells Xarxa i TCP/IP): 20%

  Per fer mitja s'ha de tenir un mínim de 3 sobre 10 en cadascun dels dos blocs: entre les 3 pràctiques i entre els dos exàmens.

  Per aprovar s'ha de tenir una nota >= 5.

  No hi ha examen de recuperació.

Acr.	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatòria	Recuperable
EU	Examen únic	100%	SI	NO	SI	SI

Avaluació examen únic:

- Examen únic final de curs: 100% de la nota.
- Examen de recuperació únic: 100% de la nota (recuperable fins el 80% de la nota).

  Aquest inclourà **TOT** el temari de l'assignatura (teoria, pràctica i laboratori) en un únic examen.
  Per seguir aquesta avaluació s'ha de notificar prèviament.
  En cas d'entrega d'algún ítem d'avaluació (pràctiques i/o examen) es considerarà que es segueix l'avaluació continuada.
  Per aprovar s'ha de tenir una nota >= 5.

Bibliografia i recursos d'informació

ComputerNetworks. A System Approach (Fifth Edition). Larry Peterson and Bruce S. Davie. Morgan Kaufmann, 2011.

ComputerNetworks (5th Edition). Andrew S. Tanenbaum and David J. Wetherall. Pearson, 2010.

Computer Networking: A Top-Down Approach (5th Edition). James F. Kurose and Keith W. Ross. Addison-Wesley, 2010.

TCP/IP Illustrated, Volumes 1 & 2. W. Richard Stevens. Addison-Wesley.

Networking.Jeffrey S. Beasley. Pearson, 2008.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

BASES DE DADES

Coordinació: OLIVA SOLE, MARTA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	BASES DE DADES
Codi	102016
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,3GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	OLIVA SOLE, MARTA
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball 40% --> 60 hores presencials 60% --> 90 hores de treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	català

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
OLIVA SOLE, MARTA	oliva@diei.udl.cat	6	A concertar per correu electrònic Despatx 3.11 de l'EPS
PERDRIX SAPIÑA, FERNANDO	ferranp@diei.udl.cat	6	A concertar per correu electrònic

Informació complementària de l'assignatura

Es parteix dels coneixements adquirits a les assignatures: Estructures de Dades i Programació 2. Específicament, és necessari haver assimilat els conceptes relacionats amb les estructures per a l'emmagatzematge persistent (Arxius).

Assignatura que s'imparteix durant el 1er semestre. Forma part de la Matèria "Anàlisi i Disseny d'Aplicacions" dins del Mòdul de "Formació Comú a la branca d'Informàtica".
S'introdueix a l'estudiant en la tecnologia de les Bases de Dades com a mecanisme més habitual en la gestió, manipulació i emmagatzematge de la informació, centrant-se en el model relacional.
Els coneixements adquirits en aquesta assignatura seran aplicables en la majoria de les sortides professionals, sobretot per als que es dediquin al desenvolupament d'aplicacions.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Utilitzar un gestor de bases de dades relacional.
- Comprendre la tecnologia de Bases de Dades com a mecanisme habitual per gestionar, manipular i emmagatzemar informació.
- Administrar una base de dades en un gestor relacional
- Comprendre l'estructura funcional d'un Sistema de Gestió de Bases de Dades Relacional
- Dissenyar una base de dades segons les necessitats dels usuaris.
- Construir sentències de manipulació de bases de dades basades en l'estàndard SQL.
- Construir sentències d'accés a una base de dades basades en l'estàndard SQL.
- Comprendre les necessitats d'emmagatzematze d'informació que tenen els usuaris.

Competències significatives

Competències transversals

EPS11. Capacitat de comprendre les necessitats de l'usuari expressades en un llenguatge no tècnic.

Competències específiques

GII-CRI2. Capacitat per planificar, concebre, desplegar i dirigir projectes, serveis i sistemes informàtics en tots els àmbits, liderant la seva engegada i la seva millora contínua i valorant el seu impacte econòmic i social.

GII-CRI12. Coneixement i aplicació de les característiques, funcionalitats i estructura de les bases de dades, que permetin el seu adequat ús, i el disseny i l'anàlisi i implementació d'aplicacions basades en elles.

GII-CRI13.Coneixement i aplicació de les eines necessàries per a l'emmagatzematge, processament i accés als Sistemes d'informació, inclosos els basats en web.

GII-CRI16. Coneixement i aplicació dels principis, metodologies i cicles de vida de l'enginyeria de programari.

GII-CRI17. Capacitat per dissenyar i avaluar interfícies persona computador que garanteixin l'accessibilitat i usabilitat dels sistemes, serveis i aplicacions informàtiques.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Introducció

1.1. Concepte de Base de Dades
1.2. Objectius de les Bases de Dades
1.3. Arquitectura d'un Sistema de Bases de Dades
1.4. Independència de les dades
1.5. L'administrador de bases de dades. Diccionari de dades.
1.6. Evolució dels Sistemes de Bases de Dades

2. El model relacional

2.1. Descripció del model
2.2. Àlgebra relacional
2.3. Càlcul relacional
2.4. Un petit exemple

3. SQL (DDL,DML)

3.1. L'estàndard SQL
3.2. Sentències de definició
3.3. Sentències de manipulació
3.4. Sentències de control
3.5. Llenguatge procedural
3.6. Optimització de consultes

4. Normalització

4.1. Anomalies en un esquema de BD.
4.2. Primera forma normal (1FN).
4.3. Dependències funcionals.
4.4. Segona forma normal (2FN).
4.5. Tercera forma normal (3FN).
4.6. Forma normal Boyce-Codd (FNBC).

5. Disseny conceptual i lògic

5.1. Introducció.
5.2. Classes i atributs.
5.3. Interrelacions.
5.4. Altres.
5.5. Traducció dels diagrames de classes d'UML al model relacional.

6. Components d'un SGBD

6.1. Arquitectura funcional d'un SGBD.
6.2. Processador de Vistes
6.3. Integritat
6.4. Gestor de Concurrència
6.5. Gestor de Dades

7. Disseny físic

7.1. Introducció.
7.2. Factors que influeixen en el disseny físic.
7.3. Decisions de disseny físic.
7.4. Ajustament de la BD en operació.

Eixos metodològics de l'assignatura

Grup gran: Classes de Teoria (3 crèdits)

- S'introdueixen els continguts teòrics de l'assignatura amb el suport dels materials docents preparats pel professorat.
- Tenen també un component aplicat, ja que sempre que sigui posssible, es treballa sobre exemple concrets.

Grups Mitjans: Classes de Problemes / Laboratori (3 crèdits)

- Es resolen exercicis pràctics proposats pel professorat i que prèviament han hagut de preparar els alumnes.
- S'analitzen els pros i contres de les solucions aportades per l'estudiantat.
- Hi ha sessions de laboratori previstes per treballar amb el gestor de la base de dades PostgreSQL.

Treball autònom (No Presencial)

- Estudi dels materials i resolució del problemes proposats.
- Realització de treballs/exercicis i/o pràctiques de laboratori.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Sem	Descripció	Activitat Presencial GG	Activitat Presencial GM	Treball autònom
1	Presentació Introducció, model relacional	Presentació de l'assignatura T1: Introducció, T2: model relacional	Entorn de treball PostgreSQL	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de SQL
2	Model relacional, SQL	T2: model relacional, T·3: SQL	SQL-DDL (DDL i INSERT,DELETE, UPDATE)	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de SQL
3	Model relacional, SQL	T2: model relacional (Àlgebra relacional) T3: SQL	SQL-DML (SELECT)	Estudiar materials docents relacionats, resolució exercicis d'Àlgebra relacional i de SQL
4	Normalització	T4: Normalització	SQL-DML (SELECT)	Estudiar materials docents relacionats, resolució exercicis de normalització i de SQL
5	Normalització	T4: Normalització (exercicis)	SQL-DML (SELECT)	Estudiar materials docents relacionats, resolució exercicis de normalització i de SQL
6	Disseny conceptual i lògic	T5: Disseny conceptual i lògic, Diagrames de classes	SQL-DDL, SQL-DML (TRANSACTION, LOCK, GRANT REVOKE)	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de SQL
7	Disseny conceptual i lògic	T5: Disseny conceptual i lògic, Diagrames de classes, traducció	SQL avançat/ Funcions i Triggers	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de traducció i de SQL
8	Disseny conceptual i lògic	Exemple d'un cas d'UML	Problemes UML-Traducció	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de traducció i de SQL
9		1er Parcial		

10	Disseny conceptual i lògic	UML	UML, SQL	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de disseny conceptual mitjançant diagrames de classes d'UML i exercicis de SQL
11	Disseny conceptual i lògic	UML	UML, SQL	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de disseny conceptual mitjançant diagrames de classes d'UML i exercicis de SQL
12	Components d'un SGBD	T6: Components d'un SGBD, integritat	UML, SQL	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de disseny conceptual mitjançant diagrames de classes d'UML i exercicis de SQL
13	Components d'un SGBD	T6: gestió de transaccions, gestió de concurrència	UML, SQL	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de disseny conceptual mitjançant diagrames de classes d'UML i exercicis de SQL
14	Components d'un SGBD	T6: gestió de transaccions, gestió de concurrència	Problemes transaccions/concurrència	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de gestió de transaccions i concurrència
15	Disseny Físic	T7: Disseny físic	Problemes transaccions/concurrència	Estudiar materials docents relacionats, resolució d'exercicis de gestió de transaccions i concurrència
16		2on Parcial		Preparar examen
17		2on Parcial		Preparar examen
18				Preparar examen (si cal)
19		Recuperació		Preparar examen (si cal)

Sistema d'avaluació

Acr.	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota mínima	Setmana	En grup	Obligatòria	Recuperable
P1	Parcial 1	40%	NO	9	NO	SI	SI
P2	Parcial 2	40%	NO	17	NO	SI	SI
Pr1	Projecte de SQL	10%	NO	10-15	SI (=3)	NO	NO
E1	Exercici de Disseny	10%	NO	13-15,5	SI (=3)	NO	NO

Per participació a classe es pot obtenir fins un màxim de 0,5 a sumar a la nota final. (Nota final màxim: 10 punts)

NotaFinal = 0,4*P1 + 0,4*P2 + 0,1*Pr1 + 0,1*E1

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia Bàsica:

- Garcia-Molina H., Ullman J. D., Widom J. *Database Systems. The Complete Book*. 2nd edition. Pearson Education Inc. 2009.
- Date C.J. *An Introduction to Database Systems* (Eighth Edition). Pearson. 2003.

Bibliografia Complementària:

- Database Language SQL (1992). Document ISO/IEC 9075:1992. International Organization for Standardization (ISO).
- Database Language SQL (1992). Document ANSI/X3 135-1992. American National Standards Institute (ANSI).

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

INTERACCIÓ PERSONA-ORDINADOR

Coordinació: GRANOLLERS SALTIVERI, ANTONI

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	INTERACCIÓ PERSONA-ORDINADOR
Codi	102017
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,3GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	GRANOLLERS SALTIVERI, ANTONI
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40% presencial 60% treball autònom
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Toni Granollers Saltiveri (GG) Professor pendent d'assignar (GM1, GM2 i GM3)

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GARRIDO NAVARRO, JUAN ENRIQUE	juanenrique.garrido@diei.udl.cat	9	
GRANOLLERS SALTIVERI, ANTONI	antoni.granollers@udl.cat	3	Contactar per correu-e.

Informació complementària de l'assignatura

La Interacció Persona-Ordinador (IPO), disciplina on s'emmarca l'assignatura, és un àrea de desenvolupament recent, com tantes altres lligades al camp dels ordinadors, amb un caràcter marcadament interdisciplinari i que en els últims anys està vivint un auge espectacular en els seus diverses vessants.

Aquest auge es produeix gràcies a la capacitat cada vegada major dels equips informàtics i a l'existència d'eines i aplicacions cada vegada més sofisticades. Així, avui dia no ens sorprèn tenir a l'abast del nostre cursor l'última informació procedent de qualsevol lloc i referent a qualsevol tema, participar en una conversa en la qual els interlocutors estiguin separats per oceans sabent que la presència dels nostres usuaris no es limita a la veu i fins i tot, encara que sigui entre somnis, aconseguir que el nostre ordinador ens doni consells sobre la millor forma d'escriure un document de treball, sigui aquest un anunci, un examen o el pròleg d'un llibre.

En l'àmbit acadèmic aquesta tendència es plasma especialment en propostes relatives a l'estructura dels plans d'estudis d'Informàtica com les de les principals societats nord-americanes relacionades amb la computació, la ACM i la IEEE. També és de destacar la proliferació d'universitats en tot el món que ofereixen cursos relacionats amb aquesta matèria. L'Informe de ACM/IEEE-CS "Joint Curriculum Task Force Computing Curricula 1991" estableix nou àrees temàtiques per a cobrir la matèria de la disciplina d'informàtica, essent la Interacció Persona-Ordinador una d'elles.

En 1988 el Grup d'Interès Especial en Interacció Persona-Ordinador, ACM-SIGCHI, va engegar un comitè amb l'objectiu de fer un disseny curricular. La seva tasca va ser la de redactar una sèrie de recomanacions sobre educació en IPO i en 1992 va redactar el document " Curricula for Human-Computer Interaction", amb una sèrie de recomanacions per a la realització de cursos de IPO.

Des de febrer de 2001 es disposa d'una nova versió de l'informe de ACM/IEEE per a desenvolupar guies curriculars de programes docents d'informàtica.
L'informe final va aparèixer a l'estiu de 2001. En aquest document, "Ironman Report", la IPO es troba ja com un àrea diferenciada entre les catorze que es defineixen.

Per tant, la valoració que la IPO mereix com disciplina independent per les principals societats informàtiques fa lògica la seva inclusió en els plans d'estudi, a part de la necessitat de formació en aquesta disciplina per a professionals en la indústria.

Per a cobrir els aspectes esmentats i els objectius marcats, la IPO deu abastar gran quantitat d'àrees diferents, que incloguin distints aspectes tant del ser humà com de l'ordinador: Informàtica (disseny i enginyeria de les interfícies), Psicologia (teoria i aplicació dels processos cognitius i l'anàlisi empírica del comportament dels usuaris), Sociologia i Antropologia (interacció entre tecnologia, treball i organitzacions) i Disseny Industrial (productes interactius), entre altres.

Els temes que es van escollir en el currículum de ACM es van derivar de la consideració dels aspectes interrelacionats de la Interacció Persona-Ordinador: la naturalesa de la interacció, ús i context dels ordinadors, característiques del ser humà, ordinadors i arquitectura de la interfície i procés de desenvolupament. També cal tenir en compte la presentació de projectes i l'avaluació d'aquests.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Fer entendre al futur graduat en enginyeria informàtica que **el més important de la tecnologia son les persones que la utilitzen** i, per tant, de l'enorme importància que tenen les interfícies dels sistemes que hauran de programar i/o gestionar per garantir l'èxit de les mateixes.

De forma resumida els ítems **objectius de l'assignatura** són el següents:

- Conèixer els conceptes bàsics relacionats amb la disciplina de la Interacció Persona-Ordinador.
- Comprendre la importància de crear interfícies usables.
- Aprendre metodologies per a desenvolupar aplicacions interactives centrades en l'usuari.
- Establir la relació amb l'Enginyeria del Programari.
- Capacitat d'identificar i analitzar els aspectes drelacionats amb l'experiencia d'usuari en exemples reals.
- Conèixer els principals aspectes de l'accessibilitat en les TIC.

Competències significatives

Competències transversals de la titulació

- **EPS11**. Capacitat de comprendre les necessitats de l'usuari expressades en un llenguatge no tècnic.

Mòdul de formació comuna a la branca informàtica

- **GII-CRI2**.Capacitat per planificar, concebre, desplegar i dirigir projectes, serveis i sistemes informàtics en tots els àmbits, liderant la seva engegada i la seva millora contínua i valorant el seu impacte econòmic i social.
- **GII-CRI12**. Coneixement i aplicació de les característiques, funcionalitats i estructura de les bases de dades, que permetin el seu adequat ús, i el disseny i l'anàlisi i implementació d'aplicacions basades en elles.
- **GII-CRI13**.Coneixement i aplicació de les eines necessàries per a l'emmagatzematge, processament i accés als Sistemes d'informació, inclosos els basats en web.
- **GII-CRI16**. Coneixement i aplicació dels principis, metodologies i cicles de vida de l'enginyeria de programari.
- **GII-CRI17**. Capacitat per dissenyar i avaluar interfícies persona computador que garanteixin l'accessibilitat i usabilitat dels sistemes, serveis i aplicacions informàtiques.

Continguts fonamentals de l'assignatura

A nivell continguts, l'assignatura presenta en primer les bases de la disciplina de la Interacció Persona-Ordinador i després se centra en dos grans blocs temàtics:

1.-Iniciació a l'Enginyeria de la Usabilitat i al Disseny Centrat en l'Usuari (DCU)

- Introducció a la Interacció entre Persones i Sistemes Interactius
- Importància de la Interfície d'Usuari
- Usabilitat i Accessibilitat

- Disseny Centrat enl'Usuari (DCU)
- Enginyeria de laUsabilitat, el Modelo de Procés MPIu+a com model de DCU.
    - Principals activitats i tècniques necessaries
    - Eines, utilitats i exemples de suport
    - Prototipat i Avaluació
    - Tests d'Usuaris

2.- Tècniques de Prototipat

- Prototipat
- Tipus de prototips
    - Prototips de baix nivell
    - Prototips de nivell mitjà
    - Prototips d'alt nivell

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura es desenvolupa de la següent forma:

- A les classes de **Grup Gran** (GG) es presenten els **continguts teòrics** de l'assignatura.
    - Aquests continguts es complementen amb **exemples**, algun **taller pràctic**.
    - Es fomenta el **debat de discusió** de temes relacionats amb l'assignatura entre els propis estudiants.
    - Relacionat amb aquesta part, l'estudiant haurà de realitzar un conjunt d' **activitats relacionada amb alguna lectura o classe magistral d'algun professor o professional extern**
- A les classes de **Grup Mitjà** (GM1/GM2/GM3) es desenvolupa un projecte de disseny interactiu
    - A l'inici de curs es presenta un **projecte** que els estudiants, en grups 3 persones com a màxim, desenvoluparan durant el semestre.
    - El projecte va avançant per les diferents fases tot seguint la metodologia i tècniques explicades en l'assignarura.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

	GRUP GRAN		GRUP MITJÀ		
			GM1	06-feb	
setmana 1	09-feb	Presentació Assignatura Començar: 1.- Fonaments. Usabilitat, Accessibilitat, UX	GM2	07-feb	Planteig del sistema GLOBAL a desenvolupar Formar grups, explicar dinàmica de les classes de GM ... Explicar Anàlisi de Requeriments
			GM3	08-feb	
			GM1	13-feb	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar
setmana 2	16-feb	2.- Estils i Paradigmes d'Interacció ... (NOU)	GM2	14-feb	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar
			GM3	15-feb	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar
			GM1	20-feb	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar (Lliurar
setmana 3	23-feb	3.- Prototipat	GM2	21-feb	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar (Lliurar
			GM3	22-feb	Anàlisi etnogràfic aplicat al sistema a desenvolupar (Lliurar
			GM1	27-feb	Realització prototip de Paper
setmana 4	02-mar	Festa Institucional de l'EPS	GM2	28-feb	Realització prototip de Paper
			GM3	01-mar	Realització prototip de Paper
			GM1	06-mar	Realització prototip de Paper
setmana 5	09-mar	4.- Disseny Centrat en l'Usuari (MPIu+a)	GM2	07-mar	Realització prototip de Paper
			GM3	08-mar	Realització prototip de Paper
			GM1	13-mar	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder (Lliu
setmana 6	16-mar	5.- Disseny de la Interfície d'Usuari ... (NOU)	GM2	14-mar	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder (Lliu
			GM3	15-mar	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder (Lliu
			GM1	20-mar	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder
setmana 7	23-mar	6.- El Factor Humà Act IND1 - LECTURES	GM2	21-mar	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder
			GM3	22-mar	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder
			GM1	27-mar	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder
setmana 8	30-mar	6.- El Factor Humà Recull dels principals aspectes	GM2	28-mar	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder
			GM3	29-mar	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder
setmana 9	Setmana d'Activitats d'Avaluació Programades (parcial)				
Setmana Santa					
			GM1	17-abr	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder (Lliu

setmana 10	20-abr	7.- Avaluació de la usabilitat	GM2	18-abr	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder (Lliu
			GM3	19-abr	Wireframe - Disseny Interfícies JavaFX Scene Builder (Lliu
			GM1	24-abr	Prototip Interactiu (lliurament Wireframe Java FX)
setmana 11	27-abr	Festa Major de l'Estudiantat	GM2	25-abr	Prototip Interactiu
			GM3	26-abr	Prototip Interactiu
			GM1	01-may	Visita UsabiliLAB (preparació de materials avaluació)
setmana 12	04-may	8.- Accessibilitat	GM2	02-may	Visita UsabiliLAB (preparació de materials avaluació)
			GM3	03-may	Visita UsabiliLAB (preparació de materials avaluació)
			GM1	08-may	
setmana 13	11-may	Festa Major de Lleida	GM2	09-may	Act IND2 - Avaluació heurística Lliurament de l'informe resultant a l'acabar la classe
			GM3	10-may	
			GM1	15-may	Prototip Interactiu
setmana 14	18-may	8.- Avaluació de l'Accessibilitat	GM2	16-may	Prototip Interactiu
			GM3	17-may	Prototip Interactiu
			GM1	22-may	Lliurament Prototip + Avaluació i presentació a classe
setmana 15	25-may	Xerrada professional: Jordi Andrés "Customer Experience", Caixabank Digital Business, SA.	GM2	23-may	Lliurament Prototip SW + Avaluació i presentació a classe
			GM3	24-may	Lliurament Prototip SW + Avaluació i presentació a classe

Sistema d'avaluació

Activitats Individuals	15%	IND1	50%	Lectures
		IND2	50%	Heurística
Activitats en Grup	45%	GR1	15%	Anàlisi etnogràfic
		GR2	15%	Prototip en paper
		GR3	20%	Wireframe
		GR4	20%	Prototip funcional
		GR5	15%	Avaluació amb usuaris
		GR6	15%	Presentació
1r Parcial	20%	Parcial1		
2n Parcial	20%	Parcial2		
NOTA FINAL = Activitats Individuals * 0.15 + Activitats en Grup * 0.45 + 1r Parcial * 0.20 + 1r Parcial * 0.20				

IMPORTANT:

- TOTES les activitats i examens són boligatories
- Nota mínima per aprovar l'assignatura NOTA FINAL = 5
  - 4.9 no és 5
  - No Presentat = 0
- Caldrà recuperar cada activitat i examen la nota de la qual sigui inferior a 4
  - 3.9 no és 4
  - No Presentat = 0
- Pels examens parcial hi haurà un examen de recuperació on es podrà recuperar cada parcial per separat

Bibliografia i recursos d'informació

Bona part dels temes que es presenten, s'acompanyen d'uns apunts que es faciliten via plataforma campus virtual SAKAI.

La web http://www.grihotools.udl.cat/mpiua proporciona la **base principal** del material docent relacionat amb l'assignatura.

Aquest curs, com a **novetat**, els estudiants disposen també dels videos de les clases princials: **http://www.grihotools.udl.cat/mpiua/curso-ipo**

En general no es precisa cap software especialitzat, tot i que durant l'assignatura si que se'n presentarà algun d'específic que serà proporcionat pel professorat.

Bibliografia recomanada

- Dix, A. ;Finlay, J. ; Abowd, G. ; Beale R. (2004). ***Human-Computer Interaction***. Pearson Education Ltd. (3rdedition)
- Brink, T.; Gergle,D.; Wood, S.D. (2002). ***Design web sites that work: Usability forthe Web*** . Morgan-Kaufmann.
- Granollers, T.;Lorés, J.; Cañas, J.J. (2005). ***Diseño de sistemas interactivos centrados enel usuario*** . Editorial UOC.

Webs i blogs:

- http://www.interaction-design.org
- http://olgacarreras.blogspot.com
- http://www.uxbooth.com

- https://www.smashingmagazine.com

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ENGINYERIA DEL PROGRAMARI

Coordinació: GIMENO ILLA, JUAN MANUEL

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ENGINYERIA DEL PROGRAMARI
Codi	102018
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,2GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	GIMENO ILLA, JUAN MANUEL
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = (10 h de Classe presencial + 15 h de Treball autònom de l'estudiant) x 6 = 150 h de treball 40% Presencial (equivalent a 60 h) 60% Treball autònom (equivalent a 90 h)
Idioma/es d'impartició	Preferentment en Català (Castellà si algun estudiant mostra dificultats amb el Català).
Distribució de crèdits	Juan Manuel Gimeno Illa 4.5 Montserrat Sendin Veloso 4.5

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
GIMENO ILLA, JUAN MANUEL	jmgimeno@diei.udl.cat	4,5	Amb cita prèvia.
SENDIN VELOSO, MONTSERRAT	msendin@diei.udl.cat	4,5	Amb cita prèvia.

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura obligatòria de 3r curs (1r quadrimestre) pertanyent a la formació comú a la branca d'informàtica.
Matèria: Anàlisi i Disseny d'Aplicacions.

RECOMANACIONS: Es donen per coneguts els coneixements d'Orientació a Objectes de Programació II i Estructures de Dades.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer les bases conceptuals i els diferents aspectes de la disciplina, entre ells els models de procés del cicle de vida del software
- Aplicar la tècnica dels casos d'ús
- Especificar textualment les necessitats funcionals i no funcionals d'un determinat sistema software plantejat a través d'un enunciat (i/o altres inputs procedents de l'usuari)
- Desenvolupar el diagrama de classes d'un determinat sistema software seguint els principis del Modelat Orientat a Objectes
- Utilitzar una eina de modelat basada en UML
- Comprendre el concepte del codi com alguna cosa que evoluciona en el temps
- Ser capaç de programar proves unitàries bàsiques.
- Comprendre els principis fonamentals del disseny orientat a objectes.
- Reconéixer el concepte de responsabilitat com a fonamental a l'hora de plantejar un disseny orientat a objectes.

Competències significatives

Competències transversals

- **EPS11**: Capacitat de comprendre les necessitats de l'usuari expressades en un llenguatge no tècnic.

Competències específiques

- **GII-CRI2**: Capacitat per planificar, concebre, desplegar i dirigir projectes, serveis i sistemes informàtics en tots els àmbits, liderant la seva engegada i la seva millora contínua i valorant el seu impacte econòmic i social.
- **GII-CRI12**: Coneixement i aplicació de les característiques, funcionalitats i estructura de les bases de dades, que permetin el seu adequat ús, i el disseny i l'anàlisi i implementació d'aplicacions basades en elles.
- **GII-CRI13:** Coneixement i aplicació de les eines necessàries per a l'emmagatzematge, processament i accés als Sistemes d'informació, inclosos els basats en web.
- **GII.CRI16**: Coneixement i aplicació dels principis, metodologies i cicles de vida de l'enginyeria de programari.
- **GII-CRI17**: Capacitat per dissenyar i avaluar interfícies persona computador que garanteixin l'accessibilitat i usabilitat dels sistemes, serveis i aplicacions informàtiques.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. *Aspectes introductoris*

    1.1. Qüestions inicials al voltant de la Enginyeria del Software

    1.2. Una mica d'història

    1.3. Procés de desenvolupament de software

    1.4. Models de procés de software

    1.5. Conclusions

2. Anàlisi de requeriments

    2.1. Especificació de requeriments

    2.2. La tècnica dels Casos d'Ús

    2.3. Un pas més en l'especificació: Els Diagrames de Seqüència del Sistema

    2.4. Conclusions

3. *Anàlisi del Domini*

    3.1. Diagrames de Classes de l'Anàlisi

    3.2. Un pas més en l'anàlisi del domini: els Contractes de les operacions

    3.3. Conclusions

4. *Introducció al disseny i Proves unitàries*

    4.1. El codi com alguna cosa que varia en el temps.

    4.2. El framework JUnit per a proves unitàries

5. *Els principis SOLID*

    5.1. Principi de responsabilitat única

    5.2. Principi Obert-Tancat

    5.3. Principi de substitució de Liskov

    5.4. Principi de segregació d'interfícies

    5.5. Principi d'inversió de dependències

6. *Disseny basat en responsabilitats*

    6.1. El concepte de responsabilitat

    6.2. Patrons GRASP d'assignació de responsabilitats

Eixos metodològics de l'assignatura

Grups Grans: Classes Teoria (3 crèdits)

- Part teòrica: classes suportades amb transparències i/o apunts

- Part d'aplicació pràctica: es treballa sempre amb exemples. Es disposa d'una **col.lecció de problemes**, i a classe es treballa la resolució de problemes concrets. Es van proporcionant les solucions al llarg del quadrimestre

Grups Mitjans: Classes Laboratori (3 crèdits)

- Classes dirigides i seguiment personalitzat per grups de pràctiques
- Us de eines de Modelat en UML: **ArgoUML** i/o **Visual Paradigm**
- Treball continuat al voltant d'un **enunciat de pràctica**, que simularà el desenvolupament d'un projecte de software

Treball Autònom (no presencial):

- La pràctica es completarà en hores **No Presencials**
- **Es recomana** que l'alumne resolgui per compte propi els problemes de la **col·lecció de problemes**, a fi de practicar i obtenir feedback per part del professor

El **sistema d'avaluació** (detallat en l'apartat corresponent) consta de: 1) proves escrites (els 2 exàmens parcials); i 2) pràctiques (a desenvolupar individualment o en equip depenent de cada cas).

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Teoria (GG)	Laboratori (GM)	Treball autònom
1	Presentació Assignatura T1: Aspectes introductoris	T1: Aspectes introductoris	Estudi
2	T1: Aspectes introductoris	T1: Aspectes introductoris	Estudi
3	T2: Anàlisi de requeriments Especificació de requeriments	Aplicació Anàlisi requeriments en enunciat de pràctica	Estudi i resolució problemes (Col.lecció de problemes)
4	T2: Anàlisi de requeriments. La tècnica dels Casos d'Ús. Problemes	Ús eina modelat UML Aplicació tècnica de Casos d'Ús en enunciat de pràctica	Estudi i resolució problemes (Col.lecció de problemes)
5	T2: Anàlisi de requeriments Diagrames de Seqüència del Sistema. Problemes	Aplicació tècnica de Casos d'Ús en enunciat de pràctica	Estudi, resolució problemes (Col.lecció de problemes) i desenvolupament pràctica
6	T3: Anàlisi del Domini Tècnica de Modelat Orientat a Objectes	Ús eina modelat UML Aplicació DSS en enunciat de pràctica	Estudi, resolució problemes (Col.lecció de problemes) i desenvolupament pràctica
7	T3: Anàlisi del Domini Problemes	Ús eina modelat UML Aplicació Model del Domini en enunciat de pràctica	Estudi, resolució problemes (Col.lecció de problemes) i desenvolupament pràctica
8	T3: Anàlisi del Domini Contractes de les operacions	Aplicació Contractes en enunciat de pràctica	Estudi, resolució problemes (Col.lecció de problemes) i desenvolupament pràctica
9	Primer parcial		
10	T4: Introducció al disseny Concepte de proves	Ús de Git	Estudi
11	T4: Junit Objectes substituts	Ús de Git	Estudi i resolució de problmes
12	T5: Principis SOLID Intro, OCP & LSP	Problemes simples testing	Estudi i pràctica testing

13	T5: Principis SOLID SRP, ISP & DIP	T6: Patrons GRASP Concepte de responsabilitat	Estudi, resolució de problemes i pràctica testing
14	T6: Patrons GRASP Expert, creador, baix acoblament	Testing amb substitucions	Estudi, resolució de problemes i pràctica testing
15	T6: Patrons GRASP Alta cohesió, controlador	Testing amb substitucions	Estudi, resolució de problemes i pràctica testing
16	Setmana per al segon parcial		
17	Setmana per al segon parcial		
18	Tutories		
19	Recuperació		

Sistema d'avaluació

Activd.	Descripció	Ponderació	Nota mínima	En grup	Presencial	Obligatòria	Recuperable
Parc1	Primer parcial Conceptes bàsics	25%	3,0	No	Sí	Sí	Sí
Parc2	Segon parcial Concreptes bàsics	25%	3,0	No	Sí	Sí	Sí
Actv1	Anàlisi de Requeriments	15%	No	Sí	No	Sí	No
Actv2	Model del Domini i Contractes	15%	No	Sí	No	Sí	No
Actv3	Proves unitàries	20%	No	No	No	Sí	No

Nota final = 0,25 * Parc1 + 0,25 * Parc2 + 0,15 * Actv1 + 0,15 * Actv2 + 0,20 * Actv3

- L'assignatura s'aprova si la **nota final** és superior a **5** i s'arriba a les notes mínimes als parcials

Altres consideracions:

- Tipologia dels exàmens parcials : fixació de conceptes i resolució de problemes
- Per totes les activitats avaluables : Entregues programades, dates no prorrogables

-

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

- C. Larman, Applying UML and Patterns: An Introduction to Object-Oriented Analysis and Design and Iterative Development. Prentice-Hall, 2005 (3ª ed.)
- Robert C. Martin: Agile Software Development: Principles, Patterns, and Practices , Prentice-Hall, 2002.

Bibliografia complementària

- G. Kotonya, I. Sommerville: Requirements Engineering: Processes and Techniques . Wiley, 1998
- P.Tahchiev et al.: Junit in Action (2nd edition). Manning, 2011.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

AMPLIACIÓ DE BASES DE DADES I ENGINYERIA DEL PROGRAMARI

Coordinació: GIMENO ILLA, JUAN MANUEL

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	AMPLIACIÓ DE BASES DE DADES I ENGINYERIA DEL PROGRAMARI
Codi	102019
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,2GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	GIMENO ILLA, JUAN MANUEL
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball 40% --> 60 hores presencials 60% --> 90 hores de treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	Preferentment en Català, en Anglès si hi ha algun estudiant estranger.

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
GIMENO ILLA, JUAN MANUEL	jmgimeno@diei.udl.cat	6	A concertar per correu electrònic Despatx 3.20 de l'EPS
OLIVA SOLE, MARTA	oliva@diei.udl.cat	3	A concertar per correu electrònic Despatx 3.11 de l'EPS

Informació complementària de l'assignatura

Com el seu nom indica, assumim que els alumnes han assolit els objectius de les assignatures de Bases de Dades i Enginyeria de Programari.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Comprendre les necessitats d'emmagatzematze d'informació que tenen els usuaris
- Comprendre diferents tecnologies que faciliten la gestió de dades emmagatzemades de forma distribuïda.
- Comprendre diferents tecnologies per integrar fons de dades preexistents.
- Comprendre les diferents tecnologies NoSQL que faciliten l'emmagatzematge de grans volums d'informació.
- Definir dissenys que siguin robustos respecte dels canvis.
- Aplicar els patrons bàsics de disseny orientat a objectes a problemes de mida reduïda.

Competències significatives

Competències transversals de la titulació

- **EPS11**: Capacitat de comprendre les necessitats de l'usuari expressades en un llenguatge no tècnic.

Competències específiques de la titulació

- **GII-CRI2:** Capacitat per planificar, concebre, desplegar i dirigir projectes, serveis i sistemes informàtics en tots els àmbits, liderant la seva engegada i la seva millora contínua i valorant el seu impacte econòmic i social.
- **GII-CRI12:** Coneixement i aplicació de les característiques, funcionalitats i estructura de les bases de dades, que permetin el seu adequat ús, i el disseny i l'anàlisi i implementació d'aplicacions basades en elles.
- **GII-CRI13**: Coneixement i aplicació de les eines necessàries per a l'emmagatzematge, processament i accés als Sistemes d'informació, inclosos els basats en web.
- **GII-CRI16:** Coneixement i aplicació dels principis, metodologies i cicles de vida de l'enginyeria de programari.
- **GII-CRI17:** Capacitat per dissenyar i avaluar interfícies persona computador que garanteixin l'accessibilitat i usabilitat dels sistemes, serveis i aplicacions informàtiques.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Optimització en Bases de Dades.

2. Bases de Dades Distribuïdes (BDD)

    2.1 Distribució de les dades

    2.2 Aspectes de gestió d'un sistema distribuït

3. Integració de BBDD

    3.1 Tipus de sistemes integrats

    3.2 Sistemes amb wrappers i mediators

    3.3 Sistemes Peer-to-Peer

4. Bases de Dades NoSQL

    4.1 Clau-valor

    4.2 Document

    4.3 Familai de columnes

    4.4 Graf

5. Patrons de disseny orientat a objectes

    5.1 Organització segons ámbit i propòsit

    5.2 Alguns patrons clàssics

6. Organització de la persistència

    6.1 JDBC

    6.2 JPA

7. Introducció a Java 8

    7.1 Expressions lambda

    7.2 Streams

Eixos metodològics de l'assignatura

Grup gran: Classes de Teoria (3 crèdits)

- S'introdueixen els continguts teòrics de l'assignatura amb el suport dels materials docents preparats pel professorat.
- Tenen també un component aplicat, ja que sempre que sigui posssible, es treballa sobre exemple concrets.

Grups Mitjans: Classes de Problemes / Laboratori (3 crèdits)

- Es resolen exercicis pràctics proposats pel professorat i que prèviament han hagut de preparar els alumnes.
- S'analitzen els pros i contres de les solucions aportades per l'estudiantat.
- Hi ha dues sessions de laboratori previstes per mostrar el llenguatge de consultes de la base de dades NoSQL MongoDB.

Treball autònom (No Presencial)

- Estudi dels materials i resolució del problemes proposats.
- Realització de treballs/exercicis i/o projectes de programació.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Presencial GG	Presencial GM	No Presencial

Setmana	Presencial GG	Presencial GM	No Presencial
1	Presentació. Optimització	Problemes Optimització	Estudi i resolució de problemes
2	BBDD Distribuïdes	Problemes BBDD Distribuïdes	Estudi i resolució de problemes
3	BBDD Distribuïdes	Problemes BBDD Distribuïdes	Estudi i resolució de problemes Exercici d'Optimització (Activitat d'Avaluació)
4	BBDD Distribuïdes / Integració	Problemes BBDD Distribuïdes/Integració	Estudi i resolució de problemes Exercici de BBDD Distribuïdes (Activitat d'Avaluació)
5	Integració / NoSQL	Problemes Integració	Estudi i resolució de problemes Exercici d'Integració (Activitat d'Avaluació)
6	NoSQL		Estudi Lectura referència MongoDB
7	NoSQL	Laboratori MongoDB	Estudi Lectura referència MongoDB
8	Patrons de disseny	Laboratori MongoDB	Estudi
9	Avaluació		
10	Patrons de disseny	Problemes patrons	Estudi i resolució de problemes
11	Patrons de disseny	Problemes patrons	Estudi i resolució de problemes Treball patrons (Activitat d'Avaluació)
12	Patrons de disseny	Problemes patrons	Estudi i resolució de problemes Treball patrons (Activitat d'Avaluació)
13	Persistència	Problemes patrons	Estudi i resolució de problemes Treball patrons (Activitat d'Avaluació)
14	Persitència / Java 8	Prep. exàmens	Estudi i resolució de problemes Pràctica programació (Activitat d'Avaluació)
15	Java 8	Prep. exàmens	Estudi i resolució de problemes Pràctica programació (Activitat d'Avaluació)
16	Avaluació		Estudi i resolució de problemes
17	Avaluació		Estudi i resolució de problemes
18	Tutories		Pràctica programació (Activitat d'Avaluació)
19	Recuperacions		Estudi i resolució de problemes

Sistema d'avaluació

Acr	Tipus	Denominació	Pes	Nota mínima	Setmanes	Ind/Grup	Obligatòria
Ex	Exercicis	Optimització, BDD, integració	15%	No	3 a 6	2 pers.	No
Par1	Prova escrita	Primer parcial	35%	4,0	9	Ind	Sí
Pat	Treball	Treball patrons de disseny	10%	No	10 a 12	Ind.	No
Prog	Projecte	Projecte de programació	10%	No	13 a 17	2 pers.	No
Par2	Prova escrita	Segon parcial	30%	4,0	16 o 17	Ind.	Sí

Nota final = 0,15 * Ex + 0,35 * Par1 + 0,10 * Pat + 0,10 * Prog + 0,30 * Par2

- La fórmula anterior només és aplicable si es compleixen les notes mínimes.
- Amb algun parcial amb nota inferior a 4 no es pot aprovar l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

- H. Garcia Molina, J.D. Ullman, J. Widom. Database Systems. The Complete Book (2nd edition). Pearson Prentice Hall (2009)
- S.J.Metsker i W.C.Wake: Design Patterns in Java, Addison-Wesley (2006)
- P.J. Sadalage & M. Fowler. No SQL Distilled. A Brief Guide to the Emerging World of Polyglot Persistence . AddisonWesleyProfessional (2012)

Bibliografia complementària

- M. Tamer Özsu; Patrick Valduriez. Principles of Distributed Database Systems (3rd edition). Springer (2011)
- R. Elmasri & S. B. Navathe. Fundamentals of Database Systems (7th edition). Pearson. (2015)
- E.Gamma, R.Helm, R.Johnson i J.Vlissides: Patrones de Diseño, Addison-Wesley (1995)
- D.Sullivan: NoSQL for Mere Mortals , Addison-Wesley (2015)

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

Coordinació: ANSOTEGUI GIL, CARLOS JOSE

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL
Codi	102020
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,2GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	ANSOTEGUI GIL, CARLOS JOSE
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball 40% --> 60 hores presencials. 60% --> 90 hores treball autònom de l'estudiant.
Idioma/es d'impartició	Castellà

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ANSOTEGUI GIL, CARLOS JOSE	carlos@diei.udl.cat	6	Oficina 2.16 EPS, contactar per correu electrònic
PON FARRENY, JOSEP	jponfarreny@diei.udl.cat	3	Oficina 2.20 EPS, contactar per correu electrònic

Informació complementària de l'assignatura

Per a qualsevol dubte i/o qüestió podeu enviar un correu electrònic al professor de l'assignatura.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius de l'assignatura:

- Dissenyar, implementar i avaluar algorismes de cerca no informada i informada caracteritzant les seves complexitats en espai i temps.
- Seleccionar heurístiques i implementar les funcions d'avaluació corresponents per algorismes de cerca.
- Aplicar i avaluar solvers complets i incomplets per al problema de la Satisfactibilitat i la Màxima Satisfactibilitat.
- Avaluar i implementar algorismes per aprenentatge supervisat i no supervisat.
- Seleccionar la tècnica més apropiada d'aprenentatge supervisat en funció del domini.
- Modelitzar problemes de decisió i optimització mitjançant el llenguatge de la lògica proposicional.
- Abstreure i representar problemes de cerca.
- Avaluar solvers complets i incomplets per al problema de la Satisfactibilitat i la Màxima Satisfactibilitat.
- Avaluar algorismes de cerca no informada i informada caracteritzant les seves complexitats en espai i temps.
- Avaluar algorismes d'aprenentatge supervisat i no supervisat.
- Optimitzar implementacions d'algorismes de cerca.
- Optimitzar codificacions de problemes en els formalismes SAT i MaxSAT.
- Optimitzar implementacions d'algorismes d'aprenentatge supervisat i no supervisat.
- Redactar documents que descriguin l'arquitectura, disseny i implementació d'un component d'un sistema intel·ligent.

Competències significatives

Competències específiques de la titulació

- GII-CRI15: Coneixement i aplicació dels principis fonamentals i tècniques bàsiques dels sistemes intel·ligents i la seva aplicació pràctica.

Competències transversals de la titulació

- EPS6: Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- EPS12: Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.

Continguts fonamentals de l'assignatura

En aquesta assignatura s'ensenyen les tècniques bàsiques que utilitzen diversos sistemes intel·ligents per a resoldre

problemes d'índole molt diversa, com ara l'ús eficient de recursos energètics en cases intel·ligents, planificació de recursos en empreses o de calendaris per a esdeveniments esportius, com ara una lliga de futbol o unes olimpíades, presa de decisions en entorns complexos per agents autònoms en videojocs, o fins i tot el sistema que permet que un cotxe pugui ser controlat totalment per un ordinador, mitjançant un sistema que permet que el sistema tingui en tot moment la millor acció per arribar a la destinació, o fins i tot prendre rutes alternatives quan de manera inesperada arribem a un carreró sense sortida.

El contingut del curs és el següent:

1. Introducció a la intel·ligència artificial

2. Algorismes de cerca: cerca no informada i informada

- Algorismes de cerca no informada: DFS, BFS, ID
- Algorismes de cerca informada: UCS, BestH, A*

3. Programació amb restriccions: Màxima Satisfactibilitat

- Modelització de problemes com a instàncies MaxSAT.
- Resolutors per al problema MaxSAT

4. Aprenentatge automàtic: aprenentatge supervisat i no supervisat

- Algorismes d'aprenentatge supervisat: aprenentatge Bayesià, arbres de decisió
- Algorismes d'aprenentatge no supervisat: clustering jeràrquic, k-means.

Eixos metodològics de l'assignatura

Cada setmana l'estudiant assisteix a 2 hores presencials amb Grup Gran i a 2 hores presencials amb el Grup Mitjà.

Les sessions amb Grup Mitjà s'imparteixen al laboratori.

En les sessions de Grup Gran es presenten els temes que es poden consultar a l'apartat de continguts. Incorporen exemples il·lustratius i propostes de problemes per resoldre en les classes de laboratori.

En les sessions de Grup Mitjà es presenten problemes i s'analitzen les solucions proposades.

En les sessions de Grup Mitjà també es poden presentar les pràctiques de l'assignatura i es realitza el treball de laboratori corresponent.

A les classes de laboratori es resolen els problemes proposats. També s'implementen els algorismes presentats en la classe teòrica. En una primera fase l'alumne observa com el professor implementa un algorisme i com avalua la seva correcció i eficiència. En una segona fase l'alumne comença a resoldre la pràctica proposada.

El treball autònom de l'estudiant consisteix en la resolució dels exercicis proposats i les tasques de pràctiques quan així s'indiqui.

El llenguatge de programació és Python. La qualitat del codi és un aspecte rellevant.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Sem	Descripció	Activitat Presencial GG	Activitat Presencial GM	Treball autònom
1	Introducció a la iintel.ligència artificial	T1- Introducció a la intel.ligència artificial	Tutorial python	Consultar bibliografia i programa, tutorial python
2	Cerca no informada	T2- Algoritmes de cerca	Tutorial Python **Presentació Práctica1: (P1)**	Tutorial python

3	Cerca no informada	T2- Algoritmes de cerca	**FESTIU GMA** Problemes T2	P1 Problemes T2
4	Cerca informada	T2- Algoritmes de cerca	P1	P1 Problemes T2
5	Cerca informada	T2- Algoritmes de cerca	Problemes T2	P1 Problemes T2
6	Búsqueda informada	T2- Algoritmes de cerca	P1	P1 Problemes T2
7	Màxima Satisfactibilitat	T3- Programació amb restriccions	**Presentació Práctica2: (P2)**	P2 Problemes T3
8	Màxima Satisfactibilitat	FESTIU	**Entrega P1** P2 Resolució dubtes T2-T3	P2 Problemes T3
9		**1er Parcial**		Estudiar
10	Màxima Satisfactibilitat	T3- Programació amb restriccions	P2 Problemes T3	P2 Problemes T3
11	Aprenentatge supervisat	T4- Aprenentatge automàtic	**Entrega P2** **Presentació Práctica3 (P3)**	P3 Problemes T4
12	Aprenentage supervisat	T4- Aprenentatge automàtic	P3 Problemes T4	P3 Problemes T4
13	Aprenentage supervisat	FESTIU	**FESTIU GMA, GMB**	P3 Problemes T4
14	Aprenentage no supervisat	T4- Aprenentatge automàtic	P3 Problemes T4	P3 Problemes T4
15	Aprenentage no supervisat	T4- Aprenentatge automàtic	**Entrega P3** **FESTIU GMB** Resolució dubtes T3-T4	Problemes
16		**2^{on} Parcial**		Estudiar
17		**2^{on} Parcial**		Estudiar
18				
19		**Recuperació**		Estudiar

Sistema d'avaluació

Taula. Activitats d'avaluació

Acr.	Activitats d'avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatoria	Recuperable
PE1	*Examen 1er Parcial*	25%	3	NO	SI	SI
PE2	*Examen 2^{on} Parcial*	25%	3	NO	SI	SI
P1	*Pràctica1*	20%	-	SI (<=2)	SI	Només una práctica

P2	*Pràctica2*	10%	-	SI (<=2)	SI	Només una práctica
P3	*Pràctica3*	20%	-	SI (<=2)	SI	Només una práctica
PCL	*Participació Classe*	0.5 punts	NO	NO	NO	NO
NotaFinal = 0,25*PE1 + 0,25*PE2 + 0,2*P1 + 0,1*P2 + 0.2*P3 + 0,05*PCL						

Recuperació de les proves escrites 1 i 2:

Avaluació:

Si la nota final obtinguda en l'assignatura és <5, aleshores l'estudiant pot optar a millorar/recuperar el 50% que representen les proves escrites (l'estudiant podrà triar quina part vol recuperar, o triar totes dues parts). Per optar a la recuperació l'estudiant ha d'haver realitzat satisfactòriament (nota >= 3) les tres pràctiques obligatòries i ha d'haver realitzat les dues proves escrites. La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en aquesta prova escrita ha de ser >=3. La ponderació d'aquesta prova en la nota final és del 50%.

Activitat Prova escrita

Setmana 9

Percentatge 25% **Caràcter** Obligatori **Realització** Individual

Avaluació: La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en

aquesta prova escrita ha de ser >=3.

Objectius

- Dissenyar, implementar i avaluar algorismes de cerca no informada i informada caracterizant les seves complexitats en espai i temps
- Seleccionar heurístiques i implementar les funcions d'avaluació corresponents per algorismes de cerca
- Abstreure i representar problemes de cerca
- Avaluar algorismes de cerca no informada i informada caracteritzant les seves complexitats en espai i temps

Activitat Prova escrita

Setmanes 16-17

Percentatge 25% **Caràcter** Obligatori **Realització** Individual

Avaluació: La prova escrita s'avaluarà sobre 10 punts. Per aprovar l'assignatura la nota obtinguda en aquesta prova escrita ha de ser >=3.

Objectius

- Aplicar i avaluar solvers complets i incomplets per al problema de la Satisfactibilitat i la Màxima Satisfactibilitat.
- Avaluar solvers complets i incomplets per al problema de la Satisfactibilitat i la Màxima Satisfactibilitat.
- Modelitzar problemes de decisió i optimització mitjançant el llenguatge de la lògica proposicional.
- Avaluar i implementar algorismes per aprenentatge supervisat i no supervisat.
- Seleccionar la tècnica més apropiada d'aprenentatge supervisat en funció del domini.
- Avaluar algorismes d'aprenentatge supervisat.

Activitat Pràctica

Setmana 7

Percentatge 20% **Caràcter** Obligatori **Realització** Grup

Avaluació: La pràctica s'avaluarà sobre 10 punts.

La pràctica té una única data de lliurament. La nota obtinguda no es pot recuperar.

Objectius

- Dissenyar, implementar i avaluar algorismes de cerca no informada i informada.
- Seleccionar heurístiques i implementar les funcions d'avaluació corresponents per algorismes de cerca.
- Avaluar algorismes de cerca no informada i informada caracteritzant les seves complexitats en espai i temps.
- Redactar documents que descriguin l'arquitectura, disseny i implementació d'un component d'un sistema intel·ligent.

Activitat Pràctica

Setmana 11

Percentatge 10% **Caràcter** Obligatori **Realització** Grup

Avaluació: La pràctica s'avaluarà sobre 10 punts.

La pràctica té una única data de lliurament. La nota obtinguda no es pot recuperar.

Objectius

- Aplicar i avaluar solvers complets i incomplets per al problema de la Satisfactibilitat i la Màxima Satisfactibilitat.
- Modelitzar problemes de decisió i optimització mitjançant el llenguatge de la lògica proposicional.
- Redactar documents que descriguin l'arquitectura, disseny i implementació d'un component d'un sistema intel·ligent.

Activitat Pràctica

Setmana 15

Percentatge 20% **Caràcter** Obligatori **Realització** Grup

Avaluació: La pràctica s'avaluarà sobre 10 punts. La pràctica té una única data de lliurament. La nota obtinguda no es pot recuperar.

Objectius

- Avaluar i implementar algorismes per aprenentatge supervisat.
- Seleccionar la tècnica més apropiada d'aprenentatge supervisat en funció del domini.
- Avaluar algorismes d'aprenentatge supervisat.
- Redactar documents que descriguin l'arquitectura, disseny i implementació d'un component d'un sistema intel·ligent.

Bibliografia i recursos d'informació

- Artificial Intelligence: A Modern Approach

  S. J. Russell and P. Norvig

  Prentice Hall, 2009

- Essentials of Artificial Intelligence

  Ginsberg

  Morgan Kaufmann Pub, 1993

- Handbook of Satisfiability

  Biere, Armin and Heule, Marijn J. H. and van Maaren, Hans and Walsh, Toby

  IOS Press, 2009

- Data Mining: Practical Machine Learning Tools and Techniques

  Ian H. Witten and Eibe Frank

  Morgan Kaufmann, 2005

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

SISTEMES CONCURRENTS I PARAL·LELS

Coordinació: CORES PRADO, FERNANDO

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	SISTEMES CONCURRENTS I PARAL·LELS
Codi	102022
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Màster Universitari en Enginyeria Informàtica		COMPLEMENTS DE FORMACIÓ	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,2GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	CORES PRADO, FERNANDO
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball 40% --> 60 hores presencials 60% --> 90 hores de treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	Preferentment en Castellà, en Angles si hi ha algun estudiant estranger.
Distribució de crèdits	Fernando Cores 6.0

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
CORES PRADO, FERNANDO	fcores@diei.udl.cat	9	A concertar per correu electrònic

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura és imminentment pràctica, per la qual cosa se li donarà més pes a les pràctiques i la programació. Bàsicament treballarem amb dos llenguatges, C per a la programació concurrent amb fils d'execució i Java per a introduir les Apis d'alt nivell per a la sincronització i els patrons concurrents. Cap d'aquests llenguatges s'explicarà des de zero, a causa que tant C com Java ja s'han vist en assignatures prèvies de la titulació. Per poder seguir l'assignatura és imprescindible que els estudiants tinguin uns bons fonaments de programació en C i Java. En l'assignatura es dóna per suposat que els estudiants són capaços de dissenyar, desenvolupar i depurar aplicacions seqüencials de dificultat mitjana sense problemes.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Entendre la importància de la programació concurrent en les aplicacions actuals.
- Identificar les principals característiques dels diferents tipus de sistemes concurrents que existeixen.
- Conèixer i entendre els problemes que planteja el desenvolupament de programes concurrents i que no apareixen en la programació seqüencial.
- Entendre els conceptes de sincronització i exclusió mútua entre processos.
- Identificar les propietats de seguretat i vivacitat que un sistema concurrent ha de complir i ser capaç de raonar si aquestes propietats es compleixen.
- Adquirir experiència i coneixement en els mecanismes de sincronització i comunicació que s'utilitzen en l'actualitat per desenvolupar programes concurrents tant per a sistemes de memòria compartida com per a sistemes distribuïts.
- Entendre el funcionament de semàfors i monitors com a mecanismes de sincronització per a memòria compartida i comprendre com es poden resoldre problemes de programació concurrent utilitzant monitors.
- Aplicar metodologies de l'enginyeria del programari en el desenvolupament d'aplicacions concurrents i paral·leles.

Competències significatives

Competències transversals EPS:

- EPS7. Capacitat de treballar en situacions de falta d'informació i/o sota pressió.

Competències transversals globals:

- GII-CRI11. Coneixement i aplicació de les característiques, funcionalitats i estructura dels Sistemes Distribuïts, les Xarxes de Computadors i Internet i dissenyar i implementar aplicacions basades en elles.
- GII-CRI14. Coneixement i aplicació dels principis fonamentals i tècniques bàsiques de la programació paral·lela, concurrent, distribuïda i de temps real.
- GII-CRI16. Coneixement i aplicació dels principis, metodologies i cicles de vida de l'enginyeria de programari.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. **Introducció a la concurrència**
    1. Definició concurrència

2. Necessitat i beneficis de la programació concurrent
3. Arquitectures maquinari concurrents
4. Característiques sistemes concurrents
5. Especificació programes Concurrents
    1. Condicions de *Bernstein*
    2. Taula de concurrència
    3. Grafs de precedència
6. Formes d'expressar la concurrència
    1. Cobegin/Coend
    2. Fork/Join
    3. Unix + C
    4. Exemples
7. Cas d'estudi: Fils d'execució en Linux i Java

2. **Disseny aplicacions concurrents**
    1. Model de programació concurrent / paral·lela
    2. Eficiència Programes Concurrents / Paral·lels
        1. Abast del paral·lelisme
        2. Granularitat
        3. Localitat
    3. Disseny programes concurrents
        1. Etapes de Disseny
        2. Tècniques de Descomposició de tasques
        3. Patrons de disseny paral·lels
        4. Distribució i comunicació de tasques
    4. Casos d'estudi.

3. **Sincronització de processos concurrents**
    1. Sincronització
    2. El problema de l'exclusió mútua
        1. Solucions Programari
    3. Solucions Hardware
    4. Semàfors
    5. Problemes clàssics de sincronització
    6. Cas d'estudi:
        1. Pthread mutex i variables de condició
        2. Sincronització en Java

4. **API d'alt nivell per a la concurrència i sincronització**
    1. Patrons concurrents
    2. Monitors
    3. Cas d'estudi:
        1. Llibrera Boost
        2. Java Concurrent API

Eixos metodològics de l'assignatura

Grups Grans: Classes Teoria (3 crèdits)

- Lliçó magistral: classes basades en anotacions i transparències on es presentaran els conceptes de l'assignatura.
- Problemes: Els conceptes de l'assignatura es treballaran mitjançant una sèrie de problemes que es resoldran de forma cooperativa i que ajudaran a assimilar els conceptes clau.
- Casos d'ús: S'aplicaran les tècniques vistes en classe a exemples reals i s'analitzarà el seu impacte sobre el

rendiment de les aplicacions.

Grups Mitjans: Classes Laboratori (3 crèdits)

- Classes dirigides i seguiment personalitzat per grups de pràctiques
- Pràctiques de laboratori: es presentaran les tecnologies i APIs de programació concurrent i es treballessin de forma pràctica mitjançant tutorials i exemples.
- Problemes: Realització i correcció de problemes relacionats tant amb la part teòrica com a pràctica de l'assignatura.

Treball Autònom (no presencial):

- Les pràctiques i els problemes es completaran fora de l'horari de classe.

-

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Sem	Descripció:	Activitat Presencial GG	Activitat Presencial (GM)	Activitat treball autònom
1	Presentació Introducció Concurrència	Presentació Assignatura T1: Introducció Concurrència	**L1: Posix Threads**	**Estudiar bibliografia i programa**
2	Introducció Concurrència	T1: Introducció Concurrència	**L1: Posix Threads** **L2: Java Threads** Práctica1: Presentació	T1: Introducció Concurrència
3	Introducció Concurrència	T1: Introducció Concurrència T2: Disseny aplicacions concurrents	**L2: Java Threads** **FESTIU GMA**	Pràctica 1 Problemes: Concurrència
4	Disseny aplicacions concurrents	T2: Disseny aplicacions concurrents	Problema P1 Eval. Cont. Problemes: Introducció Concurrència	Pràctica 1 T2: Disseny
5	Disseny aplicacions concurrents	**FESTIU**	Correcció P1 Eval. Cont.	Práctica1 Problemes: Disseny
6	Disseny aplicacions concurrents	T2: Disseny aplicacions concurrents	Problemes: Disseny	Pràctica 1 Problemes: Disseny
7	Sincronització	T2: Disseny aplicacions concurrents T3: Sincronització processos concurrents	Práctica1: Lliurament Problemes: Disseny	T3: Sincronització
8	Sincronització	T3: Sincronització processos concurrents	Problemes: Sincronització	Pràctica 2 T3: Sincronització
9		**1er Parcial**		Estudiar
10	Sincronització	T3: Sincronització processos concurrents	**L3: Sincronització Linux** Práctica2: Presentació	Pràctica 2 T3: Sincronització
11	Sincronització	T3: Sincronització processos concurrents	**L4: Sincronització Java**	Pràctica 2 Problemes: Sincronització
12	Sincronització	T3: Sincronització processos concurrents	Problemes: Sincronització	Pràctica 2 Problemes: Sincronització

13	APIs concurrència i sincronització	T4:API d'alt nivell per a la concurrència i sincronització	Práctica2: Lliurament **FESTIU GMA**	Problemes: Sincronització T4: APIs alt nivell
14	APIs concurrència i sincronització	T4:API d'alt nivell per a la concurrència i sincronització	Correcció P2 Eval. Cont. Práctica3: Presentació	T4: APIs alt nivell Práctica3
15	APIs concurrència i sincronització	T4:API d'alt nivell per a la concurrència i sincronització	Práctica3: Entrega	T4: APIs alt nivell Práctica3
16		**2^{on} Parcial**		Estudiar
17		**2^{on} Parcial**		Estudiar
18		TUTORIAS		
19		**Recuperació**		Estudiar

Sistema d'avaluació

Tabla. Actividades de evaluación

Acr.	**Activitats d'Avaluació**	**Ponderació**	**Nota Mínima**	**En grup**	**Obligatòria**	**Recuperable**
P1	*Examen 1er Parcial*	25%	4	NO	SI	SI
P2	*Examen 2^{on} Parcial*	25%	4	NO	SI	SI
PRA	*Prácticas*	40%	5	SI (<=2)	SI	1 Prác.
PRB	*Problemas*	10%	NO	SI (<=2)	NO	NO
PCL	*Participación Clase*	1 punt	NO	NO	NO	NO
Hi ha nota mínima de 4 en la mitjana de les proves escrites per poder obtenir la nota final de l'assignatura. S'han d'aprovar totes les pràctiques de forma individual. Una pràctica es considera suspesa si no arriba a un 4.						
NotaFinal = 0,25*P1 + 0,25*P2 + 0,4*PRA + 0,1*PRB + 0,1*PCL						

L'assignatura s'aprova amb una nota final igual o superior 5 i havent realitzat correctament les pràctiques de laboratori (totes elles amb almenys un 4 de nota).

La nota final de l'assignatura s'obté a partir de la suma ponderada de les notes dels dos exàmens i les pràctiques, més les notes de participació a classe i l'avaluació continuada.

L'assignatura té dos parcials, cada un d'ells amb un pes del 25% a la nota final. Aquestes proves són obligatòries i eliminen matèria.

La realització i superació de les pràctiques de laboratori és obligatòria per aprovar l'assignatura. Les pràctiques s'avaluaran amb una nota que representarà el 40% de la nota final de l'assignatura. La còpia de qualsevol de les pràctiques de l'assignatura implicarà suspendre totes les pràctica i amb això l'assignatura.

Hi ha nota mínima de 4 en la mitjana de les proves escrites per poder obtenir la nota final de l'assignatura.

També hi ha nota mínima (5) per a les pràctiques de laboratori. Una pràctica es considera suspesa si no arriba a un 4.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia Bàsica:

- José Tomás Palma Méndez, M. C. Garrido Carrera, F. Sanchez Figueroa, A. Quesada Arencibia, "Programación Concurrente ", Thomson, 2003.
- Maurice Herlihy, Nir Shavit, "The Art of Multiprocessor Programming", Morgan Kaufmann, 2008.
- Douglas Lea, "Concurrent Programming in Java: Design Principles and Patterns", Addison-Wesley Professional, 2000.

Bibliografia Ampliada:

- Gadi Taubenfeld, "Synchronization Algorithms and Concurrent Programming", Pearson / Prentice Hall, 2006
- M. Ben-Ari, "Principles of Concurrent and Distributed Programming", Addison-Wesley, 2nd Edition, 2006
- KayA. Robbins, Steven Robbins, "UNIX Programación Práctica. Guía para la Concurrencia, la Comunicación y los Multihilos", Edt.Prentice-Hall, 1997.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

SISTEMES I TECNOLOGIES WEB

Coordinació: GARCIA GONZALEZ, ROBERTO

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	SISTEMES I TECNOLOGIES WEB
Codi	102023
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Grau en Enginyeria Informàtica	3	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG,2GM
Crèdits teòrics	3
Crèdits pràctics	3
Coordinació	GARCIA GONZALEZ, ROBERTO
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Càrrega total: 150h - Presencial (40%) = 60h - Treball autònom de l'estudiant (60%) = 90h
Idioma/es d'impartició	Català
Distribució de crèdits	Carles Mateu Piñol (3) Roberto García González (6)

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
GARCIA GONZALEZ, ROBERTO	roberto.garcia@udl.cat	6	Despatx EPS-3.15, concertar sessió de consultes per correu electrònic
MATEU PIÑOL, CARLOS	carlesm@diei.udl.cat	3	

Informació complementària de l'assignatura

Per un millor seguiment d'aquesta assignatura, es recomana haver consolidat els coneixements de programació y bases de dades que s'han presentat amb anterioritat en les assignatures Programació I i II, Estructures de Dades i Bases de Dades, així com els coneixements de protocols de comunicacions de l'assignatura de Xarxes.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer i aplicar els principis, metodologies i cicles de vida de l'enginyeria del programari en la Web.
- Aplicar els principis de desenvolupament durant la creació d'una aplicació Web, incloent el desenvolupament col·laboratiu i els repositoris de codi compartit.
- Conèixer els principis de la Web, des de la Web 1.0 passant per la 2.0 i les tendències futures de la Web 3.0.
- Aplicar els principis de la Web al desenvolupament d'aplicacions altament escalables seguint els principis REST i les arquitectures orientades a recursos ROA.
- Desenvolupar aplicacions Web REST mitjançant Python i Django.
- Adaptar l'aplicació Web desenvolupada als principis de la Web 2.0 i després incorporar aspectes de Web 3.0.

Competències significatives

Competències transversals

EPS7. Capacitat de treballar en situacions de falta d'informació i/o sota pressió.

Competències específiques

GII-CRI11. Coneixement i aplicació de les característiques, funcionalitats i estructura dels Sistemes Distribuïts, les Xarxes de Computadors i Internet i dissenyar i implementar aplicacions basades en elles.

GII-CRI14. Coneixement i aplicació dels principis fonamentals i tècniques bàsiques de la programació paral·lela, concurrent, distribuïda i de temps real.

GII-CRI16. Coneixement i aplicació dels principis, metodologies i cicles de vida de l'enginyeria de programari.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. **Orígens, Web 1.0** (Carles Mateu)
    - Tecnologies bàsiques de la Web 1.0
        - HTML, CSS, XML, JSON.
        - HTTP
    - Arquitectura i patrons d'aplicacions Web 1.0
        - Client / Servidor, ...
    - Desenvolupament d'aplicacions Web 1.0
        - Client bàsic

        - Servidor bàsic (Django)
2. **Èxit, Web 2.0** (Roberto García)
    - Tecnologies bàsiques de la Web 2.0
        - Javascript, XMLHttpRequest,...
    - Arquitectura i patrons d'aplicacions Web 2.0
    - Servicios Web REST, APIs...
    - Desenvolupament d'aplicacions Web 2.0
3. **Futur, Web 3.0 y Web Semàntica** (Roberto García)
    - Tecnologies bàsica de la Web Semàntica
        - RDF, OWL, RDFa...
    - Arquitectura i patrons d'aplicacions Web 3.0
    - Linked Data, marcat semàntic...
    - Desenvolupament d'aplicacions Web 3.0

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia es basa en l'**Aprenentatge Basat en Projectes** i es desenvolupa una aplicació Web mitjançant un dels frameworks més apropiats des del punt de vista formatiu, Python i Django. Es comença introduint el conceptes bàsics de la Web, denominats Web 1.0, que els estudiants llavors apliquen al laboratori per desenvolupar una primera aplicació Web. Es continua llavors amb el conceptes de la Web 2.0 i finalment Web 3.0, que els alumnes van aplicant de manera iterativa e incremental al seu projecte al llarg del curs.

Els estudiants defineixen el seu propi projecte, sota la guia dels professors per a una dificultat homogènia, i ho desenvolupen en **grups de 3 o 4 persones**.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Descripció	Activitat Presencial Grup Gran	Activitat Presencial Grup Mitjà	Treball Autònom Alumne
1	Web 1.0	Presentació assignatura Tecnologies de la Web 1.0	Configuració Eines Python per projecte	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
2	Web 1.0	Tecnologies de la Web 1.0	Configuració Eines Python per projecte	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
3	Web 1.0	Tecnologies de la Web 1.0	Eines HTTP Client	Consolidació coneixements i aplicació al projecte Entregable 0 (no avaluable)
4	Web 1.0	Arquitectura i patrons per aplicacions Web 1.0	Eines HTTP Client	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
5	Web 1.0	Arquitectura i patrons per aplicacions Web 1.0	Django Web 1.0 Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
6	Web 1.0	Arquitectura i patrons per aplicacions Web 1.0	Django Web 1.0 Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
7	Web 2.0	Introducción a la Web 2.0	Django Web 2.0 Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
8	Web 2.0	Introducción a la Web 2.0	Django Web 2.0 Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte Entregable 1
9		1er Parcial		Estudiar
10		FESTIU	FESTIU	
11	Web 2.0	FESTIU	Django Web 2.0 Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte

Setmana	Descripció	Activitat Presencial Grup Gran	Activitat Presencial Grup Mitjà	Treball Autònom Alumne
2	Web 2.0	AJAX	Django Web 2.0 JQuery Autocomplete Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
13	Web 2.0	FESTIU	Django Web 2.0 JQuery Autocomplete Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
14	Web 2.0	Resource Oriented Architecture	Django Web 2.0 RESTful API Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
15	Web 2.0	Resource Oriented Architecture	Django Web 2.0 RESTful API Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte Entregable 2
16	Web 3.0	Introducción a la Web 3.0	Django Web 3.0 RDFa Tutorial	Consolidació coneixements i aplicació al projecte
17		2on Parcial		Estudiar Entregable 3
18		2on Parcial		Estudiar

Sistema d'avaluació

Acr.	Activitats d'Avaluació	Ponderació	Nota Mínima	En grup	Obligatòria	Recuperable
P1	Examen 1er Parcial	17%	NO	NO	SI	NO
P2	Examen 2on Parcial	17%	NO	NO	SI	NO
E1	1ª Entrega Projecte	25%	NO	3 o 4	SI	NO
E2	2ª Entrega Projecte	25%	NO	3 o 4	SI	NO
E3	3ª Entrega Projecte	25%	NO	3 o 4	SI	NO
Nota Final = 0,17*P1 + 0,17*P2 + 0,25*E1 + 0,25*E2 + 0,25*E3						

La avaluació es basa fonamentalment en el desenvolupament d'un projecte en **grup de 3 o 4 persones**, triat pels alumnes amb la orientació del professor, amb dos entregues parcials i una final:

- 1ª Entrega: 22% nota
  Aplicació Web bàsica fent servir Web 1.0.
- 2ª Entrega: 22% nota
  Aplicació Web moderna seguint principis Web 2.0.
- 3ª Entrega: 22% nota
  Aplicació Web avançada incloent tecnologies Web 3.0.

L'avaluació es complementa amb dos proves:

- 1er Examen parcial: 17% de la nota, avaluació individual. Validació coneixements Web 1.0.
- 2^{on} Examen parcial: 17% de la nota, avaluació individual. Validació coneixements Web 2.0, Web 3.0 i del desenvolupament del projecte.

Bibliografia i recursos d'informació

- Martelli, Alex (2003). Python : guía de referencia. Madrid : Anaya Multimedia. ISBN 9788441523173.
- Martelli, Alex (2006). Python in a nutshell (2nd ed.). Sebastopol : O'Reilly. ISBN 0596100469.
- Richardson, Leonard (2007). RESTful Web Services. Newton, Massachusetts: O'Reilly. ISBN 9780596529260
- Bennett, James (2009). Practical Django projects (2nd ed.). New York, NY: Apress. ISBN 9781430219392.

    - Versió electrònica: https://cataleg.udl.cat/record=b1304148~S11*cat
- Massé, Mark (2012). Rest API. Sebastopol, CA : O'Reilly. ISBN 9781449319915.
    - Versió electrònica: http://cataleg.udl.cat/record=b1325967~S11*cat
- Gourley, David (2002). HTTP: the definitive guide. Sebastopol, CA : O'Reilly. ISBN 9780596519926.
    - Versió electrònica: http://cataleg.udl.cat/record=b1325966~S11*cat

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

XARXES DELS SISTEMES D'INFORMACIÓ

Coordinació: FERNANDEZ CAMON, CESAR

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	XARXES DELS SISTEMES D'INFORMACIÓ
Codi	102031
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	Grau/Màster: Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses Curs: 4 Caràcter: OBLIGATÒRIA Modalitat: Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG
Crèdits teòrics	4
Crèdits pràctics	2
Coordinació	FERNANDEZ CAMON, CESAR
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball 40% --> 60 hores presencials 60% --> 90 hores de treball autònom
Idioma/es d'impartició	Català/Anglès Materials docents: Anglès
Distribució de crèdits	Cèsar Fernández Camon 6

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
FERNANDEZ CAMON, CESAR	cesar@diei.udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura profunditza en els conceptes d'encaminament, balanceig de serveis i gestió de xarxa. L'aproximació es fa tant teòricament com pràctica, amb molts exemples de configuracions de sistemes reals, implementats per part de l'alumne amb eines de simulació.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Entendre els mecanismes d'encaminament unicast i multicast
- Desenvolupar i configurar routers en xarxes OSPF, RIP, BGP i multicast
- Entendre els mecanismes de redudància i balanceig de serveis
- Dissenyar i configurar sistemes de comunicacions amb redudància i amb balanceig
- Entendre els conceptes de gestió de xarxa
- Conéixer el protocol SNMP
- Dissenyar eines de supervisió de xarxa basades en SNMP

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Adquirir un domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l'anglès.
- Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Competències específiques de la titulació

- Capacitat per seleccionar, dissenyar, desplegar, integrar, avaluar, construir, gestionar, explotar i mantenir les tecnologies de hardware, software i xarxes, dins dels paràmetres de cost i qualitat adequats.
- Capacitat per seleccionar, dissenyar, desplegar, integrar i gestionar xarxes i infraestructures de comunicacions en una organització.
- Capacitat de concebre sistemes, aplicacions i serveis basats en tecnologies de xarxa, incloent Internet, web, comerç electrònic, multimèdia, serveis interactius i computació mòbil.
- Capacitat per comprendre, aplicar i gestionar la garantia i seguretat dels sistemes informàtics.

Competències transversals de la titulació

- Capacitat de comprendre les necessitats de l'usuari expressades en un llenguatge no tècnic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Routing avançat
  - Conceptes basics de routing. Algorismes y protocols
  - Routing Information Protocol (RIP)
  - Open Shortest Path First (OSPF)
  - Border Gateway Protocol (BGP)
  - Multicast Routing

    - Tunels
- Redundància y Balanceig
    - Virtual Redundancy Routing Protocol (VRRP)
    - Balanceig de càrrega
    - Balanceig de càrrega de servidors
- Gestió de xarxa.
    - Conceptes bàsics
    - Simple Network Management Protocol (SNMP). Arquitectura, detalls y eines
    - Abstract Syntax Notation (ASN)

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura s'estructura en 3 parts; Encaminament, Redundància i balanceig i gestió de xarxa. Per a cada part, a banda de les sessions teòriques i la resolució de problemes, es planteja un supòsit pràctic per a cada part i es treballa presencialment al laboratori.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

- 11/2 - 25/2. **Tema 1. Advanced Routing. (Basic concepts, RIP, OSPF)**
- 26/2 - 27/2. **Preparació eines laboratori**
- 4/3 - 14/3. **Tema 1. (BGP, Multicast)**
- 19/3. **Pràctica 1 (Routing)**
- 20/3. **Tema 1. (Tunnels)**
- 25/3 - 8/4. **Tema 2. Load Balancing (Redundancy and Load Balancing)**
- 10/4. **Parcial 1 (Tema 1) . Validació pràctica 1**
- 22/4 - 25/4. **Tema 2 (Server load balancing)**
- 28/4 - 9/5. **Pràctica 2 (Redundancy and Balancing)**
- 12/5 - 23/5. **Tema 3 (Network Management)**
- 26/5 - 30/5. **Pràctica 3. (SNMP)**
- 11/6 . Tema 4. **Parcial 2 (Temes 2 i 3). Validació Pràctiques 2 i 3**

Sistema d'avaluació

- Pràctica 1. Pes: 14%
- Examen Parcial 1. Validació P1. Pes: 29%
- Pràctica 2. Pes: 14%
- Pràctica 3. Pes: 14%
- Examen Parcial 2. Validació P2 i P3. Pes: 29%

Tots els ítems d'avaluació són de caràcter optatiu. L'assignatura s'aprova superant el 50% en el seu conjunt. No hi ha examen de recuperació

Bibliografia i recursos d'informació

- TCP/IP Illustrated, Vol 1. W. Richard Stevens. Addison-Wesley, 1994.
- Network Warrior 2nd Ed. Gary A. Donahue. O'Reilly, 2011
- Server Load Balancing. Tony Bourke. O'Reilly, 2001
- Essential SNMP. Douglas Mauro, Kevin Schmidt. O'Reilly, 2001.

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ANÀLISIS, MODELITZACIÓ I DISSENY DE SISTEMES D'INFORMACIÓ

Coordinació: OLIVA SOLE, MARTA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	ANÀLISIS, MODELITZACIÓ I DISSENY DE SISTEMES D'INFORMACIÓ
Codi	102032
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA
Caràcter	

Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses	4	OBLIGATÒRIA	Presencial

Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	1GG
Crèdits teòrics	2
Crèdits pràctics	4
Coordinació	OLIVA SOLE, MARTA
Departament/s	INFORMATICA I ENGINYERIA INDUSTRIAL
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 ECTS = 25x6 = 150 hores de treball 40% --> 60 hores presencials 60% --> 90 hores de treball autònom de l'estudiant
Idioma/es d'impartició	en Català

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
OLIVA SOLE, MARTA	oliva@diei.udl.cat	6	A concertar per correu electrònic. Despatx 3.11 de l'EPS

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura que s'imparteix durant el 2on semestre del 4rt curs del itinerari, tenint en ment que per a desenvolupar bons sistemes d'informació cal tenir ben detectats, documentats i validats els seus requeriments. Els coneixements adquirits en aquesta assignatura seran aplicables en la majoria de les sortides professionals, sobretot per als que es dediquin al desenvolupament de sistemes d'informació.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Comprendre la importància de descobrir els requeriments d'un projecte.
- Determinar l'abast d'un projecte.
- Practicar diverses tècniques d'elicitació de requeriments (funcionals i no funcionals).
- Comprendre en què consisteix un procés iteratiu d'enginyeria de requeriments.
- Descriure escenaris
- Especificar requeriments mitjançant històries d'usuari.
- Analitzar la qualitat de cada requeriment especificat.
- Avaluar l'especificació dels requeriments.
- Analitzar els riscos.

Competències significatives

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- CT2. Adquirir un domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l'anglès.
- CT3. Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Competències transversals

- EPS11. Capacitat de comprendre les necessitats de l'usuari expressades en un llenguatge no tècnic.

Competències específiques

- GII-SI1. Capacitat d'integrar solucions de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions i processos empresarials per satisfer les necessitats d'informació de les organitzacions, permetent-los aconseguir els seus objectius de forma efectiva i eficient, donant-los així avantatges competitius.
- GII-SI2. Capacitat per determinar els requisits dels sistemes d'informació i comunicació d'una organització atenent a aspectes de seguretat i compliment de la normativa i la legislació vigent.
- GII-SI3. Capacitat per participar activament en l'especificació, disseny, implementació i manteniment dels sistemes d'informació i comunicació.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- *Per què quan desenvolupem programari necessitem més temps o més diners del que inicialment es va preveure?*
- *Per què hi ha tants programes que, malgrat haver acabat el seu desenvolupament, fallen?*

- *Per què s'està executant programari que no acaba de satisfer als seus usuaris?*

La resposta a aquestes qüestions té a veure amb com s'ha fet el procés d'enginyeria de requeriments inclòs en l'enginyeria de programari, atès que un desenvolupament no suficientment correcte d'aquest procés pot portar a obtenir requisits que no siguin suficientment clars, o siguin incomplets o inexactes.

Els continguts d'aquesta assignatura inclouen diversos aspectes per ser tractats en la fase d'enginyeria de requeriments, entre altres.

1. Introducció
2. El Procés pels Requeriments
3. Determinar l'abast del Problema
4. Investigant els aspectes a resoldre - Tècniques d'elicitació
5. Escenaris
6. Requeriments i Desenvolupament Iteratiu - Històries d'Usuari
7. Garantia de qualitat
8. Requeriments no Funcionals - criteri de comprovació
9. Avaluació de requeriments
10. Reutilització de Requeriments

Eixos metodològics de l'assignatura

Les classes de l'assignatura inclouen sessions en les que s'introdueixen els continguts, mitjançant el suport dels materials docents preparats o recopilats pel professorat, i sessions de treball en grup.

En les sesions de treball en grup, s'utilitza la metodologia d'aprenentatge basat en projectes.

Teoría

- Presentació dels continguts del curs
- Discusió amb els estudiants
- Algunes sessions de teoria es dedicaran al Projecte

Projecte

- Lliurable 1. Modelatge dels Requisits Funcionals
- Lliurable 2. Modelatge dels Requisits No Funcionals
- Lliurable 3. Avaluació dels Requisits & Anàlisi de Rics
- Presentació oral del projecte

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Setmana	Activitats de l'assignatura	Activitats del Projecte	Treball Autònom de l'Estudiant
1	Introducció	-	Preparació de les Presentacions
2	El procés pels Requeriments (presentació per part dels estudiants)	Presentació del Projecte	Estudiar
3	Definició de l'abast del problema a l'organització Casos d'ús de negoci	Llançament del projecte (Abast, Implicats i Objectius)	Estudiar, Desenvolupar el projecte
4	Investigar els aspectes a resoldre	Diagrama de Context (Fluxes de Dades, Esdeveniments)	Preparació de les Presentacions
5	Tècniques d'elicitació (presentació per part dels estudiants)	Plà de tècniques d'elicitació Elicitació de Requeriments	Desenvolupar el projecte

6	Escenaris	Elicitació de Requeriments	Desenvolupar el projecte
7	Requeriments i desenvolupament iteratiu Requeriments Funcionals	Modelatge de Requeriments Funcionals	Estudiar, Desenvolupar el projecte
8	Històries d'Usuari (User Stories)	Modelatge de Requeriments Funcionals	Desenvolupar el projecte
9	Primer Parcial		Estudiar
10	Requirements No Funcionals - Criteri de comprovació	Modelatge de Requeriments No Funcionals	Estudiar, Desenvolupar el projecte
11	Garantia de Qualitat	Modelatge de Requeriments No Funcionals	Estudiar, Desenvolupar el projecte
12	Avaluació de Requeriments (Completesa de Requerimets)	Avaluació/Modelatge de Requeriments (Completesa de Requerimets)	Desenvolupar el projecte
13	Avaluació de Requeriments (Requeriments en Conflicte)	Avaluació/Modelatge de Requeriments (Requeriments en Conflicte)	Estudiar, Desenvolupar el projecte
14	Avaluació de Requeriments (Anàlisi de riscos)	Avaluació/Modelatge de Requeriments (Anàlisi de riscos)	Desenvolupar el projecte
15	Reutilització de Requeriments	Avaluació/Modelatge de Requeriments (Anàlisi de riscos)	Desenvolupar el projecte
16-17	Segon Parcial	-	Estudiar
18	-	Presentació del Projecte	Preparació de la Presentació
19	Examen de Recuperació		Estudiar

Sistema d'avaluació

Acr.	Activitat Avaluable	Puntuació	Puntuació Mínima	Activitat en Grup	Obligatòria	Recuperació
P1	Primer Parcial	20%	4	NO	SI	SI
P2	Segon Parcial	20%	4	NO	SI	SI
L1	Lliurable 1	20%	NO	4 a 6	SI	NO
L2	Lliurable 2	15%	NO	4 a 6	SI	NO
L3	Lliurable 3	15%	NO	4 a 6	SI	NO
FP	Presentació Final	10%	NO	4 a 6	SI	NO
Qualificació Final = 0,2*P1 + 0,2*P2 + 0,2*L1 + 0,15*L2 + 0,15*L3 + 0,1*FP						

Bibliografia i recursos d'informació

S. Robertson & J. Robertson. *Mastering the Requirements Process: Getting Requirements Right* (3rd ed.). Addison-Wesley, 2012.

D. Leffingwell. *Agile Software Requirements: Lean Requirements Practices for Teams, Programs, and the Enterprise* , Addison Wesley, 2011.

M. Cohn. *User Stories Applied: For Agile Software Development*, Addison Wesley, 2004.

Pohl, Klaus and Rupp, Chris. *Requirements Engineering Fundamentals: A Study Guide for the Certified Professional for Requirements Engineering Exam - Foundation Level - IREB compliant*. Rocky Nook Computing, 2011.

E. Hull, K. Jackson & J. Dick. *Requirements Engineering* (3rd edition), Springer, 2011.

K. Pohl. *Requirements Engineering. Fundamentals, Principles, and Techniques*. Springer, 2010.

K.Wiegers & J. Beatty. *Software Requirements* (3rd edition). Microsoft Press, (2013).

Assignatura no oferta aquest curs.